

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ชุมการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์
เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

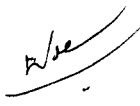
ชื่อและนามสกุล นางพิกุล สุกัน

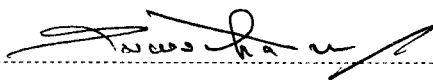
แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

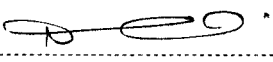
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ แต่งตาด
2. รองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ
3. รองศาสตราจารย์คุณธัม วศินเกษม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

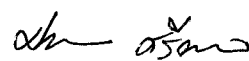

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหคโต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ แต่งตาด)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์คุณธัม วศินเกษม)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศรีพหล)

วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้วิจัย นางพิภูล สุกัน **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ แต่งตาด (2) รองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตร
ประเสริฐ (3) รองศาสตราจารย์คุณธัม วศินเกษม **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ (1) พัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่าน
เครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชา
นิเทศศาสตร์ที่เรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อ
สิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มี
ต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย
อลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 30 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากนักศึกษาที่
ลงทะเบียนเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ต้นแบบชิ้นงาน คือ
ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา
โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบทดสอบหลัง
เรียน และแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าประสิทธิภาพของ
ชุดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์
เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) นักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ (3) นักศึกษามีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยว่าชุด
การเรียนรู้มีคุณภาพ

คำสำคัญ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

Thesis title: A Computer-Based Learning Package via Network on Public Relations Media on the Topic of Printed Media for Students of the Communication Arts Programme of Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage

Researcher: Mrs. Pikul Sukun; **Degree:** Master of Education (Educational Technology and Communications); **Thesis advisors:** (1) Dr. Sompong Taengtard, Associate Professor; (2) Somchow Netprasert, Associate Professor; (3) Kunatum Wasinkasem, Associate Professor; **Academic year :** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) developed computer-based learning packages via network on the topic of Printed Media for students in the Communication Arts Program to meet the 80/80 efficiency criterion; (2) study the learning progress of Communication Arts Program students learning from the computer-based learning packages via network on the topic of Printed Media for students in the Communication Arts Program, and (3) study the students' opinions on the computer-based learning packages via network on the topic of Printed Media.

The research sample consisted of 30 students in the Communication Arts Program of Valaya Alongkorn Rajabhat University, obtained by simple random sampling. The research instruments used in the study consisted of the prototype computer-based learning packages via network in Public Relations Media on the topic of Printed Media for students in the Communication Arts Program; the parallel forms of an achievement test for pre-testing, formative testing, and post-testing; and a questionnaire to investigate the students' opinions on the computer-based learning packages. Data were statistically analyzed to determine the efficiency of the computer-base learning packages by means of E1/E2 index, t-test, arithmetic mean, and standard deviation.

Results of the study indicated that: (1) the efficiency of computer-based learning packages via network met the 80/80 efficiency criterion; (2) the students' learning achievement was significantly increased at the .05 level; and (3) the students' opinions toward computer-based learning packages via network were at the highly agreeable level for their quality.

Keywords: Computer-based learning package via network, Public Relations Media, Printed Media

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย การสนับสนุน และการให้คำปรึกษา เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ แต่งตาด ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ รองศาสตราจารย์คุณธัม วศินเกษม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา วิหคโต ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมล จิโรจน์พันธ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาสี่ประชาสัมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุขสมิตร หัวหน้าโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ และนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาต่อของผู้วิจัย จึงให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ประโยชน์ที่พึงได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดามารดาและครอบครัวของผู้วิจัยที่มีส่วนสนับสนุนผู้วิจัยในทุกด้านรวมทั้งทุกท่านที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จของงานวิจัยนี้

พิบูล สุกัน

พฤศจิกายน 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
เครือข่ายคอมพิวเตอร์.....	8
การเรียนการสอนผ่านเว็บ.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
สื่อประชาสัมพันธ์.....	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย.....	64
ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียน.....	65
ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ต้นแบบชิ้นงาน.....	68
รายละเอียดชุดการเรียนรู้.....	68
แผนการเรียนรู้.....	71
เว็บเพจชุดการเรียนรู้.....	75
คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้.....	150
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	168
สรุปการวิจัย.....	168
อภิปรายผล.....	171
ข้อเสนอแนะ.....	174
บรรณานุกรม.....	175
ภาคผนวก.....	180
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	181
ข ตารางแสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน.....	183
ค แบบสอบถามความคิดเห็น ที่มีต่อชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย.....	186
ง ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาที่เลือกตอบแบบสอบถามความคิดเห็น.....	189
จ ตารางแสดงคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียน.....	191
ฉ ตารางแสดงคะแนนกิจกรรม คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน.....	198
ช ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	202
ซ แผนการสอนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์.....	222
ฌ คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย.....	307
ญ รายชื่อนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง.....	325
ประวัติผู้วิจัย.....	327

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายโดยจำแนกตามหน่วย.....	64
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน วิเคราะห์จากคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายจำแนกตามหน่วย.....	65
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย.....	66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายแบบบัส.....	10
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายแบบดาว.....	10
ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายวงแหวน.....	11
ภาพที่ 2.4 โครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายแบบต้นไม้.....	11
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย.....	43
ภาพที่ 3.2 โครงสร้างแผนงานเว็บไซต์.....	51
ภาพที่ 3.3 โครงสร้างแผนงานบทเรียน.....	52
ภาพที่ 3.4 โครงสร้างเว็บไซต์แบบทดสอบหลังเรียน.....	53
ภาพที่ 3.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ.....	56
ภาพที่ 3.6 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น.....	58

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันวิทยาการทางด้านเทคโนโลยีได้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วมาก การศึกษาค้นคว้าความรู้และการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่บูรณาการทางด้านอินเทอร์เน็ตเข้ากับวิธีการเรียนการสอนในยุคนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาที่มีการขยายศูนย์การเรียนไปยังที่ต่างๆ เพื่อรองรับนักศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ นักศึกษาที่เข้ามาเรียนก็มีความแตกต่างระหว่างบุคคลประกอบกับวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ทำให้ภาระหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ คิดหาเหตุผล คิดสร้างสรรค์และสามารถแก้ปัญหาได้ การที่จะสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น อาจารย์ผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนให้มีความก้าวหน้าทันสมัยและส่งผลประโยชน์ให้กับนักศึกษาโดยค้นหาแนวทางในการสอนที่ใช้สื่อและเทคโนโลยีวิธีการใหม่ๆ หรือนำเอาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับนักศึกษามาใช้ นอกจากนี้ยังมีตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่เห็นได้ชัดก็คือความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวคือ บุคคลมีความแตกต่างกันทางการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากบุคลิกภาพ สติปัญญา ความสนใจพื้นฐานความรู้ ดังนั้นกลุ่มผู้เรียนที่แตกต่างกันย่อมทำให้การสอนนั้นแตกต่างกันออกไปด้วย ดังนั้นชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายนี้ จะเป็นเครื่องมือและเป็นตัวกลางที่มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนรวมทั้งเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนและเป็นเครื่องมือที่จะให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง

1.1 สภาพที่พึงประสงค์ของการเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นโปรแกรมหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่มีการนำเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้นจำเป็นอย่างมากสำหรับมหาวิทยาลัยซึ่งจะพัฒนานักศึกษาในโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ได้มากขึ้น ระบบการเรียนการสอนระบบเดิมยังใช้อาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์การเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอนยังไม่มีมีการพัฒนารูปแบบ วิธีการสอนที่ทันสมัยมาใช้

ดังนั้นเพื่อให้เหมาะสมกับยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการพัฒนานักศึกษา จึงมีการนำคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายมาเป็นเครื่องมือผลิตสื่อในการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายสามารถทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลาทุกสถานที่โดยไม่ต้องเสียเวลา

1.2 สภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันของการเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

ระบบการจัดการเรียนการสอนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ ของโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ ในปัจจุบันยังไม่ทันสมัยการสอนส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยายและอภิปราย ทำให้ผู้เรียนบางคนทำความเข้าใจได้ยากและเรียนไม่ทัน ขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเองทำให้นักศึกษามีโอกาสในการทบทวนบทเรียนค่อนข้างน้อยและ อาจารย์ผู้สอนบางคนมีจำนวนคาบสอนหลายคาบต่อสัปดาห์ มีตำแหน่งงานในสำนักงานและมีงาน ประชุมสัมมนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

1.3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของการเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

การจัดการเรียนการสอน วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ ของโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ ในช่วงที่ผ่านมา สื่อการสอน ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเพราะสื่อส่วนใหญ่จะใช้สื่อแผ่นโปร่งแสง สื่อวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อทางเดียว ไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้ ผู้เรียนขาดการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย ที่จะกระตุ้นให้เกิดการจดจำ อาจารย์สอนจะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและอภิปรายทำให้นักศึกษาเกิดการเบื่อหน่าย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคในด้านการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.4 ความพยายามในการแก้ปัญหาของการเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนและเสริมความรู้ของผู้สอน ศึกษาวิธีการเลือกการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดหาและจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ในระบบผ่านเครือข่าย

1.5 แนวทางที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของการเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

จากสภาพปัญหาและความต้องการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงนำความสามารถของระบบเครือข่ายมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนใน วิชาสื่อ

ประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ อันทำให้มีโอกาสนักศึกษาหาความรู้ และได้ทบทวนการเรียนด้วยตัวเอง ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ โดยไม่ต้องเสียเวลา นักศึกษาทุกคนสามารถเรียนด้วยตนเอง ได้ตลอดเวลาที่ระบบอินเทอร์เน็ตที่มหาวิทยาลัยได้ติดตั้งไว้ นอกจากนี้ นักศึกษาใช้ชุดการเรียนแล้วสามารถเลือกหน่วยที่จะเรียนได้ด้วยตนเอง นักศึกษาที่เรียนยังมี โอกาสแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาของการเรียน ได้อย่างอิสระ นักศึกษา และอาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารกัน ส่งการบ้านให้กับอาจารย์ผู้สอนผ่านทาง อีเมลล์ ของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารกัน ได้ด้วยความสะดวกทั้งที่การประสานเวลาและไม่ประสานเวลาระหว่างกัน ชุดการเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมนิติศาสตร์ที่ผู้วิจัยได้สร้างเพื่อในการเรียนการสอนของนักศึกษา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนาชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อพัฒนาชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2.2 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ ที่เรียนจากชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

2.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3.2 นักศึกษาที่เรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชา สื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความรู้เพิ่มขึ้นระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 นักศึกษาที่เรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชา สื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา

4.2 เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาทดลองนี้ได้มาจากเนื้อหาของชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์ ซึ่งแบ่งเป็น 15 หน่วย และได้นำเนื้อหาพัฒนาเป็นชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายจำนวน 3 หน่วย ได้แก่ (1) หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ (2) หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ (3) การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

4.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.3.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2550 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 47 คน

4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยทำการสุ่มแบบอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.4.1 เครื่องมือต้นแบบชิ้นงาน (Prototype) ได้แก่ ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรม วิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นชุดการเรียนที่ ประกอบด้วยบทเรียน 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อ สิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 3 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

4.4.2 เครื่องมือวัดผลลัพธ์หรือผลกระทบบของการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)
- 2) แบบสอบถามความคิดเห็น มาตรฐานประเมินค่า

4.4.3 เครื่องมือทางสถิติ

- 1) สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของบทเรียนที่แสดงค่า E1/E2
- 2) สถิติที่ใช้ในการหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r)
- 3) สถิติที่ใช้วัดความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ค่า t-test
- 4) สถิติที่ใช้ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.4.4 เครื่องมือจำแนกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาโปรแกรมวิชา นิเทศศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียน วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา โดยแยกระดับคะแนนเป็น ผลการเรียนระดับเก่ง (3.34- 4.00) ระดับปานกลาง (2.67-3.33) และระดับอ่อน (2.00-2.66)

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง บทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบชุดการเรียน ในการทำงานของโปรแกรมค้นหา การใช้คำสั่งและเครื่องหมายใน คำค้น การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยใช้โปรแกรม Dreamweaver, Photoshop, ASP, Flash และ Authorware ผู้เรียนสามารถศึกษาผ่านทางเว็บเพจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

5.2 วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง เนื้อหาสาระเกี่ยวกับสื่อที่ได้สร้างขึ้นมาใช้ในงานประชาสัมพันธ์โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำข่าวสารจากหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงทำการประชาสัมพันธ์ โดยอาศัยสื่อที่ตนผลิตได้เอง หรือสามารถควบคุมได้รวมทั้งสื่อมวลชนด้วย

5.3 สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่างๆ โดยใช้ตัวหนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์เป็นสื่อในการแสดงความหมายสื่อสิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสาร หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ป้ายประกาศ ไปสเตอร์ ใบปลิว แผ่นพับ จุลสารหรือเอกสารเย็บเล่ม จดหมายข่าว บันทึก รายงาน ฯลฯ

5.4 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

6.2 ได้ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

6.3 เป็นแนวทางในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายในวิชาอื่นๆ
ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสำหรับการวิจัย ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา สื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากวารสาร บทความวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อดังนี้

1. เครือข่ายคอมพิวเตอร์
  - 1.1 ความหมายของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
  - 1.2 ประเภทของเครือข่ายคอมพิวเตอร์
  - 1.3 โครงสร้างของเครือข่ายคอมพิวเตอร์(Network Topology)
  - 1.4 ประโยชน์ของการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์
2. การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction)
  - 2.1 ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเว็บ
  - 2.2 ประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บ
  - 2.3 การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ
  - 2.4 การออกแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บ
  - 2.5 ประโยชน์การเรียนการสอนผ่านเว็บ
  - 2.6 การประเมินผลการเรียนการสอนผ่านเว็บ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 งานวิจัยต่างประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยภายในประเทศ
4. สื่อประชาสัมพันธ์
  - 4.1 ความหมายของสื่อประชาสัมพันธ์
  - 4.2 ประเภทของสื่อประชาสัมพันธ์

1. เครือข่ายคอมพิวเตอร์

1.1 ความหมายของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

กลาโน (Giano. 1994) ให้ความหมายของระบบเครือข่ายว่า หมายถึงการเชื่อมโยงและสร้างความสัมพันธ์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งทรัพยากรภายในกลุ่ม เป็นความต้องการของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากในช่วงแรกอุปกรณ์ทั้งหลายในระบบคอมพิวเตอร์ยังมีราคาค่อนข้างแพงมาก การเชื่อมโยงทรัพยากรเหล่านี้เข้าด้วยกัน ก็จะส่งผลให้ผู้ใช้ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถใช้ทรัพยากรที่มีราคาแพงได้อย่างทั่วถึง

ฟริคแมน (Freedman. 1996) ได้ให้ความหมายของระบบเครือข่ายว่า หมายถึง

- 1) การจัดลำดับขององค์ประกอบที่มีความเชื่อมโยง
- 2) การสื่อสารที่มีช่องทางในการรับส่งข้อมูลระหว่างผู้ใช้และเซิร์ฟเวอร์ที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

มาเรน (Maran.1996) ให้ความหมายของระบบเครือข่ายว่า หมายถึง แหล่งรวมของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อถึงกันและกัน เพื่อที่จะใช้ข้อมูลสารสนเทศร่วมกัน

กิดานันท์ มลิทอง (2540) ให้คำนิยามของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ว่า หมายถึงระบบการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สร้างขึ้น โดยการเชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ 2 เครื่องขึ้นไป โดยใช้แผ่นวงจรต่อประสานทำงานกับสายเคเบิล และทำงานด้วยระบบปฏิบัติการข่ายงาน

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) คือ กลุ่มของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ถูกนำมาเชื่อมต่อกัน ผ่านเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เพื่อให้ผู้ใช้ในระบบเครือข่ายสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยน และใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ของเครือข่ายร่วมกันได้

เครือข่ายมีตั้งแต่ขนาดเล็กที่เชื่อมต่อกันด้วยคอมพิวเตอร์เพียงสองสามเครื่อง เพื่อใช้งานในบ้านหรือในบริษัทเล็ก ๆ ไปจนถึงเครือข่ายระดับโลกที่ครอบคลุมไปเกือบทุกประเทศ เครือข่ายสามารถเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมากทั่วโลกเข้าด้วยกัน เรียกว่า เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.2 ประเภทของเครือข่ายคอมพิวเตอร์

เครือข่ายคอมพิวเตอร์มีหลายชนิด หลายลักษณะ แล้วแต่ที่เราจะยึดหลักเกณฑ์อะไรมาเป็นข้อพิจารณา โดยปกติแล้วยึดการพิจารณาอยู่ 2 เกณฑ์ในการแบ่ง คือ พิจารณาตามพื้นที่ครอบคลุม (Geographic Span) และตามความเป็นเจ้าของ (Ownership)

พิจารณาตามพื้นที่ที่ครอบคลุม (Geographic Span) จะพิจารณาถึงจำนวนหรือปริมาณของพื้นที่ที่ให้บริการว่ามากน้อยหรือกว้างไกลแค่ไหน ได้แก่

1. เครือข่ายเฉพาะที่ (Local Area Network : LAN) เป็นเครือข่ายที่มักพบเห็นกันในองค์กรโดยส่วนใหญ่ ลักษณะของการเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เป็นวง LAN จะอยู่ในพื้นที่ใกล้ ๆ กัน เช่น อยู่ในตึกเดียวกัน เป็นต้น

2. เครือข่ายเมือง (Metropolitan Area Network : MAN) เป็นกลุ่มของเครือข่าย LAN ที่นำมาเชื่อมต่อกันเป็นวงใหญ่ขึ้น ภายในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ในเมืองเดียวกัน เป็นต้น

3. เครือข่ายบริเวณกว้าง (Wide Area Network : WAN) เป็นเครือข่ายที่ใหญ่ขึ้นไปอีกระดับ โดยเป็นการรวมเครือข่ายทั้ง LAN และ MAN มาเชื่อมต่อกันเป็นเครือข่ายเดียวกัน ดังนั้นเครือข่ายนี้จึงครอบคลุมพื้นที่กว้าง บางครั้งครอบคลุมไปทั่วประเทศ หรือทั่วโลกอย่างเช่นอินเทอร์เน็ต ก็จัดว่าเป็นเครือข่าย WAN ประเภทหนึ่ง แต่เป็นเครือข่ายสาธารณะที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ

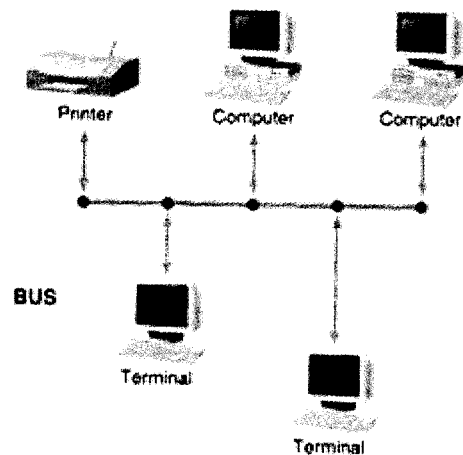
พิจารณาตามความเป็นเจ้าของ (Ownership) ความเป็นเจ้าของระบบเครือข่าย หมายถึง ระบบเครือข่ายนั้นใครเป็นผู้ให้บริการและใครบ้างที่สามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ เช่น

- 1) ระบบเครือข่ายสาธารณะ (Public Network) ได้แก่ ระบบอินเทอร์เน็ต
- 2) เครือข่ายเฉพาะองค์กร (Private Network) เช่น อินทราเน็ต (Intranet)
- 3) เครือข่ายข้อมูลเฉพาะด้าน (Public Data Network) เป็นการให้บริการข่าวสารหรือข้อมูลเฉพาะด้าน

1.3 โครงสร้างของเครือข่ายคอมพิวเตอร์(Network Topology)

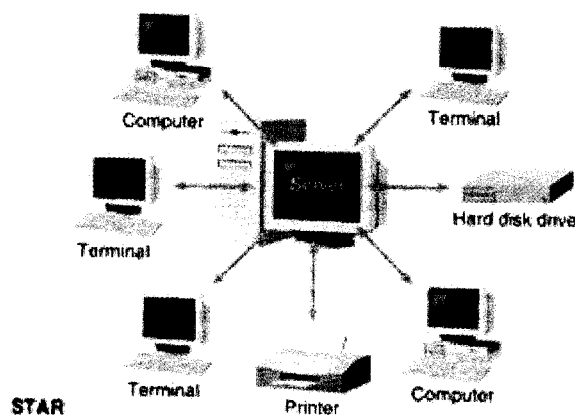
รูปแบบการจัดวางคอมพิวเตอร์และเดินสายสัญญาณคอมพิวเตอร์ในเครือข่าย รวมถึงหลักการไหลเวียนข้อมูลในเครือข่ายด้วย โดยแบ่งโครงสร้างเครือข่ายหลัก 4 แบบ คือ

1.3.1 เครือข่ายแบบบัส (Bus Network) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ด้วยสายเคเบิลยาวต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ โดยจะมีคอนเน็กเตอร์เป็นตัวเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เข้ากับสายเคเบิล ในการส่งข้อมูลจะมีคอมพิวเตอร์เพียงตัวเดียวเท่านั้นที่สามารถส่งข้อมูลได้ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ การจัดส่งข้อมูลวิธีนี้จะต้องกำหนดวิธีการที่จะไม่ให้ทุกสถานีส่งข้อมูลพร้อมกัน เพราะจะทำให้ข้อมูลชนกัน วิธีการที่ใช้อาจแบ่งเวลาหรือให้แต่ละสถานีใช้ความถี่สัญญาณที่แตกต่างกัน การเซตอัฟเครื่องเครือข่ายแบบบัสนี้ทำได้ไม่ยากเพราะคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์แต่ละชนิดถูกเชื่อมต่อด้วยสายเคเบิลเพียงเส้นเดียว โดยส่วนใหญ่เครือข่ายแบบบัสมักจะใช้เครือข่ายขนาดเล็กซึ่งอยู่ในองค์กรที่มีคอมพิวเตอร์ใช้ไม่มากนัก

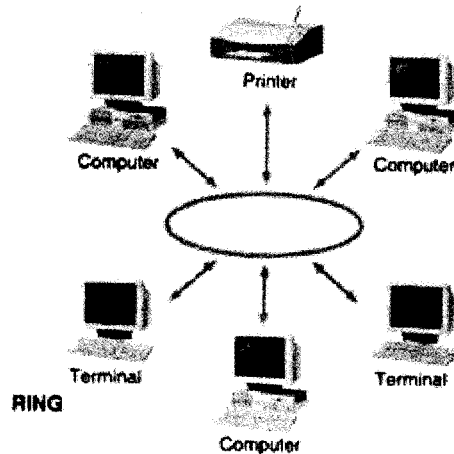
ภาพที่ 2.1 การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบบัส (Bus Network)

1.3.2 เครือข่ายแบบดาว (Star Network) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เข้ากัน อุปกรณ์ที่เป็นจุดศูนย์กลางของเครือข่าย โดยการนำสถานีต่าง ๆ มาต่อรวมกันกับหน่วยสลับสายกลาง การติดต่อสื่อสารระหว่างสถานีจะทำได้ด้วยการติดต่อผ่านทางวงจรของหน่วยสลับสายกลาง การติดต่อสื่อสารระหว่างสถานีจะกระทำได้ด้วยการติดต่อผ่านทางวงจรของหน่วยสลับสายกลาง การทำงานของหน่วยสลับสายกลางจึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อวงจรเชื่อมโยงระหว่างสถานีต่าง ๆ ที่ต้องการติดต่อกัน

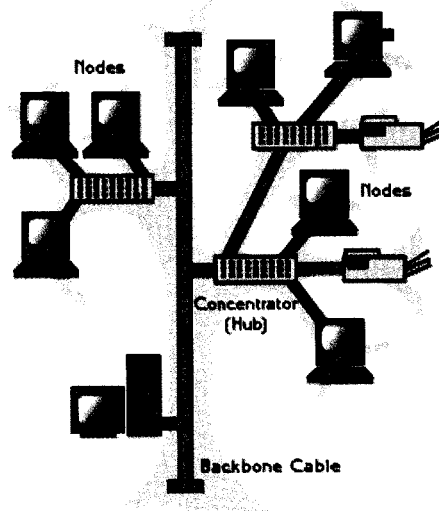
ภาพที่ 2.2 การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบดาว (Star Network)

1.3.3 เครือข่ายวงแหวน (Ring Network) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ด้วยสายเคเบิลยาวเส้นเดียวในลักษณะวงแหวน การรับส่งข้อมูลในเครือข่ายวงแหวนจะใช้ทิศทางเดียวเท่านั้นเมื่อคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งส่งข้อมูลมันก็จะส่งไปยังคอมพิวเตอร์เครื่องถัดไปซึ่งจะเป็นขั้นตอนอย่างนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะถึงคอมพิวเตอร์ปลายทางที่ถูกระบุตามที่อยู่จากเครื่องต้นทาง

ภาพที่ 2.3 การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบวงแหวน (Ring Network)

1.3.4 เครือข่ายแบบต้นไม้ (Tree Network) เป็นเครือข่ายที่มีโครงสร้างไม้สลับซับซ้อนเชื่อมต่อโดยผ่านทางอุปกรณ์เชื่อมต่อที่เป็นฮาร์ดแวร์ การจัดส่งข้อมูลสามารถส่งไปถึงได้ทุกสถานี เหมาะกับการประมวลผลแบบกลุ่ม จะประกอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ระดับต่างๆ กันอยู่หลายเครื่อง

ภาพที่ 2.4 การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบต้นไม้ (Tree Network)

1.4 ประโยชน์ของการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์

การใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์มีประโยชน์มากมายหลายประการ เช่น

1.4.1 การแลกเปลี่ยนข้อมูลทำได้ง่าย การแลกเปลี่ยนข้อมูลในที่นี้ หมายถึงการที่ผู้ใช้ในเครือข่าย สามารถที่จะดึงข้อมูลจากส่วนกลาง หรือข้อมูลจากผู้ใช้คนอื่นมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว และสะดวกเหมือนกับการดึงข้อมูลมาใช้จากเครื่องของตนเอง

1.4.2 ใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ เพราะอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายถือเป็นทรัพยากรส่วนกลางที่ผู้ใช้ในเครือข่ายทุกคนสามารถใช้ได้ โดยการส่งงานจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของตัวเอง ผ่านเครือข่ายไปยังอุปกรณ์นั้น ๆ

1.4.3 ใช้โปรแกรมร่วมกันได้ ผู้ใช้ในเครือข่ายสามารถใช้โปรแกรมจากเครื่องคอมพิวเตอร์เซิร์ฟเวอร์ส่วนกลาง โดยไม่จำเป็นต้องจัดซื้อโปรแกรมทุกชุดสำหรับคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่อง นอกจากนั้น ยังประหยัดพื้นที่ในฮาร์ดดิสก์ในการเก็บไฟล์โปรแกรมของแต่ละเครื่องด้วย

1.4.4 ติดต่อสื่อสารได้สะดวก และรวดเร็ว เครือข่ายนับว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนร่วมงาน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะอยู่ห่างไกลกันก็ตาม

2. การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction)

เว็ลด์ ไรด์ เว็บ เป็นบริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เริ่มเข้ามาเป็นที่รู้จักในวงการศึกษาในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ.2538 ที่ผ่านมามีเว็บได้เข้ามามีบทบาทสำคัญทางการศึกษาและ กลายเป็นคลังแห่งความรู้ที่ไร้พรมแดน ซึ่งผู้สอนได้ใช้เป็นทางเลือกใหม่ในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเปิดประตูการศึกษาจากห้องเรียน ไปสู่โลกแห่งการเรียนรู้อันกว้างใหญ่ รวมทั้งการนำการศึกษาไปสู่ผู้ที่ขาดโอกาสด้วย ข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่ (ถนอมพร เลหาจรัสแสง.2544)

การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) เป็นการผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยี ปัจจุบันกับกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และแก้ปัญหาในเรื่องข้อจำกัดทางด้านสถานที่และเวลา โดยการสอนบนเว็บจะประยุกต์ใช้คุณสมบัติและทรัพยากรของเว็ลด์ ไรด์ เว็บ ในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการ

เรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนที่จัดขึ้นผ่านเว็บนี้อาจเป็นบางส่วนหรือทั้งหมดของกระบวนการเรียนการสอนก็ได้

2.1 ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

การใช้เว็บเพื่อการเรียนการสอนเป็นการนำเอาคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ต มาออกแบบเพื่อใช้ในการศึกษา การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) มีชื่อเรียกหลายลักษณะ เช่นการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ(Web-Based Instruction) เว็บการเรียนรู้(Web-Based Learning) เว็บฝึกอบรม(Web-Based Training) อินเทอร์เน็ตฝึกอบรม (Internet-Based Training) อินเทอร์เน็ตช่วยสอน(Internet-Based Instruction) เวิลด์ไวด์เว็บฝึกอบรม (Web-Based Training) และเวิลด์ไวด์เว็บช่วยสอน (Web-Based Instruction) (สรรรักษ์ ห่อไพศาล. 2545)ทั้งนี้มีผู้นิยามและให้ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเว็บเอาไว้หลายนิยาม ได้แก่

คาน (Khan, 1997) ได้ให้คำจำกัดความของการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) ไว้ว่าเป็นการเรียนการสอนที่อาศัยโปรแกรมไฮเปอร์มีเดียที่ช่วยในการสอน โดยการใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะและทรัพยากรของอินเทอร์เน็ต มาสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายโดยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมากมายและสนับสนุนการเรียนรู้ในทุกทาง

คลาร์ก (Clark, 1996) ได้ให้คำจำกัดความของการเรียนการสอนผ่านเว็บว่า เป็น การเรียนการสอนรายบุคคลที่นำเสนอโดยการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์สาธารณะหรือส่วนบุคคล และแสดงผลในรูปของการใช้เว็บเบราว์เซอร์สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ติดตั้งไว้ได้โดยผ่านเครือข่าย

รีแลน และกิลลानी (Relan and Gillani, 1997) ได้ให้คำจำกัดความของเว็บในการสอนเอาไว้ว่าเป็นการกระทำของคณะหนึ่งในการเตรียมการคิดในกลวิธีการสอนโดยกลุ่มคอนสตรัคติวิซึ่มและการเรียนรู้ในสถานการณ์ร่วมมือกัน โดยใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะและทรัพยากรในเวิลด์ไวด์เว็บ

พาร์สัน (Parson, 1997) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเว็บว่า เป็น การสอนที่นำเอาสิ่งที่ต้องการส่งให้บางส่วนหรือทั้งหมดโดยอาศัยเว็บ โดยเว็บสามารถกระทำได้ในหลากหลายรูปแบบและหลายขอบเขตที่เชื่อมโยงกัน ทั้งการเชื่อมต่อบทเรียน วัสดุช่วยการเรียนรู้ และการศึกษาทางไกล

ดริสคอล (Driscoll, 1997) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเว็บว่า เป็น การใช้ทักษะหรือความรู้ต่างๆ ถ่ายโยงไปสู่ที่ใดที่หนึ่งโดยการใช้เวิลด์ไวด์เว็บเป็นช่องทางในการเผยแพร่สิ่งเหล่านั้น

แฮนนัม (Hannum, 1998) กล่าวถึงการเรียนการสอนผ่านเว็บว่าเป็นการจัดสภาพ การเรียน การสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต บนพื้นฐานของหลักและวิธีการออกแบบ การเรียนการสอนอย่างมีระบบ

คาร์ลสันและคณะ (Carlson et al., 1998) กล่าวว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็น ภาพที่ชัดเจนของการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันกับกระบวนการออกแบบการ เรียนการสอน (Instructional Design) ซึ่งก่อให้เกิดโอกาสที่ชัดเจนในการนำการศึกษาไปสู่ที่ด้วย โอกาส เป็นการจัดหาเครื่องมือใหม่ๆสำหรับส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่ช่วยขจัดปัญหา เรื่องสถานที่และเวลา

แคมเพลสและแคมเพลส (Camples and Camples, 1998) ให้ความหมายของการ เรียนการสอนผ่านเว็บว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนทั้งกระบวนการหรือบางส่วน โดยใช้ เวิลด์ไวด์เว็บเป็น สื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน เนื่องจาก เวิลด์ไวด์เว็บมีความ สามารถในการถ่ายทอดข้อมูลได้หลายประเภทไม่ว่าจะเป็น ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง จึงเหมาะแก่การเป็นสื่อกลาง ในการถ่ายทอดเนื้อหาการเรียนการสอน

ลานเพียร์ (Laanpere, 1997) ได้ให้นิยามของการเรียนการสอนผ่านเว็บว่า เป็นการ จัดการเรียนการสอนผ่านสภาพแวดล้อมของเวิลด์ไวด์เว็บ ซึ่งอาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียน การสอนในหลักสูตรมหาวิทยาลัย ส่วนประกอบการบรรยายในชั้นเรียน การสัมมนาโครงการกลุ่ม หรือการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหรืออาจเป็นลักษณะของหลักสูตรที่เรียนผ่านเวิลด์ไวด์เว็บ โดยตรงทั้งกระบวนการเลยก็ได้ การเรียนการสอนผ่านเว็บนี้เป็นการรวมกันระหว่างการศึกษาและ การฝึกอบรมเข้าไว้ด้วยกัน โดยให้ความสนใจต่อการใช้ในระดัับ การเรียนที่สูงกว่าระดับ มัธยมศึกษา

สำหรับประโยชน์ทางการศึกษาแก่ผู้เรียนภายในประเทศไทย การเรียนการสอน ผ่านเว็บถือเป็นรูปแบบใหม่ของการเรียนการสอนที่เริ่มนำเข้ามาใช้ ทั้งนี้ นักการศึกษาหลายท่านให้ ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเว็บไว้ดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2543) ให้ความหมายว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นการใช้ เว็บในการเรียนการสอนโดยอาจใช้เว็บเพื่อนำเสนอบทเรียนในลักษณะสื่อหลายมิติของวิชาทั้งหมด ตามหลักสูตร หรือใช้เพียงการเสนอข้อมูลบางอย่างเพื่อประกอบการสอนก็ได้ รวมทั้งใช้ประโยชน์ จากคุณลักษณะต่างๆของการสื่อสารที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต เช่น การเขียนโต้ตอบกันทาง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และการพูดคุยสดด้วยข้อความและเสียงมาใช้ประกอบด้วยเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

ถนอมพร เถาจรัสแสง (2544) ให้ความหมายว่า การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) เป็นการผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยีปัจจุบันกับกระบวนการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และแก้ปัญหาในเรื่องข้อจำกัดทางด้านสถานที่และเวลา โดยการสอนบนเว็บจะประยุกต์ใช้คุณสมบัติและทรัพยากรของเวปไซด์ เวิร์บ ในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนที่จัดขึ้นผ่านเว็บนี้อาจเป็นบางส่วนหรือทั้งหมดของกระบวนการเรียนการสอนก็ได้

ใจทิพย์ ณ สงขลา (2542) ได้ให้ความหมายการเรียนการสอนผ่านเว็บว่าหมายถึง การผนวก คุณสมบัติไฮเปอร์มีเดียเข้ากับคุณสมบัติของเครือข่ายเวปไซด์ เวิร์บ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทางและเวลาที่แตกต่างกันของผู้เรียน (Learning without Boundary)

วิชุดา รัตนเพียร (2542) กล่าวว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นการนำเสนอโปรแกรมบทเรียนบนเว็บเพจโดยนำเสนอผ่านบริการเวปไซด์ เวิร์บ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ออกแบบและสร้างโปรแกรมการสอนผ่านเว็บจะต้องคำนึงถึงความสามารถและบริการที่หลากหลายของอินเทอร์เน็ต และนำคุณสมบัติต่างๆเหล่านั้นมาใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนให้มากที่สุด

จากนิยามและความคิดเห็นของนักวิชาการและนักการศึกษา ทั้งในต่างประเทศและภายใน ประเทศไทยดังที่กล่าวมาแล้วนั้นสามารถสรุปได้ว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นการจัดสภาพการเรียนการสอนที่ได้รับการออกแบบอย่างมีระบบ โดยอาศัยคุณสมบัติและทรัพยากรของเวปไซด์ เวิร์บ มาเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจจัด เป็นการเรียนการสอนทั้งกระบวนการ หรือนำมาใช้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการทั้งหมดและช่วยจัดปัญหาอุปสรรคของการเรียนการสอนทางด้านสถานที่และเวลาอีกด้วย

2.2 ประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

การเรียนการสอนผ่านเว็บสามารถทำได้ในหลายลักษณะ โดยแต่ละเนื้อหาของหลักสูตรก็จะมีวิธีการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งในประเด็นนี้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บ ดังต่อไปนี้

พาร์สัน (Parson, 1997) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. เว็บช่วยสอนแบบรายวิชาอย่างเดียว (Stand - Alone Courses) เป็นรายวิชาที่มีเครื่องมือและแหล่งที่เข้าไปถึงและเข้าหาได้โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตอย่างมากที่สุด ถ้าไม่มีการ

สื่อสารก็สามารถที่จะไปผ่านระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารได้ ลักษณะของเว็บช่วยสอนแบบนี้มีลักษณะเป็นแบบวิทยาเขตมีนักศึกษาจำนวนมากที่เข้ามาใช้จริงแต่จะมีการส่งข้อมูลจากรายวิชาทางไกล

2. เว็บช่วยสอนแบบเว็บสนับสนุนรายวิชา (Web Supported Courses) เป็นรายวิชาที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมที่มีการพบปะระหว่างครูกับนักเรียนและมีแหล่งให้มาก เช่น การกำหนดงานที่ให้ทำบนเว็บ การกำหนดให้อ่าน การสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือการมีเว็บที่สามารถชี้ตำแหน่งของแหล่งบนพื้นที่ของเว็บ ไซตโดยรวมกิจกรรมต่าง ๆ เอาไว้

3. เว็บช่วยสอนแบบศูนย์การศึกษา (Web Pedagogical Resources) เป็นชนิดของเว็บไซตที่มีวัตถุประสงค์เครื่องมือ ซึ่งสามารถรวบรวมรายวิชาขนาดใหญ่เข้าไว้ด้วยกันหรือเป็นแหล่งสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งผู้ที่เข้ามาใช้ก็จะมีสื่อให้บริการอย่างรูปแบบอย่างเช่น เป็นข้อความ เป็นภาพกราฟิก การสื่อสารระหว่างบุคคล และการทำภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ เป็นต้น อีกแนวคิดหนึ่งของเว็บช่วยสอนซึ่งแยกตาม โครงสร้างและประโยชน์การใช้งานตามแนวคิดของเจมส์ (James, 1997) สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. โครงสร้างแบบค้นหา (Eclectic Structures) ลักษณะของโครงสร้างเว็บไซตแบบนี้ เป็นแหล่งของเว็บไซตที่ใช้ในการค้นหาไม่มีการกำหนดขนาด รูปแบบ ไม่มีโครงสร้างที่ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเว็บลักษณะของเว็บไซตแบบนี้จะมีแต่การให้ใช้เครื่องมือในการสืบค้นหรือเพื่อบางสิ่งที่ต้องการค้นหาตามที่กำหนดหรือโดยผู้เขียนเว็บไซตต้องการ โครงสร้างแบบนี้จะเป็นแบบเปิดให้ผู้เรียนได้เข้ามาค้นคว้าในเนื้อหาในบริบท โดยไม่มีโครงสร้างข้อมูลเฉพาะให้ได้เลือกแต่โครงสร้างแบบนี้จะมีปัญหากับผู้เรียนเพราะผู้เรียนอาจจะไม่สนใจข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้างโดยไม่กำหนดแนวทางในการสืบค้น

2. โครงสร้างแบบสารานุกรม (Encyclopedic Structures) ถ้าเราควบคุมของสร้างของเว็บที่เราสร้างขึ้นเองได้ เราก็จะใช้โครงสร้างข้อมูลในแบบต้น ไม้ในการเข้าสู่ข้อมูล ซึ่งเหมือนกับหนังสือที่มีเนื้อหาและมีการจัดเป็นบทเป็นตอน ซึ่งจะกำหนดให้ผู้เรียนหรือผู้ใช้ได้ผ่านเข้าไปหาข้อมูลหรือเครื่องมือที่อยู่ในพื้นที่ของเว็บหรืออยู่ภายในและ นอกเว็บ เว็บไซตจำนวนมากมีโครงสร้างในลักษณะดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะเว็บไซตทางการศึกษาที่ไม่ได้กำหนดทางการค้าองค์กร ซึ่งอาจจะต้องมีลักษณะที่ดูมีมากกว่านี้ แต่ในเว็บไซตทางการศึกษาต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กลวิธีด้าน โครงสร้างจึงมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. โครงสร้างแบบการเรียนการสอน (Pedagogic Structures) มีรูปแบบโครงสร้างหลายอย่างในการนำมาสอนตามต้องการ ทั้งหมดเป็นที่รู้จักดีในบทบาทของการออกแบบทางการศึกษาสำหรับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือเครื่องมือมัลติมีเดีย ซึ่งความจริงมีหลักการแตกต่างกัน

ระหว่างคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับเว็บช่วยสอนนั้นคือความสามารถของ HTML ในการที่จะจัดทำในแบบไฮเปอร์เท็กซ์กับการเข้าถึงข้อมูลหน้าจอโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

โดเฮอร์ตี้ (Doherty, 1998) แนะนำว่าการเรียนการสอนผ่านเว็บ มีวิธีการใช้ใน 3 ลักษณะ คือ

1. การนำเสนอ (Presentation) ในลักษณะของเว็บไซต์ที่ประกอบไปด้วยข้อความ ภาพกราฟิกโดยมีวิธีการนำเสนอ คือ

- 1) การนำเสนอแบบสื่อเดี่ยว เช่น ข้อความ หรือ รูปภาพ
- 2) การนำเสนอแบบสื่อคู่ เช่น ข้อความกับรูปภาพ
- 3) การนำเสนอแบบมัลติมีเดีย คือ ประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง

ภาพเคลื่อนไหว เสียง

2. การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องใช้ทุกวันในชีวิตซึ่งเป็น ลักษณะสำคัญของอินเทอร์เน็ต โดยมีการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตหลายแบบ เช่น

- 1) การสื่อสารทางเดียว เช่น การดูข้อมูลจากเว็บเพจ
- 2) การสื่อสารสองทาง เช่น การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โต้ตอบกัน
- 3) การสื่อสารแบบหนึ่งแหล่งไปหลายที่ เป็นการส่งข้อความจากแหล่งเดียว

แพร่กระจายไปหลายแหล่ง เช่น การอภิปรายจากคนเดียวให้คนอื่น ๆ ได้รับฟังด้วยหรือการประชุมผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer conferencing)

4) การสื่อสารหลายแหล่งไปสู่หลายแหล่ง เช่น การใช้กระบวนการกลุ่มในการสื่อสารบนเว็บ โดยมีคนใช้หลายคนและคนรับหลายคนเช่นกัน

3. การทำให้เกิดความสัมพันธ์ (Dynamic Interaction) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของอินเทอร์เน็ตและสำคัญที่สุด ซึ่งมี 3 ลักษณะคือ

- 3.1 การสืบค้นข้อมูล
- 3.2 การหาวิธีการเข้าสู่เว็บ
- 3.3 การตอบสนองของมนุษย์ต่อการใช้เว็บ

นอกจากนี้ แฮนนัม (Hannum, 1998) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บ ออกเป็น 4 ลักษณะ ใหญ่ๆ คือ

1. รูปแบบการเผยแพร่ รูปแบบนี้สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ชนิด คือ

1.1 รูปแบบห้องสมุด (Library Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ประโยชน์จากความสามารถในการเข้าไปยังแหล่งทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่หลากหลาย โดยวิธีการจัดหา

เนื้อหาให้ผู้เรียนผ่านการเชื่อมโยงไปยังแหล่งเสริมต่างๆ เช่น สารานุกรม วารสาร หรือหนังสือออนไลน์ทั้งหลาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการนำเอาลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดที่มีทรัพยากรจำนวนมากมาประยุกต์ใช้ ส่วน ประกอบของรูปแบบนี้ ได้แก่ สารานุกรมออนไลน์ วารสารออนไลน์ หนังสือออนไลน์ สารบัญญการอ่าน ออนไลน์ (Online Reading List) เว็บห้องสมุด เว็บงานวิจัย รวมทั้งการรวบรวมรายชื่อเว็บที่สัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ

1.2 รูปแบบหนังสือเรียน (Textbook Model) การเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้ เป็นการจัดเนื้อหาของหลักสูตรในลักษณะออนไลน์ให้แก่ผู้เรียน เช่น คำบรรยาย สไลด์ นิยาม คำศัพท์และส่วนเสริมผู้สอนสามารถเตรียมเนื้อหาออนไลน์ที่ใช้เหมือนกับที่ใช้ในการเรียนในชั้นเรียนปกติและสามารถทำสำเนาเอกสารให้กับผู้เรียนได้ รูปแบบนี้ต่างจากรูปแบบห้องสมุดคือรูปแบบนี้จะเตรียมเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอน โดยเฉพาะ ขณะที่รูปแบบห้องสมุดช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการจากการเชื่อมโยงที่ได้เตรียมเอาไว้ ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือเรียนนี้ประกอบด้วยบันทึกของหลักสูตร บันทึกคำบรรยาย ข้อเสนอแนะของห้องเรียน สไลด์ที่นำเสนอ วิดีโอและภาพ ที่ใช้ในชั้นเรียน เอกสารอื่นที่มีความสัมพันธ์กับชั้นเรียน เช่น ประมวลรายวิชา รายชื่อในชั้น กฎเกณฑ์ข้อตกลงต่าง ๆ ตารางการสอบและตัวอย่างการสอบครั้งที่แล้ว ความคาดหวังของชั้นเรียน งานที่มอบหมาย เป็นต้น

1.3 รูปแบบการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Instruction Model) รูปแบบนี้จัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ได้รับ โดยนำลักษณะของบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มาประยุกต์ใช้เป็นการสอนแบบออนไลน์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ มีการให้ คำแนะนำ การปฏิบัติ การให้ผลย้อนกลับ รวมทั้งการให้สถานการณ์จำลอง

2. รูปแบบการสื่อสาร (Communication Model)

การเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่อาศัยคอมพิวเตอร์มาเป็นผู้สื่อสาร (Computer-Mediated Communications Model) ผู้เรียนสามารถที่จะสื่อสารกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ผู้สอนหรือกับผู้เชี่ยวชาญได้ โดยรูปแบบการสื่อสารที่หลากหลายในอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้แก่ จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มอภิปรายการสนทนาและการอภิปรายและการประชุมผ่านคอมพิวเตอร์ เหมาะ สำหรับการเรียนการสอนที่ต้องการส่งเสริมการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

3. รูปแบบผสม (Hybrid Model)

รูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้เป็นการนำเอารูปแบบ 2 ชนิด คือ รูปแบบการเผยแพร่กับรูปแบบการสื่อสารมารวมเข้าไว้ด้วยกัน เช่น เว็บไซต์ที่รวมเอารูปแบบห้องสมุดกับรูปแบบหนังสือเรียนไว้ด้วยกัน เว็บไซต์ที่รวบรวมเอาบันทึกของหลักสูตรรวมทั้งคำ

บรรยายไว้กับกลุ่มอภิปรายหรือเว็บไซต์ที่รวมเอารายการแหล่งเสริมความรู้ต่างๆ และความสามารถของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไว้ด้วยกัน เป็นต้นรูปแบบนี้มีประโยชน์เป็นอย่างมากกับผู้เรียนเพราะผู้เรียนจะได้ใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีในอินเทอร์เน็ตในลักษณะที่หลากหลาย

4. รูปแบบห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom Model)

รูปแบบห้องเรียนเสมือนเป็นการนำเอาลักษณะเด่นหลายๆ ประการของแต่ละรูปแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาใช้ ฮิลทซ์ (Hiltz, 1993) ได้นิยามว่าห้องเรียนเสมือนเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่นำแหล่งทรัพยากรออนไลน์มาใช้ในลักษณะการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยการร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับผู้สอน ชั้นเรียนกับสถาบันการศึกษาอื่น และกับชุมชนที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ (Khan, 1997) ส่วนเทอร์ออฟฟ์ (Turoff, 1995)กล่าวถึงห้องเรียนเสมือนว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียน การสอนที่ตั้งขึ้นภายใต้ระบบการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ในลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นความสำคัญของกลุ่มที่จะร่วมมือทำกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนและผู้สอนจะได้รับความรู้ใหม่ๆ จากกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูล ลักษณะเด่นของการเรียนการสอนรูปแบบนี้ก็คือความสามารถในการลอกเลียนลักษณะของห้องเรียนปกติมาใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยอาศัยความสามารถต่างๆ ของอินเทอร์เน็ต โดยมีส่วนประกอบคือประมวลรายวิชา เนื้อหาในหลักสูตร รายชื่อแหล่งเนื้อหาเสริม กิจกรรมระหว่าง ผู้เรียนผู้สอน คำแนะนำและการให้ผลป้อนกลับ การนำเสนอในลักษณะมัลติมีเดีย การเรียนแบบร่วมมือ รวมทั้งการสื่อสารระหว่างกัน รูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่

2.3 การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ

การจัดการเรียนผ่านเว็บมีลักษณะการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติที่คุ้นเคยกันดี ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่เน้นให้ผู้สอนเป็นผู้ป้อนความรู้ให้แก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนไม่ใฝ่ที่จะหาความรู้เพิ่มเติม

การจัดการเรียนการสอนโดยการใช้เว็บช่วยสอนจะมีวิธีการจัดที่แตกต่างไปจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ เพราะคุณลักษณะและรูปแบบของเว็บเป็นสื่อที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง ซึ่งแตกต่างไปจากการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อแบบอื่น ๆ จึงต้องคำนึงถึงการออกแบบระบบการสอนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของเว็บ เช่น การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับครู การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ที่กระทำได้แตกต่างไปจากการเรียนการสอนแบบเดิม เช่น การใช้เว็บช่วยสอนสามารถสื่อสารกันได้โดยผ่านเว็บโดยตรงในรูปคุยกันในห้องสนทนา(Chat Room) การฝากข้อความบนกระดานอิเล็กทรอนิกส์หรือกระดานข่าวสาร (Bulletin Board) หรือจะสื่อสาร

กันโดยผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ก็สามารถกระทำได้ในระบบนี้ ความเป็นเว็บช่วยสอน จึงไม่ใช่แค่การสร้างเว็บไซต์เนื้อหาวิชาหนึ่งหรือรวบรวมข้อมูลซักเรื่องหนึ่งแล้วบอกว่าเป็นเว็บช่วยสอน เว็บช่วยสอนมีความหมายกว้างขวางอันเกิดจากการรวมเอาคุณลักษณะของเว็บ โปรแกรม และเครื่องมือสื่อสารในระบบอินเทอร์เน็ตและการออกแบบระบบการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นอย่างมีความหมายไม่เพียงแต่แหล่งข้อมูลเท่านั้น (ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2543)

เองเจลโล (Angelo, 1993 อ้างใน วิชชุดา รัตนเพชร, 2542) ได้สรุปหลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอนกับการเรียนการสอนผ่านเว็บ 5 ประการดังนี้คือ

1. ในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปแล้ว ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา การติดต่อระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนสำคัญในการสร้างความกระตือรือร้นกับการเรียนการสอน โดยผู้สอนสามารถให้ความช่วยเหลือผู้เรียนได้ตลอดเวลาในขณะที่กำลังศึกษา ทั้งยังช่วยเสริมสร้างความคิดและความเข้าใจ ผู้เรียนที่เรียนผ่านเว็บสามารถสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรวมทั้งซักถามข้อข้องใจกับผู้สอนได้โดยทันทีทันใด เช่นการมอบหมายงานส่งผ่านอินเทอร์เน็ตจากผู้สอน ผู้เรียนเมื่อได้รับมอบหมายก็จะสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งผ่านอินเทอร์เน็ต กลับไปยังอาจารย์ผู้สอน หลังจากนั้นอาจารย์ผู้สอนสามารถตรวจและให้คะแนนพร้อมทั้งส่งผลย้อนกลับไปยังผู้เรียนได้ในเวลาอันรวดเร็วหรือในทันทีทันใด
2. การจัดการเรียนการสอนควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างผู้เรียน ความร่วมมือระหว่างกลุ่มผู้เรียนจะช่วยพัฒนาความคิดความเข้าใจได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว ทั้งยังสร้างความสัมพันธ์เป็นทีมโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุด เป็นการพัฒนาการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้และการยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นมาประกอบเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุด ผู้เรียนที่เรียนผ่านเว็บแม้ว่าจะเรียนจากคอมพิวเตอร์ที่อยู่กันคนละที่ แต่ด้วยความสามารถของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกไว้ด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทันทีทันใด เช่น การใช้บริการสนทนาแบบออนไลน์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนติดต่อสื่อสารกันได้ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปจนถึงผู้เรียนที่เป็นกลุ่มใหญ่
3. ควรสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learners) หลีกเลี่ยงการกำกับให้ผู้สอนเป็นผู้ป้อนข้อมูลหรือคำตอบ ผู้เรียนควรเป็นผู้ขวนขวายใฝ่หาข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆ เอง โดยการแนะนำของผู้สอน เป็นที่ทราบคืออยู่แล้วว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลที่ใหญ่ที่สุดในโลก ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถหาข้อมูลได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ทั้งยังหาข้อมูลได้จากแหล่งข้อมูลทั่วโลกเป็นการสร้างความกระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้

4. การให้ผลย้อนกลับแก่ผู้เรียน โดยทันทีทันใดช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสามารถของตน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับแนวทางวิธีการหรือพฤติกรรมให้ถูกต้องได้ ผู้เรียนที่เรียนผ่านเว็บ สามารถได้รับผลย้อนกลับจากทั้งผู้สอนเองหรือแม้กระทั่งจากผู้เรียนคนอื่นๆ ได้ทันทีทันใด แม้ว่าผู้เรียนแต่ละคนจะไม่ได้นั่งเรียนในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้ากันก็ตาม

5. ควรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีขีดจำกัด สำหรับบุคคลที่ไร้หาความรู้ การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นการขยายโอกาสให้กับทุกคนที่สนใจศึกษา เนื่องจากผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปเรียน ณ ที่ใดที่หนึ่ง ผู้ที่สนใจสามารถเรียนได้ด้วยตนเองในเวลาที่เหมาะสม จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนผ่านเว็บนี้มีคุณลักษณะที่ช่วยสนับสนุนหลักพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 ประการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนผ่านเว็บได้มีการดำเนินการอย่างจริงจังทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม ประเทศทางซีกโลกตะวันตก สำหรับวงการการศึกษาในประเทศไทยเริ่มมีความเปลี่ยนแปลงจากเป็นผู้รับข้อมูลและสังเกตการณ์การเรียนการสอนบนเครือข่ายเป็นความพยายามในการจัดการเรียนการสอนและใช้เครื่องมือบนเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บเสริมในชั้นเรียนปกติ และบางมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการเรียนการสอนแบบทางไกลกำลังดำเนินการที่จะสร้างชั้นเรียนเสมือนให้เกิดขึ้นจริง การดำเนินการเรียนการสอนผ่านเว็บมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2542)

1. ความพร้อมของเครื่องมือและทักษะการใช้งานเบื้องต้น ความไม่พร้อมของเครื่องมือและ การขาดทักษะทางเทคนิคที่จำเป็นในการใช้เครื่องมือหรือโปรแกรมเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความ สับสนและผลทางลบต่อทัศนคติของผู้ใช้ จากการศึกษาการนำเทคโนโลยีเครือข่ายมาใช้พบว่าผู้ใช้ที่ ไม่มีความพร้อมทางทักษะการใช้จะพยายามแก้ปัญหาและศึกษาเรื่อง ของเทคนิค มากกว่าจำกัด ความสนใจอยู่ที่เนื้อหา นอกจากนั้นจากงานวิจัยของใจทิพย์ ณ สงขลา (2542) พบว่ายังไม่มี ความ พร้อมทางด้านทักษะการใช้ภาษาเขียนและภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็น ทักษะจำเป็นพื้นฐานที่จำเป็นอีกประการหนึ่งสำหรับการสื่อสารผ่านเครือข่าย

2. การสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและผู้ใช้เช่นเดียวกับการนำเทคโนโลยีอื่นเข้าสู่องค์กรต้องอาศัยการสนับสนุนอย่างจริงจังจากฝ่ายบริหาร ทั้งในการสนับสนุนด้านเครื่องมือและนโยบายส่งเสริมการใช้เครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา การกำหนดการใช้ เครื่องมือดังกล่าวจึงไม่สามารถเป็นไปในลักษณะแนวตั้ง (Top down) โดยการกำหนดจากฝ่ายบริหารเพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องเป็นการประสานจากทั้งสองฝ่ายคือฝ่ายบริหารและผู้ใช้จะต้องมีการ ประสานจากแนวล่างขึ้นบน ผู้ใช้จะต้องมีทัศนคติยอมรับการใช้สื่อดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ฝ่ายบริหารสามารถสร้างนโยบายที่กระตุ้นแรงจูงใจของผู้ใช้ เช่น สร้างแรงจูงใจจาก

ภายในของผู้ใช้ให้รู้สึกถึงความท้าทายและประโยชน์ที่จะได้รับหรือสร้างแรงจูงใจจากภายนอก เช่น สร้างเงื่อนไขผลตอบแทนพิเศษทั้งในรูปแบบธรรมชาติและรูปธรรม

3. การเปลี่ยนพฤติกรรมผู้เรียนจากการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive) โดยพึ่งพิงการป้อนจากครูผู้สอนมาเป็นพฤติกรรมเรียนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ เป็นผู้เรียนที่เรียนรู้วิธีการเรียน (Learning How to learn) เป็นผู้เรียนที่กระตือรือร้นและมีทักษะที่สามารถเลือกรับข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีระบบนั้น ผู้สอนจะต้องสร้างวุฒิทางการเรียนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนก่อน กล่าวคือจะต้องเตรียมการให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเลือกสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ในการเรียนผ่านเครือข่ายทักษะดังกล่าว ได้แก่ ทักษะการอ่านเขียน ทักษะในเชิงภาษา ทักษะในการอภิปรายและที่จำเป็นคือ ทักษะในการควบคุมตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง

4. บทบาทของผู้สอนในการเรียนการสอนบนเครือข่าย จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่บทบาทที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยในเบื้องต้นจะเป็นบทบาทผู้นำเพื่อสนับสนุนกลุ่มและวัฒนธรรมการเรียนรู้บนเครือข่าย ผู้สอนต้องใช้เวลามากไปกว่าการเรียนการสอนในชั้นเรียนธรรมดา

5. การสร้างความจำเป็นในการใช้ ผู้สอนที่จะนำการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายมาใช้ควรคำนึงถึงความจำเป็นและผลประโยชน์ที่ต้องการจากกิจกรรมบนเครือข่าย ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการใช้ว่าผู้สอนเพียงต้องการใช้เครือข่ายเพื่อเสริมการเรียนหรือเป็นการศึกษาทางไกล ผู้สอนต้องสร้างสถานะให้ผู้เรียนมีความจำเป็นที่ต้องใช้ เช่น การส่งผ่านข้อมูลที่จำเป็นทางการเรียนให้กับผู้ใช้ผ่านทางเครือข่ายหรือสร้างแรงจูงใจที่เป็นผลประโยชน์ทางการเรียนให้กับผู้ใช้

6. ผู้สอนต้องออกแบบการเรียนการสอนและใช้ประโยชน์ของความเป็นเครือข่ายอย่างสูงสุด และเหมาะสมวิธีออกแบบการเรียนการสอนควรต้องพัฒนาให้เข้ากับคุณสมบัติความเป็นคอมพิวเตอร์เครือข่ายซึ่งมีความแตกต่างจากการออกแบบสำหรับโปรแกรมช่วยสอนในคอมพิวเตอร์ทั่วไป นอกเหนือจากเนื้อหาบทเรียนที่ผู้สร้างเสนอส่งผ่านเครือข่าย ผู้สอนสามารถสร้างการเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลอื่นที่สนับสนุนเนื้อหาหลักที่ผู้สอนสร้างเป็นการแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้ศึกษา ทั้งนี้เนื้อหาและการเชื่อมโยง ควรจะต้องปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลาและควรจะต้องมีการจัดกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์ให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการศึกษาร่วมกับผู้อื่น การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บนั้น ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ

เครือข่าย (File Server) และเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการเว็บ (Web Server) อาจเป็นเป็นการเชื่อมโดยระยะใกล้หรือเชื่อมโยงระยะไกลผ่านทางระบบการสื่อสารและอินเทอร์เน็ต

การจัดการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ตที่เป็นเว็บนั้นผู้สอนจะต้องมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนดังนี้ (ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 2540)

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
2. การวิเคราะห์ผู้เรียนการออกแบบเนื้อหารายวิชา
  - 2.1 เนื้อหาตามหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
  - 2.2 จัดลำดับเนื้อหา จำแนกหัวข้อตามหลักการเรียนรู้และลักษณะเฉพาะในแต่ละหัวข้อ
  - 2.3 กำหนดระยะเวลาและตารางการศึกษาในแต่ละหัวข้อ
  - 2.4 กำหนดวิธีการศึกษา
  - 2.5 กำหนดสื่อที่ใช้ประกอบการศึกษาในแต่ละหัวข้อ
  - 2.6 กำหนดวิธีการประเมินผล
  - 2.7 กำหนดความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียน
  - 2.8 สร้างประมวลรายวิชา
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ต โดยใช้คุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นๆ
4. การเตรียมความพร้อมสิ่งแวดล้อมการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ต ได้แก่
  - สำรวจแหล่งทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงได้ กำหนดสถานที่และอุปกรณ์ที่ให้บริการและที่ต้องใช้ในการติดต่อทางอินเทอร์เน็ตสร้างเว็บเพจเนื้อหาความรู้ตามหัวข้อของการเรียนการสอนรายสัปดาห์ สร้างแฟ้มข้อมูลเนื้อหาวิชาเสริมการเรียนการสอนสำหรับการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล
  - 5. การปฐมนิเทศผู้เรียน ได้แก่
    - 5.1 แจงวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีการเรียนการสอน
    - 5.2 สำรวจความพร้อมของผู้เรียนและเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ในขั้นตอนนี้ผู้สอนอาจจะต้องมีการทดสอบหรือสร้างเว็บเพจเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอได้ศึกษาเพิ่มเติมในเว็บเพจเรียนเสริมหรือให้ผู้เรียนถ่ายโอนข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ไปศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง
6. จัดการเรียนการสอนตามแบบที่กำหนดไว้โดยในเว็บเพจจะมีเทคนิคและกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถสร้างขึ้นได้แก่

เคลื่อนไหว

- 6.1 การใช้ข้อความเร้าความสนใจที่อาจเป็นภาพกราฟฟิก ภาพการเคลื่อนไหว
  - 6.2 แจ้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของรายวิชา หรือหัวข้อในแต่ละสัปดาห์
  - 6.3 สรุปบททวนความรู้เดิม หรือโยงไปหัวข้อที่ศึกษาแล้ว
  - 6.4 เสนอสาระของหัวข้อต่อไป
  - 6.5 เสนอแนะแนวทางการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมสนทนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน กิจกรรมการอภิปรายกลุ่ม กิจกรรมการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม กิจกรรมการตอบคำถาม กิจกรรมการประเมินตนเอง และกิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูล
  - 6.6 เสนอกิจกรรมดังกล่าวมาแล้ว แบบฝึกหัด หนังสือหรือบทความ การบ้าน การทำรายงานเดี่ยว รายงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์ และแนวทางในการประเมินผลในรายวิชานี้
  - 6.7 ผู้เรียนทำกิจกรรม ศึกษา ทำแบบฝึกหัด และการบ้านส่งผู้สอนทั้งทางเอกสารทางเว็บเพจ ผลงานของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ได้รับทราบด้วยและผู้เรียนส่งผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
  - 6.8 ผู้สอนตรวจผลงานของผู้เรียน ส่งคะแนนและข้อมูลย้อนกลับเข้าสู่เว็บเพจประวัติของผู้เรียน รวมทั้งการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ไปสู่เว็บเพจผลงานของผู้เรียนด้วย
7. การประเมินผลผู้สอนสามารถใช้การประเมินผลระหว่างเรียนและการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียน รวมทั้งการที่ผู้เรียนประเมินผลผู้สอนและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทั้งรายวิชา เพื่อให้ผู้สอนนำไปปรับปรุงแก้ไขระบบการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ต

2.4 การออกแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บ

ในการออกแบบและพัฒนาเว็บการเรียนการสอนผ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการที่จะใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอน ดังนี้

ดิลลอน (Dillon, 1991) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนในการสร้างบทเรียนที่มีลักษณะเป็นสื่อหลายมิติ (Hypermedia) ซึ่งหลักการนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนาเว็บเพื่อการเรียนการสอน แนวคิดดังกล่าวมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียนและเนื้อหาที่จะนำมาพัฒนาเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และหาแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียน

2. วางแผนเกี่ยวกับการจัดรูปแบบ โครงสร้างของเนื้อหา ศึกษาคุณลักษณะของเนื้อหาที่จะนำมาใช้เป็นบทเรียนว่าควรจะนำเสนอในลักษณะใด

3. ออกแบบ โครงสร้างเพื่อการเข้าถึงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้ออกแบบควรศึกษาทำความเข้าใจกับโครงสร้างของบทเรียนแบบต่างๆ โดยพิจารณาจากลักษณะผู้เรียนและเนื้อหาว่าโครงสร้างลักษณะใดจะเอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียนได้ดีที่สุด

4. ทดสอบรูปแบบเพื่อหาข้อผิดพลาด จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขและทดสอบซ้ำอีกครั้งจน แน่ใจว่าเป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพก่อนที่จะนำไปใช้งาน

ฮิรุมิ และ เบอร์มูเดส (Hirumi and Bermudez, 1996) เสนอกระบวนการในการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนผ่านเว็บไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. วิเคราะห์ทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ออกแบบการเรียนการสอน
3. พัฒนาเว็บเพจโดยใช้แผน โครงเรื่อง (Storyboard) ช่วยในการสร้างและกำหนดโครงสร้างของข้อมูล

4. นำเว็บไปใช้ในการเรียนการสอน
5. ประเมินผลการใช้งาน

อาเวนิติส (Arvanitis, 1997) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการสร้างเว็บไซต์นั้น ควรจะดำเนินการ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาว่าเป้าหมายของการสร้างเว็บไซต์นี้เพื่ออะไร
2. ศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่จะเข้ามาใช้ ว่ากลุ่มเป้าหมายใดที่ผู้สร้างต้องการสื่อสาร ข้อมูล อะไรที่พวกเขาต้องการ โดยขั้นตอนนี้ควรจะต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับขั้นตอนที่หนึ่ง
3. วางลักษณะโครงสร้างของเว็บ
4. กำหนดรายละเอียดให้กับโครงสร้าง ซึ่งพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยตั้งเกณฑ์ใน การใช้ เช่น ผู้ใช้ควรจะทำอะไรบ้าง จำนวนหน้าควรมีเท่าใด มีการเชื่อมโยงมากน้อยเพียงไร

5. หลังจากนั้นจึงทำการสร้างเว็บแล้วนำไปทดลอง เพื่อหาข้อผิดพลาดและทำการปรับปรุง แก้ไข แล้วจึงค่อยนำเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นขั้นตอนสุดท้าย

เพอร์นิตี และ คาสาติ (Pernici and Casati, 1997) ได้แยกย่อยกระบวนการออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการออกแบบ ซึ่งประกอบด้วย การตั้งวัตถุประสงค์ การกำหนดผู้เรียน และสิ่งที่จำเป็นในด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์

2. ผู้สอนต้องกำหนดแนวทางในการสร้างเว็บไซต์ ได้แก่ เนื้อหาที่จะใช้ กิจกรรมต่างๆ ขั้นตอนการเรียนการสอน

3. เป็นการออกแบบในแนวกว้าง (Design in the Large) โดยผู้สอนจะต้องวางแผนลักษณะการเข้าสู่เนื้อหา (Navigation) ซึ่งรวมถึงการกำหนดรายการต่างๆ (Menus) และการเรียงลำดับของข้อมูล

4. เป็นการออกแบบในแนวแคบ (Design in the Small) คือการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ที่มีในแต่ละหน้า

ควินแลน (Quinlan, 1997) เสนอวิธีดำเนินการ 5 ขั้นตอนเพื่อการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนผ่านเว็บที่มีประสิทธิภาพ คือ

1. ทำการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ของผู้เรียน
2. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกิจกรรม
3. ควรเลือกเนื้อหาที่จะใช้นำเสนอพร้อมกับงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและช่วยสนับสนุนเนื้อหา

4. การวางโครงสร้างและจัดเรียงลำดับข้อมูลรวมทั้งกำหนดสารบัญ เครื่องมือการเข้าสู่เนื้อหา (Navigational Aids) โครงร่างหน้าจอและกราฟิกประกอบ

5. ดำเนินการสร้างเว็บไซต์โดยอาศัยแผนโครงเรื่อง

ไบเลย์และไบรท์ (Bailey and Blythe, 1998) ได้เสนอกระบวนการ 3 ขั้นตอนง่ายๆ ในการ นำไปใช้ออกแบบเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ร่างเค้าโครงแนวคิดเบื้องต้นในด้านการนำเสนอ การเชื่อมโยงและจัดเรียงเนื้อหา
2. การวางแผนผังแสดงโครงสร้างของเว็บไซต์ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีโครงสร้างอยู่ 3 ลักษณะ คือ โครงสร้างแบบเส้นตรง (Linear) ซึ่งกำหนดเส้นทางเดียวให้แก่ผู้เรียนคือเริ่มจากหน้าแรกไปสู่หน้าต่อ ๆ ไป โครงสร้างแบบลำดับขั้น (Hierarchical) ซึ่งจะแบ่งระดับความสำคัญของข้อมูลลดหลั่นกันลงมาเป็นขั้น ๆ และ โครงสร้างแบบแตกกิ่ง (Branching) ซึ่งจะมีเส้นทางที่แตกต่างกันในการเข้าสู่เนื้อหาแต่ละส่วน
3. เขียนแผนโครงเรื่อง โดยแสดงรายละเอียดที่จะมีอยู่ในแต่ละหน้าไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร เสียง วิดิทัศน์ และกราฟิก

คาน (Khan, 1997) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบเว็บที่ดีมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เป็นอย่างมากดังนั้นจึงควรทำความเข้าใจถึงคุณลักษณะ 2 ประการของ โปรแกรมการเรียนการสอน ผ่านเว็บ

1. คุณลักษณะหลัก (Key Features) เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บทุกโปรแกรม ตัวอย่างเช่น การสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน ผู้สอน หรือผู้เรียน คนอื่นๆ การนำเสนอบทเรียนในลักษณะของสื่อหลายมิติ (Multimedia) การนำเสนอบทเรียนระบบเปิด (Open System) กล่าวคือ อนุญาตให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเข้าสู่เว็บเพจอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้ ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายได้ (Online Search) ผู้เรียนควรที่จะสามารถเข้าสู่โปรแกรมการเรียนผ่านเว็บจากที่ใดก็ได้ทั่วโลก รวมทั้งผู้เรียนควรที่จะสามารถควบคุมการเรียนของตนเองได้

2. คุณลักษณะเพิ่มเติม (Additional Features) เป็นคุณลักษณะประกอบเพิ่มเติม ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพและความยากง่ายของการออกแบบ เพื่อนำมาใช้งานและการนำมาประกอบกับคุณลักษณะหลักของโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บ ตัวอย่างเช่น ความง่ายในการใช้งานของโปรแกรมมีระบบป้องกันการลักลอบข้อมูล รวมทั้งระบบให้ความช่วยเหลือบนเครือข่ายมีความสะดวกในการแก้ไข ปรับปรุงโปรแกรม เป็นต้น

ฮอลล์ (Hall, 1998) ได้กล่าวถึงการใช้เว็บในด้านการเรียนการสอนว่า การศึกษาทดลองหา วิธีการสร้างเว็บอย่างมีประสิทธิภาพยังอยู่ในระดับที่น้อย แต่จากการรวบรวมจากประสบการณ์และการนำเสนอของบรรดานักออกแบบเว็บเพื่อการเรียนการสอน สรุปได้ว่าเว็บเพื่อการเรียนการสอนที่ดี จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้

1. ต้องสะดวกและไม่ยุ่งยากต่อการสืบค้นของผู้เรียน
2. ต้องมีความสอดคล้องตรงกันในแต่ละเว็บรวมถึงการเชื่อมโยงระหว่างเว็บต่างๆ
3. เวลาในการแสดงผลแต่ละหน้าจะต้องน้อยที่สุด หลีกเลี่ยงการใช้ภาพกราฟิกขนาดใหญ่ ที่จะทำให้เสียเวลาในการดาวน์โหลด
4. มีส่วนที่ทำหน้าที่ในการจัดระบบในการเข้าสู่เว็บ นักออกแบบควรกำหนดให้ผู้เรียนได้เข้าสู่หน้าจอแรกที่มีคำอธิบาย มีการแสดงโครงสร้างภายในเว็บ เพื่อทราบถึงขอบเขตที่ผู้เรียนจะสืบค้น
5. ควรมีความยืดหยุ่นในการสืบค้น แม้จะมีการแนะนำว่าผู้เรียนควรจะเรียนอย่างไรตามลำดับ ขั้นตอนก่อนหลังแต่ก็ควรเพิ่มความยืดหยุ่นให้ผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ได้เอง
6. ต้องมีความยาวในหน้าจอให้น้อย แม้นักออกแบบส่วนใหญ่จะบอกว่าสามารถใช้ไฮเปอร์เท็กซ์ช่วยในการเลื่อนไปมาในพื้นที่ส่วนต่างๆ ในหน้าจอ แต่ในความเป็นจริงแล้วหน้าจอที่สั้น เป็นสิ่งที่ดีที่สุด

7. ไม่ควรมีจุดจบหรือกำหนดจุดสิ้นสุดที่ผู้เรียนไปไหนต่อไม่ได้ ควรมีการสร้างในแบบวนเวียนให้ผู้เรียนสามารถหาเส้นทางไปกลับระหว่างหน้าต่าง ๆ ได้ง่าย นอกจากนี้ยังควรให้ผู้เรียนสามารถกลับไปเรียนในจุดเริ่มต้นได้ด้วยโดยการคลิกเพียงครั้งเดียว

โจนส์และฟาร์ควอร์ (Jones and Farquar, 1997) ได้แนะนำหลักการออกแบบเบื้องต้นที่จะเป็นจุดเริ่มในการพัฒนาเว็บเพื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ควรมีการจัดโครงสร้างหรือจัดระเบียบข้อมูลที่ชัดเจน การที่เนื้อหามีความต่อเนื่องไปไม่สิ้นสุดหรือกระจายมากเกินไปอาจทำให้เกิดความสับสนต่อผู้ใช้ได้ ฉะนั้นจึงควรออกแบบให้มีลักษณะที่ชัดเจนแยกย่อยออกเป็นส่วนต่างๆ จัดหมวดหมู่ในเรื่องที่สัมพันธ์กัน รวมทั้งอาจมีการแสดงให้ผู้ผู้ใช้เห็นแผนที่โครงสร้างเพื่อป้องกันความสับสนได้

2. กำหนดพื้นที่สำหรับการเลือก (Selectable Areas) ให้ชัดเจนซึ่งโดยทั่วไปจะมีมาตรฐานที่ชัดเจนอยู่แล้วเช่น ลักษณะของไฮเปอร์เท็กซ์ที่เป็นคำสีฟ้าและขีดเส้นใต้ พยายามหลีกเลี่ยงการออกแบบที่ขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไปที่คนส่วนใหญ่ใช้ ยกเว้นจะมีความจำเป็นที่ต้องใช้ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการทำให้ตัวเลือกเกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปกติเมื่อมีการคลิกคำหรือข้อความใดๆ เมื่อกลับมาที่หน้าเดิมคำหรือข้อความนั้นๆ ก็จะเปลี่ยนจากสีฟ้าเป็นสีแดงเข้มเพื่อบอกให้ทราบว่าผู้ใช้ได้เลือกส่วน นั้นไปแล้ว ในการออกแบบจึงควรใช้มาตรฐานเดิมแบบนี้เช่นกัน

3. กำหนดให้แต่หน้าจอภาพสั้นๆ ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าผู้ใช้ไม่ชอบการเลื่อนขึ้นลง (Scroll) (Nielsen, 1996 อ้างถึงใน Jones and Farquar, 1997) อีกทั้งยังเสียเวลาในการโหลดนานและยุ่งยาก ต่อการพิมพ์ที่ผู้ใช้ต้องการเนื้อหาเพียงบางส่วน แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้หน้ายาวก็ควรกำหนดเป็นพื้นที่แต่ละส่วนของหน้า โดยให้ผู้เรียนสามารถเลือกไปยังจุดต่างๆ ได้ในหน้าเดียวในลักษณะของบุ๊กมาร์ค (Bookmark)

4. ลักษณะการเชื่อมโยงที่ปรากฏในแต่ละหน้า หากมีทั้งการเชื่อมโยงในหน้าเดียวกันและการเชื่อมโยงไปยังหน้าอื่นๆ หรือออกจากหน้าจอไปยังหน้าจอใหม่จะก่อให้เกิดการสับสนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้เรียนใช้ปุ่มมาตรฐานที่มีอยู่ในโปรแกรมค้นผ่านเว็บ (Web Browser) อาจทำให้ผู้เรียนหลงทางได้ ฉะนั้นจึงต้องออกแบบให้มีความแตกต่างและชัดเจน

5. ต้องระวังเรื่องของตำแหน่งในการเชื่อมโยง การที่จำนวนการเชื่อมโยงมากและกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในหน้าอาจก่อให้เกิดความสับสน การออกแบบที่ดีควรจัดการเชื่อมโยงไปยังหน้าอื่นๆ อยู่รวมกันเป็นสัดส่วนมีลำดับก่อนหลังหรือมีหมายเหตุประกอบ เช่น จัดรวมไว้ส่วนล่างของหน้าจอ เป็นต้น

6. ความเหมาะสมของคำที่ใช้เชื่อมโยง คำที่ใช้สำหรับการเชื่อมโยงจะต้องเข้าใจง่ายมีความ ชัดเจนและไม่สั้นจนเกินไป

7. ความสำคัญของข้อมูลควรอยู่ส่วนบนของหน้าจอภาพ หลีกเลี่ยงการใช้กราฟิก ด้านบนของหน้าจอเพราะถึงแม้จะดูดีแต่ผู้เรียนจะเสียเวลาในการได้รับข้อมูลที่ต้องการ

สำหรับนักวิชาการศึกษาในประเทศไทยได้กล่าวถึง การออกแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บ ไว้หลายท่านดังนี้

ปทีป เมธาคณวุฒิ (2540) กล่าวว่า การออกแบบโครงสร้างของการเรียนการสอนผ่านเว็บควรจะประกอบด้วย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชา ภาพรวมรายวิชา (Course Overview) แสดงวัตถุประสงค์ของรายวิชา สังเขปรายวิชาคำอธิบาย เกี่ยวกับหัวข้อการเรียน หรือหน่วยการเรียนรู้
  2. การเตรียมตัวของผู้เรียนหรือการปรับพื้นฐานผู้เรียน เพื่อที่จะเตรียมตัวเรียน
  3. เนื้อหาบทเรียนพร้อมทั้งการเชื่อมโยงไปยังสื่อสนับสนุนต่างๆ ในเนื้อหาบทเรียนนั้น ๆ
  4. กิจกรรมที่มอบหมายให้ทำพร้อมทั้งการประเมินผล การกำหนดเวลาเรียนการสอน
  5. แบบฝึกหัดที่ผู้เรียนต้องการฝึกฝนตนเอง
  6. การเชื่อมโยงไปแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการศึกษาค้นคว้า
  7. ตัวอย่างแบบทดสอบ ตัวอย่างรายงาน
  8. ข้อมูลทั่วไป (Vital Information) แสดงข้อความที่จะติดต่อผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องการลงทะเบียนค่าใช้จ่าย การได้รับหน่วยกิตและการเชื่อมโยงไปยังสถานศึกษาหรือหน่วยงานและมีการเชื่อมโยงไปสู่รายละเอียดของหน้าที่เกี่ยวข้อง
  9. ส่วนแสดงประวัติของผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
  10. ส่วนของการประกาศข่าว (Bulletin Board)
  11. ห้องสนทนา (Chat Room) ที่เป็นการสนทนาในกลุ่มผู้เรียนและผู้สอน
- จากที่กล่าวมาการเรียนการสอนผ่านเว็บ เป็นการจัดการอย่างจงใจและนำเสนอข้อมูลที่มิใช่เป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยเฉพาะ ดังนั้นการออกแบบเว็บช่วยสอนจึงต้องพิจารณาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และการจัดระเบียบของเนื้อหาในบทเรียนที่สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีระบบ

2.5 ประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

ประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านเว็บมีมากมายหลายประการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นมิติใหม่ของเครื่องมือและกระบวนการในการเรียนการสอน โดยมีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านเว็บไว้ดังนี้

ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2544) ได้กล่าวถึงการสอนบนเว็บมีข้อดีอยู่หลายประการ กล่าวคือ

1. การสอนบนเว็บเป็นการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกล หรือไม่มีเวลาในการมาเข้าชั้นเรียน ได้เรียน ในเวลาและสถานที่ ๆ ต้องการ ซึ่งอาจเป็นที่บ้าน ที่ทำงาน หรือสถานศึกษา ใกล้เคียงที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้บริการทางอินเทอร์เน็ตได้ การที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางมายังสถานศึกษาที่กำหนด ไว้จึงสามารถช่วยแก้ปัญหาในด้านของข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลา และสถานที่ศึกษาของผู้เรียนเป็นอย่างดี

2. การสอนบนเว็บยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมกันทางการศึกษา ผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาในภูมิภาคหรือในประเทศหนึ่งสามารถที่จะศึกษา ถกเถียงอภิปราย กับอาจารย์ ครูผู้สอนซึ่งสอนอยู่ที่สถาบันการศึกษาในนครหลวงหรือในต่างประเทศก็ตาม

3. การสอนบนเว็บนี้ ยังช่วยส่งเสริมแนวคิดในเรื่องของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากเว็บเป็นแหล่งความรู้ที่เปิดกว้างให้ผู้ที่ต้องการศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สามารถเข้ามาค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลาการสอนบนเว็บ สามารถตอบสนองต่อผู้เรียนที่มีความใฝ่รู้รวมทั้งมีทักษะในการตรวจสอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Meta-cognitive Skills) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การสอนบนเว็บ ช่วยทำลายกำแพงของห้องเรียนและเปลี่ยนจากห้องเรียน 4 เหลี่ยมไปสู่โลกกว้างแห่งการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพสนับสนุนสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับปัญหาที่พบในความเป็นจริง โดยเน้นให้เกิดการเรียนรู้ตามบริบทในโลกแห่งความเป็นจริง(Contextualization) และการเรียนรู้จากปัญหา (Problem-based Learning) ตามแนวคิดแบบ Constructivism

5. การสอนบนเว็บเป็นวิธีการเรียนการสอนที่มีศักยภาพ เนื่องจากที่เว็บได้กลายเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการรูปแบบใหม่ครอบคลุมสารสนเทศทั่วโลกโดยไม่จำกัดภาษา การสอนบนเว็บช่วยแก้ปัญหาของข้อจำกัดของแหล่งค้นคว้าแบบเดิมจากห้องสมุดอันได้แก่ ปัญหาทรัพยากรการศึกษาที่มีอยู่จำกัดและเวลาที่ใช้ในการค้นหาข้อมูล เนื่องจากเว็บมีข้อมูลที่หลากหลายและเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการที่เว็บใช้การเชื่อมโยงในลักษณะของไฮเปอร์มิเดีย (สื่อหลายมิติ) ซึ่งทำให้การค้นหาทำได้สะดวกและง่ายดายนกว่าการค้นหาข้อมูลแบบเดิม

6. การสอนบนเว็บจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะของเว็บที่เอื้ออำนวยให้เกิดการศึกษา ในลักษณะที่ผู้เรียนถูกกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นได้อยู่ตลอดเวลา โดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง ตัวอย่างเช่น การให้ผู้เรียนร่วมมือกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแสดงไว้

บนเว็บบอร์ดหรือการให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้ามาพบปะกับผู้เรียนคนอื่น ๆ อาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญในเวลาเดียวกันที่ห้องสนทนา เป็นต้น

7. การสอนบนเว็บเอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งการเปิดปฏิสัมพันธ์นี้อาจทำได้ 2 รูปแบบ คือ ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกันและ/หรือผู้สอน ปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนในเนื้อหาหรือสื่อการสอนบนเว็บ ซึ่งลักษณะแรกนี้จะอยู่ในรูปของการเข้าไปพูดคุย พบปะ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกัน ส่วนในลักษณะหลังนี้จะอยู่ในรูปแบบของการเรียนการสอน แบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบที่ผู้สอน ได้จัดหาไว้ให้แก่ผู้เรียน

8. การสอนบนเว็บยังเป็นการเปิดโอกาสสำหรับผู้เรียน ในการเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถาบันจากในประเทศและต่างประเทศทั่วโลก โดยผู้เรียนสามารถติดต่อสอบถามปัญหาขอข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญจริง โดยตรงซึ่งไม่สามารถทำได้ในการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ยังประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับ การติดต่อสื่อสารในลักษณะเดิม ๆ

9. การสอนบนเว็บเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานของตน สู่นายตาผู้อื่นอย่างง่ายดาย ทั้งนี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนหากแต่เป็นบุคคลทั่วไปทั่วโลกได้ ดังนั้นจึงถือเป็นการสร้างแรงจูงใจภายนอกในการเรียนอย่างหนึ่งสำหรับผู้เรียน ผู้เรียนจะพยายามผลิตผลงานที่ดีเพื่อไม่ให้เสียชื่อเสียงตนเองนอกจากนี้ผู้เรียนยังมีโอกาสได้เห็นผลงานของผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนางานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

10. การสอนบนเว็บเปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร ให้ทันสมัยได้อย่าง สะดวกสบายเนื่องจากข้อมูลบนเว็บมีลักษณะเป็นพลวัต (Dynamic) ดังนั้นผู้สอนสามารถอัปเดตเนื้อหาหลักสูตรที่ทันสมัยแก่ผู้เรียนได้ตลอดเวลา นอกจากนี้การให้ผู้เรียนได้สื่อสารและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ทำให้เนื้อหาการเรียนมีความยืดหยุ่นมากกว่าการเรียนการสอนแบบเดิมและเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนบนเว็บสามารถนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของมัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ ภาพ 3 มิติ โดยผู้สอนและผู้เรียนสามารถเลือกรูปแบบของการนำเสนอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดทางการเรียน

ปรัชญนันท์ นิลสุข (2543) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของเว็บซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน มีอยู่ 7 ประการ ได้แก่

1. การที่เว็บเปิดโอกาสให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนหรือผู้เรียนกับเนื้อหาบทเรียน
2. การที่เว็บสามารถนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของสื่อประสม (Multimedia)

3. การที่เว็บเป็นระบบเปิด (Open System) ซึ่งอนุญาตให้ผู้ใช้อิทธิพลในการเข้าถึงข้อมูลได้ ทั่วโลก
4. การที่เว็บอุดมไปด้วยทรัพยากร เพื่อการสืบค้นออนไลน์ (Online Search/Resource)
5. ความไม่มีข้อจำกัดทางสถานที่และเวลาของการสอนบนเว็บ (Device, Distance and Time Independent) ผู้เรียนที่มีคอมพิวเตอร์ในระบบใดก็ได้ ซึ่งต่อเข้ากับอินเทอร์เน็ตจะสามารถเข้าเรียนจากที่ใดก็ได้ในเวลาใดก็ได้
6. การที่เว็บอนุญาตให้ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุม (Learner Controlled) ผู้เรียนสามารถเรียนตามความพร้อมความถนัดและความสนใจของตน
7. การที่เว็บมีความสมบูรณ์ในตนเอง (Self-contained) ทำให้เราสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมดผ่านเว็บได้ การที่เว็บอนุญาตให้มีการติดต่อสื่อสารทั้งแบบเวลาเดียว (Synchronous Communication) เช่น Chat และต่างเวลากัน (Asynchronous Communication) เช่น Web Board เป็นต้น

2.6 การประเมินผลการเรียนการสอนผ่านเว็บ

การประเมินผลการเรียนที่มีการเรียนการสอนผ่านเว็บนั้น มีลักษณะที่แตกต่างอยู่บ้าง แต่ก็อยู่บนพื้นฐานความต้องการให้มีการเรียนการสอนผ่านเว็บที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน สำหรับการประเมินในแง่ของการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ ซึ่งจัดว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนทางไกล วิธีในการประเมินผลสามารถทำได้ทั้งผู้สอนประเมินผู้เรียนหรือให้ผู้เรียนประเมินผลผู้สอน ซึ่งองค์ประกอบที่ใช้เป็นมาตรฐานจะเป็นคุณภาพของการเรียนการสอน วิธีประเมินผลที่ใช้กันอยู่ในการประเมินผลมีหลายวิธีการ แต่ถ้าจะประเมินผลมีการเรียนการสอนผ่านเว็บก็ต้องพิจารณาวิธีการที่เหมาะสมและทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

โดยเฉพาะกับเว็บซึ่งเป็นการศึกษาทางไกลวิธีหนึ่ง การประเมินผลแบบทั่วไป ที่เป็นการประเมินระหว่างเรียน (Formative Evaluation) กับ การประเมินรวมหลังเรียน (Summative Evaluation) เป็นวิธีการประเมินผลสำหรับการเรียนการสอน โดยการประเมินระหว่างเรียนสามารถทำได้ตลอดเวลา ระหว่างมีการเรียนการสอน เพื่อดูผลสะท้อนของผู้เรียนและดูผลที่คาดหวังไว้ อันจะนำไปปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่องขณะที่การประเมินหลังเรียนมักจะใช้การตัดสินในตอนท้ายของการเรียน โดยการใช้แบบทดสอบเพื่อวัดผลตามจุดประสงค์ของรายวิชา (ปริญญนันท์ นิลสุข. 2546)

พอตเตอร์ (Potter, 1998) ได้เสนอวิธีการประเมินการเรียนการสอนผ่านเว็บ ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ประเมินสำหรับการเรียนการสอนทางไกลผ่านเว็บของมหาวิทยาลัยจอร์จ เมสัน โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 แบบ คือ

1. การประเมินด้วยเกรดในรายวิชา (Course Grades) เป็นการประเมินที่ผู้สอนให้คะแนนกับผู้เรียน ซึ่งวิธีการนี้กำหนดองค์ประกอบของวิชาชัดเจน เช่น คะแนน 100 % แบ่งเป็นการสอบ 30% จากกรมีส่วนร่วม 10% จากโครงการกลุ่ม 30% และงานที่มอบหมายในแต่ละสัปดาห์อีก 30% เป็นต้น

2. การประเมินรายคู่ (Peer Evaluation) เป็นการประเมินกันเองระหว่างคู่ของผู้เรียนที่เลือกจับคู่กันในการเรียนทางไกลด้วยกันไม่เคยพบกันหรือทำงานด้วยกัน โดยให้ทำโครงการร่วมกันให้ติดต่อกันผ่านเว็บและสร้างโครงการเป็นเว็บที่เป็นแฟ้มสะสมงาน โดยแสดงเว็บให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้เห็น และจะประเมินผลรายคู่จากโครงการ

3. การประเมินต่อเนื่อง (Continuous Evaluation) เป็นการประเมินที่ผู้เรียนต้องส่งงานทุกๆ สัปดาห์ให้กับผู้สอน โดยผู้สอนจะให้ข้อเสนอแนะและตอบกลับในทันที ถ้ามีสิ่งผิดพลาดกับผู้เรียนก็จะแก้ไขและประเมินตลอดเวลาในช่วงระยะเวลาของวิชา

4. การประเมินท้ายภาคเรียน (Final Course Evaluation) เป็นการประเมินผลปกติของการสอนที่ผู้เรียนนำเสนอ โดยการทำให้แบบสอบถามส่งผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมืออื่นใด บนเว็บตามแต่จะกำหนด เป็นการประเมินตามแบบการสอนปกติที่จะต้องตรวจสอบความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์การเรียนของผู้เรียน

โซวอร์ด (Soward, 1997) ได้กล่าวถึงการประเมินการเรียนการสอนผ่านเว็บว่า จะต้องอยู่บนฐานที่ผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง โดยให้นึกถึงเสมอว่าเว็บไซต์ควรเน้นให้ผู้ใช้สามารถเข้าใช้ได้สะดวกไม่ประสบปัญหาติดขัดใดๆ การประเมินเว็บไซต์มีหลักการที่ต้องประเมินคือ

1. การประเมินวัตถุประสงค์ (Purpose) จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ว่า เพื่ออะไร เพื่อใคร และกลุ่มเป้าหมายคือใคร

2. การประเมินลักษณะ (Identification) ควรจะทราบได้ทันทีเมื่อเปิดเว็บไซต์เข้าไปว่าเกี่ยวข้องกับ เรื่องใด ซึ่งในหน้าแรก (Homepage) จะทำหน้าที่เป็นปกในของหนังสือ (Title) ที่บอกลักษณะและรายละเอียดของเว็บนั้น

3. การประเมินภารกิจ (Authority) ในหน้าแรกของเว็บจะต้องบอกขนาดของเว็บ และรายละเอียดของโครงสร้างของเว็บ เช่น แสดงที่อยู่และเส้นทางภายในเว็บ และชื่อผู้ออกแบบเว็บ

4. การประเมินการจัดรูปแบบและการออกแบบ (Layout and Design) ผู้ออกแบบควรจะ ประยุกต์แนวคิดตามมุมมองของผู้ใช้ ความซับซ้อน เวลา รูปแบบที่เป็นที่ต้องการของผู้ใช้

5. การประเมินการเชื่อมโยง (Links) การเชื่อมโยงถือเป็นหัวใจของเว็บ เป็นสิ่งที่จำเป็นและมีผลต่อการใช้ การเพิ่มจำนวนเชื่อมโยงโดยไม่จำเป็นจะไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ ควรใช้เครื่องมือสืบค้นแทนการเชื่อมโยงที่ไม่จำเป็น

6. การประเมินเนื้อหา (Content) เนื้อหาที่เป็นข้อความ ภาพ หรือเสียง จะต้องเหมาะสมกับเว็บและให้ความสำคัญกับองค์ประกอบทุกส่วนเท่าเทียมกัน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เจอร์รัลด์ (Jerald. 1996) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างวิธีการสอนตามปกติกับวิธีการสอนผ่านเครือข่าย ด้วยการนำคะแนนของการทดสอบก่อนเรียนระหว่าง 2 กลุ่ม และพิจารณาถึง อายุ เพศ เชื้อชาติ จำนวนปีที่ศึกษา และผลการเรียนเฉลี่ยกับการเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ในวิชาคณิตศาสตร์โดยการกลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาสถิติทางสังคมศาสตร์ขึ้นมาจำนวน 33 คนจากมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (California State University Northridge) แล้วแบ่งเป็น 2 กลุ่มทั้งหมดจะใช้ตำราเรียน เนื้อหาในการสอน และข้อสอบที่ได้มาตรฐานในระดับที่กำหนดไว้ ตัวแปรต้นคือ 1) การสอนแบบปกติ 2) การสอนผ่านเครือข่าย ตัวแปรตามคือผลการเรียนรู้ คะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์ผลโดย ANOVA ผลการทดลองพบว่า ในการสอบทั้ง 2 ครั้ง คะแนนเฉลี่ยของการสอนผ่านเครือข่าย สูงกว่าการสอนปกติ 20 % อีกทั้งผลของคะแนนจากการทดสอบหลังการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การสอนผ่านเครือข่าย ใช้เวลาน้อยกว่าและนักศึกษามีผลการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งว่า ในช่วงสุดท้ายของภาคการเรียนนักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหาและเข้าใจสูตรทางคณิตศาสตร์มากกว่าการเรียนปกติ

บารรอนและไอเวอร์ (Barron and Ivers. 1996) พบว่าอินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนที่เขาสอนในเรื่องสังคมและภูมิศาสตร์โลก เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากกว่าการใช้วิธีการสอนแบบธรรมดาในห้องเรียน อีกทั้งยังใช้เป็นสื่อประกอบการสอนได้เป็นอย่างดี ทำให้ประหยัดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ อีกทั้งยังเป็นข้อมูลที่ทันสมัย

เพาเวอร์และมิทเชลล์ (Power and Mitchell. 1997) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การรับรู้ของผู้เรียน โดยการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือน ซึ่งเป็นการสื่อสารผ่านสื่อ

อิเล็กทรอนิกส์ ที่ประกอบด้วย E-mail, Listservs, Chat rooms, และ WWW โดยนำเสนอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ณ มหาวิทยาลัยอินเดียนาในเนื้อหาาระดับบัณฑิตศึกษาประกอบด้วยฐานข้อมูลจากคลังข้อมูล , ข้อความใน E-mail, นิตยสารของผู้เรียน, ตารางเรียน, ผลการเรียนรู้ แล้วสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ตามหลักการดังนี้

1. การรับรู้และพฤติกรรมของนักเรียน
2. การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนต่อนักเรียน
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับกลุ่มนักเรียน
4. ความต้องการเวลาในการสอน

ซีเกรนและวัตวูด (Seagren and Watwood. 1997) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า เมื่อเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องทำให้การศึกษาจะต้องก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงนั้น กระบวนการเรียนการสอนจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับ เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยจะเป็นเครือข่ายของแหล่งข้อมูลมากกว่าเป็นสถานที่ประกอบกับจะต้องมีระบบเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา ดังที่มหาวิทยาลัยเนบราสกาลินคอล์น (The University of Nebraska Lincoln) ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก ได้มีการออกแบบและจัดการเรียนการสอน โดยการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์และ โปรแกรมการเรียนที่มีการถามตอบปัญหาและการอภิปรายของนักศึกษาและการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันขณะที่ครูจะให้แนะนำนักเรียนศึกษา แลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ให้แก่กัน รวมไปถึงกิจกรรมดังนี้

1. การเรียนเป็นพื้นฐานในการสนทนาที่มีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม
2. กลุ่มผู้เรียนสามารถเข้าร่วมเรียนได้ตามความสะดวกของตนเอง
3. การตอบสนอง การติชม เหตุผลที่เขียนเกิดขึ้น โดยปราศจากความเร่งรีบ
4. ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือมากกว่าการสอนในห้องแบบพื้นฐาน เพราะนักเรียนทั้งหมดต้องมีส่วนร่วม
5. ปัญหาที่พบในห้องเรียนลดลงไม่ว่าจะเป็นเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศชน กลุ่มน้อย ผู้มีความพิการทางร่างกาย เป็นต้น

6. การเรียนแบบนี้ทำให้ทราบพฤติกรรมของนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนได้ อีริค (Eric.1999) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโครงการสำหรับการใช้เทคโนโลยีที่จะมาถึงในอนาคต พบว่า โรงเรียนควรมีการวางแผนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพราะจะทำให้ประหยัดเงินทุนและค่าใช้จ่ายได้มาก คอมพิวเตอร์ที่ใช้ควรจัดสร้างเป็นระบบเครือข่ายเพราะจะได้ใช้ทรัพยากรร่วมกัน อีกทั้งมีการปฏิสังขรณ์ของเก่าหรือของที่มีอยู่เพื่อนำมาใช้งานแทนที่จะซื้อใหม่ทั้งหมด จัดซื้ออุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมกับการใช้งานอย่างคุ้มค่าคุ้มประโยชน์

เจมส์ และคณะ (James and others.2000) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเชื่อมสัมพันธ์ภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พบว่า การจัดการศึกษาจะแปรเปลี่ยนไปตามยุคแห่งความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยจะส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน จะมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดโปรแกรมการเรียนที่พิเศษไปจากเดิม แหล่งความรู้จะกระจายอยู่ในสังคม โดยรอบมีการแบ่งปันทรัพยากรและใช้ร่วมกัน

3.2 งานวิจัยภายในประเทศ

ทิพย์เกสร บุญอำไพ (2540) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า

1. ระบบการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต (DTSI Plan) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 6 องค์ประกอบ และจัดเป็นขั้นตอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ 2) การออกแบบการเรียนการสอน 3) การผลิตชุดการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต 4) การทดสอบประสิทธิภาพ 5) การดำเนินการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต 6) การประเมินและปรับปรุงระบบการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และทางระบบการศึกษาทางไกล เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ “เหมาะสมมาก”

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอนเสริมโดยวิธีเผชิญหน้า ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนจากการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต อยู่ในเกณฑ์ “เห็นด้วยมาก”

บุญเรือง นิยมหอม (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ตในระดับอุดมศึกษาผลการวิจัยสรุปได้ คือ

1. ในสภาพการจัดการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน พบว่าการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมและบริการของอินเทอร์เน็ต ผู้สอนเป็นผู้ควบคุม ตรวจสอบ ติดตามการเรียนของผู้เรียน และเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนทางอินเทอร์เน็ต มีการใช้โปรแกรมยี่อเล็กทรอนิกส์ และเว็ลด์ไวด์เว็บ ในการเรียนการสอนมากที่สุด ใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทัศนะนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม การเรียนแบบร่วมมือ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในเว็บไซต์ประกอบด้วยหน้าโฮมเพจ เว็บบเพจ ประกาศข่าว ประมวลรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และเว็บเพจทรัพยากรสนับสนุน

2. ระบบการเรียนการสอนประกอบด้วย 12 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ของการเรียนการสอนรายวิชา 2) การวิเคราะห์ผู้เรียน 3) การออกแบบเนื้อหาวิชา

4) การกำหนดวิธีเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน 5) การเตรียมความพร้อมผู้สอน 6) กำหนดคุณสมบัติผู้สอน เตรียมความพร้อมผู้สอน 7) การดำเนินการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมบริการของอินเทอร์เน็ต 8) การสร้างเสริมทักษะและการจัดกิจกรรมสนับสนุน 9) การควบคุมตรวจสอบ และติดตามการเรียน 10) ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 11) ประเมินผลการสอน 12) ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงแก้ไข

3. จากการประเมินรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าระบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ทุกองค์ประกอบมีความจำเป็น อาจารย์ส่วนใหญ่สามารถนำระบบไปใช้ในการออกแบบและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ตได้ ปัญหาการนำไปใช้จริงคือความล่าช้าในการรับข้อมูลจากแหล่งทรัพยากรภายนอก และระบบการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต

รุจโรจน์ แก้วอุไร (2543) ได้ศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายใยแมงมุมสำหรับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาวิจัยพบว่า ระบบการเรียนการสอนประกอบด้วย 1) ขั้นตอนวิเคราะห์ 2) ขั้นตอนออกแบบ 3) ขั้นตอนพัฒนา 4) ขั้นตอนนำไปใช้ 5) ขั้นตอนควบคุม และได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่เรียนผ่านเครือข่ายใยแมงมุมกับนิสิตที่เรียนตามปกติพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเครือข่ายใยแมงมุมสูงกว่าการเรียนด้วยวิธีปกติในชั้นเรียน อีกทั้งนิสิตมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายใยแมงมุม

นารีรัตน์ สุวรรณวาริ (2543) ได้ศึกษาวิจัยพฤติกรรมจริยธรรมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมจริยธรรมด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่นในระดับมาก นอกจากนั้นก็ยังมีความประพฤติการใช้อินเทอร์เน็ตในทางลบคือการลักลอบดูข้อมูลส่วนตัว การนำรหัสผ่านของผู้อื่นไปใช้ การใช้คำไม่สุภาพในห้องสนทนา การเล่นการพนัน และการดูภาพอนาจาร

ทวีศักดิ์ กอนันต์กุล และคณะ (2543) ได้สำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2543 โดยได้ศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลกับปี 2542 ในส่วนที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาพบว่า

1. เกิดช่องว่างระหว่างคนกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต และมีอยู่อย่างเด่นชัดไม่ต่างจากปี 2542 โดยพบว่าเกือบร้อยละ 70 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีเพียงร้อยละ 30 ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ

2. กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มียุระหว่าง 20 – 29 ปี แต่จะมีสัดส่วนที่ลดลงจากร้อยละ 58 เหลือเพียงร้อยละ 50 ส่วนในกลุ่มผู้ใช้อายุต่ำกว่า 20 ปี และ 30 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น

3. ประมาณร้อยละ 72 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี 2543 ยังคงเป็นผู้ที่มีความรู้ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป แต่มีสัดส่วนที่ลดลง

4. สาขาวิชาด้านการศึกษา 3 อันดับแรก พบว่า ร้อยละ 21 อยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์หรือวิศวกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 19 อยู่ในสาขาพาณิชยศาสตร์หรือบริหาร และร้อยละ 7 อยู่ในสาขาคอมพิวเตอร์เพื่อธุรกิจหรือระบบสารสนเทศ นอกจากนี้จะกระจายอยู่ในสาขาต่าง ๆ

5. บริการทางอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมมากได้แก่ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาได้แก่ การสืบค้นข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 30 และใช้เพื่อการติดตามข่าวสาร ร้อยละ 10 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่าง ชาย - หญิง พบความแตกต่างในลักษณะการใช้ที่น่าสังเกตคือกลุ่มของผู้ใช้ที่เป็นชายนิยมดาวน์โหลดซอฟต์แวร์มากกว่ากลุ่มผู้ใช้ที่เป็นหญิง ในขณะที่ฝ่ายหญิงชอบเล่นเกมมากกว่าฝ่ายชาย

6. ปัญหาสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ต 5 อันดับแรกได้แก่ (1) ความล่าช้าของการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 40% (2) ภาระค่าใช้จ่าย ร้อยละ 32% (3) ความเชื่อถือได้ของบริการเครือข่าย ร้อยละ 26% (4) การมีแหล่งข้อมูลทางเพศ ร้อยละ 26% และ (5) ความยากในการหาเว็บไซต์ ร้อยละ 26 % อย่างไรก็ตามปัญหาความล่าช้าของการสื่อสารถึงแม้จะยังคงอยู่ในอันดับ 1 แต่จำนวนของผู้ที่ระบุปัญหานี้ลดน้อยลง เป็นผลที่ชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเกี่ยวกับความรวดเร็วของการสื่อสาร

จากเอกสารและงานวิจัยดังที่ได้นำเสนอมาแล้ว พบว่า ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย มีบทบาทสำคัญในด้านการเรียนการสอนในหลายด้านและหลายระดับ การศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศรวมถึงรูปแบบการจัดการเรียน ที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะและยังมีกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ นักศึกษาด้วยกัน และอาจารย์ประจำวิชาเรียน นอกจากนี้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือชุดการเรียนสามารถช่วยให้ ผู้เรียนประหยัดเวลาในการเรียนมากกว่าวิธีการสอนแบบธรรมดา อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมส่วนตัวที่ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถ และความเข้าใจของตนเองคนที่เรียนรู้เร็วก็สามารถก้าวหน้า ได้เร็ว ผู้ที่คิดได้ช้าจะค่อย ๆ ซึมซับความรู้ไปอย่างช้า ๆ และยังมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนด้วยซึ่งเทคโนโลยีการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความรู้สู่ผู้เรียนได้โดยง่ายและตามความต้องการของผู้เรียนอีกด้วย

4. สื่อประชาสัมพันธ์

4.1 ความหมายของสื่อประชาสัมพันธ์

วิมล จิโรจพันธ์ (2542) ให้ความหมาย สื่อประชาสัมพันธ์ว่าเป็น สื่อที่ได้สร้างมา หรือได้เลือกมาใช้ในงานประชาสัมพันธ์โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำข่าวสารจากหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงทำการประชาสัมพันธ์ โดยอาศัยสื่อที่ตนผลิตได้เอง หรือสามารถควบคุมได้รวมทั้งสื่อมวลชนด้วย

4.2 ประเภทของสื่อประชาสัมพันธ์

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีหลายประเภท ซึ่งอาจแบ่งตามลักษณะของสื่อ ออกเป็น 6 ประเภทดังนี้

4.2.1 สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ผู้บุคคลอื่น สื่อบุคคลจัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงในการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโน้มน้าวจิตใจ เนื่องจากติดต่อกับผู้รับสาร โดยตรง ส่วนใหญ่อาศัยการพูดในลักษณะต่างๆ เช่น การสนทนา พบปะพูดคุย การประชุม การสอน การให้สัมภาษณ์ การโต้วาที การอภิปราย การปาฐกถา และการพูดในโอกาสพิเศษต่างๆ แต่สื่อบุคคลก็มีข้อจำกัดคือ ในกรณีที่เนื้อหาเป็นเรื่องซับซ้อน การใช้คำพูดอย่างเดียวอาจไม่สามารถสร้างความเข้าใจได้ทันที และเป็นสื่อที่ไม่ถาวร หากแต่การตรวจสอบและอ้างอิง นอกจากจะมีผู้บันทึกคำพูดนั้นๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือบันทึกเสียงเอาไว้

4.2.2 สื่อมวลชน จากข้อจำกัดของสื่อบุคคลที่ไม่สามารถใช้เป็นสื่อกลางถ่ายทอดข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์สู่คนจำนวนมากพร้อมกันในเวลาเดียวกันอย่างรวดเร็ว มนุษย์จึงได้พัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร และเกิดเป็นสื่อมวลชนเพื่อมารับใช้ภารกิจดังกล่าว สื่อมวลชนอาจแบ่งประเภทตามคุณลักษณะของสื่อได้เป็น 5 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532) ทั้งนี้ สื่อหนังสือพิมพ์และนิตยสารมีความคงทนถาวร สามารถนำข่าวสารมาอ่านใหม่ได้ซ้ำแล้วซ้ำอีก แต่มีข้อจำกัดสำหรับบุคคลที่ตาบอดหรืออ่านหนังสือไม่ออกส่วนสื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่ส่งไปได้ไกลเพราะใช้คลื่นวิทยุ ไม่มีข้อจำกัดด้านการขนส่งเหมือนหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร และสามารถรับฟังในขณะทำงานอย่างอื่นไปด้วยได้ แต่มีข้อจำกัดคือ ผู้ฟังไม่สามารถย้อนกลับมาฟังได้ใหม่อีก ดังนั้นหากมิได้ตั้งใจฟังในบางครั้งก็ทำให้ได้ข่าวสารที่ไม่สมบูรณ์สื่อวิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ จัดเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารมากที่สุด เนื่องจากสามารถเห็นภาพเคลื่อนไหวและได้ยินเสียง

ทำให้การรับรู้เป็นไปอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่ง แต่มีข้อจำกัดคือต้องใช้ไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้

4.2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ที่หน่วยงานเป็นผู้ผลิตและเผยแพร่ไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ด้วยวัตถุประสงค์ในการผลิตและรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ที่ไม่ได้เย็บเล่ม เช่น แผ่นปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ จดหมายข่าว เป็นต้น หรือที่เย็บเป็นเล่ม เช่น วารสาร เอกสารเผยแพร่ หนังสือในโอกาสพิเศษ รายงานประจำปี เป็นต้น ปัจจุบันความนิยมในการใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์มีอยู่มากและมีรูปแบบที่หลากหลายออกไปอีกมากมาย เช่น ในรูปปฏิทิน รูปโลก สมุดบันทึก ซึ่งล้วนแต่เป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอายุการใช้งานนาน แต่มีข้อจำกัดในเรื่องการนำเสนอเนื้อหาซึ่งต้องให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น แผ่นพับที่เขียนด้วยภาษาวิชาการ ถ้าส่งไปให้ประชาชนในชนบท อาจจะไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่ต้องการประชาสัมพันธ์ได้เลย

4.2.4 สื่อโสตทัศน เป็นสื่อที่ผู้รับสามารถรับได้ทั้งภาพ และหรือเสียง โดยปกติสื่อโสตทัศนแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสื่อวัสดุ และส่วนที่เป็นสื่ออุปกรณ์ โดยสื่อวัสดุ อาจจะสามารถใช้ได้ด้วยตัวเองโดยตรง เช่น ภาพวาด แบบจำลอง หรือของตัวอย่าง หรืออาจต้องนำไปใช้ร่วมกับสื่ออุปกรณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง เทปวีดิทัศน์ ฟิล์มภาพยนตร์ แผ่นดิสเก็ต แผ่นซีดีรอม เป็นต้น ส่วนที่เป็นสื่ออุปกรณ์ได้แก่ เครื่องเล่นเทปบันทึกเสียง เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพยนตร์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น โดยภาพรวมแล้ว สื่อโสตทัศนมีข้อดีคือมีความน่าสนใจ เป็นสื่อที่ทงทนถาวร นำมาใช้ได้บ่อยครั้ง และสามารถคัดลอกเพื่อนำไปใช้ที่อื่นได้ง่าย แต่มีข้อจำกัดคือต้องใช้อุปกรณ์ซึ่งบางประเภทมีราคาแพง และต้องมีความรู้ในการใช้ และจำเป็นต้องใช้ไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่ เป็นแหล่งพลังงานในปัจจุบันนี้ คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากในการติดต่อสื่อสารและในงานประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อผสม (Multi-media) ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นสื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดีเนื่องจากให้ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ที่สมจริงเป็นธรรมชาติ และผู้รับยังสามารถมีส่วนร่วมและตอบสนองต่อสื่อดังกล่าวได้ ส่วนข้อจำกัดคือมีความยุ่งยากในการจัดเตรียมอุปกรณ์ ผู้รับต้องมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์พอสมควร และต้องใช้ไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่เป็นแหล่งพลังงาน นอกจากนี้ ในยุคที่โลกไร้พรมแดน การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ยิ่งทวีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ และจะกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของพลโลกในอนาคตอันใกล้นี้ โดยอินเทอร์เน็ตมีข้อดีคือสามารถเข้าถึงประชาชนทั่วทุกมุมโลกได้อย่างรวดเร็ว และเป็นการสื่อสารสองทางที่ผู้รับสามารถโต้ตอบเพื่อซักถามข้อมูลเพิ่มเติม หรือข้อมูลที่ไม่เข้าใจได้โดยตรงผ่านทางระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

4.2.5 สื่อกิจกรรม ปัจจุบันสื่อนี้มีความหมายขยายขอบเขตกว้างขวางไปถึงกิจกรรมที่สามารถสื่อความรู้ สึกนึ่กคิด ความรู้ อารมณ์ และเรื่องราวข่าวสาร ไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้ สื่อประเภทกิจกรรมมีได้มากมายหลายรูปแบบ เช่น การจัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม การแถลงข่าว การสาริต การจัดรีวชบวน การจัดนิทรรศการ การจัดแข่งขันกีฬา การจัดแสดง การจัดกิจกรรมทางการศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมอาชีพ การจัดกิจกรรมการกุศล เป็นต้น สื่อกิจกรรมนี้สามารถปรับปรุงดัดแปลงแก้ไขให้ยืดหยุ่น เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ได้ง่าย แต่มีข้อจำกัดคือ ผู้รับมีจำนวนจำกัดเฉพาะกลุ่มที่ร่วมกิจกรรมนั้นๆ เท่านั้น

4.2.6 สื่อสมัยใหม่ (Modern Media) สื่อสมัยใหม่ เป็นสื่อที่นิยมใช้กันในยุคสังคมข่าวสาร หรือยุคสารสนเทศ (Information Age) ที่กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ประเภทของสื่อสมัยใหม่ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

1) ดาวเทียม (Satellite) หรือ สถานีทวนสัญญาณไมโครเวฟที่ลอยอยู่เหนือพื้นโลก ใช้ในการสื่อสารระหว่างประเทศ

2) อินเทอร์เน็ต (Internet) ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนเราเป็นอย่างมาก ตลอดจนถึงในสังคมและในหน้าที่การทำงาน อาชีพต่างๆ แม้แต่การประชาสัมพันธ์ก็นำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ที่จัดทำขึ้นบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งถือว่าเป็นสื่อสมัยใหม่ที่น่าสนใจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเช่นเดียวกับสื่ออื่นๆ อินเทอร์เน็ตที่ใช้ทำการประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่ผ่านทาง E-mail หรือระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และระบบข้อมูลจาก World Wide Web (WWW) โดยการจัดทำเป็น Website มองแต่ละแห่งให้ผู้เปิดดูเข้าไปดู และติดตามข้อมูลต่างๆ ได้ (เอกสาร “สื่อการเรียนรู้” ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ (1) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล (4) วิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2550 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ รหัส 3034101 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 47 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยทำการสุ่มแบบอย่างง่าย โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม โดยแบ่งตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา โดยแยกระดับคะแนนเป็น กลุ่มที่มีผลการเรียนระดับเก่ง (3.34-4.00) กลุ่มที่มีผลการเรียนระดับปานกลาง (2.67-3.33) กลุ่มที่มีผลการเรียนระดับอ่อน (2.00-2.66)

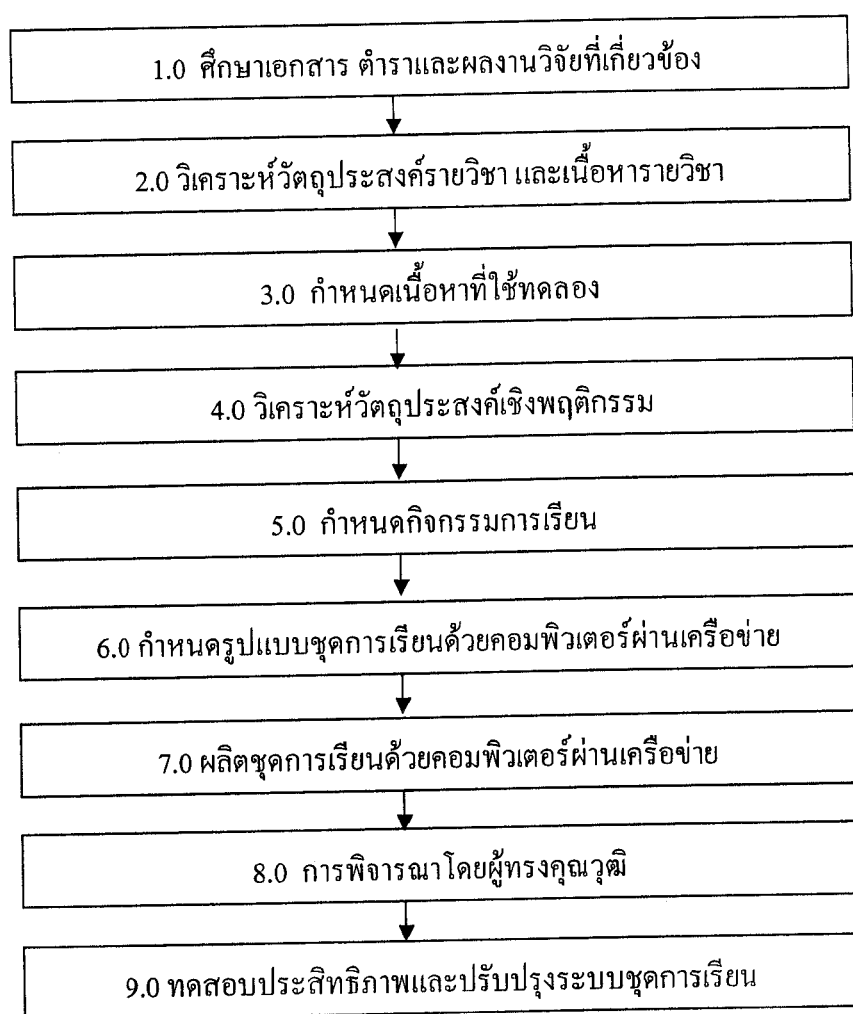
ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลากประชากรทั้ง 3 กลุ่ม โดยเลือกกลุ่มละ 10 คน รวม 30 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและหลังเรียน) (3) แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

2.1 ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชุดการเรียนนี้เป็นเครื่องมือต้นแบบชิ้นงานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการสร้าง 9 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์, เอกสารประกอบการสอนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ โปรแกรมนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย, การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์รายวิชา และเนื้อหารายวิชา

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์รายวิชาจากคำอธิบายรายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์พบว่า เพื่อให้

- 1.1 สามารถอธิบายความหมายและคุณลักษณะได้
- 1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่อประเภทอื่นได้
- 1.3 วิเคราะห์ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในสังคมระดับต่างๆ ทั้งในเชิงการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษาการดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคลรวมทั้งการดำเนินขององค์กรต่างๆ ได้
- 1.4 บอกถึงกลุ่มบุคคลที่เป็นองค์ประกอบในงานสื่อสิ่งพิมพ์ได้
- 1.5 จำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ได้
- 1.6 อธิบายลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสารวารสาร หนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้
- 1.7 อธิบายความหมาย ความสำคัญ ส่วนประกอบและบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
- 1.8 ระบุกระบวนการในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
- 1.9 อธิบายการประยุกต์ใช้ความรู้ในการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ได้

2. วิเคราะห์เนื้อหาวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ (รหัส 3034101) ซึ่งได้นำเนื้อหามาจากเอกสารตำราชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 15 หน่วย

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 3 ประวัติและพัฒนาการของสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 4 บทบาทและหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 5 เสรีภาพ ความรับผิดชอบและจริยธรรมเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์

หน่วยที่ 6 อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์

- หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 8 การเตรียมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 9 เทคโนโลยีและกระบวนการพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 10 การจัดทำหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 11 การจัดทำนิตยสารและวารสาร
- หน่วยที่ 12 การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- หน่วยที่ 13 การจัดการสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 14 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 15 อุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสังคม

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ทดลอง

เลือกเนื้อหาบางส่วนจาก 15 หน่วยเพื่อใช้ทดลอง โดยเนื้อหาที่เลือกสามารถเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมด โครงสร้างของเนื้อหาที่มีลักษณะที่ต่อเนื่อง สามารถออกแบบให้สอดคล้องกับการจัดลำดับความคิด สอดคล้องกับการศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาที่จะนำมาพัฒนาเป็นชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 3 หน่วย ได้แก่ (1)หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ (2) หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ (3) การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2.1 ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม

เรื่องที่ 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ

เรื่องที่ 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร

เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.1 ลักษณะของหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.2 การจำแนกประเภทของหนังสือ

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.2 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบ

สื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ

เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยวิเคราะห์จากเนื้อหา ทฤษฎีและ วัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยดังนี้

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

1. หลังจากศึกษาเรื่องความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบาย ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่องคุณลักษณะและ รูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถ อธิบายคุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น นักศึกษา สามารถบอกข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ ได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่องความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปัจเจกชนได้
5. หลังจากศึกษาเรื่องความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับหน่วยงานทางธุรกิจได้
6. หลังจากศึกษาเรื่องความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง นักศึกษา สามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับรัฐบาลได้
7. หลังจากศึกษาเรื่องผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของ ผู้ผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ได้
8. หลังจากศึกษาเรื่องผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถบอกถึงลักษณะการใช้สื่อ สิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้บริโภคข่าวสารและผู้เผยแพร่โฆษณาได้
9. หลังจากศึกษาเรื่องผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายถึงวิธีการและ รูปแบบในการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์โดยฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้บริโภคได้

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

1. หลังจากศึกษาเรื่องการจัดจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร นักศึกษาสามารถจัดจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์เป็นประเภทต่างๆได้
2. หลังจากศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การจัดจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบาย หลักเกณฑ์ต่างๆในการจัดจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะ ของหนังสือพิมพ์ได้

4. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ต่างๆได้

5. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของนิตยสารและวารสาร นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของนิตยสารและวารสารที่แตกต่างไปจากสื่ออื่นได้

6. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร นักศึกษาสามารถนิตยสาร และวารสารได้ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ

7. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือ นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะเฉพาะของหนังสือที่แตกต่างไปจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆได้

8. หลังจากศึกษาเรื่อง การจำแนกประเภทของหนังสือ นักศึกษาสามารถ จำแนกประเภทของหนังสือตามหลักเกณฑ์ต่างๆได้

9. หลังจากศึกษาเรื่อง ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้

10. หลังจากศึกษาเรื่องบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถบอกถึงบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในโครงการของหน่วยงานต่างๆได้

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1. หลังจากศึกษาเรื่องความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้

2. หลังจากศึกษาเรื่อง ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถแจกแจงส่วนประกอบทางการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้

3. หลังจากศึกษาเรื่องการเตรียมการก่อนการออกแบบ นักศึกษาสามารถอธิบายการเตรียมการก่อนออกแบบได้

4. หลังจากศึกษาเรื่องการปฏิบัติการออกแบบ นักศึกษาสามารถอธิบายการปฏิบัติการออกแบบได้

5. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบหนังสือพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือพิมพ์ได้

6. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบนิตยสาร นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบนิตยสารได้

7. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบหนังสือ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือได้

8. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจประเภทโปสเตอร์ จดหมายข่าว แผ่นพับ และรายงานประจำปีได้

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนดังนี้

1. ขั้นทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ขั้นเสนอเนื้อหา
3. ขั้นทำกิจกรรมระหว่างเรียน (แบบฝึกหัด)
4. ขั้นทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 6 กำหนดรูปแบบชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

6.1 กำหนดวิธีการเรียน

โดยกำหนดหลักการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ และหลักการการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายมีหลักประกอบด้วยกัน 2 ส่วนคือ

1) เว็บเพจการจัดการเว็บไซต์ เป็นส่วนที่ผู้ดูแลเว็บไซต์ใช้ในการจัดการข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนผ่านเครือข่ายและมีการเชื่อมโยงไปสู่การจัดการ 3 ส่วนคือ

(1) เว็บเพจของผู้เรียนเป็นส่วนที่แสดงเว็บเพจของผู้เรียนเพื่อสร้างความสะดวกต่อการตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงผล

(2) การจัดการทะเบียน การจัดการทะเบียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลทะเบียนทั้งหมดของผู้เรียนที่เข้ามาเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

(3) การจัดการผลการเรียน การจัดการผลการเรียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลของคะแนนทั้งหมดของผู้เรียนทุกคนที่ได้บันทึกไว้ในฐานข้อมูล

2) เว็บเพจของผู้เรียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนและการจัดการข้อมูลส่วนต่าง ๆ ของตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงไปสู่ 10 ส่วนคือ

(1) ลงทะเบียน ผู้เรียนใหม่ใช้ลงทะเบียนใส่ รหัสนักศึกษา ชื่อ – สกุล ชั้นปีที่ และใส่รหัสผ่านของตนเองเพื่อใช้ในการเข้าสู่บทเรียนต่อไป

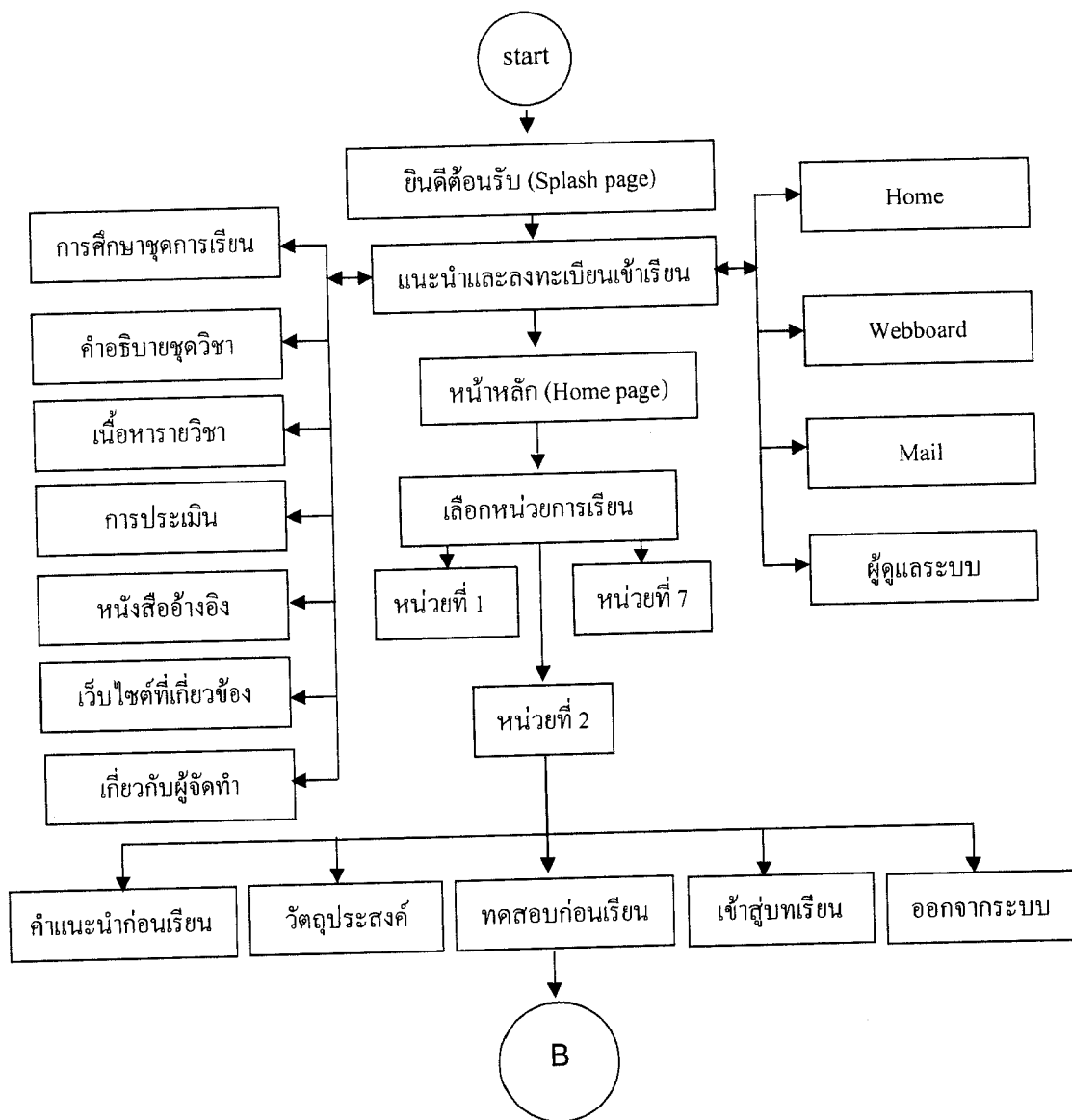
(2) ศึกษาชุดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ผู้เรียนต้องศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่บทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

(3) คำอธิบายรายวิชา บอกถึงคำอธิบายรายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์

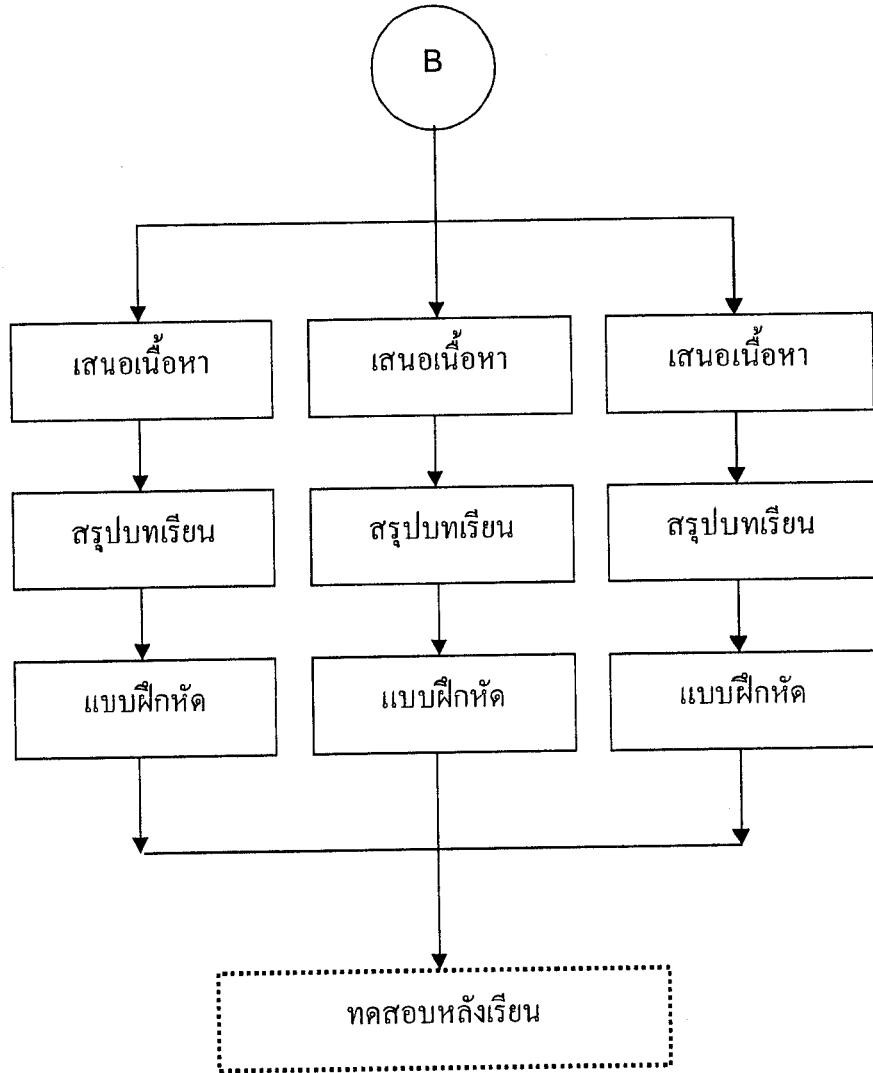
- (4) วัตถุประสงค์ บอกลถึงวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายวิชา
สื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (5) เนื้อหารายวิชา บอกลถึงเนื้อหาทั้งหมดของวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ 15
หน่วยและเลือกมาทำชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย 3 หน่วย
- (6) การประเมิน แนะนำการประเมินผลการเรียนชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์
ผ่านเครือข่ายโดยการประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียน
- (7) หนังสืออ้างอิง แนะนำหนังสือที่ใช้ประกอบในการทำชุดการเรียนรู้ผ่าน
เครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (8) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้
คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (9) Webboard หน้าการเขียนกระทู้ เพื่อ แนะนำ และติชมชุดการเรียนรู้
คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (10) Mail หน้าเพื่อให้ผู้เรียนส่งคำถามและ ส่งการบ้าน กับผู้สอน

6.2 เขียนผังงานบทเรียน (Flowchart Lesson) แสดงการทำงานของชุดการ

เป็นแผนงานของต้นแบบชิ้นงานนำเสนอส่วนที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย (1) โครงสร้างแผนงานเว็บไซต์ (2) โครงสร้างเว็บไซต์บทเรียน (3) โครงสร้างเว็บไซต์แบบทดสอบ หลังเรียน

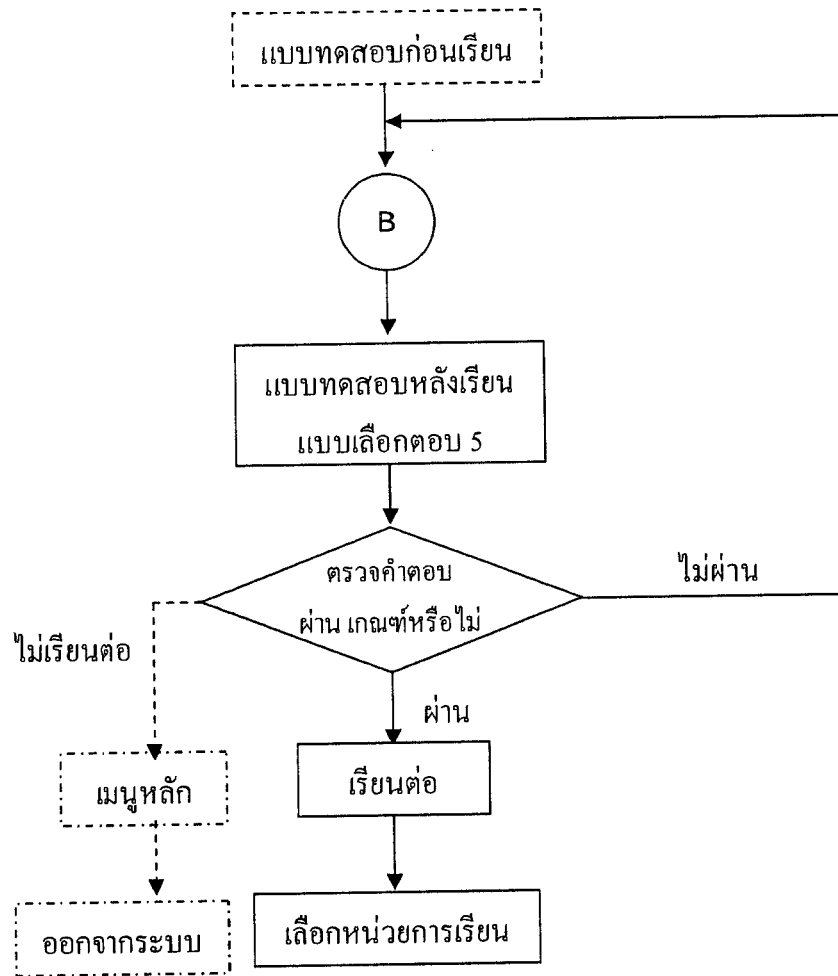

ภาพที่ 3.2 โครงสร้างแผนงานเว็บไซต์

ภาพที่ 3.3 โครงสร้างเว็บไซต์บทเรียน

ภาพที่ 3.4 โครงสร้างเว็บไซต์แบบทดสอบหลังเรียน

6.3 เขียนสตอรี่บอร์ด (Story Board)

เป็นกระบวนการในการเตรียมข้อความและภาพที่จะปรากฏให้เห็นบนจอคอมพิวเตอร์ แสดงให้เห็นเนื้อหาบทเรียน และวิธีการนำเสนอบทเรียน ในขั้นตอนนี้จะต้องร่าง (Draft) ทุกสิ่งทุกอย่างที่ใช้ในการสอนที่จะปรากฏที่หน้าจอทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มโปรแกรมไปจนกระทั่งสิ้นสุดโปรแกรม โดยการร่างลง โปรแกรม Power Point เป็นเฟรมๆ ให้คล้ายกับการออกแบบลงเว็บ และได้รับการประเมินและทบทวนจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 7 ผลิตชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

7.1 เขียนโปรแกรม โดยการแปลงผังงานและบทเรียนบนกระดาษ เป็นข้อมูลที่สามารถแสดงผลบนเครือข่ายได้ เป็นขั้นตอนกำหนดรายละเอียดในเว็บเพจประกอบด้วยส่วนนำทาง ส่วนตัวเนื้อหา ส่วนท้ายของเพจ ซึ่งในการออกแบบหน้าจ้ออาศัยเครื่องมือต่างๆดังนี้

7.1.1 เครื่องมือสร้างภาพกราฟิก(Graphic Tool) เช่น Adobe Photoshop

7.1.2 เครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหว (Animation Tools) เช่น Macromedia Flash

7.1.3 เครื่องมือสำหรับเขียนโปรแกรม (Authoring Tools) Macromedia Dreamweaver , Asp

7.1.4 เครื่องมือสำหรับแปลง File Microsoft Word ให้เป็น PDF เช่น Adobe Acrobat

7.2 ทดสอบการทำงานของโปรแกรม โดยการทดสอบผ่านเครือข่าย

7.3 ผลิตเอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ขั้นตอนที่ 8 การพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเบื้องต้นในการปรับปรุงชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายมีข้อเสนอแนะดังนี้

8.1 ด้านเนื้อหา ควรปรับเนื้อหาให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับชื่อเรื่องควรจะใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียน

8.2 ด้านการออกแบบ หัวข้อใหญ่ควรใช้ตัวอักษรและสีที่เด่นชัด ใช้สี รูปให้ตรงกับเนื้อหา รูปภาพให้มีคำบรรยายได้ภาพ และให้แสดงหัวข้อของหน่วยการเรียนเพื่อบอกให้ทราบว่าศึกษาอยู่ ณ ตำแหน่งใด

ขั้นตอนที่ 9 ทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงระบบชุดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ไปทดลองโดยนำชุดการเรียนรู้เก็บไว้บนเครื่องเซิร์ฟเวอร์พร้อมแสดงผ่านเครือข่ายระบบแลน หลังจากทดสอบแต่ละขั้นจะมีการประเมินผลและนำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ การทดลองแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

9.1 การทดสอบแบบเดี่ยว นำชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายที่ได้รับ การปรับปรุงตามคำแนะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี โพรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 3 คน ซึ่งแต่ละคนมีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ โดยพิจารณาจากผลการเรียนเฉลี่ยรวมของภาคการศึกษาที่ผ่านมา โดยกำหนดการทดสอบ 1 ครั้ง มุ่งพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหา การออกแบบชุดการเรียนรู้ จากผลการทดลองได้พิจารณาข้อดี ข้อผิดพลาดและทำการปรับปรุงดังนี้

9.1.1 ด้านเนื้อหา การใช้ภาษาในเนื้อหาไม่ชัดเจน เนื้อหาบางตอนขาดความต่อเนื่องและขาดการยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

9.1.2 ด้านเทคนิคการออกแบบ รูปภาพที่ใช้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาทำให้เข้าใจผิด ควรจะมีการบรรยายได้ภาพ บทเรียนออกแบบเข้าใจยากเมนูสับสน ตัวอักษรที่ใช้เล็กเกินไปในขณะที่หัวข้อวิชามีขนาดใหญ่มากทำให้มีพื้นที่ในการแสดงเนื้อหาน้อย

9.2 การทดสอบแบบกลุ่ม นำชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายที่ได้รับ การปรับปรุงตามคำแนะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี โพรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 10 คน ซึ่งแต่ละคนมีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ โดยพิจารณาจากผลการเรียนเฉลี่ยรวมของภาคการศึกษาที่ผ่านมา โดยกำหนดการทดสอบ 1 ครั้ง มุ่งพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหา การออกแบบชุดการเรียนรู้ จากผลการทดลองได้พิจารณาข้อดี ข้อผิดพลาดและทำการปรับปรุงดังนี้

9.2.1 ด้านเนื้อหา เนื้อหาในส่วนของ การแสดงขั้นตอนการทำงานควร ออกแบบให้ผู้เรียนเห็นภาพมากกว่าการแสดงแบบตัวหนังสือ

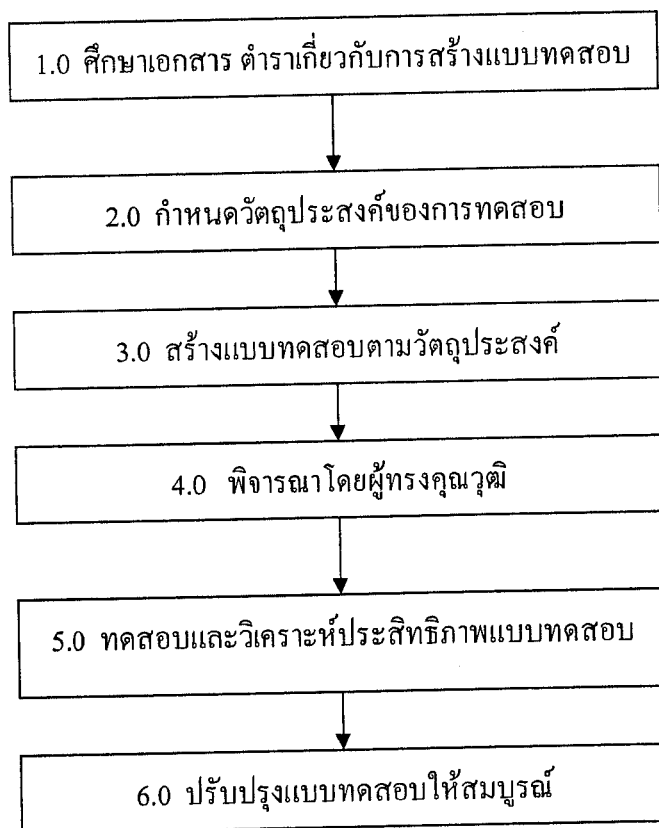
9.2.2 ด้านเทคนิคการออกแบบ เมนูที่ใช้สำหรับการเชื่อมโยงที่อยู่ในส่วนของเนื้อหา ควรทำให้เห็นชัดเจนโดยการใช้สี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคลิกเชื่อมโยงไปยังส่วนอื่นได้ โดยไม่เข้าใจผิดคิดว่าเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา ส่วนรูปภาพประกอบควรมีการบรรยายได้ภาพ และ สอดคล้องกับเนื้อหา

9.3 การทดสอบภาคสนาม นำชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายที่ได้รับ การปรับปรุงตามคำแนะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี โพรแกรมวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2550จำนวน 30 คน ซึ่งแต่ละคนมีผลการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ โดยพิจารณาจากผลการเรียนเฉลี่ยรวมของภาคการศึกษาที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยผ่านขั้นตอนการทดสอบการแก้ตามกระบวนการวิจัยเพื่อได้ผลสรุปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบคู่ขนาน เป็นเครื่องมือวัดผลกระทบของการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ภาพที่ 3.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบ โดยศึกษาจากหลักการสร้างข้อสอบและการเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตำรา และเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะการสร้างแบบทดสอบคู่ขนาน

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการทดสอบ

โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยเพื่อวัด

พฤติกรรมการณ์เรียน ด้านความรู้ ความจำ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ เพื่อกำหนดทิศทางในการสร้างแบบทดสอบ ก่อนและหลังว่าจะเลือกเนื้อหาใด จำนวนที่ข้อคำถาม โดยกำหนดให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 3 หน่วยดังนี้ หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

3. สร้างแบบทดสอบตามวัตถุประสงค์

สร้างแบบทดสอบเป็นรายข้อแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ชนิดตัวเลือก ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนาน ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จำนวน 3 หน่วย แบ่งเป็นหน่วยละ 2 ชุด คือแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนชุดละ 10 ข้อ รวมเป็นจำนวน 60 ข้อ โดยสร้างให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. พิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงดังนี้ (1) การเรียงข้อคำตอบให้เรียงจากสั้นไปยาว (2) คำปฏิเสธให้ใช้ตัวหนา (3) พิจารณาคำถามแต่ละข้อด้วยว่าเป็นการแนะคำตอบข้ออื่นๆหรือไม่

5. ทดสอบและวิเคราะห์ประสิทธิภาพแบบทดสอบ

นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ และนำผลการทดลองมาตรวจให้คะแนนระดับความยาก(P) ค่าอำนาจจำแนก(r) ซึ่งต้องมีระดับความยากง่ายอยู่ระหว่าง .25-.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-0.60 ขึ้นไปออกมา ก่อนแล้วจึงคัดเลือข้อที่คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์แต่มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา ออกมาจนครบตามจำนวนข้อที่ต้องการ แล้วปรับปรุงแก้ไข

6. ปรับปรุงแบบทดสอบให้สมบูรณ์

ปรับปรุงแบบทดสอบที่จะใช้จริง โดยคัดเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ กำหนดเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ ดังนี้

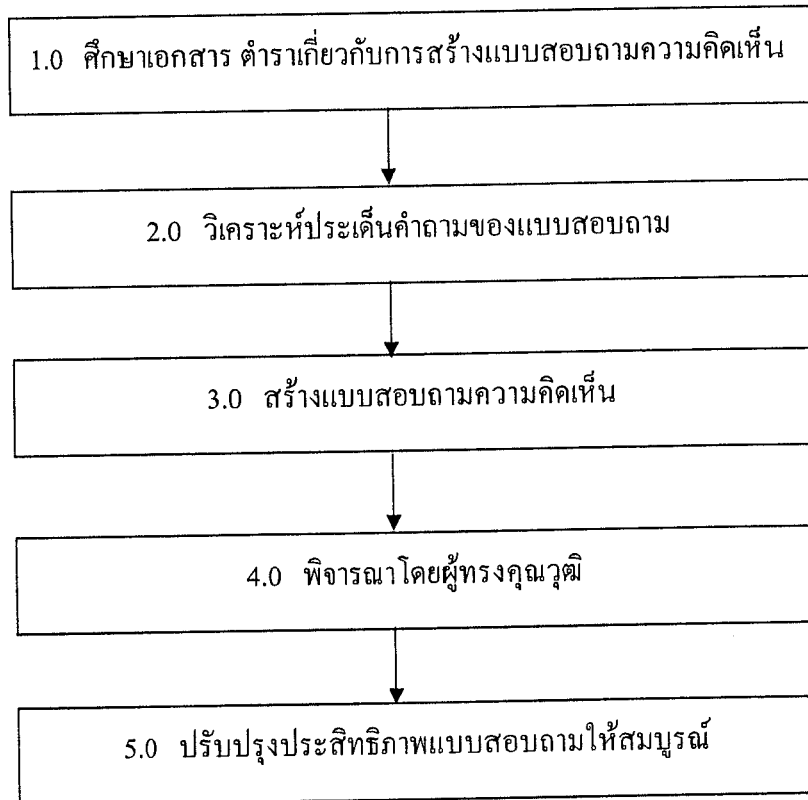
6.1 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 20 ข้อ

6.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 20 ข้อ

6.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็น

แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเครื่องมือวัดผลกระทบของการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ภาพที่ 3.6 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น
หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ศึกษารูปแบบของ
แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราลิกเคอร์ท (Likert's)
2. วิเคราะห์ประเด็นคำถามของแบบสอบถาม
วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็นโดย
พิจารณาจากประเด็น ลักษณะเนื้อหา โครงสร้างการออกแบบ
3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็น
สร้างแบบสอบถามตามประเด็นที่ต้องการ โดยกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม
ความคิดเห็นตามวิธีการของลิกเคอร์ท (Likert's Scale) โดยกำหนดตัวเลือกของคำตอบเป็น 5 ช่วงดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

4. พิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสม ด้านการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหา นำคำแนะนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยปรับภาษาให้ชัดเจนเข้าใจง่าย

5. ปรับปรุงประสิทธิภาพแบบสอบถามให้สมบูรณ์

ปรับปรุงแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิให้สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้ได้จริง

3. การรวบรวมข้อมูล

3.1 ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นเครื่องมือต้นแบบชิ้นงาน

ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงาน กับ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอทดลองต้นแบบชิ้นงานกับนักศึกษาทั้งชายและหญิงตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 30 คน ซึ่งมีการจัดกลุ่มตัวอย่างคละกัน คือมีนักศึกษาระดับเก่ง (เกรดเฉลี่ย 3.34-4.00) ระดับปานกลาง(เกรดเฉลี่ย 2.67-3.33) และระดับอ่อน (เกรดเฉลี่ย 2.00-2.66) โดยดูจากผลการเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนงาน และการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับทุกหน่วยในชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1.1 การรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยวหรือแบบรายบุคคล (One to One) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จำนวน 3 คน ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ พร้อมทั้งเก็บข้อมูลนำมาปรับปรุงบทเรียน

3.1.2 การรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแบบแบบกลุ่ม (Group) โดยการนำชุดการเรียนทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 10 คน ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียน พร้อมทั้งเก็บข้อมูลนำมาปรับปรุงบทเรียน

3.1.3 การรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม หลังจากทดสอบกับแบบกลุ่มและแบบเดี่ยวและนำข้อบกพร่องไปแก้ไขแล้ว นำบทเรียนมาทดสอบกับสถานการณ์จริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้จำนวน 30 คน มาทำการทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียน E1/E1 ในการทดลองดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ทำการจัดสภาพแวดล้อมในห้องทดลอง ได้แก่ เตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

2) วิธีการดำเนินการทดลองของผู้วิจัย อธิบายขั้นตอนการใช้งานชุดการเรียนให้นักศึกษาได้ทราบ ดังนี้ คือ ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน ศึกษาเนื้อหาในบทเรียน ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนแต่ละหัวข้อ ทำแบบทดสอบหลังเรียน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาความก้าวหน้า

นำคะแนนสอบของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบเพื่อหาความก้าวหน้าทางการเรียน โดยหาค่า t-test

3.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเครื่องมือที่วัดผลกระทบของการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างในข้างต้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนผ่านเครือข่าย โดยนักศึกษาทำแบบสอบถามภายหลังจากการใช้ชุดการเรียนเสร็จสิ้นในทุกหน่วยการเรียนตามขั้นตอนแล้ว โดยแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นกระดาษตอบแยกจากชุดการเรียน การรวบรวมเพื่อหาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนเป็นการหาค่าเฉลี่ย และการแปลผล ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.49-5.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50-4.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย
2.50-3.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
1.50-2.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
1.00-1.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นเครื่องมือต้นแบบชิ้นงาน

เนื่องจากชุดการเรียนรู้นี้เป็นชิ้นงานที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนา ระบบจนถึงการทดสอบคุณภาพ จึงได้วิเคราะห์ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ด้วยการนำคำแนะนำที่ได้จากการทำแบบฝึกปฏิบัติและทำแบบทดสอบหลังเรียน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ แล้วนำไปวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และหาประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ (E_2) ของชุดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ E_1/E_2 ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 โดยยอมรับความคาดเคลื่อน + - ที่ 2.5

4.1.1 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right)}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ = คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรืองาน
 A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน
 N = จำนวนผู้เรียน

4.1.2 การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ใช้สูตรดังนี้

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ = คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
 B = คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
 N = จำนวนผู้เรียน

4.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

4.2.1 วิเคราะห์ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยการนำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาคำนวณหาความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้สูตร t-test (Dependent Sample) โดยเกณฑ์นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การหาความก้าวหน้าในการเรียนรู้ โดย (Dependent Sample) ดังนี้
(อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์ 2537:201)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$Df = n - 1$$

เมื่อ D = ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
n = จำนวนคู่

4.2.2 ทดสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

1) ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (P) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{N}{R}$$

เมื่อ P = ระดับความยาก
R = จำนวนนักศึกษาที่ตอบถูก
N = จำนวนนักศึกษานำมาวิเคราะห์

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (r) โดยใช้สูตร

$$r = \frac{P_H - P_L}{N_H}$$

เมื่อ r = ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
H P = จำนวนนักศึกษาที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
L P = จำนวนนักศึกษาที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N_H = จำนวนนักศึกษาทั้งหมดในกลุ่มสูง หรือ 50% ของผู้เข้าสอบ

4.3 แบบสอบถามความคิดเห็น

วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ด้วยการนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษามาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของแบบสอบถาม และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3.1 การหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนตัวอย่าง

4.3.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X = คะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง
 f = ความถี่
 $\sum fX$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่ x คะแนน
 N = จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ได้แก่ (1) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย (2) ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน (3) ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยจำแนกตามหน่วย หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ชุดการเรียนหน่วยที่	(E ₁)	(E ₂)	E ₁ /E ₂
1	81.55	81.70	81.55/81.70
2	80.88	80.33	80.88/80.33
7	80.66	81.33	80.66/81.33

N = 30

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1,2,7 จากการทดลองภาคสนาม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E₁/E₂ ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิเคราะห์จากคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ความแตกต่างระหว่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยจำแนกตามหน่วยการเรียนที่ 1,2,7

ชุดการเรียน หน่วยที่	คะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียน	คะแนนเฉลี่ย หลังเรียน	ผลต่าง (D)	t
1	3.63	8.17	4.54	16.156*
2	3.60	8.03	4.43	15.166*
7	3.30	8.13	4.83	17.019*

df = 29, $P < .05 = 1.699$

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย จากการเปิดตารางการแจกแจงแบบ t ที่ระดับนัยสำคัญ $0.05 = 1.699$ แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหา			
1. การนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ	4.93	0.25	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เนื้อหาบทเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.23	0.43	เห็นด้วย
3. บทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.30	0.47	เห็นด้วย
4. การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.40	0.50	เห็นด้วย
5. บทเรียนมีการยกตัวอย่างที่เหมาะสม	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. บทเรียนมีการสรุปเนื้อหาอย่างเหมาะสม	4.60	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7. ความเหมาะสมของจำนวนแบบทดสอบ	4.40	0.50	เห็นด้วย
ด้านเทคนิคการออกแบบ			
8. บทเรียนมีการออกแบบให้ใช้ง่าย เมนูไม่สับสน	4.80	0.41	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. การออกแบบหน้าจอโดยรวมมีความสวยงาม	4.93	0.25	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. รูปภาพประกอบสื่อความหมายชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา	4.93	0.25	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11. ขนาดของภาพนิ่งมีความเหมาะสม	4.93	0.25	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12. ภาพช่วยสื่อความหมายให้เข้าใจมากขึ้นในการนำเสนอ ขั้นตอน และตัวอย่างประกอบ	4.97	0.18	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
13. สีที่ใช้ในการออกแบบมีความเหมาะสม	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14. ตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสม	4.70	0.47	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากชุดการเรียน			
15. ทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้นและจดจำเนื้อหาได้ดี	4.20	0.41	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
16. กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน	4.37	0.49	เห็นด้วย
17. นักศึกษาอยากให้มีการเรียนจากชุดการเรียนเรื่องอื่น ๆ	4.83	0.38	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เฉลี่ย	4.16	0.41	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ ในระดับเห็นด้วย โดยแบ่งเป็น ความคิดเห็น ด้านเนื้อหา ในระดับเห็นด้วย ด้านเทคนิคการออกแบบ ในระดับเห็นด้วย ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากชุดการเรียน ในระดับเห็นด้วย

บทที่ 5

ต้นแบบชิ้นงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ต้นแบบชิ้นงาน ประกอบด้วย (1) รายละเอียดชุดการเรียนรู้ (2) แผนการเรียนรู้ (3) เว็บเพจชุดการเรียนรู้ (4) คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

1. รายละเอียดชุดการเรียนรู้

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีรายละเอียดชุดการเรียนรู้ดังนี้

1.1 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาบทบาท การใช้เครื่องมือสื่อสารประเภทต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ทั้ง ในด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมุ่งให้นักศึกษามีความสามารถในการเลือกใช้สื่อและผลิตสื่อเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ

1.2 รายชื่อหน่วยการเรียนรู้

- หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 3 ประวัติและพัฒนาการของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 4 บทบาทและหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 5 เสรีภาพ ความรับผิดชอบและจริยธรรมเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 6 อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 8 การเตรียมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 9 เทคโนโลยีและกระบวนการพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 10 การจัดทำหนังสือพิมพ์

หน่วยที่ 11 การจัดทำนิตยสารและวารสาร

หน่วยที่ 12 การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน่วยที่ 13 การจัดการสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 14 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 15 อุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสังคม

1.3 วิธีการศึกษา

การเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายผู้เรียน ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.3.1 เตรียมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
- 1.3.2 ผู้เรียนควรทำความเข้าใจในส่วนแนะนำการเรียนรู้อย่างละเอียดทุกหัวข้อและเข้าสู่บทเรียน โดยศึกษาเนื้อหาและ ปฏิบัติตามคำสั่ง
- 1.3.3 ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้จากส่วนหน้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเป็นการรวบรวมเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.3.4 กรณีที่ผู้เรียนมีข้อสงสัยผู้เรียนสามารถตั้งคำถามไว้ได้ในหัวข้อประเด็นคำถามโดยจะมีอาจารย์ผู้สอนจะตอบคำถามต่างๆ ผู้เรียนสามารถติดต่ออาจารย์ได้ทาง อีเมล
- 1.3.5 ผู้เรียนควรหาเวลาศึกษาส่วนเสริมต่างๆ ทั้งในหัวข้อประเด็นคำถามและฐานความรู้
- 1.3.6 ผู้เรียนสามารถตรวจสอบผลการเรียนและแก้ไขข้อมูลส่วนตัวได้ในหัวข้องานทะเบียน

1.4 ส่วนประกอบชุดการเรียนรู้

1.4.1 คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้เป็นเอกสารที่แสดงรายละเอียดของชุดการเรียนรู้ วิธีการใช้ชุดการเรียนรู้ รูปแบบโดยรวมของชุดการเรียนรู้

1.4.2 เว็บไซต์ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

เว็บไซต์ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ในรูปแบบของซีดีรอม เมื่อนำไปใช้ต้องติดตั้งในระบบเซิร์ฟเวอร์(Server) โดยมี ส่วนประกอบดังนี้

- 1) เว็บเพจการจัดการเว็บไซต์ เป็นส่วนที่ผู้ดูแลเว็บไซต์ใช้ในการจัดการข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนผ่านเครือข่ายและมีการเชื่อมโยงไปสู่การจัดการ 3 ส่วนคือ
  - (1) เว็บเพจของผู้เรียนเป็นส่วนที่แสดงเว็บเพจของผู้เรียนเพื่อสร้างความสะดวกต่อการตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงผล
  - (2) การจัดการทะเบียน การจัดการทะเบียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลทะเบียนทั้งหมดของผู้เรียนที่เข้ามาเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
  - (3) การจัดการผลการเรียน การจัดการผลการเรียน เป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลของคะแนนทั้งหมดของผู้เรียนทุกคนที่ได้บันทึกไว้ในฐานข้อมูล
- 2) เว็บเพจของผู้เรียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนและการจัดการข้อมูลส่วนต่าง ๆ ของตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงไปสู่ 10 ส่วนคือ
  - (1) ลงทะเบียน ผู้เรียนใหม่ใช้ลงทะเบียนใส่รหัสนักศึกษา ชื่อ – สกุล ชั้นปีที่ และใส่รหัสผ่านของตนเองเพื่อใช้ในการเข้าสู่บทเรียนต่อไป
  - (2) ศึกษาชุดการเรียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนต้องศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่บทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
  - (3) คำอธิบายรายวิชา บอกถึงคำอธิบายรายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
  - (4) วัตถุประสงค์ บอกถึงวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
  - (5) เนื้อหารายวิชา บอกถึงเนื้อหาทั้งหมดของวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ 15 หน่วย และเลือกมาทำชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย 3 หน่วย
  - (6) การประเมิน แนะนำการประเมินผลการเรียนชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายโดยการประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียน
  - (7) หนังสืออ้างอิง แนะนำหนังสือที่ใช้ประกอบในการทำชุดการเรียนผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
  - (8) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
  - (9) Webboard หน้าการเขียนกระทู้ เพื่อ แนะนำ และติชมชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
  - (10) Mail หน้าเพื่อให้ผู้เรียนส่งคำถามและ ส่งการบ้าน กับผู้สอน

2. แผนการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ในชุดการเรียนรู้ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

2.1.1 แก่โครงเนื้อหา

ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2.1 ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม

เรื่องที่ 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ

เรื่องที่ 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

2.1.2 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่องความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่องคุณลักษณะและ รูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายคุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น นักศึกษาสามารถบอกข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ ได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่องความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปัจเจกชนได้
5. หลังจากศึกษาเรื่องความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับหน่วยงานทางธุรกิจได้

6. หลังจากศึกษาเรื่องความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับรัฐบาลได้

7. หลังจากศึกษาเรื่องผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของผู้ผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ได้

8. หลังจากศึกษาเรื่องผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถบอกถึงลักษณะการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้บริโภคข่าวสารและผู้เผยแพร่โฆษณาได้

9. หลังจากศึกษาเรื่องผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายถึงวิธีการและรูปแบบในการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์โดยฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้บริโภคได้

2.2 หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

2.2.1 คำโครงเนื้อหา

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร

เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.1 ลักษณะของหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.2 การจำแนกประเภทของหนังสือ

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.2 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

2.2.2 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร นักศึกษาสามารถจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์เป็นประเภทต่างๆ ได้

2. หลังจากศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ได้

3. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบาย ลักษณะของหนังสือพิมพ์ได้
4. หลังจากศึกษาเรื่องการจัดประเภทของหนังสือพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายการจัดประเภทของหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ต่างๆได้
5. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของนิตยสารและวารสาร นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของนิตยสารและวารสารที่แตกต่างไปจากสื่ออื่นได้
6. หลังจากศึกษาเรื่องการจัดประเภทของนิตยสารและวารสาร นักศึกษาสามารถนิตยสาร และวารสารได้ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ
7. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือ นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะเฉพาะของหนังสือที่แตกต่างไปจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆได้
8. หลังจากศึกษาเรื่อง การจัดประเภทของหนังสือ นักศึกษาสามารถ จำแนกประเภทของหนังสือตามหลักเกณฑ์ต่างๆได้
9. หลังจากศึกษาเรื่อง ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้
10. หลังจากศึกษาเรื่องบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถบอกถึงบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในโครงการของหน่วยงานต่างๆได้

2.3 หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

2.3.1 คำโครงเนื้อหา

ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบ

สื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ

เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

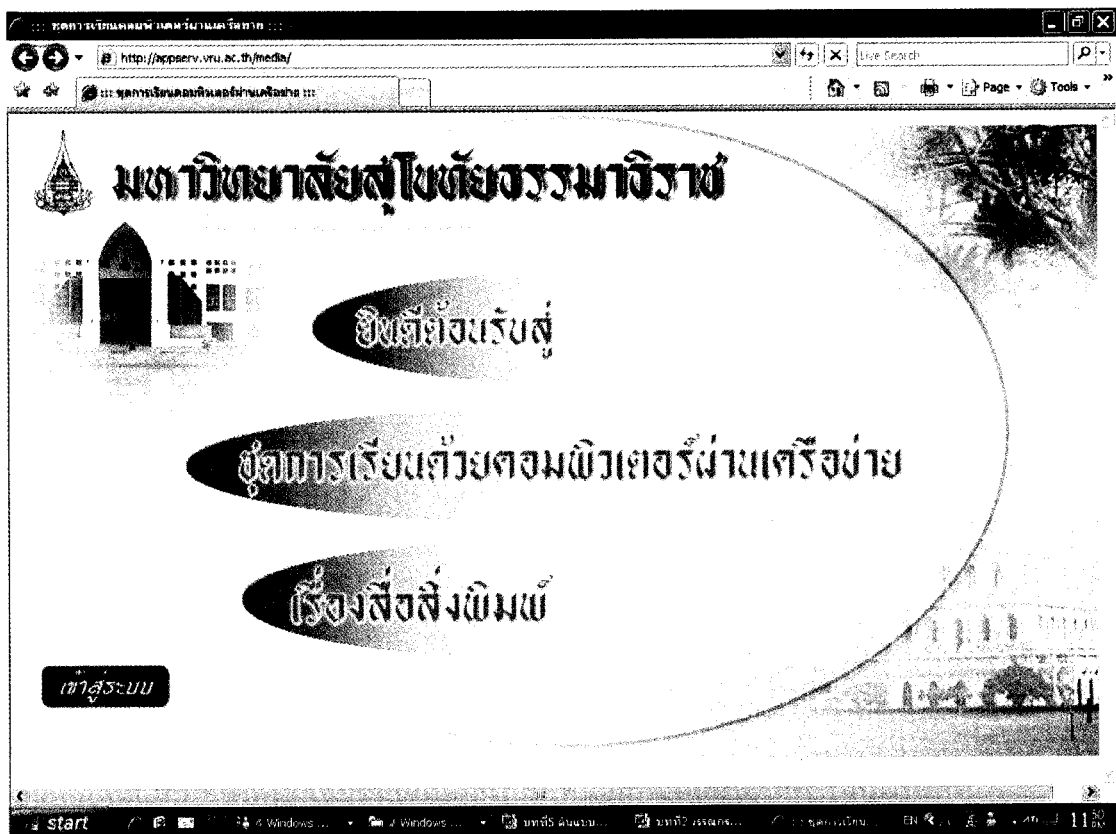
เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

3. เว็บเพจวิชาการเรียน

เว็บเพจต้นแบบชิ้นงานประกอบด้วย หน้าสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน หน้าโฮมเพจ หน้าศึกษาชุดการเรียน หน้าลงทะเบียน หน้าผู้ดูแลระบบ หน้าข้อมูลคะแนนผู้เรียน หน้าคำอธิบายรายวิชา หน้าวัตถุประสงค์ หน้าเนื้อหาการเรียน หน้าการประเมิน หน้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง หน้าเกี่ยวกับผู้จัดทำ หน้า Webboard หน้า Mail หน้าทดสอบก่อนเรียน หน้าเข้าสู่บทเรียน หน้าบทเรียน หน้าสรุป หน้ากิจกรรมระหว่างเรียน หน้าสรุปคะแนนระหว่างเรียน หน้าทดสอบหลังเรียน หน้าสรุปคะแนนผลการทดสอบหลังเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

หน้า Splash Page

หน้า ศึกษาชุดการเรียน ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่บทเรียน

หน้า ลงทะเบียน ให้นักศึกษาใส่ รหัสนักศึกษา ชื่อ -นามสกุล และรหัสผ่านเพื่อใช้เข้าสู่ระบบ

หน้า ผู้ดูแลระบบ เป็นหน้าที่ผู้สอนสามารถ Login เข้าไปดูผลการเรียนทั้งหมดได้

หน้า ข้อมูลคะแนนผู้เรียน ผู้ดูแลระบบสามารถเปิดดูคะแนนทั้งหมดของผู้เรียน

รหัสบัตรประจำตัว	คะแนนหน่วยที่ 1			คะแนนหน่วยที่ 2					คะแนนหน่วยที่ 3								
	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 4	หน่วยที่ 5	หน่วยที่ 6	หน่วยที่ 7	หน่วยที่ 8	หน่วยที่ 9					
47123120115	7	4	4	4	8	5	4	4	4	3	5	9	6	4	3	4	9
49223490102	0	3	0	2	0	5	3	2	2	2	4	3	2	5	2	1	1
47123120120	8	4	4	3	9	7	4	4	5	4	4	9	6	3	3	4	9
47123120118	7	4	4	3	8	6	4	5	3	4	3	9	6	3	2	3	9
47123120117	6	4	5	4	7	7	4	5	4	4	5	9	5	4	2	4	10
47123120113	5	4	4	4	7	5	4	4	4	4	4	8	6	4	2	4	8
47123020102	8	4	4	4	8	8	4	3	4	3	4	7	7	4	3	4	8
47123120108	7	4	3	4	7	7	4	3	4	3	3	7	6	4	4	5	7
249270731	8	0	4	2	0	7	4	0	3	4	5	9	5	3	3	0	2
47123120121	7	4	3	3	8	6	3	3	4	3	4	9	7	3	4	4	9
47123120124	7	5	4	3	9	7	4	4	3	4	3	9	6	4	4	4	9
47123120126	6	5	4	4	9	7	4	3	5	4	3	9	6	4	5	4	9
47123120131	6	4	4	4	8	6	4	5	4	4	4	9	4	4	5	4	9
47123120141	7	5	5	4	9	4	4	5	4	3	4	9	5	4	4	3	9
47123120144	6	4	5	4	9	6	4	5	4	4	4	10	6	5	3	4	10
47123120147	6	4	4	4	10	6	4	4	4	3	4	0	5	4	4	4	0

หน้า คำอธิบายรายวิชา บอกถึงคำอธิบายรายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

จัดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

Home Webboard Mail Login : Password :

คำอธิบายรายวิชา

สื่อประชาสัมพันธ์ (Public Relations Media)

ศึกษาบทบาท การใช้เครื่องมือสื่อสารประเภทต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ทั้ง ในด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมุ่งให้นักศึกษามีความสามารถในการเลือกสื่อและผลิตสื่อเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ

อุดมศึกษาทุกทางเข้าสู่
ชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

จัดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายนี้ เหมาะสำหรับขนาดหน้าจอ 1024 x 768 Pixel

หน้า วัตถุประสงค์ บอกถึงวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

จัดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

Home Webboard Mail Login : Password :

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออธิบายความหมาย คุณลักษณะ และเปรียบเทียบความแตกต่างสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่ออื่น ในคราวความสำคัญ ของสื่อสิ่งพิมพ์ในสังคมระดับต่างๆ และบอกกลุ่มบุคคลที่เป็นองค์ประกอบในงานสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. เพื่อให้สามารถจำแนกประเภท และอธิบายลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆได้
3. เพื่อให้สามารถ อธิบาย ความหมาย ความสำคัญ ส่วนประกอบและบุคคลในการออกแบบ และ ระบุกระบวนการในการออกแบบและอธิบายการประยุกต์ใช้ความรู้ในการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆได้

อุดมศึกษาทุกทางเข้าสู่
ชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

จัดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายนี้ เหมาะสำหรับขนาดหน้าจอ 1024 x 768 Pixel

หน้า เนื้อหารายวิชา บอกถึงเนื้อหาทั้งหมดของวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ 15 หน่วย และเลือกมาใช้ 3 หน่วย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาจิรา

จัดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

Home Webboard Mail Login: Password:

เนื้อหา รายวิชา

หน่วยที่ 1 ความหมาย หมายสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์	หน่วยที่ 8 การเตรียมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์	หน่วยที่ 9 เทคโนโลยีและกระบวนการพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์
หน่วยที่ 3 ประวัติและพัฒนาการของสื่อสิ่งพิมพ์	หน่วยที่ 10 การจัดหาหนังสือพิมพ์
หน่วยที่ 4 บทบาทและหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์	หน่วยที่ 11 การจัดหาวิทยุและวารสาร
หน่วยที่ 5 เสรีภาพ ความรับผิดชอบและจริยธรรมเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์	หน่วยที่ 12 การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
หน่วยที่ 6 วัตถุประสงค์ของสื่อสิ่งพิมพ์	หน่วยที่ 13 การจัดกาสื่อสิ่งพิมพ์
หน่วยที่ 7 การวางสรรณและารออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์	หน่วยที่ 14 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสื่อสิ่งพิมพ์
	หน่วยที่ 15 จุดสาทรณสื่อสิ่งพิมพ์กับสังคม

ขอถอนรับทุกท่านเข้าสู่
จัดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า การประเมิน แนะนำการประเมินชุดการเรียนผ่านเครือข่าย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาจิรา

จัดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

Home Webboard Mail Login: Password:

การประเมิน

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้ของผู้เรียนก่อนเข้ารับการเรียนแต่ละหน่วย
2. การประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อประเมินความรู้หลังจากได้ศึกษาเนื้อหาแต่ละตอน เพื่อประเมินความรูระหว่างเรียน
3. การประเมินผลหลังเรียน เพื่อประเมินความรู้ส่งจากได้ศึกษาจบเนื้อหาหน่วย โดยผู้เรียนจะต้องได้คะแนน อย่างน้อย 80% ของ คะแนนทั้งหมด ถ้าได้ไม่ถึงต้องกลับมศึกษาเนื้อหาพร้อมทั้งทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขอถอนรับทุกท่านเข้าสู่
จัดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ผลการเรียนคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ แนะนำสำหรับขนาดหน้าจอ 1024 x 768 Pixel

หน้าหนังสืออ้างอิง แนะนำหนังสือที่ใช้ประกอบในการทำชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย

หน้าหนังสืออ้างอิง

สาระสังคมศึกษา ศีลธรรมและวัฒนธรรม : ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สือสังคมพิมพ์ หน่วยงาน สศท. (2546), หน้า 2 - 91 และ 324 - 413.

สาระสังคมศึกษา ศีลธรรมและวัฒนธรรม : ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สือสังคมพิมพ์ หน่วยงาน สศท. (2542), "เอกสารประกอบการสอนวิชา คือ ประชาสัมพันธ์", มหุธรณี สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ของครุฑวิทยุพระนครราชบุรินทร์, หน้า 1 - 43.

ชุดอบรมทุกท่านเข้าสู่ ยุคการเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ชุดการเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ขนาดสำหรับขนาดหน้าจอ 1024 x 768 Pixel

หน้า เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย

หน้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

http://etc.pn.psu.ac.th/wbi/print/WBI/wbi_8/lesson/design_1.htm

<http://coursewares.mju.ac.th/e-learning49/ca519/index.html>

<http://student.nu.ac.th/saomes/plan.html>

<http://coursewares.mju.ac.th/e-learning49/ca519/Chapter1/chapter1.htm#>

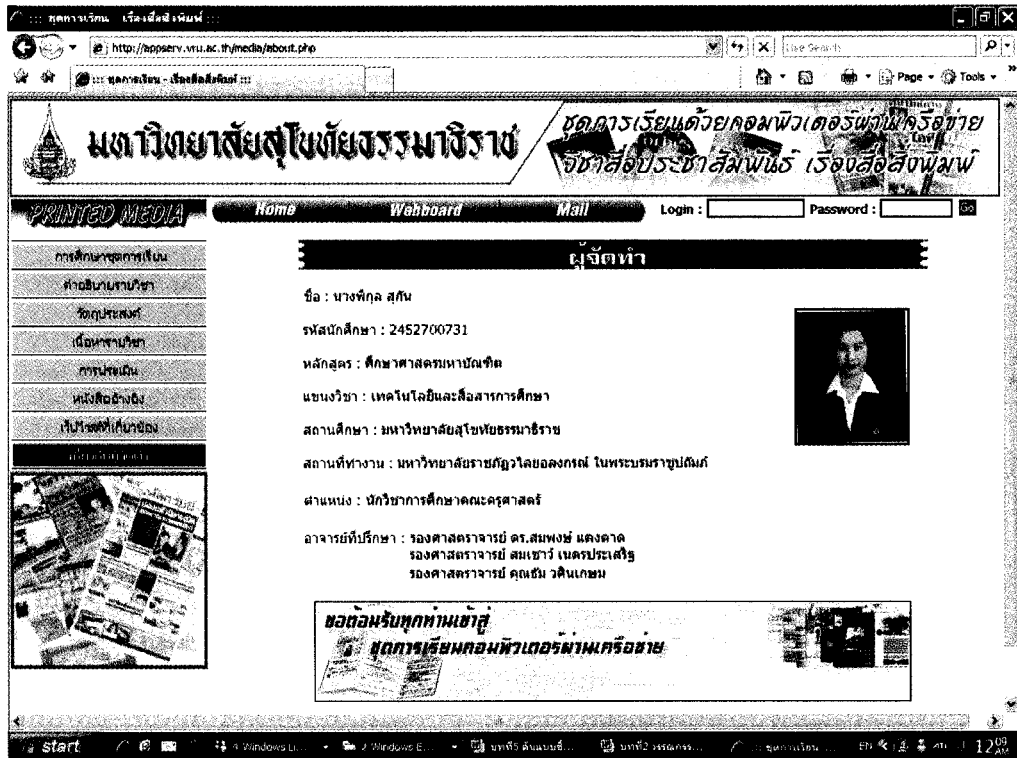
<http://en.wikipedia.org/wiki/Tableoid>

<http://flickr.com/photos/44124385389@N01/227803522/>

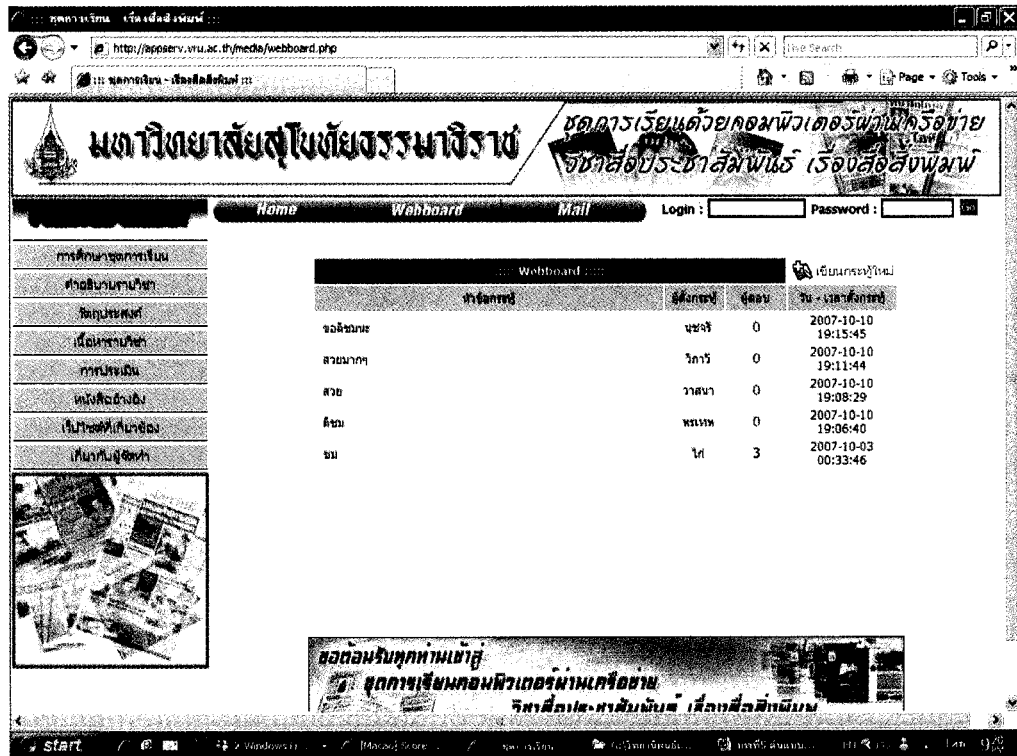
<http://www.newwebpick.com/>

ชุดอบรมทุกท่านเข้าสู่ ยุคการเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

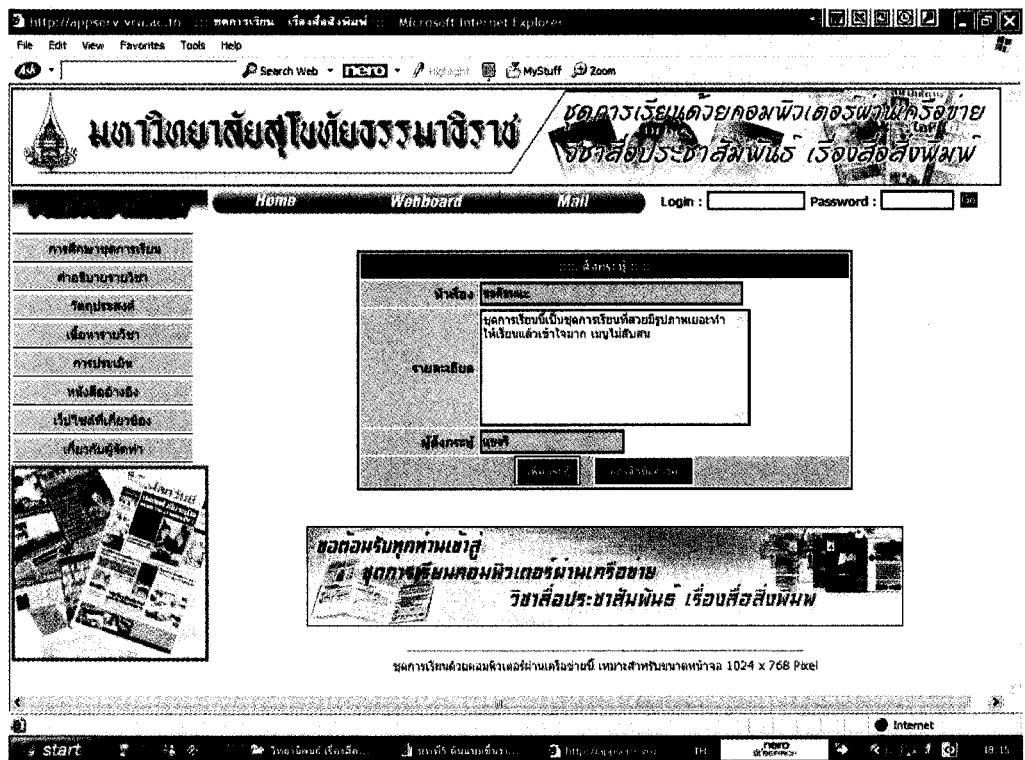
หน้า เกี่ยวกับผู้จัดทำ แนะนำผู้จัดทำ และ อาจารย์ที่ปรึกษา

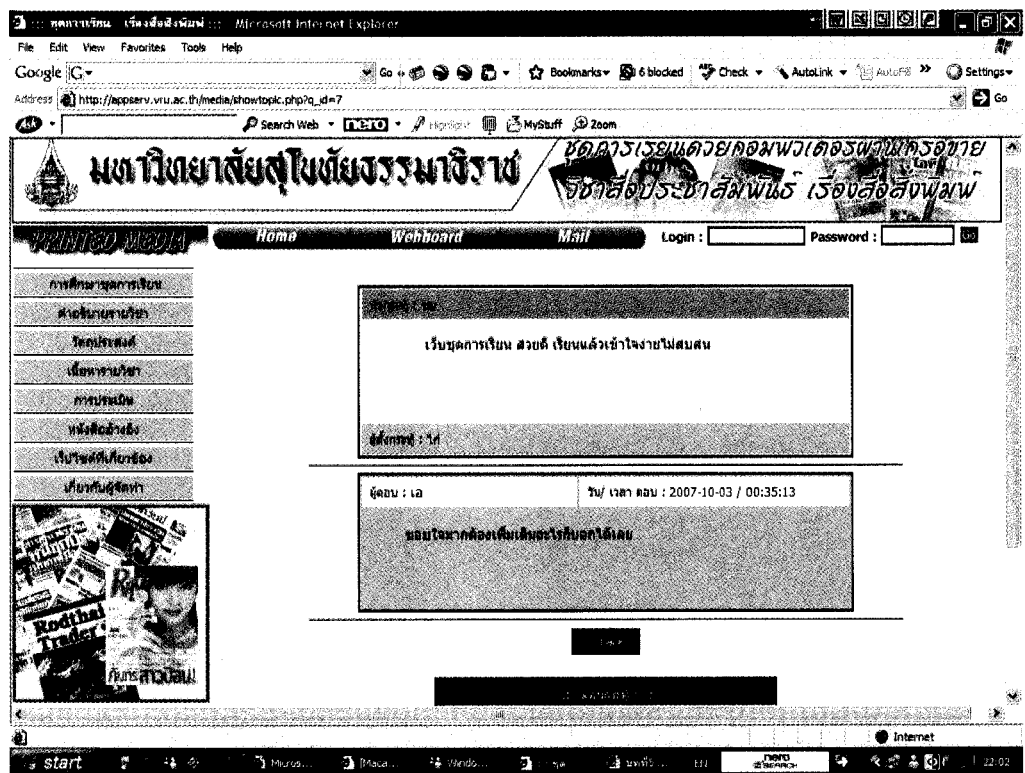
หน้า Webboard หน้าแนะนำการเขียนกระทู้ เพื่อ แนะนำ และติชม

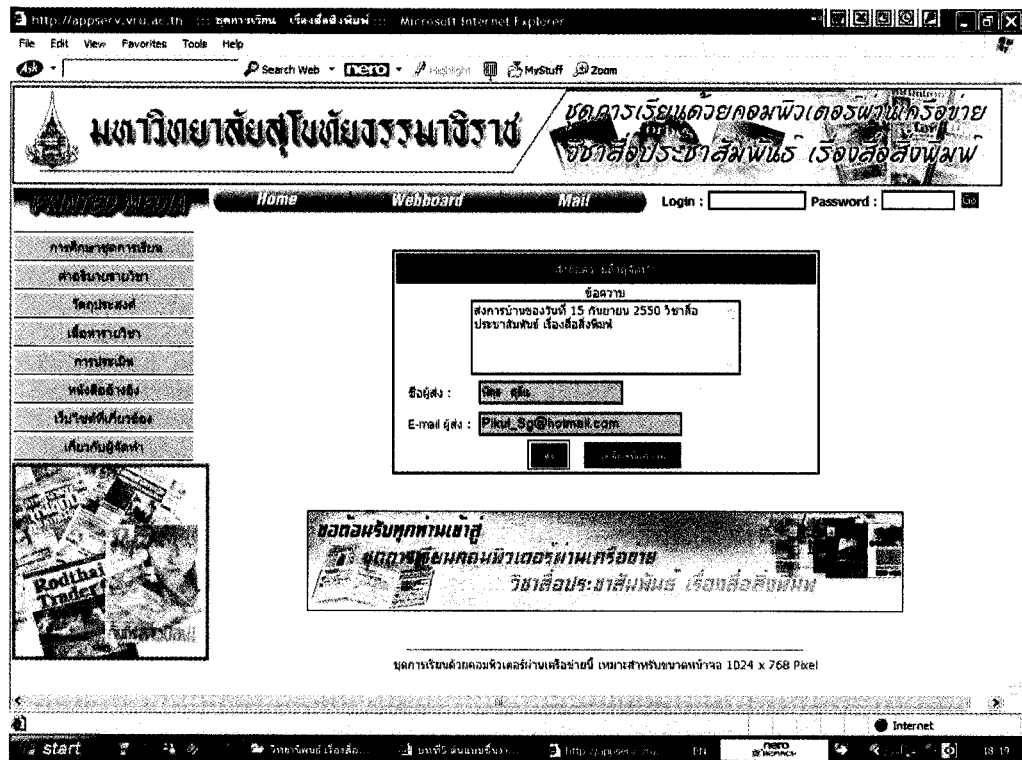
หน้า เขียนกระทู้ใหม่ เป็นหน้าที่ผู้เรียนสามารถเข้ามาเขียนกระทู้ ได้

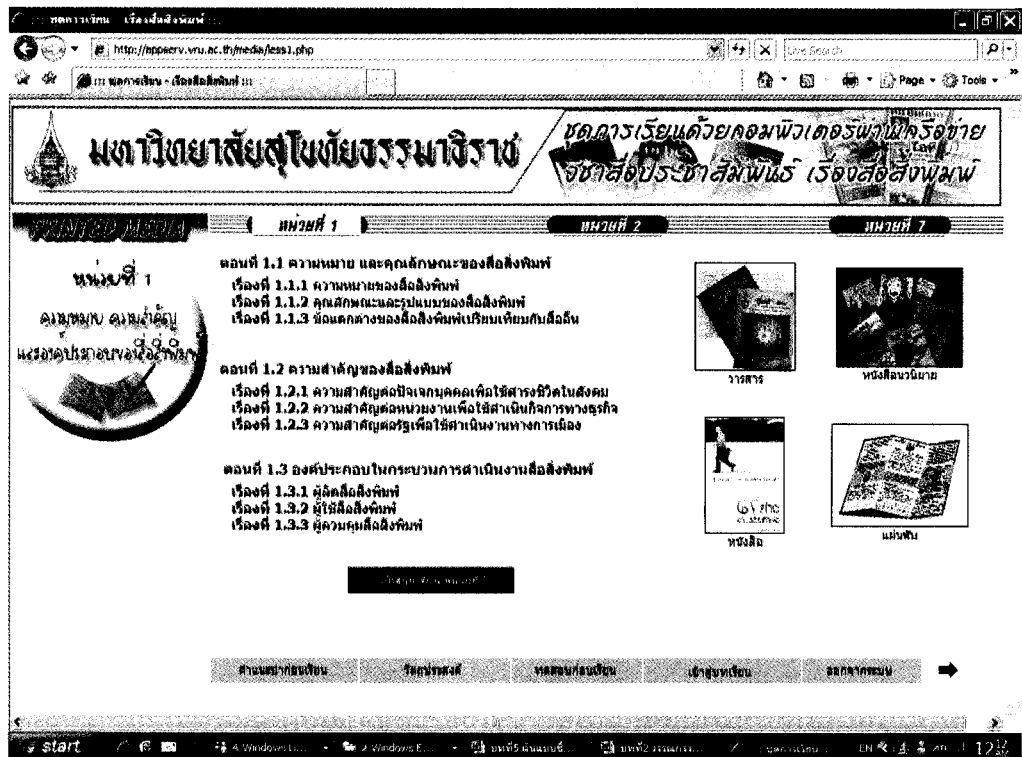
หน้า ตอบกระทู้ แสดงถึงคำถามของผู้เรียนและคำตอบของผู้สอนที่ผู้เรียนกระทู้มา

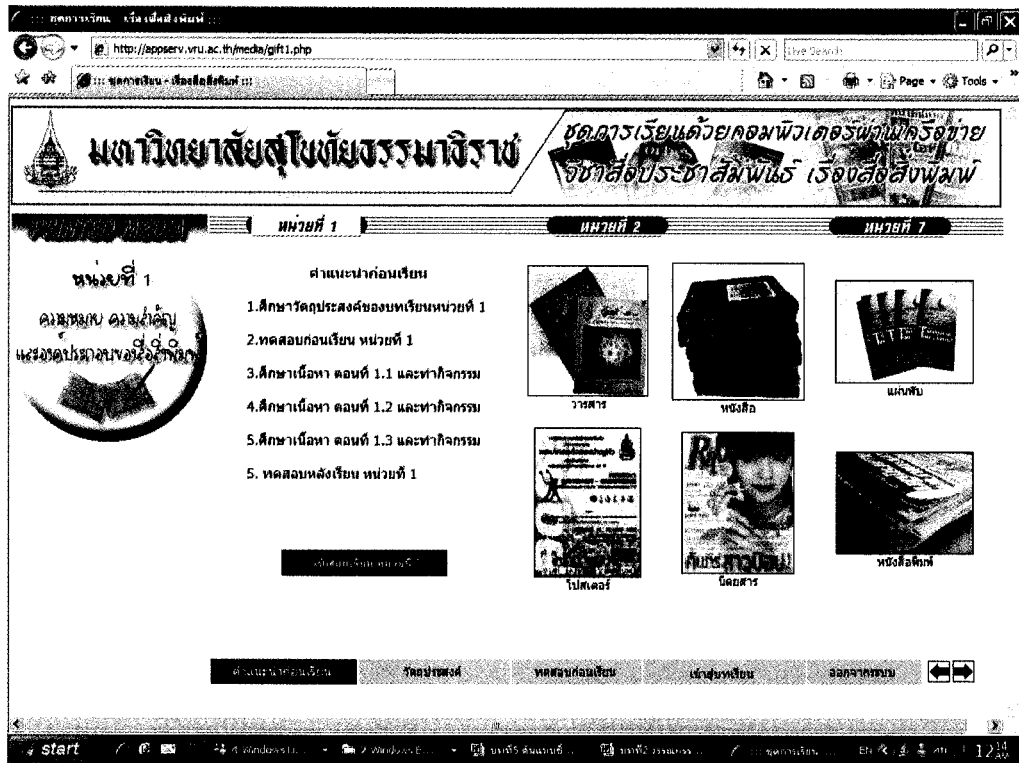
หน้า Mail หน้าแนะนำให้นักศึกษา ส่งการบ้าน กับผู้สอน

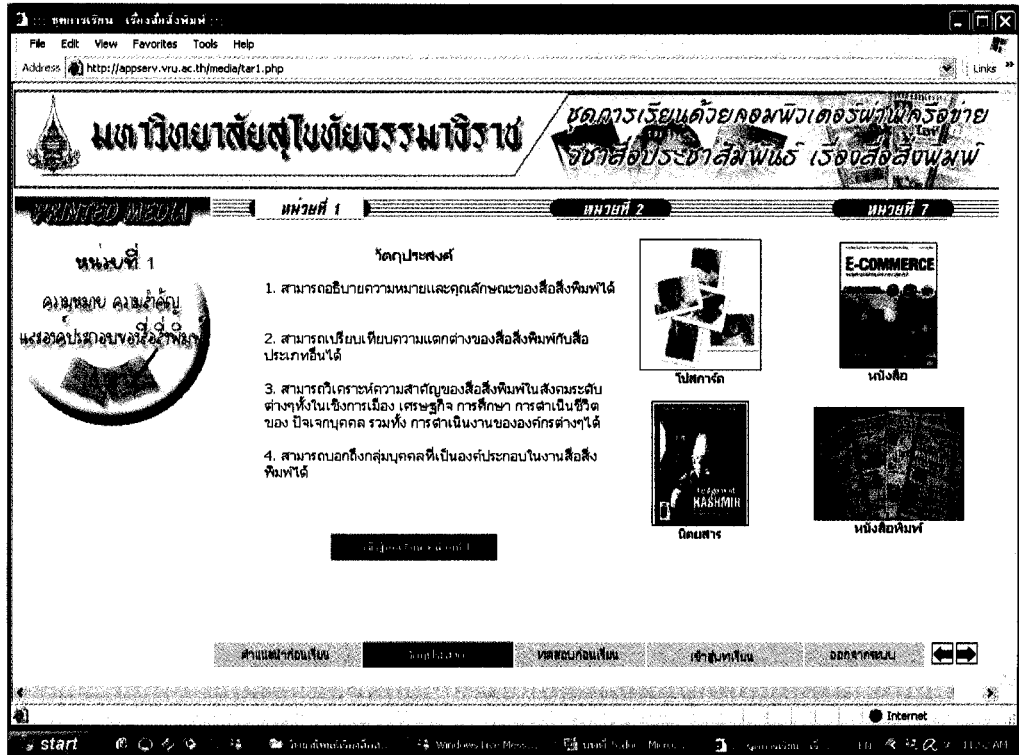
หน้า เข้าสู่บทเรียน หน่วยที่ 1 บอกถึงเนื้อหาของบทเรียนหน่วยที่ 1

หน้า คำแนะนำก่อนเรียน เป็นหน้าแนะนำขั้นตอนการศึกษา หน่วยที่ 1

หน้า วัตถุประสงค์ อธิบายวัตถุประสงค์ของการเรียนหน่วยที่ 1

หน้า ทดสอบก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนของหน่วยที่ 1 จำนวน 10 ข้อ

หน้า สรุปคะแนนก่อนเรียน บอกคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://happerv.vnu.ac.th>. The page header includes the logo of VNU and the text 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิรา' and 'ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์'. The main content area is titled 'หน่วยที่ 1' and contains a sub-section 'ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์'. Below this, there is a section for 'เรื่องที่ 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์' which includes a definition: 'สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อข่าวสารต่างๆ ที่ผลิตด้วย กระบวนการพิมพ์ลงบนวัสดุที่เป็นกระดาษหรือวัสดุอื่น ใช้เป็นสื่อหรือช่องทางในการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ความบันเทิง ไปยังผู้รับสารกลุ่มต่างๆ'. There are four small images illustrating different types of printed media: 'หนังสือพิมพ์', 'นิตยสาร', 'หนังสือ', and 'เอกสาร'. A navigation bar at the bottom shows 'เรื่องที่ 1.1.1' is selected, and a progress indicator shows '2/7'.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://happerv.vnu.ac.th>. The page header is identical to the previous screenshot. The main content area is titled 'หน่วยที่ 1' and contains a sub-section 'เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์'. Below this, there is a section for 'คุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ที่พิจารณาได้จากลักษณะเด่น และลักษณะข้อด้อย' which includes a list of characteristics: 'ลักษณะเด่น ที่พิจารณาได้ในด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ความคงทนถาวร มีลักษณะคงทนตามอายุกระดาษ สามารถนำกลับมาอ่านหรือดูซ้ำหลายครั้ง 2. ความสะดวกในการพกพา เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สามารถพกพาไปไหนมาไหนได้สะดวก 3. ค่าใช้จ่าย ต่ำเมื่อเทียบกับสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดอื่นหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสือพิมพ์ 4. การบรรจุ จะบรรจุรายละเอียดได้มาก และดีกว่า สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละเล่มหรือแต่ละฉบับมีปริมาณสารหรือเนื้อหาที่บรรจุได้มาก และดีกว่าเสียงอื่น 5. ผลกระทบ มีผลกระทบสูงโดยเฉพาะด้านข่าวสาร สื่อสิ่งพิมพ์จะมีผลกระทบสูงโดยเฉพาะด้านข่าวสาร ความรู้ หนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลในการสร้าง ความน่าเชื่อถือถือสร้างประชาชนและตรวจสอบปริมาณได้ค่อนข้างแม่นยำ'. There are two small images illustrating printed media: 'สิ่งพิมพ์' and 'สื่อมวลชน'. A navigation bar at the bottom shows 'เรื่องที่ 1.1.2' is selected, and a progress indicator shows '2/7'.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

หน้า สรุป ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุป ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

สรุปตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อข่าวสารต่างๆ ที่ผลิตด้วยกระบวนการพิมพ์หรือการพิมพ์ลงบนวัสดุที่เป็นกระดาษหรือวัสดุอื่น ใช้เป็นสื่อหรือ ช่องทางการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ความบันเทิง ไปยังผู้รับสารกลุ่มต่างๆ

สื่อสิ่งพิมพ์มีคุณลักษณะเด่นกว่าสื่ออื่น คือ มีความคงทน เก็บรักษาได้สะดวก มีอิทธิพลด้านข่าวสารและความคิดเห็นค่อนข้างสูง ผู้รับสารสื่อสิ่งพิมพ์มีโอกาสความสามารถในการอ่านหนังสือออกเป็นเบื้องต้น และต้องใช้เวลาในการอ่าน เพื่อรับรู้และทำความเข้าใจมากกว่าสื่อประเภทที่ไปภาพและเสียง

บัตรคำ หนังสือ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ

หน้าที่ยี่ 1.1.1 หน้าที่ยี่ 1.1.2 หน้าที่ยี่ 1.1.3 กิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบ

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ มี 5 ข้อ

หน้ากิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ มี 5 ข้อ

กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 1.1 เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ที่ถูกต้อง

ข้อ 1. สื่อสิ่งพิมพ์ที่ให้ความบันเทิงมากที่สุดคือสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทใด

ก. หนังสือพิมพ์

ข. บัตรคำ

ค. หนังสือ

ง. วารสาร

หน้าที่ยี่ 1.1.1 หน้าที่ยี่ 1.1.2 หน้าที่ยี่ 1.1.3 กิจกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาภิราช

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า 1 | หน้า 2 | หน้า 7

หน้า 1

ความหมาย ความสำคัญ
และวัตถุประสงค์ของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2
ความสำคัญต่อ
สื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ

สื่อสิ่งพิมพ์เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานธุรกิจต่างๆ เช่น

1. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อประโยชน์ทางการตลาด ได้แก่ การโฆษณาเป็นช่องทางของการสื่อสารทางการตลาดช่องทาง หนึ่งในหลายช่องทางที่สามารถสื่อสารกับผู้บริโภค
2. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ของหน่วยงานธุรกิจ ซึ่งอาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ในงานประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานนั้นๆ กับบุคลากร ในหน่วยงาน

1.1 ความหมายและองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

1.2 ความสำคัญต่อสื่อสิ่งพิมพ์

1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงาน... ออกแบบระบบ

สื่อที่ 1.2.1 | สื่อที่ 1.2.2 | สื่อที่ 1.2.3 | กิจกรรมทบทวนเนื้อหา

3/4

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินทางการเมือง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาภิราช

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า 1 | หน้า 2 | หน้า 7

หน้า 1

ความหมาย ความสำคัญ
และวัตถุประสงค์ของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2
ความสำคัญต่อ
สื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินทางการเมือง

ตัวอย่างการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อลดผลกระทบทางการเมืองในการดำเนินงานของรัฐ คือ

1. การใช้เพื่อลดผลกระทบทางการเมืองแบบฟาสซิสต์ (Fascism) การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในระบบ การปกครองแบบนี้เพื่อการโฆษณาชวนเชื่อเป็นสำคัญในการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท ต่างๆ โดยเฉพาะโบรชัวร์
2. การใช้เพื่อลดผลกระทบทางการเมืองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ จุดมุ่งหมายแบบนี้จะใช้ สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือการโฆษณาชวนเชื่อและการปลุกเร้า
3. การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการดำเนินงานของรัฐตามแบบเสรีนิยม แนวทางการทำ การเมืองแบบนี้จะมีสื่อมวลชนดำเนินการออกมามือสื่อสิ่งพิมพ์ได้โดยเสรี มีการแข่งขัน ในเชิงธุรกิจ ชาวสาร และเนื้อหาต่างๆ รัฐไม่ควบคุมการเผยแพร่ข่าวสารและเนื้อหา

การเมืองแบบฟาสซิสต์

การเมืองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

1.1 ความหมายและองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

1.2 ความสำคัญต่อสื่อสิ่งพิมพ์

1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงาน... ออกแบบระบบ

สื่อที่ 1.2.1 | สื่อที่ 1.2.2 | สื่อที่ 1.2.3 | กิจกรรมทบทวนเนื้อหา

3/4

หน้าสรุป ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุป ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

สรุป ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

1. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นกลไกทางสังคม ทำให้สังคมมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้สังคมขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคลเป็นไปได้อย่างราบรื่น สื่อสิ่งพิมพ์ มีแนวโน้มที่จะมีบทบาท มากขึ้นในสังคมสารสนเทศ
2. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางทางการสื่อสารเพื่อพัฒนาธุรกิจและเศรษฐกิจ ทั้งในระดับ จุดภาคและระดับมหภาค ทั้งในระดับองค์กรและระดับสังคม
3. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางทางการสื่อสารทางการเมือง ทั้งจากรัฐบาลถึงประชาชน และจากประชาชนและท้องที่สู่รัฐบาล รัฐบาลมักใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นเครื่องมือ ในการเผยแพร่ข้อมูลทางการเมืองของตนเอง

สื่อสิ่งพิมพ์

หนังสือ

เอกสาร

หนังสือพิมพ์

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้ากิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

จงเลือกเครื่องหมาย หน้าข้อที่ถูกต้องและเลือกเครื่องหมาย หน้าข้อที่ผิด

1. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ตามาร่วมแก้ปัญหาทางสังคม สิ่งแวดล้อม สุขชน ในสังคมได้
2. หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือที่ระดมความคิดเห็นจากสังคมให้มีความเข้าใจของสังคม
3. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปัจเจกชน ทำให้สังคมเกิดการแตกแยกกัน
4. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับหน่วยงานธุรกิจ คือเป็นช่องทางสื่อสารด้านการตลาด
5. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลทางการเมือง

หน้า สรุปคะแนนกิจกรรม ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช

ขอदारเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า 1 | หน้า 2 | หน้า 7

PRINTED MEDIA

หน้า 1

คุณตอบ เลข

✓	✓	1. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่สามารถช่วยแก้ปัญหาทางมลพิษ สิ่งแวดล้อม ขยะในสังคมได้
✓	✓	2. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เสริมเสริมเกรงการส่งเสริมสังคมให้เห็นความซื่อสัตย์ของสังคม
✗	✗	3. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปัจเจกชน ทำให้สังคมเกิดการแตกแยกกัน
✓	✓	4. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับหน่วยงานธุรกิจ คือเป็นช่องทางสื่อสารด้านกาตลาด
✓	✓	5. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ผลการดำเนินงานการเมือง

คุณได้ 5 คะแนน จาก 5 ข้อ

1.1 ความหมายและองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ | 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ | 1.3 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ | 1.4 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า 1.2.1 | หน้า 1.2.2 | หน้า 1.2.3 | หน้า 1.2.4

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช

ขอदारเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า 1 | หน้า 2 | หน้า 7

หน้า 1

เรื่อง 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้ผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์หมายถึง

เจ้าของโรงพิมพ์ผู้ปฏิบัติงาน อาจเป็นภาคธุรกิจหรือเอกชน อาจเป็นปัจเจกชน กลุ่มบุคคล วงศ์กรขนาดเล็กรหรือขนาด ใหญ่ และอาจมีวัตถุประสงค์ทั้งในเชิงธุรกิจ เชิงบริการสังคม หรือเพื่อเฉพาะกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

สายการผลิต

1.1 ความหมายและองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ | 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ | 1.3 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ | 1.4 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า 1.1 | หน้า 1.2 | หน้า 1.3 | หน้า 1.4 | หน้า 1.5

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้ผลิตในฐานะเจ้าของ

การเป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง การมีกรรมสิทธิ์และรับผิดชอบในสื่อสิ่งพิมพ์ที่บันทึกทางเทคโนโลยีและดิจิทัล นับ การเป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์สามารถแบ่งคร่าวๆ ได้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. เจ้าของในแง่จำนวนบุคลากร ซึ่งอาจได้จากการเป็นเจ้าของคนเดียวหรือหลายคน ส่วอย่าง สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ที่มีเจ้าของในรูปหุ้นส่วนของบริษัท เช่น บริษัท วรรณคดี จำกัด เจ้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
2. เจ้าของในแง่ของลักษณะหน่วยงาน เช่น หนังสือสารานุกรมของกระทรวงศึกษาธิการที่มีองค์การค่า ครูสภาเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์
3. เจ้าของในแง่ของรูปแบบของธุรกิจ ซึ่งหมายถึงการเป็นเจ้าของสื่อ เช่น เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ และยังเป็นเจ้าของธุรกิจอื่นในเวลาเดียวกัน

1.1 ความหมายและชนิดของสื่อสิ่งพิมพ์   1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์   1.3 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์   2/7

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้ผลิตในฐานะผู้ดำเนินการ

ประกอบด้วยผู้รับผิดชอบแต่ละด้านในชั้นกลยต่างๆ เช่น สร้างสรรค์สารและสื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือมวลชนต่างๆ ประกอบด้วยบุคลากรดังนี้

1. บุคลากรฝ่ายบรรณาธิการ รับผิดชอบด้านการรวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาต่างๆ
2. บุคลากรฝ่ายพิมพ์หรือฝ่ายผลิต ได้แก่ ผู้นำต้นฉบับมาผลิตเป็นสื่อสิ่งพิมพ์
3. บุคลากรฝ่ายขนส่งและจัดจำหน่าย หรือฝ่ายการตลาด หรือฝ่ายการตลาด เป็นฝ่ายที่รับผิดชอบด้าน การตลาดและจัดจำหน่าย ตลอดจนการขนส่งสื่อสิ่งพิมพ์ไปยังร้านหรือสถานที่ขาย หรือแจกจ่าย
4. บุคลากรฝ่ายบริหารจัดการ รับผิดชอบด้านการจัดการธุรกิจ งบประมาณ การเงิน หรือที่ดิน ก่อทนาม และการบริหารบุคลากรในองค์กร

1.1 ความหมายและชนิดของสื่อสิ่งพิมพ์   1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์   1.3 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์   3/7

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาภิราช

บทคัดย่อด้วยคอมพิวเตอร์
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

PRINTED MEDIA

หน้าเข้าสู่บทเรียน หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าเข้าสู่บทเรียน 1

เรื่องที่ 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

สถานภาพของผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

1. ผู้ใช้ สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะปัจเจกบุคคล ผู้อ่านคองการทราบข่าวสารที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตของตนเอง
2. ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะกลุ่มพลังและองค์กรทางสังคม อาจเป็นพรรค การเมือง สภาภาพแรงงาน องค์กรทางศาสนา องค์กรสตรีและเยาวชน
3. ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรม จะเสนอข่าวเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ในสังคมแก่หน่วยงานของตนที่เกี่ยวกับข่าวประชาสัมพันธ์
4. ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะรัฐบาล ถ่ายทอดข่าวสารด้านนโยบายสู่ประชาชน

ผู้ใช้อสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าก่อน หน้าถัดไป

1.1 ความหมายและทัศนคติของผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เรื่องที่ 1.3.1 1.2 ความสำคัญของผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เรื่องที่ 1.3.2 1.3 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในสังคม เรื่องที่ 1.3.3 ฝึกทบทวนบทเรียน

4/7

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาภิราช

บทคัดย่อด้วยคอมพิวเตอร์
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

PRINTED MEDIA

หน้าเข้าสู่บทเรียน หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าเข้าสู่บทเรียน 1

เรื่องที่ 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

การควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นอยู่ขณะนี้ ได้มาจาก 5 ทางคือ

- 1.การควบคุมด้านเศรษฐกิจ ธุรกิจ ตลาดผู้บริโภค ผู้ลงโฆษณา คู่แข่งทางการตลาด
- 2.การควบคุมด้านกฎหมาย การเมือง รัฐบาล
- 3.การควบคุมด้านสังคม วัฒนธรรม การตลาดวังของกลุ่ม สาธารณะต่างๆ ในฐานะผู้รับสาร
4. การควบคุมด้านการปฏิบัติงาน แหล่งข้อมูลข่าวสาร อุปกรณ์เทคโนโลยี เทคโนโลยีมาตรฐานวิชาชีพของบุคลากรสื่อ
5. การควบคุมด้านวิชาชีพ หลักจริยธรรม กลุ่มเพื่กรวิชาชีพ ในวัฒนธรรม

หนังสือราชการ หนังสือพระเครื่อง หนังสือธุรกิจ หนังสือการเมือง

หน้าก่อน หน้าถัดไป

1.1 ความหมายและทัศนคติของผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เรื่องที่ 1.3.1 1.2 ความสำคัญของผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เรื่องที่ 1.3.2 1.3 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในสังคม เรื่องที่ 1.3.3 ฝึกทบทวนบทเรียน

5/7

หน้าสรุป ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุป ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุป ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการบริหารงานสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้ผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง เจ้าขององค์หรือผู้ปฏิบัติงาน อาจเป็นภาครัฐหรือ เอกชน อาจเป็นปัจเจกชน กลุ่ม บุคคล องค์กรขนาดเล็กรวมขนาดใหญ่ และ อาจมีวัตถุประสงค์ทั้งในเชิงธุรกิจ เชิงบริการสังคม หรือเพื่อเฉพาะกิจ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง กลุ่มผู้รับสารที่บริโภคข่าวสารเพื่อสนองประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งรวมทั้งกลุ่มผู้ที่ ต้องการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างใดอย่างหนึ่ง และกลุ่มผู้ใช้เพื่อการโฆษณาสินค้าหรือบริการต่างๆ

หน้าสื่อพิมพ์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือโปสเตอร์

1.1 ส่วนนายแผนกผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ 1.2 ส่วนสำนักพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์ 1.3 องค์ประกอบในการบริหารงานสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 1.3.1 ตอนที่ 1.3.2 ตอนที่ 1.3.3 กิจกรรมระหว่างเรียน 6/7

หน้าสรุป ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุป ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุป ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการบริหารงานสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ฝ่ายรัฐบาลที่ควบคุมในเชิงกฎหมายและนโยบาย ฝ่ายผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้นที่ควบคุมโดย การกำหนดนโยบายเป้าหมายทางธุรกิจ ฝ่ายสาธารณชนที่ ควบคุมโดยการซื้อหรือไม่ซื้อ หรือโดยการแสดงปฏิกิริยาสะท้อนกลับในลักษณะต่างๆและฝ่ายวิชาชีพที่ดูแลด้าน จรรยาบรรณ

หน้าสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือกฎหมาย หนังสือการเมือง คู่มือจรรยาบรรณ หนังสือประมวลกฎหมาย

1.1 ส่วนนายแผนกผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ 1.2 ส่วนสำนักพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์ 1.3 องค์ประกอบในการบริหารงานสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 1.3.1 ตอนที่ 1.3.2 ตอนที่ 1.3.3 กิจกรรมระหว่างเรียน 7/7

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าที่ยี่ 1

คุณตอบ คุณไม่ได้ตอบ
หน้าที่ยี่ 1 หน้าที่ยี่ 2 หน้าที่ยี่ 7

กิจกรรมระหว่างเรียนตอนที่ 1.3

จงเลือกเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเลือกเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ผิด

1. ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ฝ่ายรัฐบาลฝ่ายผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้น
2. ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง กลุ่มผู้บริหารที่บริหารกิจการเพื่อสนองประโยชน์
3. บุคลากรฝ่ายบรรณาธิการในแนวคิดนักเทศศาสตร์ เรียกกลุ่มนี้ว่า ผู้เฝ้าประตูข่าวสาร
4. ลักษณะของผู้อผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เจ้าขององค์กรขนาดใหญ่ที่เป็นภาครัฐเท่านั้น
5. ปัจจัยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์คือข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

1.1 ความหมายและองค์ประกอบของสิ่งพิมพ์	1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์	1.3 ลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์	เอกสารประกอบ
ข้อที่ 1.1.1	ข้อที่ 1.1.2	ข้อที่ 1.1.3	Printed media 1.1.4

หน้า สรุปคะแนนกิจกรรม ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าที่ยี่ 1

คุณตอบ คุณไม่ได้ตอบ
หน้าที่ยี่ 1 หน้าที่ยี่ 2 หน้าที่ยี่ 7

กิจกรรมระหว่างเรียนตอนที่ 1.3

คุณตอบ	เลข	
✓	✗	1. ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ฝ่ายรัฐบาลฝ่ายผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้น
✓	✓	2. ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง กลุ่มผู้บริหารที่บริหารกิจการเพื่อสนองประโยชน์
✗	✓	3. บุคลากรฝ่ายบรรณาธิการในแนวคิดนักเทศศาสตร์ เรียกกลุ่มนี้ว่า ผู้เฝ้าประตูข่าวสาร
✗	✗	4. ลักษณะของผู้อผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เจ้าขององค์กรขนาดใหญ่ที่เป็นภาครัฐเท่านั้น
✓	✗	5. ปัจจัยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์คือข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

คนที่ 2 คะแนน
1 จาก 5 ข้อ

1.1 ความหมายและองค์ประกอบของสิ่งพิมพ์	1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์	1.3 ลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์	เอกสารประกอบ
ข้อที่ 1.1.1	ข้อที่ 1.1.2	ข้อที่ 1.1.3	Printed media 1.1.4

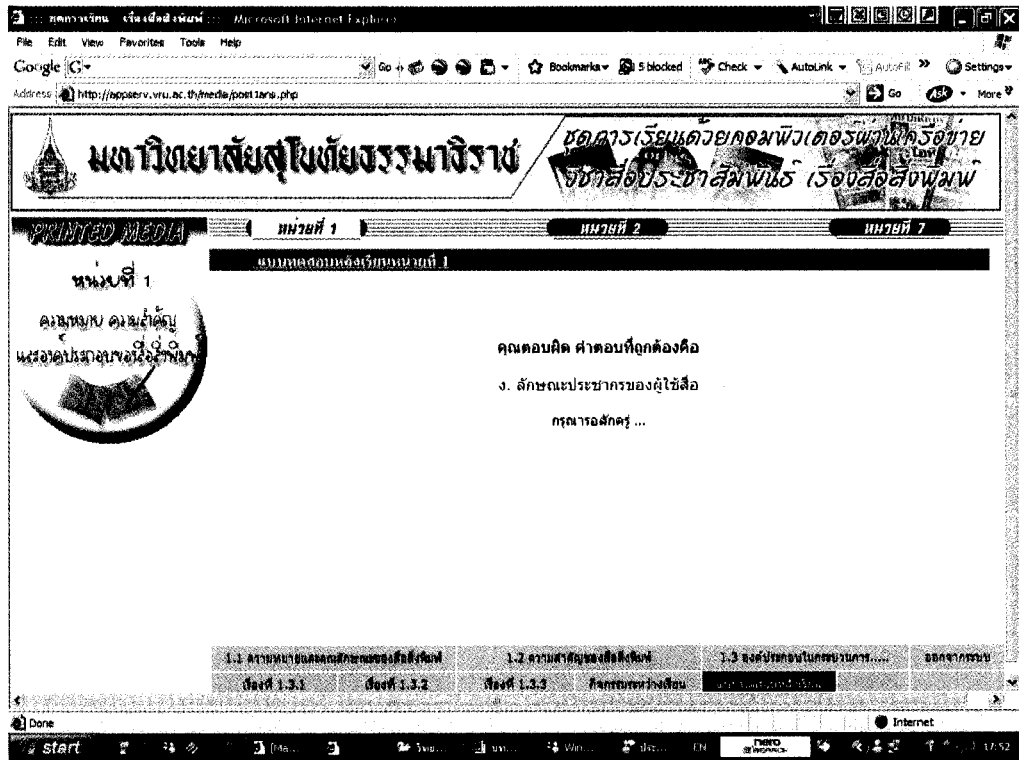
หน้า แบบทดสอบหลังเรียน ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์ มี 10 ข้อ

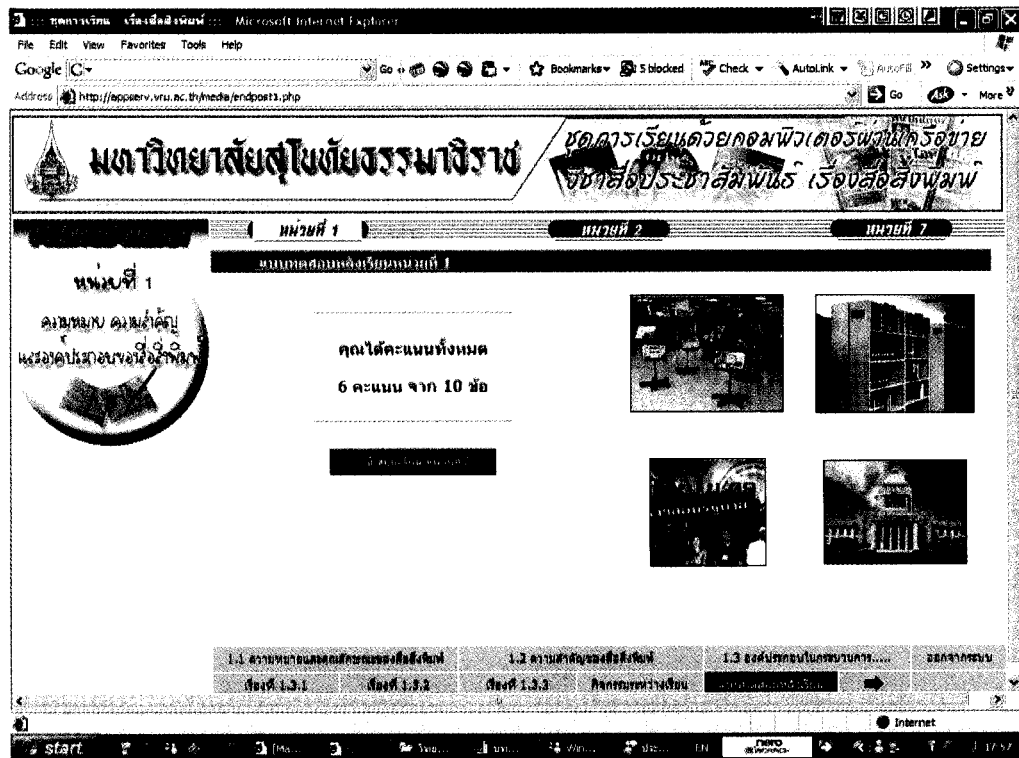
หน้า แบบเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน บอกถึงคำตอบที่ถูกต้อง

หน้า แบบเฉลยแบบทดสอบ บอกถึงคำตอบที่ตอบผิดและมีคำเฉลยว่าข้อไหนถูก

หน้า สรุปคะแนนหลังเรียน หน่วยที่ 1 บอกถึงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

หน้า แนะนำ หน่วยที่ 2 บอกถึงเนื้อหาของบทเรียนหน่วยที่ 2

หน้า แนะนำ หน่วยที่ 2

ขุดสารเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   **หน่วยที่ 2**   หน่วยที่ 7

หนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.1 การงานประเภทสื่อสิ่งพิมพ์
เรื่องที่ 2.1.1 การงานหนังสือในฐานของทางการสื่อสาร
เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์
เรื่องที่ 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์
เรื่องที่ 2.2.2 การงานประเภทของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร
เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร
เรื่องที่ 2.3.2 การงานประเภทนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ
เรื่องที่ 2.4.1 ลักษณะของหนังสือ
เรื่องที่ 2.4.2 การงานประเภทของหนังสือ

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
เรื่องที่ 2.5.2 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หนังสือ

นิตยสาร

หนังสือพิมพ์

ค้นหาก่อนเรียน   วัตถุประสงค์   ทดสอบก่อนเรียน   เข้าบทเรียน   ออกจากบทเรียน

หน้า แนะนำก่อนเรียน หน่วยที่ 2 แนะนำขั้นตอนการศึกษาหน่วยที่ 2

หน้า แนะนำก่อนเรียน หน่วยที่ 2

ขุดสารเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   **หน่วยที่ 2**   หน่วยที่ 7

หนังสือพิมพ์

คำแนะนำก่อนเรียน

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของบทเรียนหน่วยที่ 2
2. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยที่ 2
3. ศึกษาเนื้อหา ตอนที่ 2.1 และทำกิจกรรม
4. ศึกษาเนื้อหา ตอนที่ 2.2 และทำกิจกรรม
5. ศึกษาเนื้อหา ตอนที่ 2.3 และทำกิจกรรม
6. ศึกษาเนื้อหา ตอนที่ 2.4 และทำกิจกรรม
7. ศึกษาเนื้อหา ตอนที่ 2.5 และทำกิจกรรม
8. ทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 2

วารสาร

หนังสือ

หนังสือพิมพ์

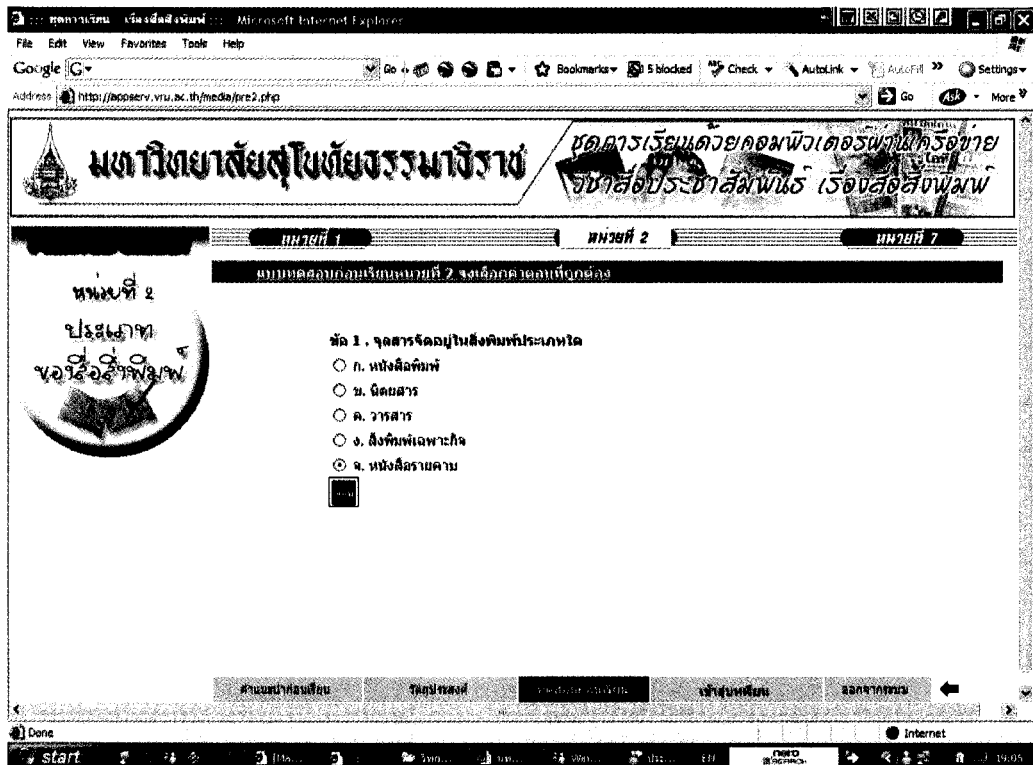
นิตยสาร

ค้นหาก่อนเรียน   วัตถุประสงค์   ทดสอบก่อนเรียน   เข้าบทเรียน   ออกจากบทเรียน

หน้า วัตถุประสงค์ หน่วยที่ 2 บอกถึงวัตถุประสงค์ของหน่วยที่ 2

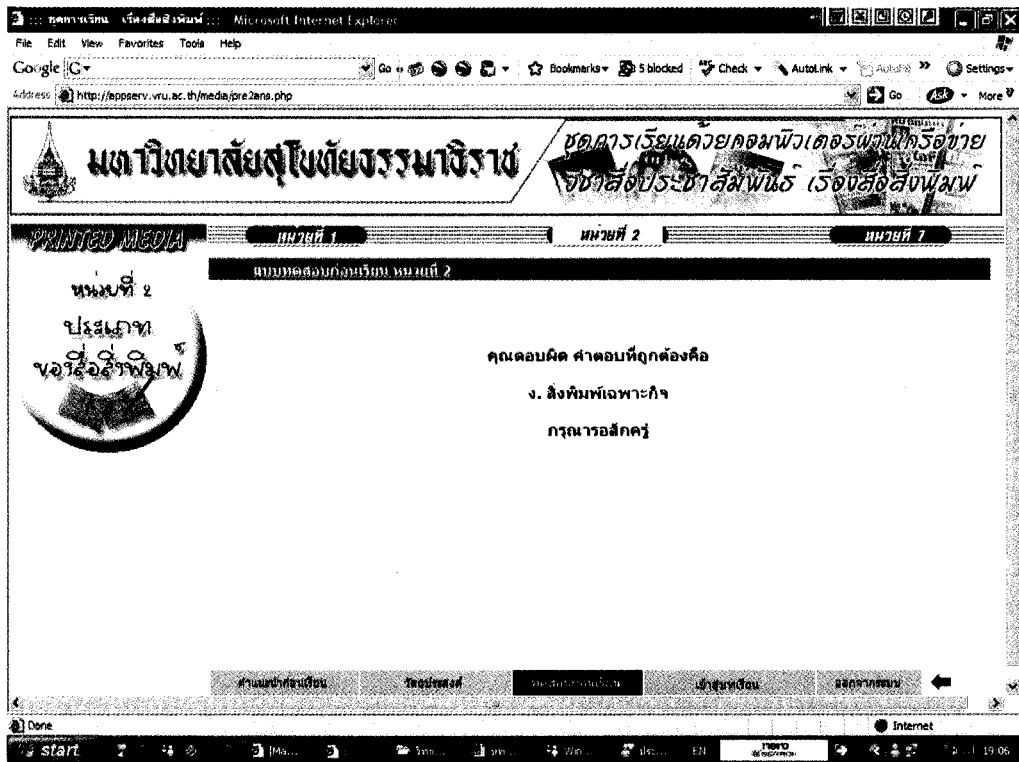

หน้า ทดสอบก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนของหน่วยที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

หน้า แบบเฉลยแบบทดสอบ บอกถึงคำตอบที่ตอบผิดและมีคำเฉลยว่าข้อไหนถูก

หน้า สรุปคะแนนหลังเรียน หน่วยที่ 2 บอกถึงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

หน่วยที่ 2

เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

สื่อที่ใช้ในการสื่อสารถึงมวลชนเรียกว่า สื่อมวลชน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อพิมพ์ นิคมสาร วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อมวลชนแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆคือ

1. สื่อสิ่งพิมพ์ (print media) เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิคด้านการพิมพ์ สร้างสารในรูปแบบต่างๆ ขึ้นมา เช่น เป็นตัวหนังสือ รูปภาพ แผนที่ ภาษา สาร แผนที่ จะถูกพิมพ์โดยกระดาษ หรือการลงเห็นเป็นสีต่างๆ (ยกเว้นสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับคนตาบอด) ตัวอย่างของสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิคมสาร หนังสือเรียน แผนที่ โปสเตอร์ จดหมายเวียน เป็นต้น

สื่อสิ่งพิมพ์

โปสเตอร์

หนังสือพิมพ์

นิคมสาร

เรื่องที่ 2.1.1

การจำแนกประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

1.1 การจำแนกประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิคมสารและวารสาร

2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์

2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

แสดงรายการ

1/11

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

หน่วยที่ 2

เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic media) เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิคด้านอิเล็กทรอนิกส์หรือ ไฟฟ้าสร้างสารในรูปแบบของเสียงและภาพ ทั้งทางหนึ่งและภาพเคลื่อนไหว สารนี้จะถูกพิมพ์ โดยกระดาษตามลักษณะ คือทั้งการลงเห็นและได้ยิน

สื่อที่โด้เสียง ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง

สื่อที่ใช้ทั้งภาพและเสียง ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุทัศน์ และภาพยนตร์

วิทยุกระจายเสียง

วิทยุทัศน์

วิทยุโทรทัศน์

เรื่องที่ 2.1.1

การจำแนกประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.1 การจำแนกประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทวิทยุกระจายเสียง

2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทวิทยุทัศน์

2.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทภาพยนตร์

2.5 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

แสดงรายการ

2/11

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาจิราช

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หนังสือพิมพ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ใหม่ที่เกิดเป็นสื่อใหม่ คือ สื่อคอมพิวเตอร์ หรือ สื่อดิจิทัล (digital media) ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology , IT) ซึ่งได้แก่ ช่องทางการสื่อสารผ่าน ระบบคอมพิวเตอร์ เช่นเว็บต่างๆ (Webs) ใน อินเทอร์เน็ต

ไปต่อ   ไปต่อ

ประวัติ

ประวัติของสื่อสิ่งพิมพ์

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
หนังสือพิมพ์

2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
นิตยสารและวารสาร

2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
นิตยสารและวารสาร

2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภท
หนังสือ

2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

ออกจากบทเรียน

3/11

Done

start

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อในฐานะช่องทางสื่อสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรมาจิราช

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หนังสือพิมพ์

ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์อาจแบ่งได้เป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. กลุ่มสื่อระหว่างบุคคล กลุ่มนี้คือภายในกลุ่มหรือองค์กร และกลุ่มสื่อมวลชนหรือสาธารณะ คือ กลุ่มนี้จะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ว่าต้องการสื่อสารกับใคร
2. กลุ่มสื่อสารมวลชนหรือข่าวไปทั่วกลุ่มสื่อสารเฉพาะกิจ สื่อกลุ่มนี้จะมุ่งเป้าหมายเฉพาะเรื่อง และเฉพาะกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของผู้สื่อสาร เช่นบริษัทหรือกิจการสินค้า
3. กลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์ในแบบฉบับสื่อมวลชนทั่วไปกับสื่อสิ่งพิมพ์ใน รูปแบบพิเศษต่างๆ สื่อกลุ่มนี้คือลักษณะพิเศษที่สามารถลดขนาดได้ต่างๆ ขึ้นอยู่กับผู้สื่อสาร เช่น แผ่นพับ ที่มัลติมีเดียขนาดเล็กหลายรูปแบบ

ไปต่อ   ไปต่อ

ประวัติ

ประวัติของสื่อสิ่งพิมพ์

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
หนังสือพิมพ์

2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
นิตยสารและวารสาร

2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
นิตยสารและวารสาร

2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภท
หนังสือ

2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

ออกจากบทเรียน

4/11

Done

start

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า สรุปตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า สรุปตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าที่ยี่ 1   หน้าที่ยี่ 2   หน้าที่ยี่ 7

สรุป การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มแรก เป็นสื่อมวลชน ประกอบด้วยหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร และหนังสือ กลุ่มที่ 2 เป็นสื่อเฉพาะกิจ เช่นโปสเตอร์ แผ่นพับ โปรมิว ลูสสาร จดสาร ฯลฯ

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางสื่อสารที่ระดมระหว่างบุคคล ภายในองค์กร และสมาคมหรือสภาระยะหลักเกณฑ์ในการจำแนก สื่อสิ่งพิมพ์หลายประการ เช่น จำนวนคนวัตถุประสงค์ ตามรูป นมรวมทั้งตามระยะเวลาและขอบเขตในการเผยแพร่ เป็นต้น

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสาร	2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท หนังสือพิมพ์	2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสารและวารสาร	2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภท โปสเตอร์	2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท โปสเตอร์เฉพาะกิจ	แสดงรายการ
หน้าที่ยี่ 2.1.1	หน้าที่ยี่ 2.1.2	หน้าที่ยี่ 2.1.3			13/11

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าที่ยี่ 1   หน้าที่ยี่ 2   หน้าที่ยี่ 7

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

จงเลือกเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเลือกเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

1. สื่อสิ่งพิมพ์ที่ลักษณะจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์คือวัสดุที่ใช้พิมพ์ส่วนใหญ่คือกระดาษ ✓ X
2. สื่อที่ตามารถสื่อได้ทั้งภาพและเสียงและสามารถสื่อสารตอบโต้กันได้ คือ โทรทัศน์ ✓ X
3. นิตยสารเป็นสื่อประเภทที่สามารถสื่อสารได้ทั้งภาพและเสียงและตอบโต้กันได้ ✓ X
4. สื่อเฉพาะกิจ คือสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือ เป็นต้น ✓ X
5. หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ เช่น หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ เรียกว่า บรรดษิต ✓ X

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสาร	2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท หนังสือพิมพ์	2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสารและวารสาร	2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภท โปสเตอร์	2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท โปสเตอร์เฉพาะกิจ	แสดงรายการ
หน้าที่ยี่ 2.1.1	หน้าที่ยี่ 2.1.2	หน้าที่ยี่ 2.1.3			

หน้า สรุปคะแนนระหว่างเรียน ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ขอเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย จากสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

PRINTED MEDIA

หน้าที่ยี่ 1 หน้าที่ยี่ 2 หน้าที่ยี่ 7

หน้าที่ยี่ 2: บทนำของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

คำตอบ	เลข
✓	✓
✓	X
✓	✓
X	X
✓	✓

1. สื่อสิ่งพิมพ์ที่ลักษณะต่างจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์คือวัสดุที่ใช้พิมพ์ส่วนใหญ่คือกระดาษ
2. สื่อที่สามารถถือได้ทั้งภาพและเสียงและสามารถสื่อสารตอบโต้กันได้ คือ วิทยุโทรทัศน์
3. อินเทอร์เน็ต เป็นสื่อประสม สามารถสื่อสารได้ทั้งภาพและเสียงและตอบโต้กันได้
4. สื่อเฉพาะกิจ คือสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือ เป็นต้น
5. หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ เช่น หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ เรียกว่า บรอดชีต

คุณได้ 4 คะแนน จาก 5 ข้อ

2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารวารสาร 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ขอเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย จากสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าที่ยี่ 1 หน้าที่ยี่ 2 หน้าที่ยี่ 7

หน้าที่ยี่ 2: บทนำของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่อง 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

เป็นสื่อมวลชนที่เก่าแก่ที่สุด และเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยม เนื่องจากเป็นข่าวสารเกี่ยวกับการรายงานเหตุการณ์และสิ่งที่น่าสนใจประจำวัน รูปแบบจะมี 2 ขนาด คือ ขนาดแผ่นใหญ่ (broadsheet) กับขนาดเล็กหรือขนาด แทบลอยด์ (tabloid) ออกจำหน่ายแบบรายวันหรือรายสัปดาห์ เช่น รายวัน รายสามวัน รายสัปดาห์ แบบแพร่ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ (broadsheet)

หนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก (tabloid)

2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารวารสาร 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

หน้าหลัก หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าหลัก 2

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท

3. การแบ่งตามลักษณะรูปแบบ

การแบ่งรูปแบบของหนังสือพิมพ์ใหญ่ 2 ขนาดคือ

1. หนังสือพิมพ์ขนาดหน้าใหญ่ (Broadsheet newspapers) ส่วนมากจะมีความกว้างประมาณ 14 – 17 นิ้ว และยาวหรือลึก ประมาณ 21- 23 นิ้ว เป็นหนังสือพิมพ์ขนาดหน้าใหญ่
2. หนังสือพิมพ์ขนาดหน้าเล็กหรือแท็บลอยด์ (tabloid newspapers) มีขนาดประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดหน้าใหญ่ คือ กว้าง 11 นิ้วครึ่ง และยาวหรือลึกประมาณ 14 นิ้วครึ่ง นางที่เรียกว่าขนาดพิมพ์ครึ่ง

broadsheet newspapers

tabloid newspapers

2.1 การจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์	2.2 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.3 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.4 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.5 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	ผลการเรียน
เรื่องที่ 2.2.1	เรื่องที่ 2.2.2	เรื่องที่ 2.2.3	เรื่องที่ 2.2.4	เรื่องที่ 2.2.5	4/6

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

หน้าหลัก หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าหลัก 2

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท

4. การแบ่งตามหลักเกณฑ์อื่นๆเช่น

- 4.1 หนังสือพิมพ์สถานศึกษา (school newspapers) คือหนังสือพิมพ์ที่จัดทำโดยกลุ่ม นักเรียน นิสิต นักศึกษา ในสถานศึกษา
- 4.2 หนังสือพิมพ์แจก (free newspapers) เป็นหนังสือพิมพ์ประเภทให้เปล่า มักจะมีโฆษณาจำนวนมากกว่าเนื้อหา
- 4.3 หนังสือพิมพ์กำแพง (wall newspapers) หมายถึง หนังสือพิมพ์ในลักษณะโปสเตอร์หรือใบประกาศที่ติดไว้ตามกำแพงโรงเรียน
- 4.4 หนังสือพิมพ์ใต้ดิน (underground newspapers) หมายถึงหนังสือพิมพ์ ที่จัดทำโดยกลุ่มบุคคลหนึ่งเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- 4.5 หนังสือพิมพ์แนวใหม่ (new newspapers) หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มีวิธีการเขียนหรือรายงานข่าวแตกต่างไปจากแนวหรือหลักการเดิม

school newspapers

wall newspapers

free newspapers

underground newspapers

2.1 การจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์	2.2 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.3 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.4 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.5 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	ผลการเรียน
เรื่องที่ 2.2.1	เรื่องที่ 2.2.2	เรื่องที่ 2.2.3	เรื่องที่ 2.2.4	เรื่องที่ 2.2.5	5/6

หน้า สรุปตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทของหนังสือพิมพ์

หน้าสรุปตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่เก่าแก่ที่สุด มีลักษณะเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่เป็นเล่ม เช่น เนื้อหาข่าวประจำวัน ลอกขานำเสนอทั้งเป็นประจำวันติดต่อกัน ไปสู่สาธารณชน ในวงกว้าง

หนังสือพิมพ์ มีหลายประเภท เรียกชื่อแตกต่างกันไป สามารถจำแนกตามลักษณะการนำเสนอเนื้อหาออกเป็นหนังสือพิมพ์แนวประชาสัมพันธ์ และ แนวคุณภาพจากบทความ ช่วงระยะเวลา ในการจำหน่ายหรือเผยแพร่เป็น หนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ เป็นต้น

2.1 การจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์	2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร	2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ	2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ	เอกสารเรียน
ตอนที่ 2.1.1	ตอนที่ 2.2.2	กิจกรรมระหว่างเรียน			6/6

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

หน้ากิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

จงเลือกเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเลือกเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ผิด

- ✓ ✗ 1. หนังสือพิมพ์เล่มแรกของไทยมีชื่อว่า หนังสือพิมพ์สยามรัฐ
- ✓ ✗ 2. ผู้ริเริ่มหนังสือข่าวเล่มแรกคือพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ✗ ✓ 3. ลักษณะหนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งที่ไม่เป็นเล่ม เช่นเนื้อหาข่าวประจำวันออกเผยแพร่ประจำวัน
- ✗ ✓ 4. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดิมนับว่า ขาวสุด จัดเป็นหนังสือพิมพ์แนวคุณภาพ
- ✓ ✗ 5. การจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์ จะจำแนกตามลักษณะการนำเสนอ และช่วงระยะเวลาจำหน่าย

2.1 การจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์	2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร	2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ	2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ	เอกสารเรียน
ตอนที่ 2.1.1	ตอนที่ 2.2.2	กิจกรรมระหว่างเรียน			

หน้า สรุปคะแนนระหว่างเรียน ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

คุณตอบ	เฉลย	
✓	X	1. หนังสือพิมพ์เล่มแรกของไทยชื่อว่า หนังสือพิมพ์สยามรัฐ
✓	X	2. ผู้ริเริ่มหนังสือชาวเล่มแรกคือพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
X	✓	3. ลักษณะหนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งที่ไม่แยกเล่ม เช่นเนื้อหาข่าวประจำวันออกเผยแพร่ประจำ
X	X	4. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด จัดเป็นหนังสือพิมพ์แนวคุณภาพ
✓	✓	5. การจําแนกประเภทหนังสือพิมพ์ จะจําแนกตามลักษณะการนำเสนอ และช่วงระยะเวลาจำหน่าย

คุณได้ 2 คะแนน จาก 5 ข้อ

2.1 การจําแนกประเภทหนังสือพิมพ์   2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์   2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือสารคดี   2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ   2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

ลักษณะของ นิตยสาร จะเน้นในการเสนอบทความ สารคดี และข้อเขียนต่าง ๆ ที่ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่านมีความละเอียดมาก มีโฆษณาที่สวยสะดุดตา มีการรจมนำที่สวยงามและ คัดพิถีพิถันมาก รูปเล่มจะปกอ่อนมีกั๊วได้สะดวก จะมีขนาดประมาณ 8 นิ้วครึ่ง คูณ 11 นิ้วครึ่ง หรือขนาด A4 หรือ 8 หน้ายก หน้าปกจะพิมพ์ด้วยกระดาษหนักกว่ากระดาษข้างใน มักจะรูปภาพสวยงาม สดุดุดตา

นิตยสารเด็ก   นิตยสารสุนัข   นิตยสารผู้ชาย   นิตยสารพระเครื่อง

2.1 การจําแนกประเภทหนังสือพิมพ์   2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์   2.3 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร   2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ   2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.2 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

หน้าหลัก หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าหลัก

ข้อสอบ

3. นิตยสารและวารสารสมาคม (association magazines) เป็นนิตยสารที่ออกในนามสมาคมต่างๆ เช่น สมาคมผู้คุ้มครองผู้บริโภค สมาคม คหกรรมศาสตร์ ฯลฯ

4. นิตยสารและวารสารวิชาชีพ (professional magazines) เป็นนิตยสารคล้ายๆกับ นิตยสารสมาคมแต่เน้นในเรื่องวิชาชีพเฉพาะ เช่น วิชาชีพหนังสือพิมพ์ วิชาชีพ หมอ วิชาชีพครู เป็นต้น

5. นิตยสารและวารสารการประชาสัมพันธ์ (public relation magazines) เป็นนิตยสารที่ออกโดยบริษัทหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน

6. นิตยสารฉบับแทรกหนึ่งสัปดาห์ (Sunday supplement magazines) หมายถึง นิตยสารที่ออกเป็นฉบับขึ้นทานหรือเป็นฉบับแทรกของหนังสือพิมพ์

นิตยสารการสาธารณสุข

วารสารวิชาชีพหนังสือพิมพ์

วารสารการประชาสัมพันธ์

2.1 การจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์	2.2 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.3 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.4 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.5 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	เอกสารประกอบ
เรื่องที่ 2.3.1	เรื่องที่ 2.3.2	กิจกรรมการเรียนรู้			6/8

หน้า สรุปตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

หน้าสรุปตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

หน้าหลัก หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าหลัก

ข้อสอบ

สรุป สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

นิตยสารและวารสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เจาะกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคได้กว้างขวาง มีความสำคัญในการให้ข้อมูลข่าวสารเชิงลึกและสารบันเทิง ที่หลากหลาย นิตยสารและวารสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ขาย คำนวณ เป็นประจำ รายสัปดาห์ รายเดือน หรือ รายอื่นๆ ส่วนมากเป็นเล่ม เส้นเนื้อหาที่หลากหลายทั้งสาระ ความรู้ และ มกับันเทิงบันเทิง

นิตยสารเกี่ยวกับกล้อง

นิตยสารเกี่ยวกับรถ

นิตยสารการเกษตร

วารสารวิชาชีพ

วารสารหน่วยงาน

วารสารการศึกษา

2.1 การจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์	2.2 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.3 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.4 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	2.5 หนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์	เอกสารประกอบ
เรื่องที่ 2.3.1	เรื่องที่ 2.3.2	กิจกรรมการเรียนรู้			7/8

หน้า สรุปตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

หน้าสรุปตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

นิตยสารมีลักษณะเนื้อหาที่มุ่งเฉพาะกลุ่มผู้ใ้ศมมากที่สุด การแบ่งประเภทนิตยสารจึงยึดถือเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย ผู้บริโภคเป็นสำคัญ เช่น นิตยสารการเมือง นิตยสารเด็ก นิตยสารผู้หญิง นิตยสารธุรกิจ เป็นต้น

วารสารมีลักษณะคล้ายคลึงกับนิตยสาร มุ่งนำเสนอเนื้อหาเชิงวิชาการหรือเป็นสื่อ สิ่งพิมพ์ของสมาคม องค์กร โดยมุ่งให้ความรู้ เฉพาะด้านและเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย

2.1 การจำแนกประเภทนิตยสาร	2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร	2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร	2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร	2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร	เอกสารประกอบ
ตอนที่ 2.3.1	ตอนที่ 2.3.2	กิจกรรมระหว่างเรียน			8/8

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

หน้ากิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

จงเลือกเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเลือกเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- ✓ X 1. นิตยสารมีความสำคัญในการให้ข้อมูลข่าวสารเชิงลึกและสาระบันเทิง
- ✓ X 2. นิตยสาร โทนี่ เนชั่นสุดสัปดาห์ เป็นนิตยสารประเภท นิตยสารธุรกิจ
- ✓ X 3. นิตยสารประเภท นิตยสารผู้หญิง คือ สกุลไทย แพรว เบริวาร คิธัน
- ✓ X 4. หลักเกณฑ์ในการจำแนกนิตยสาร จำแนกตามลักษณะเนื้อหาที่มุ่งเฉพาะกลุ่มผู้ใ้ศม
- ✓ X 5. หลักเกณฑ์ในการจำแนกวารสาร จะจำแนกตามหน่วยงานที่จัดทำ มุ่งให้ความรู้เฉพาะด้าน

2.1 การจำแนกประเภทนิตยสาร	2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร	2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร	2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร	2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร	เอกสารประกอบ
ตอนที่ 2.3.1	ตอนที่ 2.3.2	กิจกรรมระหว่างเรียน			

หน้า สรุปคะแนนระหว่างเรียน ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและ

หน้าที่ยี่ 1   หน้าที่ยี่ 2   หน้าที่ยี่ 7

หน้าที่ยี่ 2
ประเภท นิตยสาร

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและนิตยสาร

คุณตอบ	เฉลย
✓	✓
✓	✗
✓	✓
✓	✓
✓	✓

คุณได้ 4 คะแนน จาก 5 ข้อ

2.1 การจำแนก ประเภท นิตยสาร   2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสาร   2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสารและนิตยสาร   2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภท นิตยสาร   2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสารนิตยสาร   สรุปทั้งหมด

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.4.1 ลักษณะของหนังสือ

หน้าที่ยี่ 1   หน้าที่ยี่ 2   หน้าที่ยี่ 7

หน้าที่ยี่ 2
ประเภท นิตยสาร

เรื่องที่ 2.4.1 ลักษณะของหนังสือ

ลักษณะของหนังสือ เป็นหนังสือขนาดเล็กที่มีความหนาและขนาด (pocketbooks) จนถึงขนาดใหญ่ แล้วจะกำหนดปกที่มีทั้งปกอ่อนและปกแข็ง การลอกจากหน้าแยกหรือมีได้กำหนดเป็นวาร: ตัดเป็นเล่มหรือจะเป็นเรื่องเดียวกันทั้งเล่มไม่มีการจัดเป็นคอลัมน์หรือจัดเป็นหน้าต่าง และผู้เขียน จะเป็นคนเดียวหรือหลายคน

หนังสือปกอ่อน   หนังสือปกแข็ง

Pocketbooks   หนังสือปกแข็ง

2.1 การจำแนก ประเภท นิตยสาร   2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสาร   2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสารและนิตยสาร   2.4 ลักษณะของหนังสือ   2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท นิตยสารนิตยสาร   สรุปทั้งหมด

หน้า สรุปตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หน้า สรุปตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หน้าที่ 1   หน้าที่ 2   หน้าที่ 7

หน้าที่ 2

ประเภท
ของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าที่ 2.4
สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
หนังสือ

สรุป สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หนังสือเป็นสิ่งพิมพ์ที่นำข้อความหรือภาพ ประຈา เป็นสื่อสิ่งพิมพ์
เริ่มต้นที่ มีปกแข็งและปกอ่อน ขนาดต่างๆ กัน เขียนภายในเล่มมักจะเป็นเรื่อง
เดียวกัน หรือ ผู้เขียนคนเดียวกัน เช่นหนังสือเรียน สารคดี และหนังสือนวนิยาย
หรือบันเทิงเริงรมย์

หนังสือสามารถแบ่งได้ตามเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการเขียน และลักษณะรูป
เล่ม โดยทั่วไป หนังสืออาจแบ่งได้เป็นสารเรียน หนังสือสาระความรู้ และหนังสือ
นวนิยาย หรือ วรรณกรรม ต่างๆ

เลือกประเภทหนังสือ

ประเภทหนังสือ

ประเภทหนังสือเรียน

2.1 การขานยก ประเภท หนังสือเรียน	2.2 หนังสือพิมพ์ประเภท หนังสือพิมพ์	2.3 หนังสือพิมพ์ประเภท สารคดีและสารคดี	2.4 หนังสือพิมพ์ประเภท บันเทิงเริงรมย์	2.5 หนังสือพิมพ์ประเภท หนังสือพิมพ์และสารคดี	เลือกจำนวน
เรื่องที่ 2.4.1	เรื่องที่ 2.4.2	กิจกรรมการเรียนรู้			6/6

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หน้าที่ 1   หน้าที่ 2   หน้าที่ 7

หน้าที่ 2

ประเภท
ของสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าที่ 2.4
สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท
หนังสือ

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

จงเลือกเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเลือกเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- ✓ X 1. หนังสือ หมายถึง หนังสือเขียนเล่มที่มีความหนาเท่านั้นผู้เขียนมักจะมีหลายคนภายในเล่มเดียว
- ✓ X 2. หนังสือนวนิยาย หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นมาโดยผู้ประพันธ์ จะเขียนเรื่องยาวและเรื่องสั้นก็ได้
- ✓ X 3. การแบ่งประเภทหนังสือแบ่งได้ตามลักษณะเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการเขียน ลักษณะรูปเล่ม
- ✓ X 4. หนังสือแบ่งตามลักษณะเนื้อหา คือ หนังสือ นิยายและไซไฟนิยาย หนังสือเรียน
- ✓ X 5. หนังสือ สารคดี ชวนใจ เป็นหนังสือประเภท หนังสืออ้างอิง

2.1 การขานยก ประเภท หนังสือเรียน	2.2 หนังสือพิมพ์ประเภท หนังสือพิมพ์	2.3 หนังสือพิมพ์ประเภท สารคดีและสารคดี	2.4 หนังสือพิมพ์ประเภท บันเทิงเริงรมย์	2.5 หนังสือพิมพ์ประเภท หนังสือพิมพ์และสารคดี	เลือกจำนวน
เรื่องที่ 2.4.1	เรื่องที่ 2.4.2	กิจกรรมการเรียนรู้			

หน้า สรุปคะแนนระหว่างเรียน ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หน้าสรุปคะแนนระหว่างเรียน ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน้า 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

คุณตอบ	เฉลย	ข้อ
☒	☐	1. หนังสือ หมายถึง หนังสือเขียนเล่มที่มีความหนาเท่ากันผู้เขียนมักจะมีหลายคนภายในเล่มเดียว
☐	☒	2. หนังสือวิทยานัย หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นมาโดยผู้ประพันธ์ จะเขียนเรื่องยาวและเรื่องสั้นก็ได้
☒	☒	3. การแบ่งประเภทหนังสือแบ่งได้ตามลักษณะเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการเขียน ลักษณะรูปแบบ
☐	☒	4. หนังสือแบ่งตามลักษณะเนื้อหา คือ หนังสือ นิยายและไบวิทยานัย หนังสือเรียน
☐	☐	5. หนังสือ สารคดี ขั้นเท็จ เป็นหนังสือประเภท หนังสืออ้างอิง

คุณได้ 2 คะแนน จาก 5 ข้อ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน้า 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่ลักษณะพิเศษทุกชนิดทุกประเภทที่ใช้ในกิจการโลภการหนึ่ง เช่น ใช้เพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ หรือใช้เพื่อการศึกษางานเพื่อการบริหารงาน เพื่อการศึกษา ได้แก่

1. จดสาร นวนิพนธ์ เอกสารพิมพ์เวียน
2. จดหมายเวียนแพร่ ใบปลิว ใบโพรหม
3. ไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง
4. จดหมายข่าว เอกสารข่าว
5. สื่อสิ่งพิมพ์พิเศษ เช่น ปฏิทิน ธง บรรจุภัณฑ์ ฯลฯ

แผ่นพับ   ใบปลิว   วิทยุกระจายเสียง   ไปรษณีย์

2.1 การวางแผน   2.2 สื่อสิ่งพิมพ์   2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท   2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท   2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท   2.6 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท   2.7 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท

1/6

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า สรุปตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า สรุปตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

สรุป สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบต่างๆ ที่นำมาใช้เพื่อการสื่อสาร เฉพาะกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อการตลาด การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การศึกษา การพัฒนา และการบริหารองค์กร เป็นต้น

สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจมีหลายประเภท ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ที่ปรับเปลี่ยนตามความต้องการ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารหนังสือเล่ม เป็นต้น และสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบพิเศษ ต่างๆ เช่น จดสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ โน้ตบุ๊ก

สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจมีบทบาท ในการสื่อสารโครงการต่างๆรวมทั้งการสื่อสารในหน่วยงาน หรือองค์กรทั้งรัฐบาลและธุรกิจเอกชน

จุดสาร โปสเตอร์ วารสาร นิตยสาร

2.1 การออกแบบ ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

ตอนที่ 2.5.1 ตอนที่ 2.5.2 ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้าสรุปตอนที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

จงเลือกเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้องและเลือกเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- ✓ X 1. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่แสดงโดยผู้ประพันธ์เขียนเรื่องราวเรื่องสั้นได้
- ✓ X 2. แผ่นพับมีประเภท เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์
- ✓ X 3. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจมีบทบาทในการสื่อสารโครงการต่างๆรวมทั้งการสื่อสารในหน่วยงาน
- ✓ X 4. การทรงตราโครงการเพื่อการพัฒนาต่างๆ ส่วนมากจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- ✓ X 5. ลักษณะการเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจมุ่งเป็นการเผยแพร่ภายในและภายนอก

2.1 การออกแบบ ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสารและนิตยสาร 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

ตอนที่ 2.5.1 ตอนที่ 2.5.2 ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า สรุปคะแนนระหว่างเรียน ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะ

หน้าสรุปคะแนนระหว่างเรียน ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะ

หน้าที่ย่อย: 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

คุณตอบ	เฉลย	
X	X	1. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่แต่งโดยผู้ประพันธ์เขียนเรื่องยาวเรื่องสั้นก็ได้
✓	✓	2. มนตติมายุทธศาสตร์ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์
✓	✓	3. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจมีบทบาทในการสื่อสารโครงการทางวิชาการหรือการสื่อสารในหน่วยงาน
✓	✓	4. การรณรงค์ในโครงการเพื่อการพัฒนาต่างๆ ส่วนมากจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
✓	✓	5. ลักษณะการเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจนั้นเป็นการเผยแพร่ภายในและภายนอก

คุณได้ 5 คะแนน จาก 5 ข้อ

หน้า ทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบหลังเรียนของหน่วยที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

หน้าทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบหลังเรียนของหน่วยที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

หน้าที่ย่อย: 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

แบบทดสอบหลังเรียน จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

ข้อ 10 . ข้อใดที่ไม่ใช่ การแบ่งประเภทหนังสือเล่ม (book)

- ก. แนวคิดภาพกับแนวประชาสัมพันธ์
- ข. นวัตกรรมกับไมใช่นวัตกรรม
- ค. รอยนิ้วกับรอยกรง
- ง. ขนาดเล็ก ขนาดกระเปาะ ขนาดพินน้าย
- จ. ปกแข็ง ปกอ่อน

หน้า สรุปคะแนนหลังเรียน บอคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

2.1 การอ่านบทประพันธ์เรื่องสั้น	2.2 ข้อใดคือประเภทของเรื่องสั้น	2.3 ข้อใดคือประเภทของเรื่องสั้น	2.4 ข้อใดคือประเภทของเรื่องสั้น	2.5 ข้อใดคือประเภทของเรื่องสั้น	ผลการประเมิน
ได้ 2.5.1	ได้ 2.5.2	หักลบขบวนเรียน			รวมคะแนนทั้งหมด

หน้า แนะนำ หน่วยที่ 7 บอกถึงเนื้อหาของบทเรียนหน่วยที่ 7

ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

- 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

- 7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ
- 7.2.2 การปฏิบัติการผลิต

ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

- 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์
- 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร
- 7.3.3 การออกแบบซองสื่อ
- 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

PRINTED MEDIA

หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้า 7.1.1

เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ความหมายของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์มีความหมายครอบคลุมสื่อต่าง ๆ โดยแบ่ง เป็นสื่อหลัก ๆ ได้แก่

1. นิตยสาร เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลากหลายแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข่าว และ ข่าวที่ไม่ใช่ข่าวคือส่วนที่เป็นความรู้ความเห็นต่างๆ
2. นิตยสาร เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลากหลายเป็นทั้งบันเทิงและสาระเวลา แขนงหนึ่งนั่นเอง
3. หนังสือ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกับตลอดทั้งเล่มและเขียนเป็นรูปเล่ม
4. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียว มีเนื้อหาขนาดสั้นๆ มีรูปแบบที่หลากหลายมีกำหนดระยะเวลาเผยแพร่ที่แน่นอน

ไปต่อ

7.1 ความหมายและการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

7.2 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ออกบทเรียน

1/16

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

PRINTED MEDIA

หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้า 7.1.1

การออกแบบ หมายถึง

การออกแบบเพื่อสื่อสารในเชิงทัศนะ คือ เป็นการออกแบบเพื่อสื่อสารข้อมูลในรูปแบบของผลงานการออกแบบ ที่สื่อสารความคิดเบื้องหลังการออกแบบนั้น ๆ

ความสำคัญในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ก็คือ

การประยุกต์ใช้ศาสตร์ทาง ด้านการออกแบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลที่จะนำมา พิมพ์ เพื่อให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสื่อสารที่ต้องการจะสื่อ ครอบคลุม สาระสำคัญและบุคคลิกขณะของข้อมูลที่จะนำมาพิมพ์ได้อย่างรวดเร็วและ ชัดเจนยิ่งขึ้น

ไปต่อ

7.1 ความหมายและการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

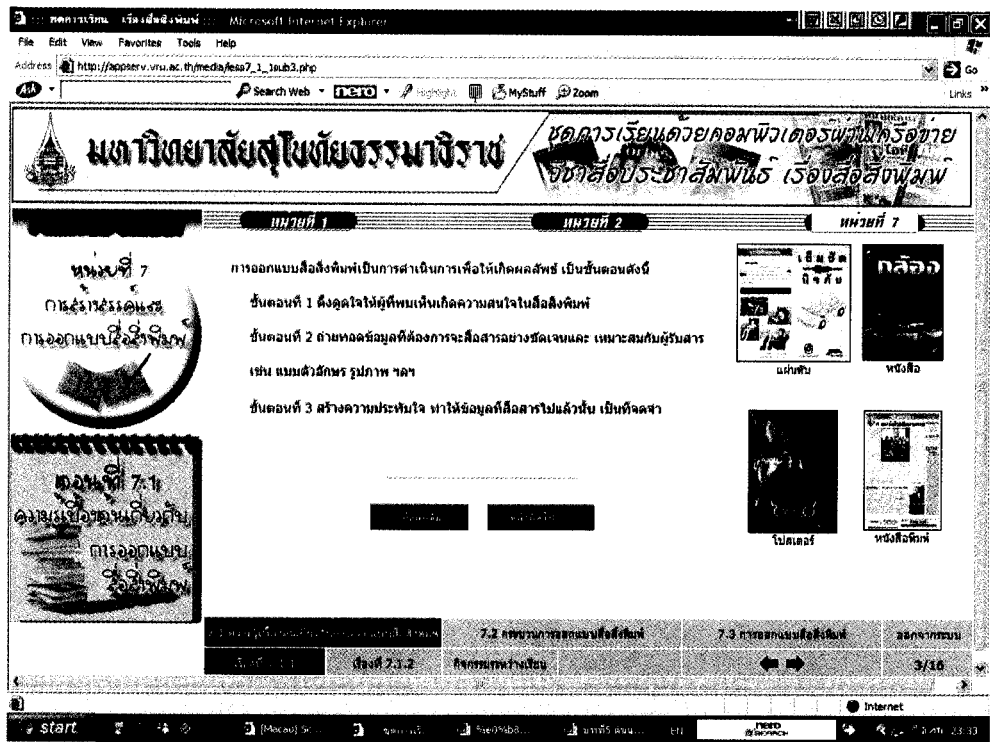
7.2 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ออกบทเรียน

2/16

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

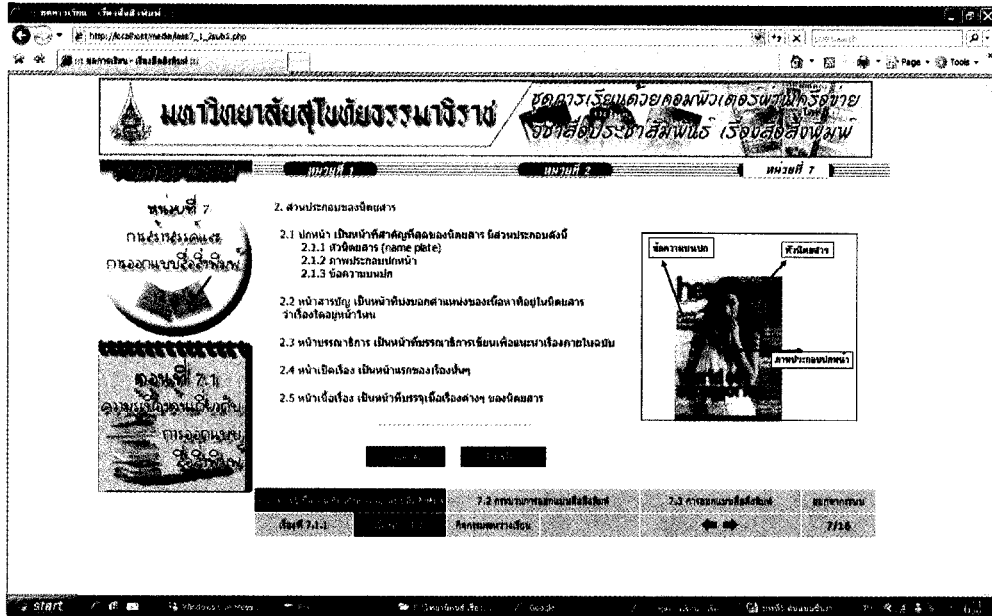
หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying 'http://appserv.vru.ac.th/media/less7_1_2.php'. The page header includes the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช' and a banner for 'ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย' and 'วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์'. The main content area is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ'. It features a list of components: 1.2.1 หัวข้อ หรือ "พาดหัว" (Topic or "Headline"), 1.2.2 พาดหัวสั้น (Short headline), 1.2.3 ชื่อเรื่อง (Title), 1.2.4 หัวข้อ (Sub headline), 1.2.5 หัวต่อ (Jump head), 1.2.6 พิมพ์สัทพ์ (Imprint), 1.2.7 เนื้อข่าว (Text), and 1.2.8 ภาพประกอบข่าว (News image). To the right, there are two diagrams: one showing a newspaper layout with labels for 'พิมพ์โฆษณา' (Print advertisement), 'พาดหัว' (Headline), and 'ภาพประกอบข่าว' (News image); the other showing a newspaper layout with labels for 'พิมพ์' (Print), 'ชื่อเรื่อง' (Title), 'ภาพประกอบข่าว' (News image), and 'เนื้อข่าว' (Text). The page number '5/16' is visible at the bottom right.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying 'http://appserv.vru.ac.th/media/less7_1_2sub2.php'. The page header includes the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช' and a banner for 'ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย' and 'วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์'. The main content area is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ'. It features a list of components: 1.3 เนื้อที่โฆษณา (Advertisement space), 1.3.1 เต็มหน้า (Full page), 1.3.2 ขยับครึ่ง (Junior page), 1.3.3 ครึ่งหน้า (Half page), and 1.3.4 เต็มครึ่งส่วนสี่หน้า (Quarter page). To the right, there are two diagrams: one showing a newspaper layout with labels for 'พิมพ์โฆษณา' (Print advertisement) and 'หน้าโฆษณา' (Advertisement page); the other showing a newspaper layout with labels for 'พิมพ์โฆษณา' (Print advertisement) and 'หน้าโฆษณา' (Advertisement page). The page number '6/16' is visible at the bottom right.

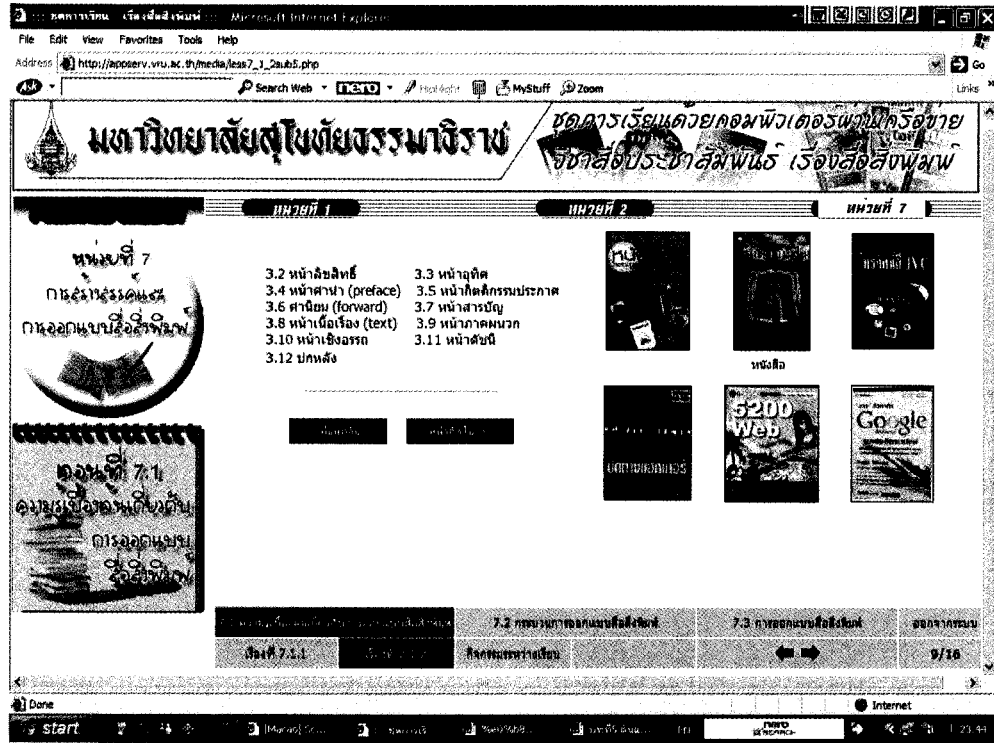
หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

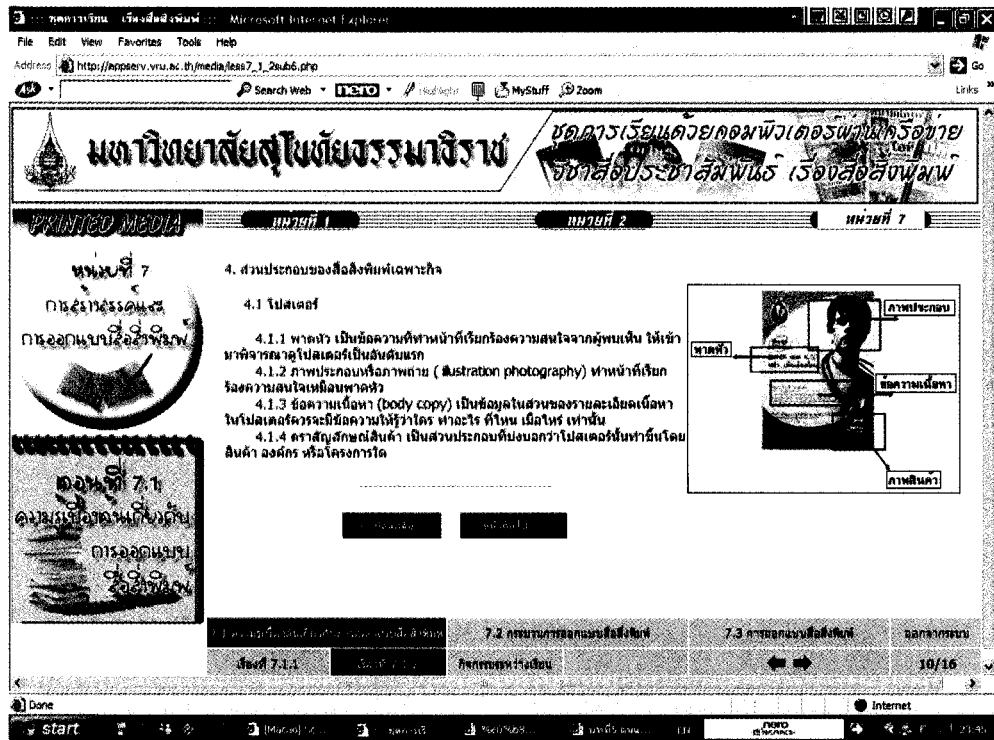
หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

The screenshot shows a web browser window with the URL http://www.kitnet.or.th/media/ess7_1_2a07.php. The page header features the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาภิราช' and the text 'ขอควรเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์'. Below the header, there are navigation tabs for 'หน่วยที่ 1', 'หน่วยที่ 2', and 'หน่วยที่ 7'. The main content area is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ'. It includes a list of sub-topics: 4.2 จลนภาพขาว, 4.2.1 หน้าแรกของจดหมายข่าว มีส่วนประกอบดังนี้ (1) หัวข้อสั้น เป็นชื่อของจดหมายข่าว มีวางอยู่ด้านบน ของหน้ากระดาษ (2) หัวข้อ เป็นข้อความสั้นๆ ที่จะเป็นหัวใจของเรื่องนั้นๆ (3) ข้อความเนื้อหา เป็นข้อมูลที่เป็นการวางเคล็ดสั้นๆ ในองค์กร (4) ภาพประกอบสื่อภาพตาม เป็นส่วนประกอบที่ขาดไม่ได้ (5) สรุปราย เป็นส่วนที่บอกถึงเนื้อหาของจดหมายข่าวฉบับนั้น, 4.2.2 หน้าในของจดหมายข่าว มีส่วนประกอบดังนี้ (1) หัวข้อ (2) ข้อความเนื้อหา (3) ภาพประกอบสื่อภาพตาม. To the right of the text is a diagram showing the layout of a newsletter page with labels for 'ภาพหน้าปก', 'ภาพเนื้อหา', 'ภาพประกอบสื่อภาพตาม', and 'ภาพประกอบสื่อภาพตาม'. At the bottom, there is a table with columns for 'ชื่อเรื่อง', 'ผู้จัดทำ', 'ปี', 'จำนวนหน้า', and 'จำนวนภาพประกอบสื่อภาพตาม', with the value '12/16' in the last cell.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ

The screenshot shows a web browser window with the URL http://www.kitnet.or.th/media/ess7_1_2a08.php. The page header features the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาภิราช' and the text 'ขอควรเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์'. Below the header, there are navigation tabs for 'หน่วยที่ 1', 'หน่วยที่ 2', and 'หน่วยที่ 7'. The main content area is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์และบุคลากรในการออกแบบ'. It includes a list of sub-topics: 4.3 บทกวี (4.3.1 บทกวี เป็นข้อความที่นำเสนอบทละครโดยที่ผู้ชมจะได้ยิน จากต้นคำ บทกวี หรือลครนี้ (4.3.2 ภาพประกอบสื่อภาพตาม เป็นส่วนที่นำหน้าให้ชมข้อความและแสดงประโยชน์ของผู้ชมจะได้ยินในลักษณะที่เป็นภาพ (4.3.3 ข้อความเนื้อหา เป็นข้อมูลรายละเอียดของต้นคำ บทกวีหรือ ลครนี้เกี่ยวกับลคร (4.3.4 การสืบค้นข้อมูลจากสื่อต้นคำหรือลคร เป็นส่วนประกอบ ที่ช่วยให้ผู้ชมทราบวาทศิลป์ บทกวีหรือลครผู้จัดทำว่าเป็นใคร. To the right of the text is a diagram showing the layout of a page with labels for 'ภาพหน้าปก', 'ภาพเนื้อหา', 'ภาพประกอบสื่อภาพตาม', and 'ภาพประกอบสื่อภาพตาม'. At the bottom, there is a table with columns for 'ชื่อเรื่อง', 'ผู้จัดทำ', 'ปี', 'จำนวนหน้า', and 'จำนวนภาพประกอบสื่อภาพตาม', with the value '12/16' in the last cell.

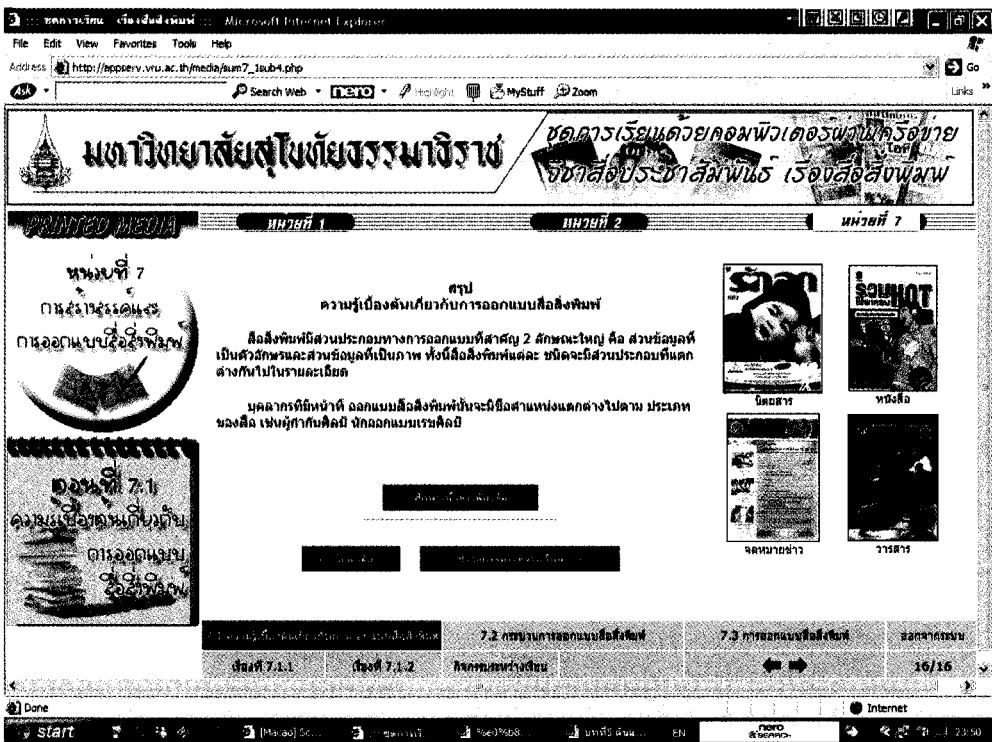

หน้าสรุป ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุป ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน้ากิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.1

ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

จงเลือกเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้องและเลือกเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- ✓ X 1. สื่อสิ่งพิมพ์คือสื่อที่ผลิตขึ้นด้วยกระบวนการทางการพิมพ์ระบบต่างๆ เช่นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- ✓ X 2. ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ออกมามีสื่อสิ่งพิมพ์ที่คิดคือ คือดูใจให้ผู้ที่พิมพ์เกิดความสนใจ
- ✓ X 3. การออกแบบหนังสือพิมพ์ส่วนหน้าประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1. เนื้อข่าว 2.ภาพประกอบข่าว
- ✓ X 4. การออกแบบนิตยสารส่วนหน้าประกอบด้วย 3 ส่วนคือ 1.หัวนิตยสาร 2.ชื่อความแบบก 3. ภาพประกอบปกหน้า
- ✓ X 5. ผู้กำกับศิลป์หรือบรรณาธิการคือบุคคลที่ทำหน้าที่ควบคุมการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

7.1.1 เนื้อหาเบื้องต้นเกี่ยวกับงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ 7.2 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ออกจากระบบ

ข้อที่ 7.1.1 ข้อที่ 7.1.2 ข้อที่ 7.1.3

หน้า สรุปคะแนน กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อ

หน้ากิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.1

ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

สรุปคะแนน

เฉลย

- ✓ ✓ 1. สื่อสิ่งพิมพ์คือสื่อที่ผลิตขึ้นด้วยกระบวนการทางการพิมพ์ระบบต่างๆ เช่นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- X ✓ 2. ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ออกมามีสื่อสิ่งพิมพ์ที่คิดคือ คือดูใจให้ผู้ที่พิมพ์เกิดความสนใจ
- ✓ X 3. การออกแบบหนังสือพิมพ์ส่วนหน้าประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1. เนื้อข่าว 2.ภาพประกอบข่าว
- ✓ ✓ 4. การออกแบบนิตยสารส่วนหน้าประกอบด้วย 3 ส่วนคือ 1.หัวนิตยสาร 2.ชื่อความแบบก 3. ภาพประกอบปกหน้า
- ✓ ✓ 5. ผู้กำกับศิลป์หรือบรรณาธิการคือบุคคลที่ทำหน้าที่ควบคุมการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

7.1.1 เนื้อหาเบื้องต้นเกี่ยวกับงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ 7.2 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ออกจากระบบ

ข้อที่ 7.1.1 ข้อที่ 7.1.2 ข้อที่ 7.1.3

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying 'http://appserv.vru.ac.th/media/less7_2.php'. The page header includes the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิรา' and navigation tabs for 'หน่วยที่ 1', 'หน่วยที่ 2', and 'หน่วยที่ 7'. The main content area is titled 'เรื่องที่ 7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ' and lists five sub-topics:

- ขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการออกแบบสิ่งพิมพ์ นิตยสาร
- ขั้นตอนที่ 1 การทราบความคิดความต้องการของผู้บริหาร หรือเป็นเจ้าของสิ่งพิมพ์
- ขั้นตอนที่ 2 การค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อเพิ่มแล้วนำมาวิเคราะห์
- ขั้นตอนที่ 3 การเขียนโจทย์ของการออกแบบ
- ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดรูปแบบของสิ่งพิมพ์
- ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำเลย์เอาต์

 To the right of the text are four small images: 'หนังสือพิมพ์', 'วารสาร', 'นิตยสาร', and 'โปสเตอร์'. At the bottom, there are navigation buttons for 'หน้า 7.2.1', 'ก่อนหน้า', 'ถัดไป', and '1/7'.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying 'http://appserv.vru.ac.th/media/less7_2.php'. The page header is identical to the previous screenshot. The main content area is titled 'เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ' and lists four steps:

1. เลย์เอาต์ขนาดตัว เป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำเลย์เอาต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำว่ามินิมัมในการจัดองค์ประกอบเพื่อ ให้ได้วางเดิมมากที่สุด
2. เลย์เอาต์ขนาด เป็นพัฒนาการขั้นตอนของการจัดทำเลย์เอาต์มีวัตถุประสงค์ สรุปรายขนาดส่วนและสัดส่วนขององค์ประกอบต่างๆ
3. เลย์เอาต์สมบูรณ์ เป็นพัฒนาการขั้นตอนสุดท้ายของการจัดทำเลย์เอาต์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดขนาดส่วนและสัดส่วนที่แน่นอนขององค์ประกอบต่างๆ
4. การทำ - ต้นแบบร่างให้อัตโนมัติ (dummy) เป็นแบบจำลองที่เกือบเหมือนจริง

 To the right of the text are two images: 'การออกแบบขั้นต้น' and 'การออกแบบหน้าปกหนังสือ'. At the bottom, there are navigation buttons for 'หน้า 7.2.1', 'ก่อนหน้า', 'ถัดไป', and '1/7'.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

This screenshot shows a web browser window displaying a lesson page. The browser's address bar shows the URL: http://appserv.wvu.ac.th/media/les7_2_2sub2.php. The page header includes the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณีวิทยา' (Suโขทัย University) and the text 'ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย' (Computer-based learning set through network). Below the header, there are navigation tabs for 'หน่วยที่ 1', 'หน่วยที่ 2', and 'หน่วยที่ 7'. The main content area is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ' (Lesson entry page for topic 7.2.2 Design Practice). It features a list of six learning objectives:

- จุด เป็นองค์ประกอบที่มีความเรียบง่ายและซับซ้อนน้อยที่สุด
- เส้น เป็นองค์ประกอบที่เพิ่มความซับซ้อนน้อยที่สุด
- รูปร่าง เป็นองค์ประกอบที่ดูมีน้ำหนักกว่าจุดและเส้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ 3.1 รูปร่างเหมือนห้อง 3.2 รูปร่างเรขาคณิต 3.3 รูปร่างอิสระ
- พื้นผิว เป็นองค์ประกอบที่เพิ่มความซับซ้อนมากขึ้น
- พื้นผิววาง เป็นองค์ประกอบที่ใกล้เคียงการพิมพ์
- สี เป็นองค์ประกอบที่ได้รับความสำคัญเป็นส่วนประกอบลงไป จากองค์ประกอบอื่นๆ

 To the right of the list are several small diagrams illustrating these concepts: 'รูปร่าง' (Shape) with a house-like shape, 'เส้น' (Line) with a simple line, 'พื้นผิว' (Surface) with a circular shape, and 'สี' (Color) with a grid of colored squares. At the bottom of the page, there are navigation buttons for '7.1 การเข้าสู่บทเรียนการออกแบบเบื้องต้น', '7.2 การออกแบบเบื้องต้น', and '7.3 การออกแบบขั้นสูงเบื้องต้น', along with a 'กลับสู่บทเรียน' (Return to lesson) button and a page indicator '3/7'.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

This screenshot shows a web browser window displaying a lesson page. The browser's address bar shows the URL: http://appserv.wvu.ac.th/media/les7_2_2sub3.php. The page header includes the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณีวิทยา' (Suโขทัย University) and the text 'ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย' (Computer-based learning set through network). Below the header, there are navigation tabs for 'หน่วยที่ 1', 'หน่วยที่ 2', and 'หน่วยที่ 7'. The main content area is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ' (Lesson entry page for topic 7.2.2 Design Practice). It features a list of six design principles:

- ทิศทางและการเคลื่อนไหว (direction & movement)
- เอกภาพและความกลมกลืน (unity & harmony)
- ความสมดุล (balance)
- สัดส่วน (proportion)
- ความแตกต่าง (contrast)
- จังหวะ ทิศ และการทำซ้ำ (rhythm & repetition)

 To the right of the list are two text boxes. The top one is titled 'ตัวอย่างการเรียงภาพสี่เหลี่ยมในกรอบเหลี่ยมสี่เหลี่ยมที่ขยายตามองศา' (Example of arranging square images in a square frame that expands) and contains the text 'ตัวอย่างการเรียงภาพสี่เหลี่ยมตามองศา' (Example of arranging square images according to the angle). The bottom one is titled 'ตัวอย่างการเรียงภาพสี่เหลี่ยมในกรอบเหลี่ยมสี่เหลี่ยมที่ขยายตามองศา' (Example of arranging square images in a square frame that expands) and contains the text 'ตัวอย่างการเรียงภาพสี่เหลี่ยมตามองศา' (Example of arranging square images according to the angle). At the bottom of the page, there are navigation buttons for '7.1 การเข้าสู่บทเรียนการออกแบบเบื้องต้น', '7.2 การออกแบบเบื้องต้น', and '7.3 การออกแบบขั้นสูงเบื้องต้น', along with a 'กลับสู่บทเรียน' (Return to lesson) button and a page indicator '4/7'.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window displaying a lesson page. The address bar shows the URL: http://appserv.vru.ac.th/media/less7_2_sub4.php. The page header includes the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิรา' and the text 'ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย' and 'วิชาสื่อประสาส์มพหุเระ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์'. The page is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ'. The main content area is divided into sections: 'บทเรียนที่ 7', 'ระบบกริด', and 'การออกแบบระบบกริด'. The 'ระบบกริด' section contains two numbered points: 1. ช่วยแบ่งพื้นที่หน้ากระดาษซึ่งก็คือเป็นวางขนาดใหญ่ที่สุดเรื่องวางจนไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นวางองค์ประกอบตรงไหน หรือจะใช้องค์ประกอบขนาดกว้างยาวเท่าไรดี ให้ออกเป็น พื้นที่ขนาดเล็กและเส้นตรงในแนวตั้งและแนวนอน 2. ช่วยก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของสิ่งพิมพ์เนื่องจากการใช้ระบบกริดเดียวกันในทุกๆหน้าและในทุกยุคสมัย ของสิ่งพิมพ์ที่ระกอลให้เกิดความสม่ำเสมอของรูปแบบ ในการจัดวางองค์ประกอบ. To the right of the text is a diagram of a grid with labels: 'กึ่งกลาง', 'จุดกึ่งกลาง', 'ยาวขึ้น', 'ระบบกริดในหนังสือ สดุดีนัก', and 'จุดกึ่งกลาง'. Below the text are two buttons: 'ดูตัวอย่าง' and 'ดาวน์โหลด'. The bottom of the page shows a navigation bar with '7.1 การนำสื่อสิ่งพิมพ์มาประกอบแบบสิ่งพิมพ์', '7.2 การออกแบบสิ่งพิมพ์', and '7.3 การออกแบบสิ่งพิมพ์', along with a page number '5/7'.

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window displaying a lesson page. The address bar shows the URL: http://appserv.vru.ac.th/media/less7_2_sub5.php. The page header includes the logo of 'มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิรา' and the text 'ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย' and 'วิชาสื่อประสาส์มพหุเระ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์'. The page is titled 'หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ'. The main content area is divided into sections: 'บทเรียนที่ 7', 'การออกแบบระบบกริด', and 'การออกแบบระบบกริด'. The 'การออกแบบระบบกริด' section contains two numbered points: 1. แบบที่ใช้กันทั่วไป คิดทางนี้มักจะเริ่มด้วยการแบ่ง หน้ากระดาษออกเป็นสองหรือสามชุดกริดในทางแนวนอนและไม่มีการแบ่งชุดกริดใ้มีผลของไม่อีกทางแนวนอน 2. แบบที่ได้ใช้การออกแบบเป็นพิเศษ - คิดทางนี้เน้นการสร้างรูปแบบเฉพาะตัวไม่เกิดขึ้นกับสิ่งพิมพ์โดยอาศัยโครงสร้างของการจัดวางองค์ประกอบที่แตกต่างไปจากหน้าหนังสือ. To the right of the text is a diagram of a grid with labels: 'ระบบกริดที่มีโครงสร้างคืบข้างขวาในกระดาษหน้า'. Below the text are two buttons: 'ดูตัวอย่าง' and 'ดาวน์โหลด'. The bottom of the page shows a navigation bar with '7.1 การนำสื่อสิ่งพิมพ์มาประกอบแบบสิ่งพิมพ์', '7.2 การออกแบบสิ่งพิมพ์', and '7.3 การออกแบบสิ่งพิมพ์', along with a page number '6/7'.

หน้า สรุปคะแนน กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าสรุปคะแนน กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน้าหลัก หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าหลัก หน่วยที่ 7 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

คุณตอบ	เฉลย
✓	✓
✓	✗
✓	✓
✓	✓
✗	✓

ดูข้อ 3 - หมดเขต จาก 5 ข้อ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

หน้าหลัก หน่วยที่ 1 หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 7

หน้าหลัก หน่วยที่ 7 เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

- สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบหนังสือพิมพ์
  - การกำหนดขนาดและรูปแบบของหนังสือพิมพ์
    - หนังสือพิมพ์หน้าใหญ่ (broadsheet)
    - หนังสือพิมพ์หน้าเล็ก (half size หรือ tabloid)
  - แบบและขนาดตัวอักษร
    - เนื้อเรื่องควรใช้ 10-12 พอยท์
    - พาดหัวและบรรทัด ควรใช้ตั้งแต่ 18 พอยท์ ขึ้นไป

หนังสือพิมพ์หน้าใหญ่ (broadsheet)

หนังสือพิมพ์หน้าเล็ก (half size หรือ tabloid)

เข้าสู่บทเรียน

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

1. สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบนิตยสาร

1.1 ระบุความต้องการในการออกแบบให้ชัดเจน

1.2 กำหนดขนาดและรูปแบบของนิตยสาร

1.3 รูปแบบของปกหน้า

1.4 แบบและขนาดตัวอักษร

1.5 รูปแบบและขนาดภาพประกอบ

รูปแบบนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้

7.1 การนำสื่อสิ่งพิมพ์มาใช้ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์   7.2 การนำภาพประกอบมาใช้ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.1   เรื่องที่ 7.3.2   เรื่องที่ 7.3.3   เรื่องที่ 7.3.4   กิจกรรมระหว่างเรียน   4/13

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

2. องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบนิตยสาร ที่สำคัญและส่วนดังนี้

1) ปกหน้า คือส่วนของนิตยสารซึ่งผู้ดูเห็นเป็นครั้งแรกดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็น

2) หน้าสารบัญ เป็นหน้าที่ผู้ดูสามารถดูว่าเรื่องใดเรื่องที่น่าสนใจในนิตยสารฉบับนี้

3) หน้าบรรณาธิการ เป็นหน้าที่บอกเล่าถึงเรื่องราวความคิด ความเห็น และความเชื่อ ถือว่ามีส่วนได้เปรียบ

4) หน้าเปิดเรื่อง เป็นหน้าที่ให้ผู้ดูสามารถติดตามข่าวสารที่ถูกต้องได้ตั้งแต่เริ่มเรื่อง

5) หน้าเนื้อเรื่อง เป็นหน้าที่ใช้ถ่ายทอดข้อมูลอันเป็นหัวใจของนิตยสารเพื่อสื่อสารกับผู้อ่าน

รูปแบบนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้

7.1 การนำสื่อสิ่งพิมพ์มาใช้ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์   7.2 การนำภาพประกอบมาใช้ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.1   เรื่องที่ 7.3.2   เรื่องที่ 7.3.3   เรื่องที่ 7.3.4   กิจกรรมระหว่างเรียน   5/13

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน่วยที่ 7
ภาควิชาการออกแบบ
การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

การออกแบบหนังสือจะมีการแบ่งตามลักษณะเนื้อหา ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. iction) เป็นหนังสือที่แต่งขึ้นโดยจินตนาการทำให้เกิดความสนุกเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นหลัก ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น
2. นวน - iction) (non-fiction) เป็นหนังสือที่แต่งขึ้นโดยมีเนื้อหาที่เน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ ได้แก่ สารานุกรม สารคดี ต่างๆ

หนังสือประเภท iction (fiction)

หนังสือประเภท นวน - iction (non-fiction)

7.1 สารบัญเรื่องสั้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ   7.2 ภาควิชาการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.1   เรื่องที่ 7.3.2   เรื่องที่ 7.3.3   เรื่องที่ 7.3.4   กิจกรรมระหว่างเรียน   6/13

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

PRINTED MEDIA   หน่วยที่ 1   หน่วยที่ 2   หน่วยที่ 7

หน่วยที่ 7
ภาควิชาการออกแบบ
การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.3

การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1. สิ่งที่ต้องกำหนดวางแผนก่อนการออกแบบหนังสือ

- 1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจหนังสือ ชักออกแบบต้องหารายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างในการเขียน
- 1.2 กำหนดขนาดและรูปแบบของหนังสือ การกำหนดขนาดรูปแบบต้องดูจากวัตถุประสงค์
- 1.3 รูปแบบของปกหน้า ชักออกแบบต้องตกลงกับสำนักพิมพ์ในการใช้กระดาษ และจำนวน
- 1.4 รูปแบบของหน้าใน ต้องดูเนื้อหาที่เป็น ตัวพิมพ์และภาพประกอบต่างๆ
- 1.5 นแบบและขนาดตัวอักษร ตัวอักษรที่ใช้ในหนังสือ หนังสือจะมีข้อความหลากหลายมากนัก
- 1.6 นแบบและจำนวนภาพประกอบ ต้องพิจารณาว่าจะใช้รูปสี หรือขาวดำมากน้อยเพียงใด
- 1.7 การกำหนดชั้นคดหนังสือการพิมพ์

รูปแบบของหนังสือ

7.1 สารบัญเรื่องสั้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ   7.2 ภาควิชาการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.1   เรื่องที่ 7.3.2   เรื่องที่ 7.3.3   เรื่องที่ 7.3.4   กิจกรรมระหว่างเรียน   7/13

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

2. องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบหนังสือ

องค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

2.1 ปกหน้า	2.2 ไรต์แมก	2.3 หน้าลิขสิทธิ์
2.4 หน้าสารบัญ	2.5 หน้าภาพ	2.6 หน้าคำคิดชมเชย
2.7 หน้าคำนิยม	2.8 หน้าสารบัญ	2.9 หน้าชื่อเรื่อง
2.10 หน้าภาคผนวก	2.11 หน้าบรรณานุกรม	2.12 หน้าดัชนี

ภาพประกอบหนังสือ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้าเข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

1. การออกแบบโปสเตอร์

หลักการทั่วไปในการออกแบบโปสเตอร์มี 2 เรื่องที่สำคัญ คือ

- 1.1 สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบโปสเตอร์
  - การกำหนดขนาดและรูปแบบของโปสเตอร์
  - รูปแบบภาพประกอบ
- 1.2 องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบโปสเตอร์
  1. หัวตัว เป็นข้อความที่โดยมากมักจะเน้นขนาดใหญ่
  2. ภาพประกอบ นิยมใช้ภาพประกอบเป็นภาพขนาดใหญ่เต็มภาพเดียว
  3. ข้อความ ต้องใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรที่ใช้เป็นข้อความในสิ่งอื่น ๆ
  4. ภาพลิขิต ใช้เป็นภาพประกอบหลัก และใช้เป็นภาพเล็ก ๆ
  5. ตราสัญลักษณ์ สินค้า องค์การ หรือโครงการ

รูปแบบการออกแบบโปสเตอร์

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

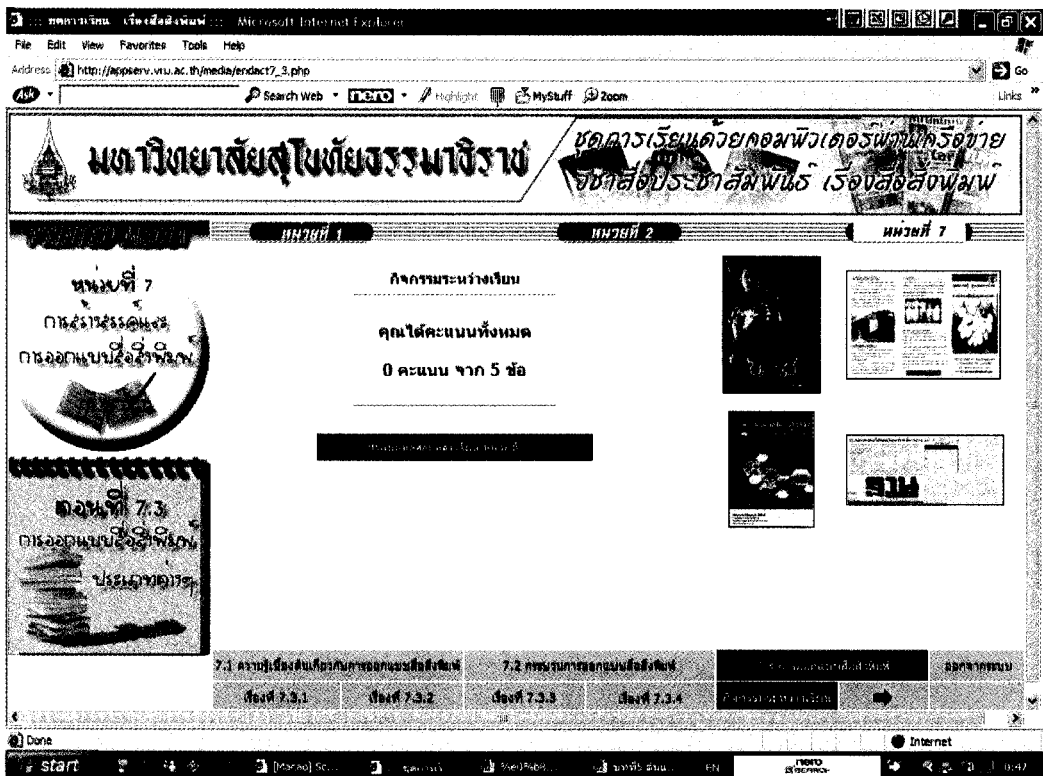
หน้า เข้าสู่บทเรียน เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

หน้า สรุป ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

หน้า กิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ มี 5 ข้อ

หน้า สรุปคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

หน้า ทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบหลังเรียนของหน่วยที่ 7 จำนวน 10 ข้อ

หน้า ทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

แบบทดสอบหลังเรียน จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

ข้อ 1 . คอลัมน์หัว หมายถึงอะไร

- ก. เหนือบริเวณคานหนังสือพิมพ์
- ข. เหนือที่ใช้กำหนดพื้นที่ของหนังสือพิมพ์
- ค. ความหนาของหนังสือพิมพ์
- ง. ขนาดตัวอักษรพาดหัวข่าว
- จ. ขอมว่างโดยรอบเนื้อที่ของข้อความ

ข้อที่ 7.1.1   ข้อที่ 7.1.2   ข้อที่ 7.1.3   ข้อที่ 7.1.4   ออกจากระบบ

หน้า สรุปคะแนนทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

หน้า สรุปคะแนนทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

แบบทดสอบหลังเรียน

คุณได้คะแนนทั้งหมด 2 คะแนน จาก 10 ข้อ

The Journal of KASHMIR   กฤษณ์ ปรชัญญ์

WORLD

ข้อที่ 7.1.1   ข้อที่ 7.1.2   ข้อที่ 7.1.3   ออกจากระบบ

4. คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของต้นแบบชิ้นงานที่เป็นเอกสารแสดงรายละเอียดและวิธีการใช้ชุดการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2550

โดย พิภพ สุกัน

ในหัวข้อวิทยานิพนธ์ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

รายละเอียดชุดการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาบทบาท การใช้เครื่องมือสื่อสารประเภทต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ ทั้ง ในด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมุ่งให้นักศึกษามีความสามารถในการ เลือกใช้สื่อและผลิตสื่อเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ

รายชื่อหน่วยการเรียนรู้

- หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 3 ประวัติและพัฒนาการของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 4 บทบาทและหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 5 เสรีภาพ ความรับผิดชอบ และจริยธรรมเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 6 อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 8 การเตรียมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 9 เทคโนโลยีและกระบวนการพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 10 การจัดทำหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 11 การจัดทำนิตยสารและวารสาร
- หน่วยที่ 12 การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- หน่วยที่ 13 การจัดการสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 14 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 15 อุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสังคม

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

วิธีการศึกษา

1. เตรียมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ให้พร้อมสำหรับการเรียน
2. ผู้เรียนควรทำความเข้าใจในส่วนแนะนำการเรียนอย่างละเอียดทุกหัวข้อและเข้าสู่บทเรียน โดยศึกษาเนื้อหาและปฏิบัติตามคำสั่งที่แสดง
3. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมในส่วนบทเรียนได้จากหัวข้อฐานความรู้เป็นการรวบรวมเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
4. กรณีผู้เรียนมีข้อสงสัย ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามไว้ในหัวข้อประเด็นคำถามโดยปัญหาหรือข้อสงสัยต่างๆ จะได้รับการตอบโดยอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนสามารถติดต่อผู้สอนผ่านทาง Mail
5. กรณีผู้เรียนอยากติชม ชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายสามารถเข้าไปกระทู้ผ่านทาง Webboard เพื่อให้ผู้สอนได้รับทราบและนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป
6. ผู้เรียนควรหาเวลาศึกษาส่วนเสริมต่างๆ ทั้งในหน้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องและศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมตรงหน้าสรุปของทุกหน่วยเพื่อเพิ่มความเข้าใจในการเรียน
7. ผู้เรียนสามารถตรวจสอบผลการเรียนได้จากหัวข้องานผู้ดูแลระบบ

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

ส่วนประกอบเว็บไซต์

- (1) หน้าโฮมเพจ หน้าแนะนำ เชิญชวน ให้ผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
- (2) ลงทะเบียน ผู้เรียนใหม่ ใช้ลงทะเบียนใส่ รหัสนักศึกษา ชื่อ – สกุล ชั้นปีที่ และใส่ รหัสผ่านของตนเองเพื่อใช้ในการเข้าสู่บทเรียนต่อไป
- (3) ผู้ดูแลระบบ เป็นหน้าที่ผู้สอนสามารถ Login เข้าไปดูผลคะแนนทั้งหมดของผู้เรียน
- (4) ศึกษาชุดการเรียน เป็นส่วนที่ผู้เรียนต้องศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่บทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (5) คำอธิบายรายวิชา บอกถึงคำอธิบายรายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
- (6) วัตถุประสงค์ บอกถึงวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (7) เนื้อหารายวิชา บอกถึงเนื้อหาทั้งหมดของวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ 15 หน่วย และเลือกมาทำชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย 3 หน่วย
- (8) การประเมิน แนะนำการประเมินผลการเรียนชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย โดยการประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียน
- (9) หนังสืออ้างอิง แนะนำหนังสือที่ใช้ประกอบในการทำชุดการเรียนผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (10) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (11) เกี่ยวกับผู้จัดทำ แนะนำประวัติผู้จัดทำ และ อาจารย์ที่ปรึกษา
- (12) Webboard หน้าการเขียนกระทู้ เพื่อ แนะนำ และติชมชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (13) Mail เพื่อให้ผู้เรียนส่งคำถามและ ส่งการบ้าน กับผู้สอน

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2.1 ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม

เรื่องที่ 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ

เรื่องที่ 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่อง ความหมายของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียน สามารถ อธิบาย ความหมายของโปรแกรมค้นหาได้
  2. หลังจากศึกษาเรื่องคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของโปรแกรมค้นหา แล้วนักเรียนสามารถ อธิบายคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของโปรแกรมค้นหาได้
  3. หลังจากศึกษาเรื่อง ลักษณะโฮมเพจของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียน สามารถอธิบายลักษณะโฮมเพจของโปรแกรมค้นหาได้
  4. หลังจากศึกษาเรื่องส่วนประกอบพื้นฐานของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียน สามารถจำแนกส่วนประกอบของโปรแกรมค้นหาได้
  5. หลังจากศึกษาเรื่องส่วนประกอบพื้นฐานของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียน สามารถอธิบายหน้าที่หลักของส่วนประกอบของโปรแกรมค้นหาได้
  6. หลังจากศึกษาเรื่องประเภทของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียนสามารถ จำแนกประเภทของโปรแกรมค้นหาได้
- หลังจากศึกษาเรื่องหลักการดำเนินงานของโปรแกรมค้นหาแล้วนักเรียน สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของโปรแกรมค้นหาได้ถูกต้อง

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร

เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.1 ลักษณะของหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.2 การจำแนกประเภทของหนังสือ

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.2 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร นักเรียนสามารถจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์เป็นประเภทต่างๆ ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ นักเรียนสามารถอธิบายหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือพิมพ์ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของหนังสือพิมพ์ได้
4. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ นักเรียนสามารถอธิบายการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

5. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของนิตยสารและวารสาร นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของนิตยสารและวารสารที่แตกต่างไปจากสื่ออื่นได้

6. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร นักศึกษาสามารถนิตยสาร และวารสารได้ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ

7. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือ นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะเฉพาะของหนังสือที่แตกต่างไปจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆได้

8. หลังจากศึกษาเรื่อง การจำแนกประเภทของหนังสือ นักศึกษาสามารถ จำแนกประเภทของหนังสือตามหลักเกณฑ์ต่างๆได้

9. หลังจากศึกษาเรื่อง ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้

10. หลังจากศึกษาเรื่องบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถบอกถึงบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในโครงการของหน่วยงานต่างๆได้

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ

เรื่องที่ 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

เรื่องที่ 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร

เรื่องที่ 7.3.3 การออกแบบหนังสือ

เรื่องที่ 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่องความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่อง ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาสามารถแจกแจงส่วนประกอบทางการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องการเตรียมการก่อนการออกแบบ นักศึกษาสามารถอธิบายการเตรียมการก่อนออกแบบได้
4. หลังจากศึกษาเรื่องการปฏิบัติการออกแบบ นักศึกษาสามารถอธิบายการปฏิบัติการออกแบบได้
5. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบหนังสือพิมพ์ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือพิมพ์ได้
6. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบนิตยสาร นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบนิตยสารได้
7. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบหนังสือ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือได้
8. หลังจากศึกษาเรื่องการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจประเภทโปสเตอร์ จดหมายข่าว แผ่นพับ และรายงานประจำปีได้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

การใช้โปรแกรม

1. ชื่อโปรแกรม ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. อุปกรณ์ที่จำเป็น เป็นอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่เป็นส่วนพื้นฐาน ที่ผู้ดูแลเว็บไซต์ และผู้เรียนต้องใช้เพื่อดำเนินการเรียนในชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์
  - 2.1 อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้ดูแลเว็บไซต์
    - 2.1.1 เครื่องเซิร์ฟเวอร์(Server) ที่สนับสนุนระบบภาษาไทย ระบบฐานข้อมูล โปรแกรม Macromedia Dreamweaver ,PSP
    - 2.1.2 คอมพิวเตอร์ที่มีอุปกรณ์สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายได้
    - 2.1.3 ซอฟต์แวร์ที่สามารถนำแสดงผลการสื่อสารบนเครือข่าย (Web Browser) ซึ่งสามารถแสดงเอกสาร Macromedia Dreamweaver ,PSP
  - 2.2 อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้เว็บไซต์
    - 2.2.1 เครื่องมือสร้างภาพกราฟิก(Graphic Tool) เช่น Adobe Photoshop
    - 2.2.2 เครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหว(Animation Tools) เช่น Macromedia Flash
    - 2.2.3 เครื่องมือสำหรับเขียนโปรแกรม (Authoring Tools) Macromedia Dreamweaver ,PSP
    - 2.2.4 เครื่องมือสำหรับแปลง File Microsoft Word ให้เป็น PDF เช่น Adobe Acrobat
  - 2.3 ทดสอบการทำงานของโปรแกรม โดยการทดสอบผ่านเครือข่าย
  - 2.4 ผลิตเอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

3. วิธีการติดตั้งโปรแกรม

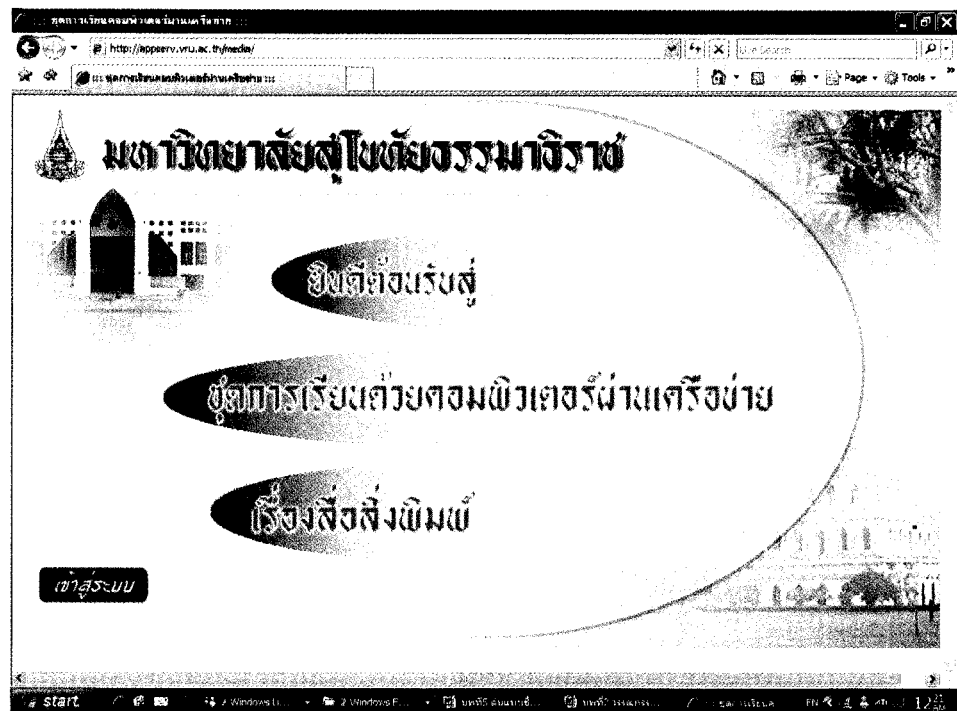
3.1 เชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เข้าสู่ Internet

3.2 เปิดโปรแกรมที่เป็น Browser เช่น Internet Explorer , Netscape Navigator, Fire Fox

3.3 ช่อง Address พิมพ์ [Http://appserv.vru.ac.th/media](http://appserv.vru.ac.th/media) และกด Enter

3.4 จะพบหน้าจอต้อนรับการเข้าใช้งานระบบ ให้คลิกปุ่ม “เข้าสู่ระบบ”

4. การจัดการเว็บไซต์

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.1 การลงทะเบียนเรียน ในการลงทะเบียนเรียนครั้งแรกผู้ใช้ต้องกรอก รหัสนักศึกษา ชื่อ-สกุล ชั้นปีที่ และ รหัสผ่าน โดยจะใช้ชื่อและรหัสผ่านในการเข้าเรียนและใช้ในการบันทึกและตรวจสอบผลการเรียนการจัดการทะเบียนเป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลทะเบียนทั้งหมดของผู้เรียน ที่เข้ามาเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

home Webboard Mail Login: Password:

รหัสนักศึกษา

ชื่อ - สกุล

ชั้นปี

รหัสผ่านในการเข้าใช้ระบบ

ยืนยันรหัสผ่าน

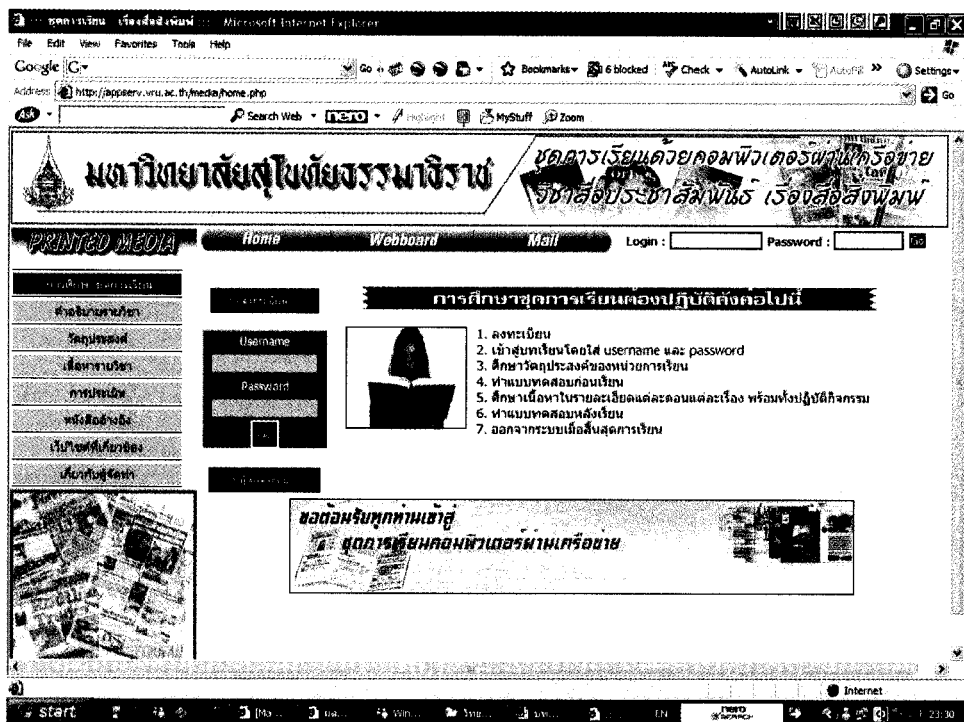
สมัคร ยกเลิก ส่ง

ขอถอนรับหตุทททททท
ชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

ผลการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายนี้ เหนือกว่าการเรียนข้อพิวกรล 1024 x 768 Pixel

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.2 แนะนำการเรียน เป็นส่วนที่แสดงรายละเอียดต่างๆ ของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาชุดการเรียน คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชา การประเมิน หนังสืออ้างอิง เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับผู้จัดทำ โดยผู้เรียนควรทำการลำดับขั้นตอนที่แจ้งไว้ในชุดการเรียนผู้เรียนสามารถใช้เมาส์เลือกหัวข้อ เพื่อเข้าสู่การเรียน โดยจะมีปุ่มสีน้ำตาลปรากฏเมื่อผู้เรียนกำลังอยู่ในหน้านั้นๆ

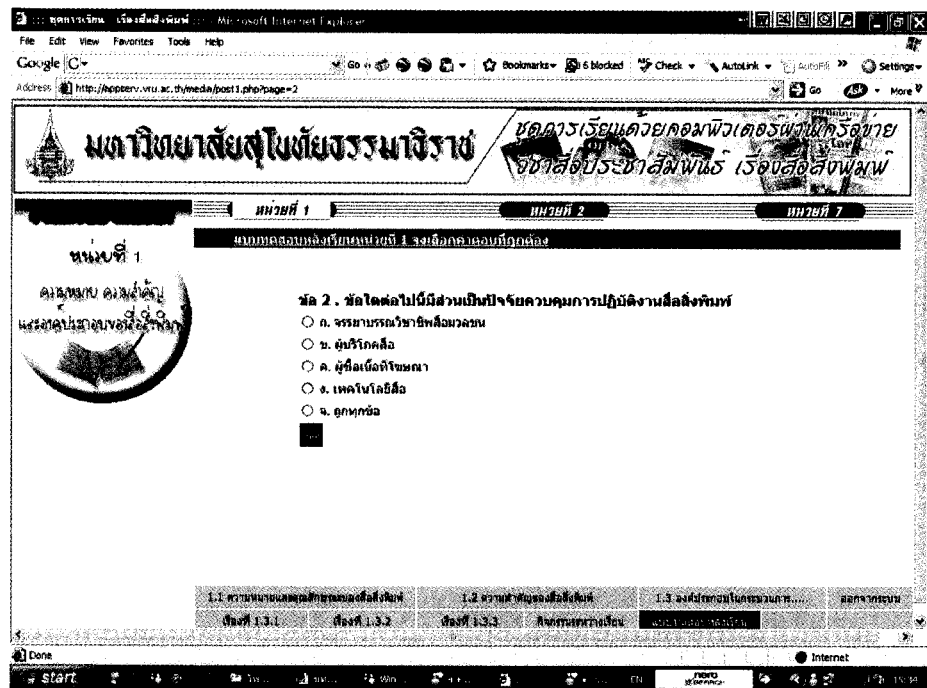
คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.3 เนื้อหารายวิชา เป็นส่วนที่แสดงรายละเอียดในหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การแจ้ง คำแนะนำก่อนเรียน วัตถุประสงค์ การทดสอบก่อนเรียน เข้าสู่บทเรียน โดยผู้เรียนลำดับการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่ได้แนะนำไว้ดังนี้ (1) ศึกษาคำแนะนำก่อนเรียน (2) ศึกษาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (3) ทำแบบทดสอบก่อนเรียน(4) เข้าสู่บทเรียน เพื่อศึกษาเนื้อหา (5) ทำกิจกรรมระหว่างเรียน (6) ทำแบบทดสอบหลังเรียน

The screenshot shows a web browser window displaying a learning module. The browser's address bar shows the URL: <http://appserv.vru.ac.th/media/less1.php>. The page title is "มหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยา" (Suโขทัย University). The main content area is titled "PRINTED MEDIA" and is divided into three sections: "หน่วยที่ 1" (Unit 1), "หน่วยที่ 2" (Unit 2), and "หน่วยที่ 7" (Unit 7). Under "หน่วยที่ 1", there are three sub-sections: "ตอนที่ 1.1 ความหมาย และคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์" (Section 1.1: Meaning and characteristics of print media), "ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์" (Section 1.2: Importance of print media), and "ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์" (Section 1.3: Components in the print production process). Each section lists specific learning objectives. To the right of the text, there are four small images: "วารสาร" (Magazine), "หนังสือเรียน" (Textbook), "หนังสือ" (Book), and "แผ่นพับ" (Brochure). At the bottom of the page, there are navigation buttons: "คำแนะนำก่อนเรียน" (Pre-learning advice), "วัตถุประสงค์" (Objectives), "ทดสอบก่อนเรียน" (Pre-test), "เข้าสู่บทเรียน" (Enter lesson), and "สอบหลังเรียน" (Post-test).

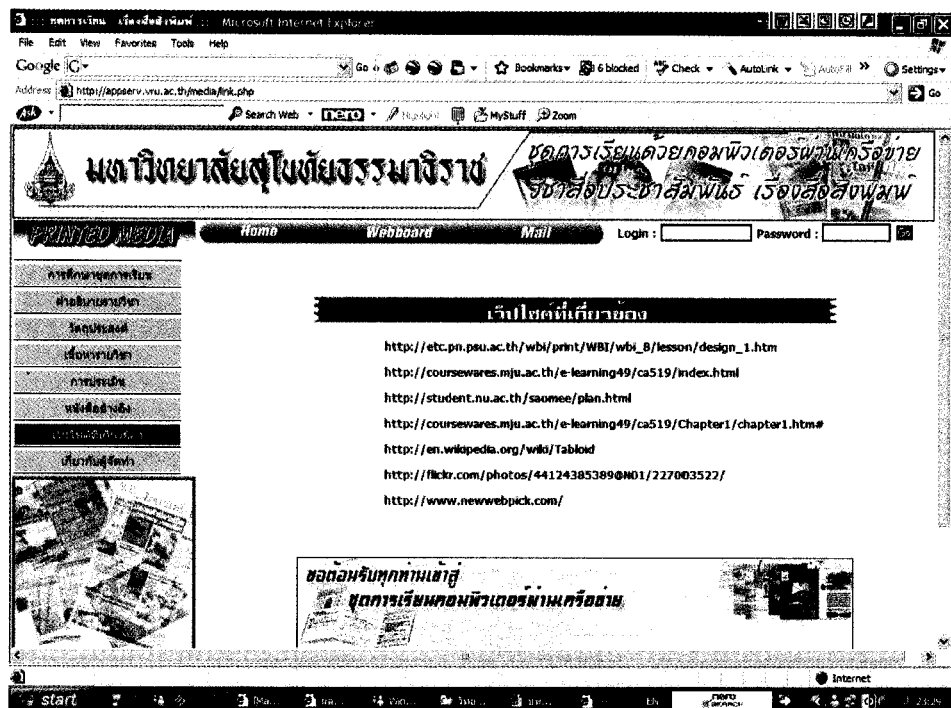
คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.4 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน แบ่งเป็นหน่วยละ 2 ชุด คือแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ รวม 20 ข้อ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องรับผิดชอบในการวางแผนการเรียน การประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเอง โดยมีลักษณะข้อสอบแบบ 5 ตัวเลือก เมื่อเลือกตอบข้อใดแล้วให้กดปุ่ม ตอบ เพื่อส่งค่าที่เลือกไปยังฐานข้อมูล หน้าจอจะแสดงผลว่าผู้เรียนตอบถูกหรือตอบผิด แต่ถ้าตอบผิดจะมีคำเฉลยและรายละเอียดแจ้งให้ผู้เรียนทราบเพื่อประเมินผลและรอให้หน้าจอกลับไปข้อต่อไปโดยอัตโนมัติจนครบ 10 ข้อ หลังจากทดสอบครบ 10 ข้อ แล้วหน้าจอจะแสดงคะแนนเพื่อให้ผู้เรียนทราบ ถึงความก้าวหน้าของตนเอง

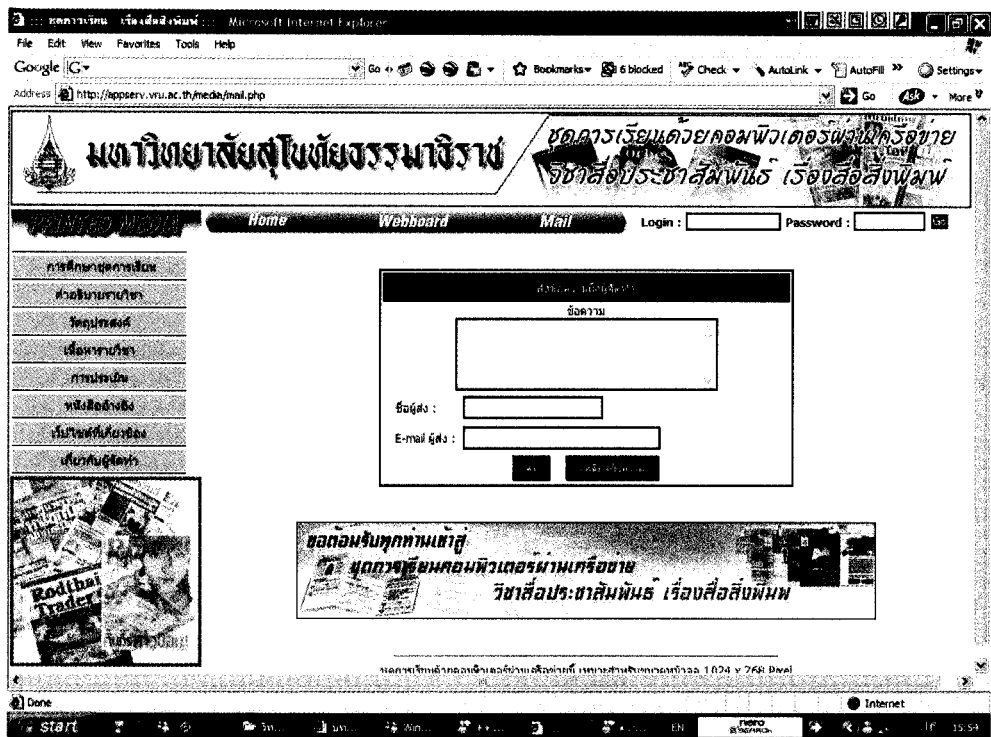
คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.5 ฐานความรู้ เป็นส่วนที่สนับสนุนการเรียน โดยทั้งหมดจะเป็นเนื้อหาในสิ่งที่ต้องการรู้ และเนื้อหาที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ โดยในการเชื่อมโยงสู่เว็บไซต์ภายนอกผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของหน่วยงานผู้จัดสร้างเว็บแล้วผู้เรียนจะเข้าสู่ความรู้ที่สนใจได้โดย ใช้เมาส์มาคลิกที่ตัวลิงค์ที่เป็นชื่อเว็บไซต์ และเข้าไปศึกษา

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

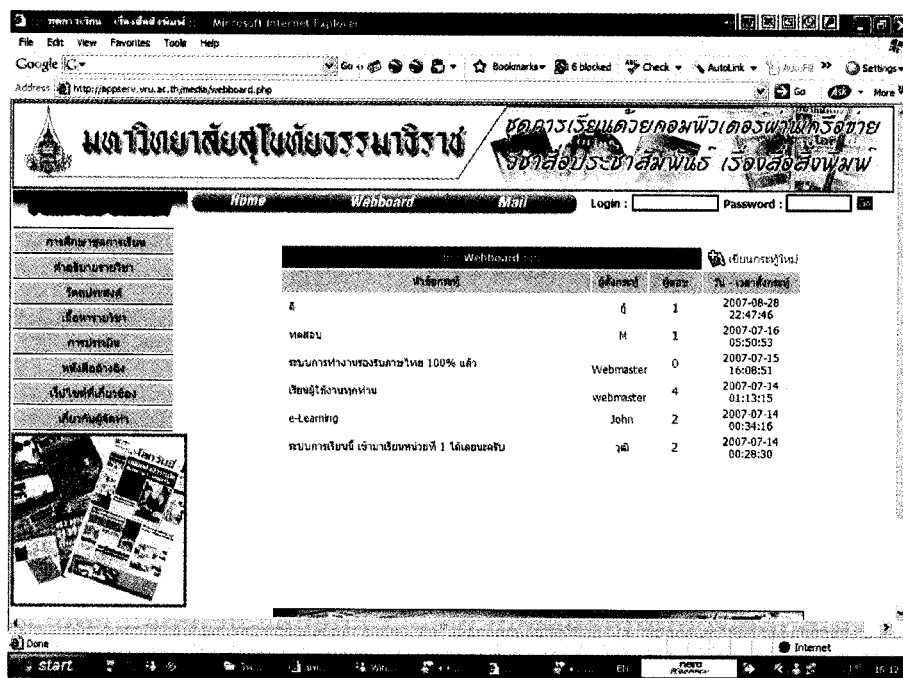
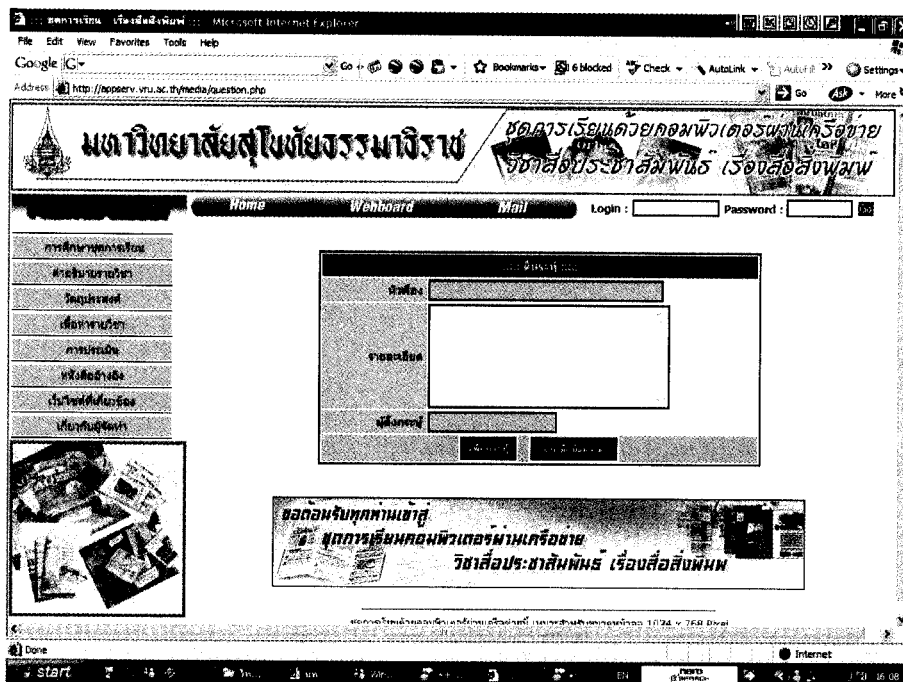
4.6 Mail เป็นส่วนที่แสดงของคำถามที่ถูกถามบ่อย ผู้เรียนสามารถถามคำถามที่ต้องการ และส่งการบ้านให้กับผู้สอน โดยการใช้โปรแกรมอีเล็คทรอนิกส์ ส่งถึงผู้สอนโดยตรง โดยกดไอคอน Mail และพิมพ์ข้อความที่ต้องการถามผู้สอนและกรอก ชื่อผู้ส่ง และ E-mail ของผู้ส่ง กดปุ่มส่งไป ข้อมูลจะถูกส่งไปยัง Mail ของผู้สอนโดยตรง ผู้สอนสามารถเปิดเช็คผ่าน Mail ของผู้สอนโดยตรง

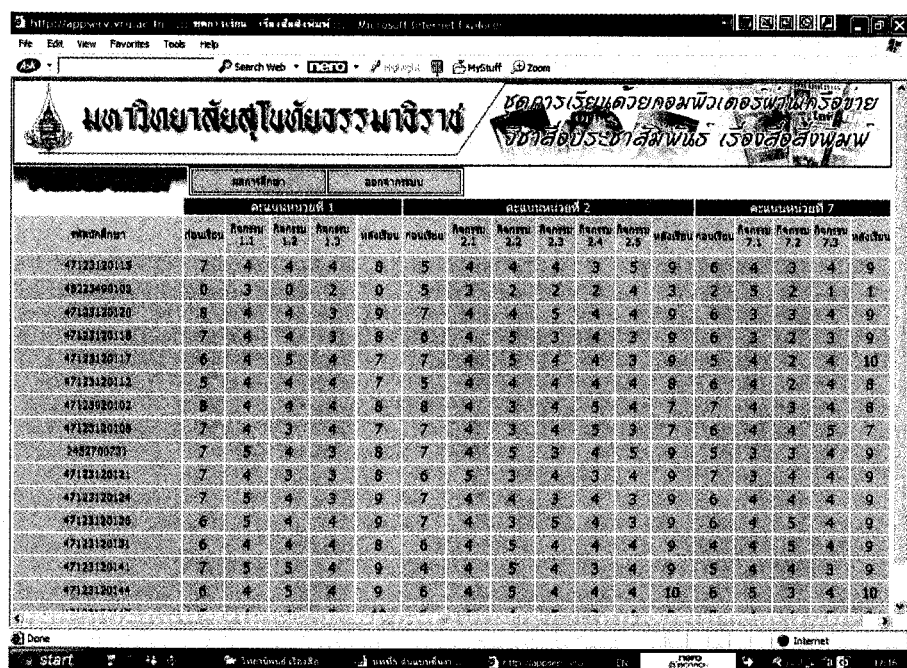
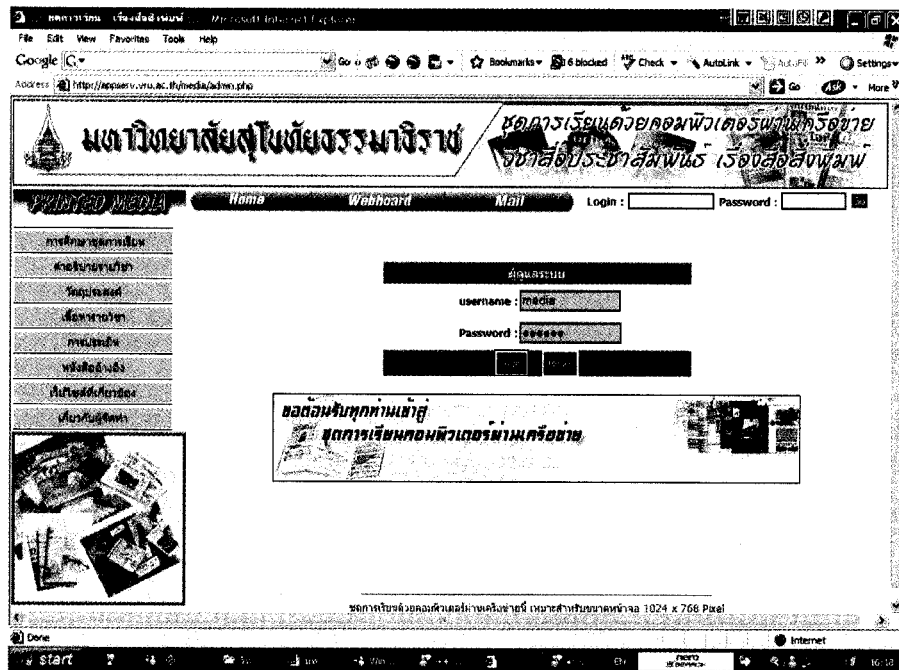
คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.7 Webboard เป็นส่วนที่ ผู้เรียนสามารถเขียนกระทู้เพื่อติชม เพื่อให้ผู้สอนได้นำข้อมูลได้มาปรับปรุงและพัฒนาชุดการเรียนให้ให้ดีขึ้น

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.8 ผู้ดูแลระบบ เป็นส่วนที่ผู้สอนสามารถ Login เข้าไปเพื่อดูข้อมูลคะแนนของผู้เรียนทั้งหมดทุกหน่วย ตั้งแต่ คะแนนก่อนเรียน คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน และคะแนนหลังเรียน เพื่อผู้สอนนำข้อมูลคะแนนทั้งหมดนี้ไปประเมินความก้าวหน้าของการเรียน

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชา สื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

1.1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 1) เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
- 2) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่เรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
- 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 นักศึกษาที่เรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชา สื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ มีความรู้เพิ่มขึ้นระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

1.2.3 นักศึกษาที่เรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชา สื่อ ประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2550 ที่ลงทะเบียนเรียน วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 47 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Sampling) ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

1.3.2 เครื่องมือการวิจัย

1) เครื่องมือต้นแบบชิ้นงาน (Prototype) ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นชุดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย บทเรียน 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 3 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

2) แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ชนิด 5 ตัวเลือก ซึ่งเป็นข้อสอบแบบคู่ขนาน (Paralleled Form) จำนวน 3 หน่วย แบ่งเป็นหน่วยละ 2 ชุด คือแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ชุดละ 10 ข้อ รวมเป็น 60 ข้อ บรรจุอยู่ในชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์

3) แบบสอบถามความคิดเห็นตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's) โดย กำหนดตัวเลือกของคำตอบเป็น 5 ระดับ รวม 15 ข้อ

4) เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

(1) สถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพของ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ คือ สถิติที่ใช้แสดงค่า E_1/E_2

(2) สถิติที่ใช้วัดความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน คือ การทดสอบค่าที (t-test)

(3) สถิติที่ใช้ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ คือค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยทดลองที่ละหน่วยการเรียนรู้ จากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยเก็บข้อมูลดังนี้

1) ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ เก็บข้อมูลจากแบบทดสอบก่อนเรียนแบบทดสอบหลังเรียน แบบฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน เก็บข้อมูลเพื่อหาความก้าวหน้า(t-test) และประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ (E_1/E_2) ของนักศึกษาที่ใช้ชุดการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นหน่วยดังนี้

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

1. แบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งบรรจุไว้ในชุดการเรียนรู้ จำนวน 10 คะแนน
2. แบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งบรรจุไว้ในชุดการเรียนรู้ จำนวน 10 คะแนน
3. แบบฝึกปฏิบัติที่บันทึกไว้ในหัวข้อย่อยของชุดการเรียนรู้จำนวน 15

คะแนน

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

1. แบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งบรรจุไว้ในชุดการเรียนรู้ จำนวน 10 คะแนน
2. แบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งบรรจุไว้ในชุดการเรียนรู้ จำนวน 10 คะแนน
3. แบบฝึกปฏิบัติที่บันทึกไว้ในหัวข้อย่อยของชุดการเรียนรู้จำนวน 15

คะแนน

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1. แบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งบรรจุไว้ในชุดการเรียนรู้ จำนวน 10 คะแนน
2. แบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งบรรจุไว้ในชุดการเรียนรู้ จำนวน 10 คะแนน
3. แบบฝึกปฏิบัติที่บันทึกไว้ในหัวข้อย่อยของชุดการเรียนรู้จำนวน 15

คะแนน

2) แบบสอบถามความคิดเห็น เก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ จากนักศึกษาเมื่อเรียนครบทุกหน่วยเสร็จสิ้น

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 30 คน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.4.2 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน

ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียน ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 30 คน พบว่าจากการเปิดตารางการแจกแจงแบบ t ที่ระดับนัยสำคัญ $.05 = 1.699$ แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$

1.4.3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน

ผู้เรียนที่เรียน ด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 30 คน พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับ เห็นด้วย

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ (1) เพื่อพัฒนาชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่เรียนจากชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

2.1 ประสิทธิภาพชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการวิจัย พบว่าทั้ง 3 หน่วยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก การออกแบบบทเรียน ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ตามรูปแบบการสอนของ โรเบิร์ต กาย่ (Robert Gagné) ดังนี้ (1) สร้างแรงจูงใจ สร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนโดยการสร้างหน้า Splash page เพื่อดึงดูด

ความสนใจดึงดูดผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน (2) แจกจุดประสงค์บอกให้ผู้เรียนทราบถึงผลของการเรียน ประโยชน์ของการเรียนและแนวทางการจัดกิจกรรมในหน้าแนะนำการเรียน (3) กระตุ้นให้ผู้เรียน ทบทวนความรู้เดิม โดยให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (4) นำเสนอเนื้อหาบทเรียนด้วยสื่อต่างๆ เช่น รูปภาพประกอบ (5) แนะนำวิธีการทำกิจกรรมด้วยตนเอง โดยแนะนำให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูล เพิ่มเติมในหน้าฐานความรู้ ซึ่งประกอบด้วย บทความที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับ บทเรียน ประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียน(6) กระตุ้นให้ผู้เรียนทำแบบฝึกปฏิบัติระหว่าง เรียน โดยเมื่อเรียนจบก็ทำแบบแบบฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน (7) ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในขณะที่ ทำแบบฝึกปฏิบัติ โดยมีการเฉลยคำตอบ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมและบอกว่าตอบถูกหรือไม่ทุกครั้ง ที่ ผู้เรียนส่งคำตอบเป็นรายชื่อ (8) ประเมินผลการเรียนโดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (9) ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นการสรุป การย่อ การทบทวนการเรียนที่ผ่านมา และศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมได้ที่ เมนูศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม เป็นหน้าที่รวบรวมเนื้อหา และสรุปความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับบทเรียนหรือถ้าต้องการข้อมูลเพิ่มเติมในเนื้อหาบางตอนก็สามารถศึกษาเนื้อหาที่ ฐานข้อมูลได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยคาดว่าลักษณะเด่นที่ส่งผลให้ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่าน เครื่องข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ มีประสิทธิภาพคือ (1)การใช้ภาพนิ่งที่สื่อกับ เนื้อหาแต่ละตอน (2) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ เพิ่มขึ้น สนใจ เอาใจใส่บทเรียน และอาจจะด้วยการประเมินเป็นระยะๆทำให้เสริมแรงให้กับผู้เรียน ได้รับรู้ผลการเรียนของตนเองตลอดเวลา

2.2 ความก้าวหน้าทางการเรียน

ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนกับชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนระหว่าง เรียนและหลังเรียน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากชุดการเรียนมีการออกแบบและพัฒนาบทเรียนตาม ขั้นตอน มีการจัดทำบทเรียนให้สร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา ชุดการเรียนเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตร ประเสริฐและสุดา สตินสกุล,2520:54) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจอร์ริดด์ (Jerald,1996) ได้ทำ การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างวิธีการสอนตามปกติกับการสอนผ่าน เครื่องข่าย ด้วยการนำคะแนน ของการทดสอบก่อนเรียน ระหว่าง 2 กลุ่ม และพิจารณาถึง อายุ เพศ เชื้อชาติ จำนวนปีที่ศึกษา และผลการเรียนเฉลี่ย กับการเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ โดยการสุ่มนักศึกษา จำนวน 33 คน จากมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย การทดลองพบว่า ในการสอบทั้ง 2 ครั้ง

คะแนนเฉลี่ยของการสอนผ่านเครือข่ายสูงกว่าการสอนปกติ ทั้งผลของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การสอนผ่านเครือข่ายใช้เวลาน้อยกว่าและนักศึกษาามีผลการเรียนรู้ที่ดีกว่า

นอกจากนี้องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มมากขึ้นอาจเนื่องมาจากการออกแบบชุดการเรียนรู้ให้มีแบบฝึกปฏิบัติพร้อมทั้งบอกคำตอบที่ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องข้อมูลป้อนกลับและอัตราความก้าวหน้าที่มีต่อผลการเรียนรู้บนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของ ชัชวาล ชุมรักษา (2539:390-400) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องพร้อมบอกคำตอบที่ถูกต้องให้ผลการเรียนที่สูงกว่า ซึ่งก็สอดคล้องกับชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมา

2.3 ความคิดเห็นของผู้เรียน

ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับเห็นด้วย ผู้วิจัยคาดว่ามาจากการออกแบบชุดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอน โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาก่อนหรือหลังก็ได้ ผู้วิจัยได้ให้อิสระในการเรียนรู้ มีการนำเอาเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารสมัยใหม่ เข้ามาผสมผสาน ทั้งในส่วนของ ฐานความรู้ ที่มีการรวบรวมเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนให้ผู้เรียนได้ใช้ค้นคว้าเพิ่มเติม ทั้งในส่วนของประเด็นคำถามที่ผู้เรียนสามารถอ่านคำถามที่ถูกถามบ่อยๆ หรือหากผู้เรียนมีข้อสงสัยใดๆสามารถส่งอีเมลล์ถามผู้สอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ รุจโรจน์ แก้วอุไร (2543) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายสำหรับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาวิจัยพบนิสิตมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย

ผลการทดลองในแต่ละข้อคำถามพบว่าความคิดเห็นของผู้เรียนแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยแปลผลได้ว่ามีความพึงพอใจในระดับเห็นด้วย แต่ในความคิดเห็นด้าน การนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้นและจดจำเนื้อหาได้ดี รูปภาพประกอบช่วยสื่อความหมายให้เข้าใจมากขึ้นในการนำเสนอขั้นตอน และวิธีการ ขนาดของภาพ มีความเหมาะสม มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในเรื่องความยากง่ายของบทเรียนผู้เรียนคิดว่าการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาสร้างชุดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสาธิตขั้นตอนต่างๆ ในบทเรียนทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ดีมากและสามารถทดลองปฏิบัติตามได้จริงและยังทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น เรื่องการออกแบบบทเรียนการยกตัวอย่างการใช้สีและตัวอักษรผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับหลักการออกแบบเว็บไซต์ ทั้งในเรื่องสีตัวอักษรและระบบนำทางมาเป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้

เลือกใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย ชัดเจน สีที่ทำให้ผู้เรียนที่ศึกษาอ่านแล้วเกิดความสบายตา ในการเรียน ผู้วิจัยได้ใช้รูปภาพหรือมยกดตัวอย่างประกอบ ในบทเรียนที่แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมเพื่อสร้างภาพให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับทัศนคติพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละบุคคลซึ่งรายละเอียดดังกล่าวจะต้องได้รับการปรับปรุงต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นชุดการเรียนที่สามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ผู้สอนอาจจะใช้เป็นวิธีการสอนแทนการสอนแบบปกติเพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการในการเรียนของผู้เรียน ที่มีต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ผู้เรียนมีความสนใจในรูปแบบการเรียนด้วยตนเอง เพราะสามารถเลือกใช้เวลาเรียนได้ตามต้องการและสามารถเรียนได้โดยไม่จำกัดสถานที่ เวลา ควรมีการพัฒนาชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายในเรื่องอื่นๆ หรือกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ และนำเสนอชุดการเรียนใหม่ โดยใช้รูปแบบที่แตกต่างจากเดิม เพื่อพัฒนาชุดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง (2543) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
อรุณการพิมพ์
- ใจทิพย์ ณ สงขลา.(2542) “การสอนผ่านเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บ” วารสารครุศาสตร์ปีที่ 27 ฉบับที่ 3
(มีนาคม 2542) 18-28
_____. (2542) การสร้างสรรค์หน้าเว็บ และกราฟิกบนเว็บ กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2544) “การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) นวัตกรรมเพื่อคุณภาพ
การเรียนการสอน” วารสารศึกษาศาสตร์สาร ปีที่ 28 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน
2544 หน้า 87-94
_____. (2544) *Designing e-learning* หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการ
สอน กรุงเทพมหานคร ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทิพย์เกสร บุญอำไพ (254) “การพัฒนาระบบการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” ปรินิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
(โสตทัศนศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทวีศักดิ์ กอนันต์กุล และ คณะ (2543) “สำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2543 โดย
ได้ศึกษาเปรียบเทียบกับปี 2542 ”
- น้ามนต์ เรื่องฤทธิ์ “การเรียนการสอนผ่านเว็บ” จาก <http://etc5.nara-it.net/WBIOO6.html>
[(เข้าถึง 29 สิงหาคม 2545)]
- บุญเรือง นิยมหอม (2540) “การพัฒนาระบบการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ตใน
ระดับอุดมศึกษา” [ออนไลน์] วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย [เข้าถึง 29 สิงหาคม 2545]
- ปรัชญนันท์ นิลสุข (2543) นิยามเว็บช่วยสอน Definition of Web-Based Instruction .วารสาร
พัฒนาเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 12 ฉบับที่ 34
เม.ย. – มิ.ย. 2543 หน้า 53-56
_____. (2546) การประเมินเว็บช่วยสอน [on-line] . Available :
<http://campus.fortunecity.com/purdue/219/index.html>

- ปทีป เมธาคณวุฒิ (2540) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนทางไกล โดยการใช้การเรียนการสอนแบบเว็บเบสค์ : เอกสารประกอบการสอนวิชา 2710643 หลักสูตรและการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พีระ จิโรสถ (2546) “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์”หน่วยที่ 1-2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน้า 2 - 90
- รุจโรจน์ แก้วอุไร (2542) “การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายใยแมงมุม” ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุฎฎิบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วิชดารัตนเพียร (2542) “การเรียนการสอนผ่านเว็บ : ทางเลือกใหม่และเทคโนโลยีการศึกษาไทย”วารสารครุศาสตร์ปีที่ 27 ฉบับที่ 3 (มีนาคม 2542): 29-35
- วิมล จิโรจพันธ์ (2542) “เอกสารประกอบการสอนวิชาสื่อประชาสัมพันธ์” ปทุมธานี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หน้า 1-7, 21-43
- สรรรัชต์ ห่อไพศาล.(2545) “นวัตกรรมและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสหัสวรรษใหม่กรณี การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ” (Web-Based Instruction : WBI) . [On Line] Available: http://ftp.spu.ac.th/hum111/main1_files/body_files/wbi.htm
- อารยะ ศรีกัลยาณบุตร (2546) “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์” หน่วยที่ 7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน้า 324 - 412
- Arvanitis, Theodoros N. (1997). Web site structure: SIMQ tutorial (Issue 2). [On-Line]. Available: http://www.cogs.susx.ac.uk/users/theoa/simq/tutorial_issue2
- Bailey, G.D., and Blythe, Marie. (1998). Outlining diagramming and storyboarding or how to Create great educational websites. Learning & Leading with Technology, 25(8) (19100): 7-11.
- Carlson, R.D., et al. (1998). So You Want to Develop Web-based Instruction - Points to Ponder. [On-Line]. Available: http://www.coe.uh.edu/insite/elec_pub/HTML1998/de_carl.htm
- Camplese, C. and Camplese, K. (1998). Web-Based Education. [On-Line]. Available: <http://www.higherweb.com/497/>
- Clark, G. (1996). Glossary of CBT/WBT Terms. [On-Line]. Available: <http://www.clark.net/pub/nractive/alt5.htm>

- Dillon, A., and Zhu, E. (1997). Designing web-based instruction: a human-computer interaction perspective. In Badrul H. Khan (Ed.), *Web-based instruction* (pp. 221-224). Englewood Cliffs, NJ: Educational Technologies Publications.
- Doherty, A.(1998). The Internet: Destined to Become a Passive Surfing Technology?. *Educational Technology*, 38 (5) (Sept-Oct 1998): 61-63.
- Driscoll, M. (1997) Defining Internet-Based and Web-Based Training. *Performance Improvement*. 36(4), April 1997: 5-9.
- Hall, B. (1997). FAQ for web-based training. *Multimedia and Training Newsletter*. [On-Line]. Available: <http://www.brandon-hall.com/faq.html>.
- Hannum, W. (1998). Web based instruction lessons. [On-Line]. Available: http://www.soe.unc.edu/edci111/8-100/index_wbi2.htm
- Hirumi, A., and Bermudez, A. Interactivity. (1996). distance education and instructional systems design converge on the information superhighway. *Journal of Research on Computing in Education*, 29(1) (1996): 1-16.
- James, D. (1997). Design Methodology for a Web-Based Learning Environment . [on-line] . Available : <http://www.lmu.ac.uk/lss/staffsup/desmeth.htm>
- Jerald,Schutt G. (1996). "Virtual Teaching in Higher Education," *The New Intellectual Superhighway of Just Another Traffic Jam?* online] Available : <http://www.csun.edu/sociology/virexp.htm>.
- Jones, M.G., and Farquhar,J. D. (1997). User Interface Design for Web-Based Instruction. In Badrul H. Khan (Ed.), *Web-based instruction* (pp. 241-242). Englewood Cliffs, NJ: Educational Technologies Publications.
- Khan, Badrul H (1997). *Web-Based Instruction*. Englewood Cliffs, New Jersey : EducationalTechnology Publications,.
- Laanpere, M. (1997). Defining Web-Based Instruction. [On-Line]. Available: <http://viru.tpu.ee/WBCD/defin.htm>
- Parson, R.(1997). *An investigation into instruction available on the World Wide Web*. [On-Line] Available : <http://www.osie.on.ca/~rparon/out1d.htm>.

- Pernici, B., and Casati, F. (1997) .The design of distance education applications based on The World Wide Web. In Badrul H.Khan (Ed.), Web-based instruction (pp.246). Englewood Cliffs, NJ: Educational Technologies Publications.
- Potter ,. D.J (1998). Evaluation Methods Used in Web-based Instruction and Online Course, Taming the Electronic Frontier. [On-Line]. Available:
<http://mason.gmu.edu/dpotter1/djp611.html>
- Quinlan, L.A. (1997).Creating a classroom kaleidoscope with the World Wide Web. Educational Technology. 37(3) (1997): 15-22.
- Relan, A.and Gillani , B.B. (1997). Web-Based Information and the Traditional Classroom : Similarities And Differencee. In khan, B.H., (Ed). Web-Based Instruction. Englewood Cliffs. New Jersey : Educational Technology Publications.
- Soward, S.W. (1997) .Save the Time of the Surface Evaluating Web Site for Users. Library Hi Tech. 15(3-4), 1997 : 155-158.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเนื้อหา

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมล จิโรจน์พันธุ์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการเรียนรู้
และอาจารย์ประจำโปรแกรมวิชา
นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ในพระบรม
ราชูปถัมภ์
คุณวุฒิสูงสุด ปริญญาโท M.A.
Management of Education

2. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการวัดและประเมินผล

2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพบ มนต์นวลปรางค์

รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะครุศาสตร์
และอาจารย์ประจำวิชาคณิตศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
คุณวุฒิสูงสุดวิทยาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต
สาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา

3.1 อาจารย์อังคณา กสินันท์

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชา
เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
คุณวุฒิสูงสุด ศษ.ม. เทคโนโลยี
การศึกษา

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก
ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
ก่อนเรียนจากชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักศึกษา โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ข้อที่	หน่วยที่ 1		หน่วยที่ 2		หน่วยที่ 7	
	P	r	p	r	p	r
1	0.75	0.30	0.55	0.50	0.70	0.20
2	0.45	0.30	0.35	0.30	0.40	0.40
3	0.60	0.40	0.45	0.30	0.80	0.40
4	0.30	0.20	0.90	0.20	0.55	0.50
5	0.85	0.30	0.80	0.40	0.70	0.20
6	0.55	0.40	0.70	0.40	0.85	0.30
7	0.40	0.40	0.30	0.20	0.30	0.40
8	0.45	0.50	0.25	0.30	0.80	0.40
9	0.60	0.40	0.70	0.20	0.55	0.30
10	0.65	0.30	0.60	0.60	0.40	0.40

ค่า p อยู่ระหว่าง 0.25-0.85   ค่า r อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.60

ตารางภาคผนวกที่ 2 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
หลังเรียนจากชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อ
ประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาส
ตราศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ข้อที่	หน่วยที่ 1		หน่วยที่ 2		หน่วยที่ 7	
	P	r	p	r	p	r
1	0.90	0.20	0.85	0.30	0.70	0.60
2	0.75	0.50	0.80	0.40	0.90	0.20
3	0.70	0.20	0.65	0.30	0.55	0.50
4	0.27	0.40	0.25	0.30	0.80	0.20
5	0.50	0.60	0.55	0.50	0.50	0.40
6	0.75	0.50	0.85	0.30	0.65	0.30
7	0.65	0.50	0.70	0.60	0.75	0.30
8	0.57	0.27	0.60	0.20	0.30	0.40
9	0.85	0.30	0.45	0.30	0.45	0.30
10	0.47	0.40	0.30	0.40	0.35	0.30

ค่า p อยู่ระหว่าง 0.25-0.90   ค่า r อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.60

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสอบถามความคิดเห็น

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็น ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 4 หมายถึง เห็นด้วย
 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา					
1. การนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ					
2. เนื้อหาบทเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
3. บทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
4. การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน					
5. บทเรียนมีการยกตัวอย่างที่เหมาะสม					
6. บทเรียนมีการสรุปเนื้อหาอย่างเหมาะสม					
7. ความเหมาะสมของจำนวนแบบทดสอบ					
ด้านเทคนิคและการออกแบบ					
8. บทเรียนมีการออกแบบให้ใช้ง่าย เมนูไม่สับสน					
9. การออกแบบหน้าจอโดยรวมมีความสวยงาม					
10. รูปภาพประกอบสื่อความหมายชัดเจน สอดคล้อง กับเนื้อหา					
11. ขนาดของภาพนิ่งมีความเหมาะสม					
12. ภาพช่วยสื่อความหมายให้เข้าใจมากขึ้นในการนำเสนอ ขั้นตอน และตัวอย่างประกอบ					

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13. สีที่ใช้ในการออกแบบมีความเหมาะสม					
14. ตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสม					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากชุดการเรียน					
15. ทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้นและจดจำเนื้อหาได้ดี					
16. กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน					
17. นักศึกษาอยากให้มีการเรียนจากชุดการเรียนเรื่องอื่น ๆ					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาที่เลือกตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในแต่ละหัวข้อ
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาที่มีต่อ
ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

ตารางภาคผนวกที่ 3 แสดงนักศึกษาที่เลือกตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในแต่ละข้อ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์จาก นักศึกษา จำนวน 30 คน

แบบสอบถามข้อที่	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.
1	28	2	0	0	0	4.93	0.25
2	7	23	0	0	0	4.23	0.43
3	9	21	0	0	0	4.30	0.47
4	12	18	0	0	0	4.40	0.50
5	18	12	0	0	0	4.60	0.50
6	18	12	0	0	0	4.60	0.50
7	12	18	0	0	0	4.40	0.50
8	24	6	0	0	0	4.80	0.41
9	28	2	0	0	0	4.93	0.25
10	28	2	0	0	0	4.93	0.25
11	28	2	0	0	0	4.93	0.25
12	29	1	0	0	0	4.97	0.18
13	26	4	0	0	0	4.87	0.35
14	21	9	0	0	0	4.70	0.47
15	6	24	0	0	0	4.20	0.41
16	11	19	0	0	0	4.37	0.49
17	25	5	0	0	0	4.83	0.38
ค่าเฉลี่ยรวม						4.16	0.41

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนค่า t-test
ของชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

ตารางภาคผนวกที่ 4 แสดงคะแนนทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียน และค่า t -test
 ของชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
 หน่วยที่ 1 ในการทดสอบภาคสนาม (1:100)

ผู้เรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 10)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 10)	คะแนน ความก้าวหน้า(D)	คะแนนความก้าวหน้ายก กำลังสอง(D) ²
1	3	7	4	16
2	3	8	5	25
3	4	8	4	16
4	4	7	3	9
5	3	7	4	16
6	2	9	6	36
7	7	9	2	4
8	7	8	1	1
9	3	9	6	36
10	5	9	4	16
11	5	8	3	9
12	4	9	5	25
13	2	7	5	25
14	5	9	4	16
15	3	8	5	25
16	6	9	3	9
17	4	9	5	25
18	3	9	6	36
19	3	9	6	36
20	4	8	4	16
21	3	8	5	25
22	7	8	1	1
23	0	5	5	25
24	0	7	7	49
25	1	8	7	49
26	5	9	4	16
27	3	7	4	16
28	3	9	6	36
29	3	9	6	36
30	4	9	5	25
รวม	109	245	135	675

N = 30

หาค่า t-test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad \text{เมื่อ } df = n-1$$

$$t = \frac{135}{\sqrt{\frac{29 \times 675 - (135)^2}{30-1}}}$$

$$= 16.156$$

ตารางภาคผนวกที่ 5 แสดงคะแนนทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียน และค่า t -test
 ของชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาชีพประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
 หน่วยที่ 2 ในการทดสอบภาคสนาม (1:100)

ผู้เรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 10)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 10)	คะแนน ความก้าวหน้า(D)	คะแนนความก้าวหน้ายก กำลังสอง(D) ²
1	2	7	5	25
2	5	8	3	9
3	6	7	1	1
4	5	7	2	4
5	2	7	5	25
6	3	7	5	25
7	4	8	4	16
8	4	9	5	25
9	1	9	8	64
10	5	8	3	9
11	3	7	4	16
12	3	8	5	25
13	3	8	5	25
14	2	9	7	49
15	3	8	5	25
16	4	8	4	16
17	4	9	5	25
18	4	8	4	16
19	6	8	2	4
20	2	8	6	36
21	3	8	5	25
22	5	7	2	4
23	3	9	6	36
24	3	9	6	36
25	3	8	5	25
26	8	9	3	9
27	6	8	3	9
28	6	8	4	16
29	7	8	5	25
30	6	9	7	49
รวม	192	241	134	674

N = 30

หาค่า t-test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ $df = n-1$

$$t = \frac{134}{\sqrt{\frac{29 \times 674 - (134)^2}{30-1}}}$$

$$= 15.166$$

ตารางภาคผนวกที่ 6 แสดงคะแนนทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียน และค่า t -test ของชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาชีพอาสาสมัคร เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 7 ในการทดสอบภาคสนาม (1:100)

ผู้เรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 10)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 10)	คะแนน ความก้าวหน้า(D)	คะแนนความก้าวหน้ายก กำลังสอง(D) ²
1	1	4	3	9
2	4	8	4	16
3	2	5	3	9
4	4	7	3	9
5	3	7	4	16
6	2	7	5	25
7	5	7	2	4
8	4	9	5	25
9	2	9	7	49
10	5	8	3	9
11	2	7	5	25
12	3	8	5	25
13	2	9	7	49
14	4	9	5	25
15	2	9	7	49
16	6	9	3	9
17	1	9	8	64
18	2	9	7	49
19	4	9	5	25
20	4	8	4	16
21	5	8	3	9
22	5	8	3	9
23	3	9	6	36
24	3	9	6	36
25	3	9	6	36
26	4	9	5	25
27	5	9	4	16
28	2	8	6	36
29	3	9	6	36
30	4	9	5	25
รวม	99	244	145	771

N = 30

หาค่า t-test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad \text{เมื่อ } df = n-1$$

$$\begin{aligned} t &= \frac{145}{\sqrt{\frac{29 \times 771 - (145)^2}{30-1}}} \\ &= 17.019 \end{aligned}$$

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงคะแนนกิจกรรม คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน

ค่าเฉลี่ย ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ(E_1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)
ของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

ตารางภาคผนวกที่ 7 แสดงคะแนนกิจกรรม และคะแนนทดสอบหลังเรียน ค่าเฉลี่ย ค่าประสิทธิภาพของ กระบวนการ (E_1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ผ่านเครือข่ายวิชาชีพ ประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ ทดสอบภาคสนาม(1:100)จำนวน30 คน

ผู้เรียน ลำดับที่	คะแนนแบบฝึกปฏิบัติ (คะแนนเต็ม 15)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 10)
1	13	7
2	13	8
3	12	8
4	11	7
5	11	7
6	14	9
7	12	9
8	14	8
9	10	9
10	11	9
11	13	8
12	13	9
13	11	7
14	14	9
15	12	8
16	13	9
17	14	9
18	14	9
19	12	9
20	12	8
21	12	8
22	14	8
23	13	5
24	11	7
25	13	8
26	11	9
27	11	7
28	10	9
29	11	9
30	12	9
รวม ค่าเฉลี่ย	367 12.23	245 8.17
ค่าประสิทธิภาพ	$E_1 = 81.55$	$E_2 = 81.70$

ตารางภาคผนวกที่ 8 แสดงคะแนนกิจกรรม และคะแนนทดสอบหลังเรียน ค่าเฉลี่ย ค่าประสิทธิภาพของ กระบวนการ (E_1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อ ประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อ สิ่งพิมพ์ ทดสอบภาคสนาม (1:100) จำนวน 30 คน

ผู้เรียน ลำดับที่	คะแนนแบบฝึกปฏิบัติ (คะแนนเต็ม 10)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 10)
1	13	7
2	10	8
3	13	7
4	14	7
5	13	7
6	12	7
7	10	8
8	11	9
9	10	9
10	12	8
11	13	7
12	13	8
13	15	8
14	15	9
15	15	8
16	12	8
17	11	9
18	10	8
19	12	8
20	13	8
21	12	8
22	12	7
23	13	9
24	11	9
25	11	8
26	12	9
27	13	8
28	10	8
29	11	8
30	12	9
รวม ค่าเฉลี่ย	364 12.13	241 8.03
ค่าประสิทธิภาพ	$E_1 = 80.88$	$E_2 = 80.33$

ตารางภาคผนวกที่ 9 แสดงคะแนนกิจกรรม และคะแนนทดสอบหลังเรียน ค่าเฉลี่ย ค่าประสิทธิภาพของ
 กระบวนการ (E_1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดการเรียนรู้ด้วย
 คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 7 การ
 สร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ทดสอบภาคสนาม (1:100) จำนวน 30 คน

ผู้เรียน ลำดับที่	คะแนนแบบฝึกปฏิบัติ (คะแนนเต็ม 10)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 10)
1	13	4
2	10	8
3	13	5
4	14	7
5	13	7
6	12	7
7	10	7
8	11	9
9	10	9
10	12	8
11	13	7
12	13	8
13	15	9
14	15	9
15	15	9
16	12	9
17	11	9
18	10	9
19	12	9
20	13	8
21	12	8
22	12	8
23	12	9
24	10	9
25	12	9
26	12	9
27	13	9
28	10	8
29	11	9
30	12	9
รวม	363	244
ค่าเฉลี่ย	12.10	8.13
ค่าประสิทธิภาพ	$E_1 = 80.66$	$E_2 = 81.33$

ภาคผนวก ข

ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ตารางภาคผนวกที่ 1 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

ระดับพฤติกรรม วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ด้านพุทธิพิสัย				วิธีการวัด
	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	การ นำไปใช้	การ วิเคราะห์	
1. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ได้	1				การสอบ
2. นักศึกษาสามารถอธิบายคุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ได้		2			การสอบ
3. นักศึกษาสามารถบอกรายละเอียดต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ ได้ถูกต้อง	1				การสอบ
4. นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปัจเจกชนได้		1			การสอบ
5. นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับหน่วยงานทางธุรกิจได้		1			การสอบ
6. นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับรัฐบาลได้		1			การสอบ
7. นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของผู้ผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ได้				1	การสอบ
8. นักศึกษาสามารถบอกรายละเอียดลักษณะการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้บริโภคข่าวสารและผู้เผยแพร่โฆษณาได้		1			การสอบ
9. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงวิธีการและรูปแบบในการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์โดยฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้บริโภคได้		1			การสอบ
รวม	2	7	-	1	
รวมทั้งหมด	10				

หมายเหตุ ตัวเลขแสดงจำนวนข้อสอบในแต่ละชุด

ตารางภาคผนวกที่ 2 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ระดับพฤติกรรม	ด้านพุทธิพิสัย				วิธีการวัด
	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	การ นำไปใช้	การ วิเคราะห์	
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม					
1. นักศึกษาสามารถจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์เป็นประเภทต่างๆได้		1			การสอบ
2. นักศึกษาสามารถอธิบายหลักเกณฑ์ต่างๆในการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ได้	1				การสอบ
3. นักศึกษาสามารถอธิบาย ลักษณะของหนังสือพิมพ์ได้		1			การสอบ
4. นักศึกษาสามารถอธิบายการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ต่างๆได้		1			การสอบ
5. นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของนิตยสารและวารสารที่แตกต่างไปจากสื่ออื่นได้		1			การสอบ
6. นักศึกษาสามารถนิตยสาร และวารสารได้ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ		1			การสอบ
7. นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะเฉพาะของหนังสือที่แตกต่างไปจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆได้	1				การสอบ
8. นักศึกษาสามารถ จำแนกประเภทของหนังสือตามหลักเกณฑ์ต่างๆได้		1			การสอบ
9. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้		1			การสอบ
10. นักศึกษาสามารถบอกถึงบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในโครงการของหน่วยงานต่างๆได้		1			การสอบ
รวม	2	8	-	-	
รวมทั้งหมด	10				

หมายเหตุ ตัวเลขแสดงจำนวนข้อสอบในแต่ละชุด

ตารางภาคผนวกที่ 3 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ระดับพฤติกรรม	ด้านพุทธิพิสัย				วิธีการวัด
	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม					
1. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้		1			การสอบ
2. นักศึกษาสามารถแจกแจงส่วนประกอบทางการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้			1		การสอบ
3. นักศึกษาสามารถอธิบายการเตรียมการก่อนออกแบบได้		1			การสอบ
4. นักศึกษาสามารถอธิบายการปฏิบัติการออกแบบได้			1		การสอบ
5. นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือพิมพ์ได้		1			การสอบ
6. นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบนิตยสารได้	1	1			การสอบ
7. นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือได้	1				การสอบ
8. นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจประเภทโปสเตอร์จดหมายข่าว แผ่นพับ และรายงานประจำปีได้		1	1		การสอบ
รวม	2	5	3	-	
รวมทั้งหมด	10				

หมายเหตุ ตัวเลขแสดงจำนวนข้อสอบในแต่ละชุด

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

1. แหล่งใดที่ทำให้จำกัดความของสื่อสิ่งพิมพ์ว่า “สมุด แผ่นกระดาษ หรือวัตถุใดๆ ที่พิมพ์ขึ้น รวมตลอดทั้งบทเพลง แผนที่ แผนภาพ ภาพวาด การระบายสีใบประกาศ แผ่นเสียง หรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกัน”
  - ก. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525
  - ข. พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484
  - ค. บรรณารักษศาสตร์
  - ง. นิเทศศาสตร์
  - จ. เทคโนโลยีการพิมพ์
2. วารสารหน่วยงานมีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสารขององค์กรทั้งรัฐและธุรกิจเอกชนผลิตขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ
  - ก. การโฆษณาสินค้าและบริการ
  - ข. เป็นการหารายได้
  - ค. เผยแพร่ความรู้
  - ง. การพาณิชย์
  - จ. การประชาสัมพันธ์
3. สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทใดต่อไปนี้มีเป้าหมายในการให้ความรู้เฉพาะเรื่อง
  - ก. หนังสือพิมพ์
  - ข. นิตยสาร
  - ค. จุลสาร
  - ง. จดหมายเหตู
  - จ. ไปสเตอร์

4. ความสัมพันธ์ของรัฐกับผู้ประกอบการพิมพ์ข้อใดที่รัฐสามารถกระทำได้โดยไม่ขัดกับหลักเสรีนิยม
- รัฐบาลออกหนังสือพิมพ์เอง
  - รัฐบาลให้เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินอื่นอุดหนุนหนังสือพิมพ์
  - รัฐบาลให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อความในหนังสือพิมพ์ก่อนตีพิมพ์
  - ออกคำสั่งหรือแทรกแซงข้าราชการที่มีสื่อวิทยุโทรทัศน์ในการใช้เสรีภาพเสนอข่าวสารและความคิดเห็นตามอิสระต่างๆที่ไม่ได้ละเมิดจรรยาบรรณหรือเกินขอบเขตรัฐธรรมนูญกำหนด
  - รัฐบาลสามารถฟ้องร้องตามกระบวนการยุติธรรมให้ลงโทษปรับ หรือจำคุกผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ได้
5. ข้อเด่นต่อไปนี้ เป็นลักษณะเด่น ของสื่อสิ่งพิมพ์เมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆโดยทั่วไป
- ความเร็วในการผลิตสาร
  - ความสะดวก ความคล่องตัวในการใช้
  - ลักษณะสร้างความเข้าใจของตัวสาร
  - การใช้ความรู้ ความสามารถในการรับสาร
  - การลงทุนในการเปิดรับต่อวัน
6. ข้อใดที่ ไม่ใช่ ลักษณะการเป็นเจ้าของสื่อแบบกระจุกตัว
- เจ้าของหรือบริษัทหนึ่งมีธุรกิจสื่อ สื่อเดียว
  - เจ้าของหรือบริษัทหนึ่งมีธุรกิจสื่อ หลายสื่อ
  - เจ้าของหรือบริษัทหนึ่งมีธุรกิจสื่อ แบบข้ามสื่อ
  - เจ้าของหรือบริษัทหนึ่งมีธุรกิจสื่อ ผสมกับธุรกิจอื่น
  - เจ้าของหรือบริษัทหนึ่งมีธุรกิจสื่อ แบบลูกโซ่แบบทดสอบหลังอบรม
7. หนังสือพิมพ์ในยุคใดที่รัฐบาลมีคำสั่งให้ตีพิมพ์คำขวัญลงบนหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับทุกวัน เพื่อโฆษณาให้นิยมชมชื่นผู้นำประเทศ หรือเชื้อผู้นำเพื่อให้ชาติพ้นภัย
- พระยามโนปกรณนิติธาดา
  - จอมพล ป.พิบูลสงคราม
  - จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
  - จอมพลถนอม กิตติขจร
  - นายธานินทร์ กรัยวิเชียร

8. พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์รายวันที่เขียนว่า “ตำรวจพัทยาช่วย ! จับผิดคน” ถือว่าเป็นการละเมิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ข้อใด
- ก. ความถูกต้อง ครบถ้วน แม่นยำของข่าวสาร
  - ข. การแก้ไขโดยไม่ชักช้าเมื่อผิดพลาด
  - ค. การให้ความเป็นกลางกับทุกฝ่าย
  - ง. การไม่แทรกความคิดเห็นของผู้เสนอข่าว
  - จ. การแสวงหาผลประโยชน์จากการรายงานข่าว
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกลุ่มปัจจัยใน ในการควบคุมการปฏิบัติงานสื่อสิ่งพิมพ์
- ก. นโยบาย มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพ สถาบันวิชาชีพ
  - ข. กฎหมาย มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพ ผู้อ่าน
  - ค. นโยบาย กฎหมาย รัฐบาล
  - ง. นโยบาย มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพ การบริหารจัดการ
  - จ. กฎหมาย นโยบาย การตลาด
10. การวิเคราะห์ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะผู้อ่าน โดยทั่วไปสามารถพิจารณาจากข้อมูลในด้านใดของผู้อ่าน
- ก. ลักษณะทางประชากร ลักษณะทางจิตวิทยา
  - ข. ลักษณะทางประชากร ลักษณะการคาดหวังประโยชน์
  - ค. ลักษณะทางประชากร ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม
  - ง. ลักษณะทางประชากร ลักษณะทางวัฒนธรรม
  - จ. ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบหลังเรียน

1. พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 ให้คำจำกัดความ คำว่า สิ่งพิมพ์ ครอบคลุมสื่อในข้อใด
  - ก. สมุด แผ่นกระดาษ
  - ข. บทเพลง
  - ค. แผนที่ แผ่นผัง
  - ง. แผ่นเสียง
  - จ. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใดต่อไปนี้มีส่วนเป็นปัจจัยควบคุมการปฏิบัติงานสื่อสิ่งพิมพ์
  - ก. จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน
  - ข. ผู้บริโภคสื่อ
  - ค. ผู้ซื้อเนื้อที่โฆษณา
  - ง. เทคโนโลยีสื่อ
  - จ. ถูกทุกข้อ
3. ข้อมูลใดต่อไปนี่ที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะผู้อ่าน
  - ก. จำนวนจำหน่ายของสื่อ
  - ข. โฆษณาที่นำเสนอในสื่อ
  - ค. นโยบายองค์กรสื่อ
  - ง. ลักษณะประชากรของผู้ใช้สื่อ
  - จ. ลักษณะเนื้อหาในสื่อ
4. ความสะดวกคล่องตัวในการใช้ เป็นข้อเด่นของสื่อประเภทใด
  - ก. สื่อสิ่งพิมพ์
  - ข. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
  - ค. สื่อผสม
  - ง. สื่อเฉพาะกิจ
  - จ. สื่อมวลชน

5. สื่อสิ่งพิมพ์ใดต่อไปนี้ไม่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร
- วารสารหน่วยงาน
  - หนังสือพิมพ์
  - โปสเตอร์
  - ใบปลิว
  - นิตยสาร
6. จุลสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเป้าหมายส่วนใหญ่เพื่อทำหน้าที่ด้านใด
- ให้ข่าวสารทั่วไป
  - ให้ความรู้เฉพาะเรื่อง
  - ให้ความคิดเห็นเฉพาะเรื่อง
  - ให้ความบันเทิงสันทนาการ
  - ถูกทุกข้อ
7. ความสัมพันธ์ของรัฐกับผู้ประกอบการหนังสือพิมพ์ ข้อใดที่รัฐกระทำแล้วถือว่าขัดกับหลักเสรีนิยม
- รัฐให้เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินอุดหนุนหนังสือพิมพ์
  - รัฐออกหนังสือพิมพ์เอก
  - รัฐตรวจสอบข้อความในหนังสือพิมพ์ก่อนตีพิมพ์
  - รัฐออกคำสั่งหรือแทรกแซงการเสนอข่าวสารหรือความคิดเห็นโดยอิสระของผู้ประกอบการสื่อวิทยุโทรทัศน์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกรอบจรรยาบรรณและ ขอบเขตรัฐธรรมนูญ
  - ถูกทุกข้อ
8. หนังสือพิมพ์เคยเป็นเครื่องมือของรัฐในการรณรงค์ทางการเมืองยุคจอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยใช้วิธีการอย่างไร
- รัฐลงทุนออกหนังสือพิมพ์เองเพื่อเป็นเครื่องมือทางการเมือง
  - รัฐห้ามจำหน่ายหนังสือพิมพ์ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองขัดแย้งกับรัฐบาล
  - รัฐมีคำสั่งให้หนังสือพิมพ์ตีพิมพ์คำขวัญลงบนหน้าแรกเพื่อโฆษณาให้นิยมชมชื่นผู้นำประเทศ
  - รัฐลงทุนซื้อเนื้อที่โฆษณาเพื่อรณรงค์ทางการเมือง
  - ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะการกระจุกตัวของการเป็น เจ้าของสื่อ
- ก. เจ้าของหรือบริษัทสื่อแห่งหนึ่งรวมกิจการสื่อประเภทเดียวกันหลาย ๆ กิจการมาอยู่ภายใต้เจ้าของเดียวกัน
  - ข. เจ้าของหรือบริษัทสื่อแห่งหนึ่งรวมกิจการสื่อหลายประเภทมาอยู่ภายใต้เจ้าของเดียวกัน
  - ค. เจ้าของหรือบริษัทสื่อแห่งหนึ่งรวมกิจการสื่อหรือกิจการอื่นที่ไม่ใช่สื่อหลาย ๆ กิจการมาอยู่ภายใต้เจ้าของเดียวกัน
  - ง. เจ้าของหรือบริษัทสื่อหนังสือพิมพ์แห่งหนึ่งรวมกิจการหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และกิจการจัดจำหน่ายสิ่งพิมพ์มาอยู่ภายใต้เจ้าของเดียวกัน
  - จ. ถูกทุกข้อ
10. ตามหลักจริยธรรมของวิชาชีพหนังสือพิมพ์ข้อใดต่อไปนี่ที่ถือว่าการละเมิดจริยธรรม
- ก. ลงโฆษณามากเกินไปจนเบียดบังเนื้อหาอื่น
  - ข. พาดหัวข่าวด้วยสำนวนหือหวา เช่น "บอลไทยขยี้สิงคโปร์กระจุย 5-0"
  - ค. เมื่อรู้ว่าสิ่งที่นำเสนอในข่าวผิดพลาดก็ปล่อยเลยตามเลย เพราะไม่คิดว่าจะเสียหายอะไรจึงไม่ควรไปตอกย้ำอีก
  - ง. นำเสนอภาพโดยไม่มีคำบรรยายให้ชัดเจน
  - จ. ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

1. จุลสารจัดอยู่ในสิ่งพิมพ์ประเภทใด
  - ก. หนังสือพิมพ์
  - ข. นิตยสาร
  - ค. วารสาร
  - ง. สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
  - จ. หนังสือรายคาบ
2. ลักษณะของนิตยสารที่แตกต่างจากหนังสือพิมพ์คือ
  - ก. ข่าวสดกว่า
  - ข. มีรายละเอียดมากกว่า
  - ค. เนื้อหาในเล่มหลากหลายกว่า
  - ง. จำนวนจำหน่ายมากกว่า
  - จ. ถูกทุกข้อ
3. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
  - ก. วารสารภายในหน่วยงาน
  - ข. โปสเตอร์รณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่
  - ค. หนังสือคู่มือการสอบเข้ามหาวิทยาลัย
  - ง. จดหมายข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
  - จ. ถูกทุกข้อ
4. สื่อมวลชนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ
  - ก. สื่อสิ่งพิมพ์ กับสื่ออิเล็กทรอนิกส์
  - ข. สื่อสิ่งพิมพ์ กับสื่อกระจายเสียงและภาพ
  - ค. สื่อสิ่งพิมพ์ กับสื่อวิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์
  - ง. สื่อหนังสือพิมพ์ กับสื่อวิทยุโทรทัศน์และ ภาพยนตร์
  - จ. สื่อหนังสือพิมพ์ กับสื่อผสม

5. การแบ่งหนังสือเป็นประเภทนวนิยายและไม่ใช่ นวนิยาย (Fiction and Nonfiction) เป็นการแบ่งตามเกณฑ์ใด

- ก. ลักษณะเนื้อหา
- ข. วัตถุประสงค์การใช้
- ค. วิธีการเขียน
- ง. ลักษณะรูปเล่ม
- จ. ปรชชานนิยม

6. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหนังสือพิมพ์แนวประชานนิยม

- ก. ประชาชาติธุรกิจ
- ข. มติชน
- ค. เดลินิวส์
- ง. สตาร์ชอคเกอร์
- จ. คู่สร้างคู่สม

7. หนังสือพิมพ์ฉบับใดต่อไปนี้อัดเป็นหนังสือพิมพ์ระดับชาติ

- ก. เดอะเนชั่น
- ข. ไทยรัฐ
- ค. ผู้จัดการ
- ง. กรุงเทพธุรกิจ
- จ. ถูกทุกข้อ

8. สิ่งพิมพ์ที่วางขายในท้องตลาดขณะนี้ ประเภทใดที่น่า เสนอเนื้อหาตอบสนองความต้องการ

เฉพาะกลุ่ม ผู้บริโภคได้ดี

- ก. หนังสือพิมพ์รายวัน
- ข. นิตยสาร
- ค. จุลสาร
- ง. อนุสาร
- จ. สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

9. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่เป็นบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- สนับสนุนการบริหารงานหน่วยงาน
  - ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
  - รณรงค์พัฒนาสังคม
  - สร้างรายได้จากการจำหน่าย
  - ให้การศึกษ สร้างการเรียนรู้
10. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่เป็นบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- สนับสนุนการบริหารงานหน่วยงาน
  - ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
  - รณรงค์พัฒนาสังคม
  - สร้างรายได้จากการจำหน่าย
  - ให้การศึกษ สร้างการเรียนรู้

แบบทดสอบหลังเรียน

- ข้อใดต่อไปนี้เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
  - หนังสือพิมพ์รายวันกรุงเทพธุรกิจ
  - หนังสือพิมพ์ภายในของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
  - หนังสือพิมพ์สตาร์ชอกเกอร์
  - หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของไทยรัฐ
  - หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายลือตเตอร์ี่ของจังหวัดชลบุรี
- สิ่งพิมพ์ประเภทสื่อมวลชนข้อใดต่อไปนี้น่าเสนอ เนื้อหาเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้บริโภค
  - หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
  - หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์
  - นิตยสารการเงินการธนาคาร
  - วารสารภายในของบริษัทการบินไทย
  - จุลสารของกรมวิชาการ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์

3. สื่อมวลชนข้อใดต่อไปนี้อยู่ในกลุ่มสื่ออิเล็กทรอนิกส์
  - ก. หนังสือพิมพ์
  - ข. โทรทัศน์
  - ค. สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
  - ง. จดหมายข่าว
  - จ. วารสาร
4. ข้อแตกต่างระหว่างนิตยสารกับหนังสือพิมพ์คือข้อใด
  - ก. ด้านความสดของข่าว
  - ข. ด้านรายละเอียดของเนื้อหา
  - ค. ด้านความถี่พินในการผลิต
  - ง. ด้านการเผยแพร่จำหน่าย
  - จ. ถูกทุกข้อ
5. สิ่งพิมพ์ข้อใดจัดอยู่ในกลุ่มสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
  - ก. จดสาร
  - ข. นิตยสาร
  - ค. วารสาร
  - ง. หนังสือพิมพ์
  - จ. อิเล็กทรอนิกส์เมล์
6. นักวิชาการจัดให้ "ไทยรัฐ" เป็นหนังสือพิมพ์ประเภทใดตามเกณฑ์การจำแนกหนังสือพิมพ์
  - ก. หนังสือพิมพ์หัวสี
  - ข. หนังสือพิมพ์ชาวบ้าน
  - ค. หนังสือพิมพ์แนวคุณภาพเพื่อประชาชน
  - ง. หนังสือพิมพ์แนวประชานิยม
  - จ. ถูกทุกข้อ

7. การแบ่งหนังสือพิมพ์เป็นแนวประชานิยมกับแนวคุณภาพเป็นการจำแนกหรือแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ ตามเกณฑ์ใด
- รูปแบบ
  - เนื้อหา
  - ระยะเวลาเผยแพร่
  - คุณภาพสื่อ
  - ความนิยมของประชาชน
8. หนังสือพิมพ์ระดับชาติหมายถึงข้อใด
- ขายทั่วโลก
  - ขายระดับนานาชาติ
  - ขายทั่วประเทศ
  - ขายดีที่สุดในแต่ละชาติ
  - หนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ
9. บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจคือข้อใด
- จำหน่ายหารายได้
  - เป็นเสมือนสุนัขเฝ้าบ้าน
  - เป็นกึ่งสถาบันสาธารณะ
  - สนับสนุนการบริหารงานหน่วยงาน
  - ทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชน
10. ข้อใดที่ไม่ใช่ การแบ่งประเภทหนังสือเล่ม (book)
- แนวคุณภาพกับแนวประชานิยม
  - นวนิยายกับไม่ใช่นวนิยาย
  - ร้อยแก้วกับร้อยกรอง
  - ขนาดเล็ก ขนาดกระเป๋า ขนาดสี่หน้ายก
  - ปกแข็ง ปกอ่อน

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1. หนังสือพิมพ์รายวันใช้หน่วยใดในการกำหนดพื้นที่
  - ก. พอยต์
  - ข. ไพก้า
  - ค. ตารางนิ้ว
  - ง. คอลัมน์นิ้ว
  - จ. ลูกบาศก์นิ้ว
2. ข้อความที่แสดงชื่อและที่อยู่ของผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา ที่ ปรากฏอยู่ส่วนได้สุดของข้อความในหน้าสุดท้ายของ หนังสือพิมพ์ เรียกว่าอะไร
  - ก. พิมพ์ลักษณ์
  - ข. หัวต่อ
  - ค. หัวตอน
  - ง. คำขวัญ
  - จ. คำนิยม
3. หน้าให้ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ขอให้ผู้อื่นซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ นั้นเขียนขึ้นเพื่อแนะนำหนังสือ เรียกว่าหน้าอะไร
  - ก. กิตติกรรมประกาศ
  - ข. คำนำ
  - ค. คำนิยม
  - ง. คำอุทิศ
  - จ. ความเป็นมา
4. ประเด็นใด **ไม่จำเป็น** ต้องระบุในโจทย์ของการออกแบบสิ่งพิมพ์
  - ก. นโยบาย
  - ข. เวลาดำเนินการ
  - ค. ปัญหา
  - ง. วัตถุประสงค์
  - จ. กลุ่มเป้าหมาย

5. ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงการใดถ้าต้องการให้ผู้รับสารรับรู้ตามลำดับการมองเห็น โดยการกวาดสายตาจากองค์ประกอบหนึ่งไปยังอีกองค์ประกอบหนึ่ง
- ความสมดุล
  - สัดส่วน
  - ความแตกต่าง
  - เอกภาพและความกลมกลืน
  - ทิศทางและการเคลื่อนไหว
6. ในระบบกริด อะไรคือส่วนประกอบที่เป็นพื้นที่ย่อยเกิดขึ้นจากเส้นในแนวตั้งและแนวนอนตัดกันเป็นรูปสี่เหลี่ยม
- ยูนิทกริด
  - อัลเลย์
  - มาร์จิ้น
  - กัตเตอร์
  - กริปเปอร์
7. การออกแบบหนังสือพิมพ์ควรยึดหลักการใด
- ควรสอดคล้องกับรสนิยมของผู้อ่าน
  - ควรมีโครงสร้างแน่นอน สม่าเสมอ
  - ควรคำนึงถึงภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์
  - ควรมีโครงสร้างยืดหยุ่นต่อปริมาณเนื้อหาและคำนึงถึงความสะดวกในการติดตามเนื้อหา
  - ควรคำนึงถึงความสม่าเสมอของตัวอักษร
8. การออกแบบนิตยสารควรคำนึงถึงหลักการใด
- ควรมีภาพประกอบขนาดใหญ่
  - ควรให้เกิดบุคลิกเฉพาะตัวของนิตยสารและสอดคล้องกับรสนิยมผู้อ่าน
  - ควรคำนึงถึงโครงสร้างที่ยืดหยุ่น
  - ควรใช้โครงสร้างที่สม่าเสมอในแต่ละหน้า
  - ควรใช้ตัวอักษรแบบเดียวกันตลอด

9. การออกแบบหนังสือควรคำนึงถึงหลักการใด
- ช่วยให้ผู้อ่านแยกแยะเนื้อหาว่าง่าย
  - ก่อให้เกิดบุคลิกเฉพาะตัวของหนังสือ
  - ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของเนื้อหา
  - ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการเนื้อหา
  - มีโครงสร้างที่แน่นอนสม่ำเสมอ
10. การออกแบบสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจควรคำนึงถึงเรื่องใด
- วัตถุประสงค์และลักษณะการใช้งาน
  - ปริมาณเนื้อหา
  - ความยืดหยุ่นในการจัดหน้า
  - ความสะดวกในการติดตามเนื้อหา
  - รสนิยมของผู้อ่าน

แบบทดสอบหลังเรียน

- คอลลัมน์นี้ว หมายถึงอะไร
  - หน่วยวัดขนาดหนังสือพิมพ์
  - หน่วยที่ใช้กำหนดพื้นที่ของหนังสือพิมพ์
  - ความหนาของหนังสือพิมพ์
  - ขนาดตัวอักษรพาดหัวข่าว
  - ขอบว่างโดยรอบเนื้อที่ของข้อความ
- ส่วนประกอบที่เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่ใช้ทำหน้าที่บ่งบอกให้ผู้อ่านทราบว่าเนื้อหาต่อไปนี้เป็นข่าวที่ต่อจากหัวข่าวในหน้าแรก
  - หัวรอง
  - หัวข่าว
  - ตัวคอลัมน์
  - หัวตอน
  - หัวต่อ

3. หน้าที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นและแนะนำหนังสือโดยผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ อาจกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเขียนที่มาของเนื้อเรื่องเรียกว่าหน้าอะไร
  - ก. คำชี้แจง
  - ข. คำอุทิศ
  - ค. กิตติกรรมประกาศ
  - ง. คำนิยม
  - จ. คำนำ
4. ประเด็นใดที่ไม่จำเป็น ต้องระบุในโจทย์ของการออกแบบสิ่งพิมพ์
  - ก. ประโยชน์ที่ได้รับ
  - ข. นโยบาย
  - ค. ปัญหา
  - ง. วัตถุประสงค์
  - จ. ความคิดรวบยอด
5. หลักการออกแบบข้อใด กล่าวถึงความสัมพันธ์อันหนึ่งอันเดียวกันโดยองค์ประกอบที่แตกต่างมาวางในพื้นที่หน้ากระดาษเดียวกันอย่างกลมกลืน
  - ก. การเคลื่อนไหว
  - ข. เอกภาพ
  - ค. ความสมดุล
  - ง. สัดส่วน
  - จ. จังหวะลีลา
6. ใน ระบบกริดอะไรคือส่วนประกอบที่เป็นเว้นว่างระหว่างยูนิทกริดแต่ละยูนิทที่รวมกันเป็นกลุ่มช่วยให้เกิดการอ่านง่าย
  - ก. อັลเลย์
  - ข. ยูนิทกริด
  - ค. มาร์จิ้น
  - ง. กัดเดอร์
  - จ. ขอบกริด

7. อะไรคือหลักที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบหนังสือพิมพ์
  - ก. การใช้ขนาดตัวอักษรที่กลมกลืน
  - ข. การใช้สีที่แตกต่าง
  - ค. การคำนวณปริมาณเนื้อหาและภาพประกอบที่ได้สัดส่วน
  - ง. โครงสร้างที่ยืดหยุ่นต่อปริมาณเนื้อหาและความสะดวกในการแยกแยะเนื้อหา
  - จ. ความเท่าเทียมในการเสนอเนื้อหาแต่ละประเภท
8. ส่วนประกอบสำคัญที่สุดของปกนิตยสาร ได้แก่ อะไร
  - ก. ภาพปก
  - ข. เรื่องเด่นประจำฉบับ
  - ค. หัวนิตยสาร
  - ง. การใช้สี
  - จ. ตัวโปรยบนปก
9. การออกแบบหนังสือควรคำนึงถึงหน้าใดของหนังสือที่จำเป็นต้องมีในหนังสือทุกเล่ม
  - ก. สารบัญตาราง
  - ข. คำอุทิศ
  - ค. กิตติกรรมประกาศ
  - ง. คำนำ
  - จ. คำนิยม
10. อะไรคือสิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุดในการออกแบบสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
  - ก. ขนาดรูปเล่ม
  - ข. รูปแบบ
  - ค. สี
  - ง. ภาพ
  - จ. วัตถุประสงค์การใช้งาน

ภาคผนวก ข

แผนการสอน

เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

- 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

- 1.2.1 ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม
- 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ
- 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

- 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์
- 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

- 2.1.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร
- 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

- 2.2.1 ลักษณะประเภทของหนังสือพิมพ์
- 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

- 2.3.1 ลักษณะประเภทของนิตยสารและวารสาร
- 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

- 2.4.1 ลักษณะประเภทของหนังสือ
- 2.4.2 การจำแนกประเภทของหนังสือ

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

- 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- 2.5.2 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

**หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
เค้าโครงเนื้อหา****ตอนที่ 7.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์**

- 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.2 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

- 7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ
- 7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

ตอนที่ 7.3 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

- 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์
- 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร
- 7.3.3 การออกแบบหนังสือ
- 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

รายละเอียดชุดวิชา

1. คำอธิบายชุดวิชา

สื่อประชาสัมพันธ์ (Public Relations Media)

ศึกษาบทบาท การใช้เครื่องมือสื่อสารประเภทต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ทั้งในด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมุ่งให้นักศึกษามีความสามารถในการเลือกใช้ และผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ

2. วัตถุประสงค์ชุดวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ในอดีตและปัจจุบันในแง่ของบทบาทหน้าที่และอิทธิพล
2. เพื่อเป็นแนวทางให้นำความรู้ไปผลิตสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ให้เกิดคุณค่าแก่สังคม

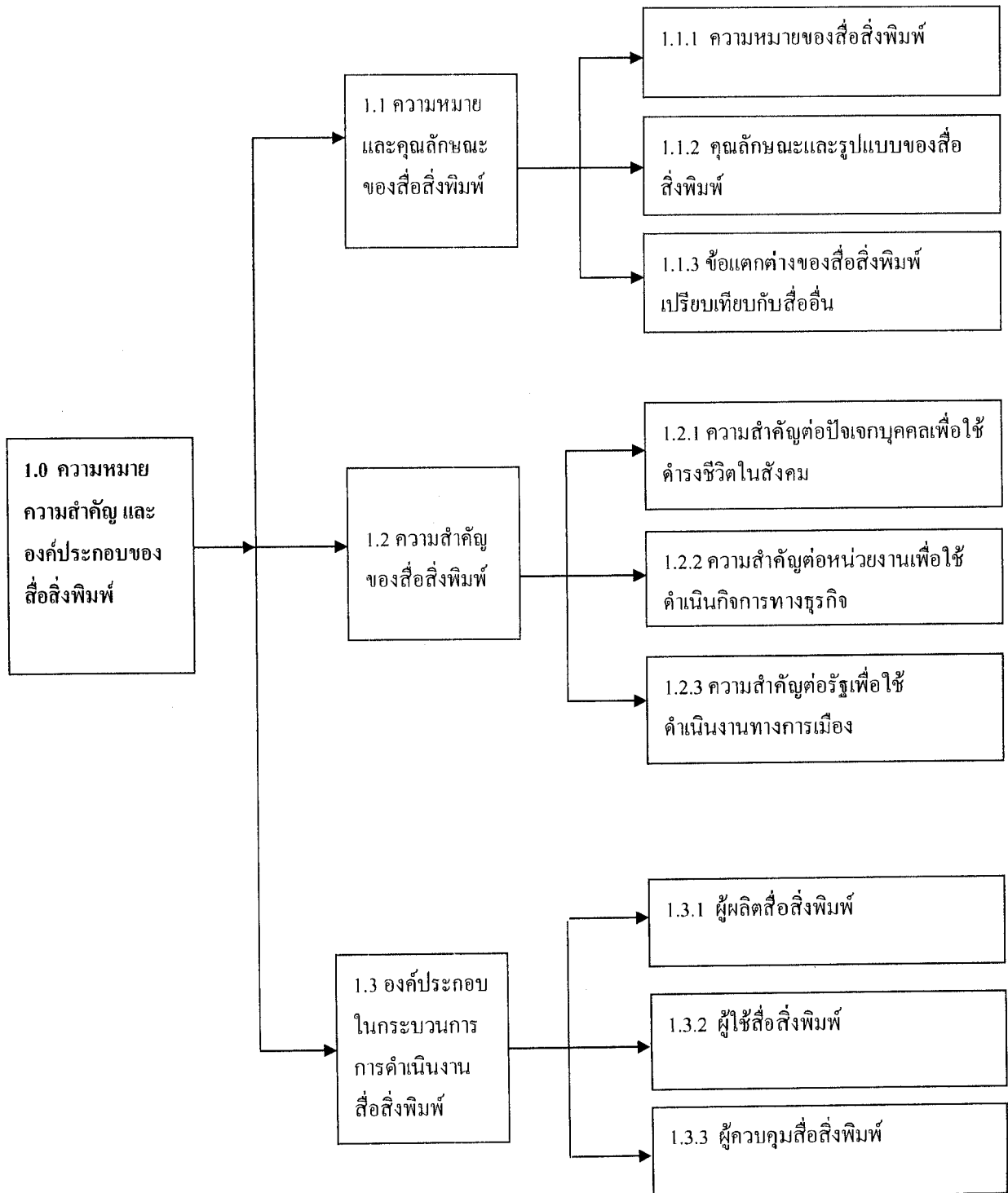
3. รายชื่อหน่วยการสอน

- หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 3 ประวัติและพัฒนาการของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 4 บทบาทและหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 5 เสรีภาพ ความรับผิดชอบและจริยธรรมเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 6 อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 8 การเตรียมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 9 เทคโนโลยีและกระบวนการพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 10 การจัดทำหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 11 การจัดทำนิตยสารและวารสาร
- หน่วยที่ 12 การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- หน่วยที่ 13 การจัดการสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 14 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 15 อุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสังคม

หน่วยที่ 1

ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

แผนผังแนวคิด หน่วยที่ 1

หน่วยที่ 1

ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

- 1.1.4 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.1.5 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.1.6 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

- 1.2.4 ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม
- 1.2.5 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ
- 1.2.6 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

- 1.3.4 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.3.5 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์
- 1.3.6 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

แนวคิด

1. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อมวลชนชนิดแรกของโลก เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีด้านการพิมพ์ในรูปแบบแท่นพิมพ์ของกูเทนเบิร์ก เมื่อ พ.ศ. 1993
2. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อข่าวสารต่างๆ ที่ผลิตด้วยกระบวนการพิมพ์ลงบนวัสดุที่เป็นกระดาษหรือวัสดุอื่น ใช้เป็นสื่อหรือช่องทางในการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ความบันเทิง ไปยังผู้รับสารกลุ่มต่างๆ
3. สื่อสิ่งพิมพ์มีคุณลักษณะเด่นกว่าสื่ออื่น คือ มีความคงทน เปิดรับซ้ำได้ สะดวก มีอิทธิพลด้านข่าวสารและความคิดเห็นค่อนข้างสูง ผู้รับสารสื่อสิ่งพิมพ์ต้องมีความสามารถในการอ่านหนังสือออกเป็นเบื้องต้น และต้องใช้สมาธิในการอ่าน เพื่อรับรู้และทำความเข้าใจมากกว่าสื่อประเภทที่ให้ภาพและเสียง

4. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นแหล่งขุมทรัพย์ของความรู้ ความคิดที่หลากหลาย เป็นแหล่งข่าวสารรอบด้านที่กว้างไกลและทันสมัย เป็นแหล่ง ศิลปวัฒนธรรมและความบันเทิงนันทนาการ ที่มีให้เลือกสรรอย่างหลากหลายดังนั้น สื่อสิ่งพิมพ์จึงมีบทบาทสำคัญต่อความคงอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเอกภาพของสังคม ทั้งในทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การดำรงชีวิตของปัจเจกบุคคลและการดำเนินกิจการขององค์กรต่างๆ
5. องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานของสื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ เจ้าของผู้ลงทุน รวมทั้งผู้ผลิตสารและสื่อ กลุ่มที่สอง คือ ผู้ใช้สื่อ ได้แก่ ผู้ซื้อและผู้เปิดรับและบริโภคข่าวสาร ทั้งระดับปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กร รวมทั้งผู้ใช้สื่อเพื่อ วัตถุประสงค์ในการเผยแพร่โฆษณา และกลุ่มที่สาม คือ ผู้ควบคุมสื่อ ได้แก่ ฝ่ายรัฐบาลที่ควบคุมด้านนโยบายทางกฎหมาย การเมือง และการปกครอง ฝ่ายเจ้าของผู้ลงทุน ฝ่ายผู้ซื้อ ผู้บริโภค ที่ควบคุมด้านการตลาด ฝ่ายประชาชนผู้อ่านที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดกลับไปยังสื่อในทางบวกหรือทางลบ ตลอดจนฝ่ายองค์กรวิชาชีพที่ดูแลด้านจรรยาบรรณและความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่องความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ แล้ว นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่องความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ แล้ว นักศึกษาสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่อประเภทอื่นได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ แล้ว นักศึกษาสามารถ วิเคราะห์ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในสังคมระดับต่างๆทั้งในเชิงการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา การดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคล รวมทั้ง การดำเนินงานขององค์กรต่างๆได้
4. หลังจากศึกษาเรื่องความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ แล้ว นักศึกษาสามารถ บอกถึงกลุ่มบุคคลที่เป็นองค์ประกอบในงานสื่อสิ่งพิมพ์ได้

กิจกรรมระหว่างสอน

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ และตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

3. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายในชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อการเรียนรู้

ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ และตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

การประเมินผล

1. ประเมินจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัดและกิจกรรม

ตอนที่ 1.1

ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 1.1 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

แนวคิด

1. ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์สามารถนิยามได้ทั้งในแง่เป็นช่องทางในกระบวนการสื่อสาร เป็นเทคโนโลยีเผยแพร่สารสนเทศ และเป็นสื่อสารสนเทศตามข้อบังคับทางกฎหมาย
2. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่เกิดจากการผลิตข่าวสาร ด้วยระบบเทคโนโลยีการพิมพ์ลงบน กระดาษหรือวัสดุอื่น มีรูปแบบแตกต่างกับไปตามรูปร่าง ขนาด จำนวนหน้า และ ลักษณะการเข้าเล่ม และมีเนื้อหาแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตกับความต้องการ ของผู้อ่านเป้าหมาย
3. สื่อสิ่งพิมพ์มีข้อเด่นในแง่คุณสมบัติที่มีความคงทนถาวร ความสะดวก และมีข้อเด่นในแง่ ผลกระทบ เช่น การมีอิทธิพลในด้านต่างๆ ต่อสังคม ส่วนข้อด้อย คือ ขั้นตอน กระบวนการการผลิตที่ซับซ้อน วิธีการนำเสนอมีเพียงมิติเดียว ในรูปตัวหนังสือหรือภาพ ที่ไม่เคลื่อนไหว และการรับรู้ต้องอาศัยการอ่านหนังสือออกเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 1.1 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. อธิบายคุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. บอกข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ ได้ถูกต้อง

เรื่องที่ 1.1.1

ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารแพร่หลายไปอย่างกว้างไกล ติดต่อกับผู้คนได้เป็นจำนวนมาก และเป็นสื่อเก่าแก่ที่สุด เกิดก่อนสื่ออื่นๆ คือ “สื่อสิ่งพิมพ์”

ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ตามความหมายที่นิยามไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำว่า “สื่อ” ดังนี้ “ทำการติดต่อให้ถึงกัน ชักนำให้รู้จักกัน” “ผู้หรือสิ่งที่ทำการติดต่อให้ถึงกันหรือชักนำให้รู้จักกัน”

ส่วนคำว่า “พิมพ์” นิยามไว้ว่า “การใช้เครื่องจักรกดตัวหนังสือหรือภาพเป็นต้น เช่น แผ่นกระดาษ ผ้า”

2. คำว่า “สื่อสิ่งพิมพ์” พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 บัญญัติว่า “สื่อสิ่งพิมพ์” หมายความว่า สมุด แผ่นกระดาษ หรือวัตถุใดๆ ที่พิมพ์ขึ้น รวมตลอดทั้งบทเพลง แผนที่ แผ่นผัง แผนภาพ ภาพวาด ภาพระบายสี ใบประกาศ แผ่นเสียง หรือสิ่งอื่นใดอันมีลักษณะเช่นเดียวกัน

3. ความหมายในทางบรรณารักษศาสตร์ “สื่อสิ่งพิมพ์” หมายถึงวัสดุตีพิมพ์ (printed materials) ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเป็นเล่มจากการตีพิมพ์จากเครื่องพิมพ์

4. สื่อสิ่งพิมพ์ ตามความหมายในเชิงการสื่อสาร ได้แก่ สื่อที่ใช้ติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกันด้วยภาษาเขียนหรือสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายได้โดยใช้วัสดุกระดาษพิมพ์ออกมาพร้อมกันหลายสำเนาเพื่อแจกจ่ายให้กับผู้อ่านได้คราวหลายๆ

5. สื่อสิ่งพิมพ์ ตามความหมายในเชิงเทคโนโลยี เป็นการพิจารณาความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ตามเทคโนโลยีการพิมพ์ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์เลตเตอร์เพรสส์ (letter press) หมายถึงสื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตจากระบบการพิมพ์แบบแม่พิมพ์พื้นนูน สื่อพิมพ์ออฟเซต (offset)

เรื่องที่ 1.1.2

คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

คุณลักษณะ

คุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์อาจพิจารณาได้จากลักษณะเด่น และ ลักษณะด้อย ดังนี้

ลักษณะเด่น

1. ความคงทนถาวร นอกจากนี้สื่อสิ่งพิมพ์ยังได้เปรียบในแง่ที่นำมาอ่านหรือดูได้ซ้ำหลายครั้งตามความต้องการ โดยไม่ยุ่งยาก และยังใช้เป็นหลักฐานทางเอกสารอ้างอิงได้ด้วย

2. ความสะดวก สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือเล่ม และเอกสารต่างๆ ให้ความสะดวกทั้งในแง่การพกพานำติดตัวไปไหนมาไหนได้ น้ำหนักไม่มากนัก ไม่กินเนื้อที่ ขึ้นรถลงเรือหรือโดยสารทางอากาศก็นำพาไปได้และยังไม่ต้องใช้อุปกรณ์ใดๆ

การอ่านหนังสือยังมีลักษณะส่วนตัว และไม่รบกวนบุคคลอื่นด้วย นอกจากนี้ยังสะดวกในการนำกลับมาอ่านซ้ำ หยุดอ่านหรือกลับมาอ่านเมื่อไรก็ได้ ข่าวสารไม่ได้หายไปไหน และถ้าลืมเลือนไม่เข้าใจก็สามารถอ่านซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกว่าจะเข้าใจหรือท่องจำก็ได้

3. ค่าใช้จ่าย สื่อสิ่งพิมพ์เฉลี่ยต่อเล่มหรือต่อฉบับนับว่าราคาค่อนข้างถูก

4. การบรรจุ จะบรรจุรายละเอียดในแต่ละครั้งได้มากกว่า และลึกกว่า

5. ผลกระทบ สื่อสิ่งพิมพ์โดยทั่วไปจะมีผลกระทบสูง โดยเฉพาะด้านข่าวสาร ความรู้ และความคิดเห็น หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในการสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างประชาคมติและตรวจสอบรัฐบาลได้ค่อนข้างเข้มแข็ง

ลักษณะด้อย

โดยทั่วไปลักษณะด้อยอาจพิจารณาได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ลักษณะสาร สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อนิ่งตายไม่เคลื่อนไหว ไม่มีมิติเดียว ขาดความน่าสนใจ ไม่ตื่นตาตื่นใจ ไม่ซาบซึ้ง ประทับใจ หรือเร้าอารมณ์ ได้ดีเหมือนสื่อที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหว

2. ความสามารถหรือระดับความรู้ของผู้รับสาร ผู้ที่จะเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ได้อย่างเข้าใจถ่องแท้ ต้องมีความสามารถในการอ่านออกเบื้องต้น ยิ่งความรู้น้อยมีความเสียเปรียบในการอ่าน

3. ความรวดเร็วในการผลิต สื่อสิ่งพิมพ์มีกระบวนการในการผลิตสารด้วยระบบการพิมพ์ที่มีขั้นตอนค่อนข้างซับซ้อนและใช้เวลา

4. การลงทุนในการรับสาร แม้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์จะราคาถูกเมื่อคำนวณต่อเล่มหรือฉบับแต่ก็ต้องลงทุนซื้อเป็นประจำ ในขณะที่สื่อวิทยุลงทุนแค่หนึ่งครั้งก็รับได้ตลอด ลงทุนแค่ค่าถ่านแบตเตอรี่หรือไฟฟ้าเพิ่มเติมเล็กน้อย ในการเปิดรับโทรทัศน์ก็เช่นเดียวกัน ดูได้ตลอดไม่ต้องเสียค่าสมาชิก

รูปแบบ
สื่อสิ่งพิมพ์มีรูปแบบต่างๆ กันขึ้นอยู่กับนโยบาย วัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมายที่รับสาร โดยทั่วไปอาจพิจารณารูปแบบได้จากสิ่งต่อไปนี้

1. **ขนาดรูปเล่ม** เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน ฯลฯ หรือขนาดแผ่นเล็กที่เรียกว่าแทบลอยด์ (tabloid) นอกจากนี้ยังมีรูปแบบในลักษณะอนุสาร (เล่มเล็ก) แผ่นพับ ใบปลิว โปสเตอร์ ที่มีรูปลักษณะและขนาดต่างๆ กัน

2. **การจัดหน้าและการวางเนื้อหา** สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท ต่างมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์นั้นๆ รูปแบบที่เป็นจุดเด่นของสื่อสิ่งพิมพ์อีกประการหนึ่งคือหน้าปก หนังสือพิมพ์มีเอกลักษณ์ของปกที่แตกต่างจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่นอย่างชัดเจน นั่นคือ เน้นการพาดหัวที่เด่นสะดุดตา ออกแบบจัดหน้า บรรจุหัวข่าว เนื้อข่าว และ ภาพข่าว

3. **การเข้าเล่ม** สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทจะมีรูปแบบที่เย็บเล่ม หรือไม่เย็บเล่มแตกต่างกันไป ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความหนาหรือจำนวนหน้าของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ที่มีจำนวนหน้ามากมักจะเย็บเล่มเพื่อความสะดวกในการเปิดอ่านและเก็บรักษา สำหรับหนังสือพิมพ์แล้วจะไม่มีการเย็บเล่ม

4. **วัสดุการพิมพ์** สื่อสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ที่พิมพ์เผยแพร่มักเป็นกระดาษ เพราะน้ำหนักเบา ขนส่งง่าย ราคาถูก แต่อาจใช้กระดาษแตกต่างกันบ้าง เช่น หนังสือพิมพ์มักจะใช้กระดาษราคาถูก เพราะอ่านแล้วส่วนใหญ่ทิ้งเลย

สื่อสิ่งพิมพ์ในงานเพื่อการสื่อสารการตลาด เช่น เพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ อาจต้องใช้วัสดุพิมพ์ที่แปลกๆ และเหมาะสมกับการเผยแพร่ เช่น ฝา พลาสติก กระดาษแข็งเพื่อใช้กับสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นป้ายโปสเตอร์ แผ่นพับ ปฏิทิน หรือแม้กระทั่งบรรจุภัณฑ์ต่างๆ

5. **รูปแบบอื่นๆ** ยังสามารถพิจารณาได้จากความแตกต่างในด้านอื่นๆ เช่น ประเภทเนื้อหา (ข่าว ความรู้ บันเทิง) ลักษณะสาร (ตัวหนังสือ ภาพถ่าย การ์ตูน ภาพวาด สี ขาวดำ ฯลฯ) ระยะการเผยแพร่ (รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน ฯลฯ) ขอบเขตบริเวณที่เผยแพร่ (ท้องถิ่น ภูมิภาค ประเทศ นานาชาติ ฯลฯ) ผู้รับสาร (ส่วนบุคคล กลุ่มเป้าหมาย องค์กร มวลชน ฯลฯ)

เรื่องที่ 1.1.3

ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

สื่อสิ่งพิมพ์ยังมีความแตกต่างจากสื่อมวลชนอื่นในหลายประเด็น ซึ่งอาจแยกพิจารณาดังนี้

1. ความแตกต่างทางการดำเนินงาน

การดำเนินงานของสื่อมวลชนภายใต้การดำเนินงานของรัฐและเอกชนจะมีความแตกต่างกัน ทางด้านการเสนอเนื้อหา สื่อสิ่งพิมพ์ที่ดำเนินการโดยเอกชนสามารถเสนอข่าวและแสดงความ คิดเห็น ตลอดจนเป็นปากเสียงให้กับประชาชนได้ดีกว่าสื่อทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ที่ดำเนินงานโดยทางราชการ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ฉะนั้นสื่อใดก็ตามที่ทาง ราชการดำเนินงานย่อมไม่สามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนได้ดีเท่ากับสื่อที่เป็นการ ดำเนินงานของเอกชน

2. ความแตกต่างทางด้านเนื้อหาที่เสนอ

สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทจะให้ความสำคัญของเนื้อหาไม่เหมือนกัน หนังสือพิมพ์ ให้ความสำคัญแก่ข่าวสารเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์แก่ผู้อ่าน ในขณะที่วิทยุโทรทัศน์ให้ความสำคัญต่อ การโฆษณาสินค้าในหน้าหนังสือพิมพ์ไม่น้อยไปกว่าข่าวสาร เพื่อเป็นรายได้ของหนังสือพิมพ์ สำหรับนิตยสารให้ความสำคัญของเนื้อหาแตกต่างกันไปสุดแล้วแต่จะเป็นนิตยสารประเภทใด สื่อวิทยุกระจายเสียงการให้ความสำคัญด้านเนื้อหาขึ้นอยู่กับนโยบายของสถานีวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ให้ความสำคัญทางด้านความบันเทิงมากกว่าความรู้ แต่ปัจจุบันให้ความสำคัญด้าน ข่าวสารมากขึ้น ภาพยนตร์ ให้ความสำคัญด้าน ความบันเทิงเป็นหลัก เว็บ (Web) ทาง คอมพิวเตอร์เป็นสื่อรูปแบบใหม่ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในยุคข่าวสาร เว็บเป็นสื่อที่ให้ทั้งข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง ในลักษณะการสื่อสารสองทาง

3. ความแตกต่างทางด้านความเร็ว

สื่ออิเล็กทรอนิกส์จะได้เปรียบในด้านความเร็วมากกว่าสื่ออื่นในการนำเสนอข่าวสาร เช่นสื่อ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่อทางเว็บคอมพิวเตอร์ ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ จะมีความเร็วคือ หนังสือพิมพ์รายวันเท่านั้น นิตยสารจะมีระยะเวลาในการออกที่นานวันกว่าหนังสือพิมพ์

4. ความแตกต่างทางด้านความลึก

หนังสือพิมพ์รายวัน วิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อที่เร็วจึงขาดความลึกในการนำเสนอข่าวสาร ส่วนหนังสือ ภาพยนตร์และนิตยสาร เป็นสื่อที่ผลิตซ้ำใช้เวลานานในการผลิต ใ้รายละเอียดด้านเนื้อหาได้ลึกซึ้งกว่าสื่ออื่น ส่วน เว็บทางคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นสื่อผสม (multimedia) จึงได้เปรียบในแง่ในข้อเด่นแต่ละสื่อเข้ามาไว้ด้วยกัน มีความเด่นที่เหนือกว่าสื่ออื่น

5. ความแตกต่างทางด้านความกว้าง

นิตยสารและภาพยนตร์ เป็นสื่อที่ทำหน้าที่ได้ดีกว่าประเภทอื่นในด้านความกว้าง สามารถจัดเสนอเนื้อหาได้หลากหลายประเภท ส่วนหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ไม่สามารถหวังได้ว่าจะมีการเสนอเนื้อหาสาระมากประเภทที่กว้างขวางลึกซึ้งนัก ส่วน เว็บทางคอมพิวเตอร์ จะทำหน้าที่ได้หลากหลายและกว้างขวาง

6. ความแตกต่างทางด้านความคงทน

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่มีความคงทนถาวรสามารถเก็บไว้เป็นหลักฐานได้ ส่วนสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ฟังและชมแล้วก็ผ่านไป ส่วน เว็บทางคอมพิวเตอร์ได้เปรียบกว่าสื่ออื่นคือเรียกดูซ้ำได้และยังเก็บบันทึกไว้ในหน่วยความจำหรือแผ่นได้อีกด้วย

7. ความแตกต่างทางด้านความเป็นท้องถิ่น

หนังสือ นิตยสาร และ ภาพยนตร์ จัดเป็นสื่อที่เสนอเนื้อหาสาระเพื่อคนทั้งประเทศมากกว่าเพื่อคนในท้องถิ่น ส่วนหนังสือพิมพ์ จัดเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. หนังสือพิมพ์เพื่อท้องถิ่น 2. หนังสือพิมพ์ระดับชาติเพื่อผู้อ่านทั้งประเทศ วิทยุโทรทัศน์ มีความเป็นระดับชาติเพราะการส่งภาพสามารถผ่านสัญญาณดาวเทียม ส่วนวิทยุกระจายเสียงมีลักษณะความเป็นท้องถิ่นมากที่สุด และเว็บ ทางคอมพิวเตอร์มีความเป็นสากลมากกว่าสื่ออื่น เพราะสื่อสารได้ทั่วโลก

8. ความแตกต่างทางการรับรู้ทางประสาท

หนังสือเป็นเล่ม จัดว่ามีชีวิตชีวน้อยที่สุด หนังสือพิมพ์อาจจะดีกว่าหนังสือเล่ม มีชีวิตชีวกว่าตรงที่มีการเล่นตัวหนังสือเล็กใหญ่ ฟาดหัวข่าว ภาพยนตร์และวิทยุโทรทัศน์ ช่วยดึงดูดทั้งสายตาและการฟัง เพราะมีความเคลื่อนไหว ส่วนวิทยุกระจายเสียงนั้นมีความตื้นตื้นเร้าใจน้อยมาก เว็บคอมพิวเตอร์มีความเด่นในแง่ที่สามารถรับรู้ทางประสาทสัมผัสได้หลายทางเพราะเป็นสื่อประสมทั้งตัวหนังสือ ภาพ สี แสง และการเคลื่อนไหว ได้เปรียบกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น และยัง สามารถโต้ตอบได้ระหว่างผู้ส่งและผู้รับได้

9. ความแตกต่างประการอื่น

ในด้านความสะดวก วิทยุกระจายเสียง มีความสะดวกในการเปิดรับมากกว่าสื่ออื่น สามารถนำไปไหนมาไหนได้ ฟังที่ไหนก็ได้ ส่วนวิทยุโทรทัศน์จะต้องอาศัยไฟฟ้าและมีขนาดใหญ่ไม่สะดวกในการพกพา ส่วนหนังสือพิมพ์จะต้องอาศัยในการอ่านออกจึงรับรู้ได้

ในด้านผลกำไร วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มีรายได้จากโฆษณามากกว่าสื่ออื่นๆ

ตอนที่ 1.2

ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 1.2 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 1.2.1 ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม
- 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ
- 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

แนวคิด

1. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นกลไกทางสังคม ทำให้สังคมมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้สังคมขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคลเป็นไปได้อย่างราบรื่น สื่อสิ่งพิมพ์ มีแนวโน้มที่จะมีบทบาทมากขึ้นในสังคมสารสนเทศ
2. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางการสื่อสารเพื่อพัฒนาธุรกิจและเศรษฐกิจ ทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาค ทั้งในระดับองค์กรและระดับสังคม
3. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางการสื่อสารทางการเมือง ทั้งจากรัฐบาลถึงประชาชน และจากประชาชนสะท้อนสู่รัฐบาล รัฐบาลมักใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองของตนเอง

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 1.2 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปัจเจกชนได้
2. อธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับหน่วยงานทางธุรกิจได้
3. อธิบายความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับรัฐบาลได้

เรื่องที่ 1.2.1

ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม

สื่อสิ่งพิมพ์สามารถสะท้อนให้ทั้งปัจเจกบุคคลและสังคมได้รับรู้ปัญหาดังนี้

1. ปัญหาสังคมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในสังคมมนุษย์มากขึ้น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และยังมีลักษณะเป็นโลกาภิวัตน์มากขึ้น สร้างกระแสอิทธิพลต่างๆ ทั้ง จากต่างประเทศและเมืองใหญ่ ไปสู่ชุมชนต่างๆ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมในด้านต่างๆ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำลำคลองและปล่อยควันพิษ ปัญหาภาวะมลพิษ ปัญหาประชากรอยู่กันอย่างแออัดภายในเมือง ปัญหาขนส่งและจราจร สื่อสิ่งพิมพ์มักเสนอเรื่องราวต่างๆ ทั้งในความเป็นจริงในรูปข่าวสาร

2. ปัญหาสังคมที่เกิดจากความไม่เป็นระเบียบของสังคม

ปัญหาการเสนอเรื่องราวความไม่เป็นระเบียบของสังคมนี้มีการโต้แย้งกันอยู่เป็นประจำ ซึ่งยากจะหาข้อยุติได้ในขณะที่สาธารณชนวิจารณ์การทำหน้าที่ของสื่อหนังสือพิมพ์ว่ามักเสนอข่าวเกินจริง เน้นข่าวความรุนแรง ความเสื่อมเสียทางศีลธรรมมากเกินไป หนังสือพิมพ์ก็ให้ความเห็นโต้แย้งว่าหนังสือพิมพ์เป็นกระจกส่องสังคมมีหน้าที่เสนอความชั่วร้ายของสังคม เพื่อเป็นบทเรียนไม่ให้เกิดการเอาเยี่ยงอย่าง ช่วยกันแก้ไขปัญหาสังคมและช่วยให้ประชาชนมีความระมัดระวังภัยที่จะเกิดขึ้นด้วย

3. ปัญหาสังคมในระดับชนบท

สื่อสิ่งพิมพ์ นอกจากจะมีบทบาทในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสาร เพื่อปากท้องของประชาชนแล้วยังมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อบำรุงสมองให้ประชาชนในสังคมเป็นคนฉลาดเฉลียวแหลม ดำรงชีวิตให้อยู่รอดได้ในสถานการณ์ต่างๆ นั่นคือ สื่อสิ่งพิมพ์มีความสำคัญในการศึกษา สั่งสอนแนะนำทั้งความรู้ ทักษะและจริยธรรม ให้ความรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ และนอกโรงเรียน หนังสือตำราต่างๆ มีบทบาทสำคัญที่สุดในด้านการให้ความรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งข่าวสารความรู้ประจำวันที่หลากหลาย นอกจากเสนอข่าวประจำวันแล้ว หนังสือพิมพ์ยังมีคอลัมน์ให้ความรู้ ทักษะ และความคิดเห็นทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วิชาอาชีพกฎหมาย ภาษาวรรณกรรม และศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ

สื่อสิ่งพิมพ์มีส่วนช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและในอนาคต และช่วยให้มนุษย์ได้เรียนรู้การดำรงชีวิตในทุกๆ ทางและในทุกๆ โอกาส

เรื่องที่ 1.2.2

ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ

1. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อประโยชน์ทางการตลาด

งานทางด้านธุรกิจจะได้รับความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารเป็นส่วนประกอบสำคัญ จะต้องมียระบบข้อมูลข่าวสารเชื่อมโยงติดต่อระหว่างผู้ผลิต ได้แก่ หน่วยงานอุตสาหกรรม และผู้จำหน่ายซึ่งได้แก่ หน่วยงานทางด้านพาณิชย์กรรม

การโฆษณาที่อาศัยสื่อสิ่งพิมพ์มีวิธีการในรูปแบบต่างๆ กัน นับตั้งแต่การอาศัยการโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์และหน้านิตยสารเป็นสื่อหลัก จนถึงการใช้สื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นปลิวแผ่นพับ และโปสเตอร์ต่างๆ เป็นต้น

2. ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของหน่วยงานธุรกิจ

หน่วยงานธุรกิจนอกจากจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อประโยชน์ทางการตลาดแล้ว ยังได้อาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ในงานประชาสัมพันธ์ด้วย ถือกันว่าการประชาสัมพันธ์เป็นงานที่สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานนั้นๆ กับบุคลากรในหน่วยงาน รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนทั่วไปด้วย การประชาสัมพันธ์ช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้าได้รับความเชื่อถือจากฝ่ายต่างๆ ทั้งบุคลากรในหน่วยงานและลูกค้าทั่วไป สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางหนึ่งที่งานประชาสัมพันธ์อาศัยเป็นช่องทางการสื่อสาร

สื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดทำโดยหน่วยงานธุรกิจเพื่อแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บริการต่างๆ นั้น สามารถจัดทำในหลายรูปแบบตั้งแต่หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ คู่มือ หรือโปสเตอร์ เป็นต้น สื่อสิ่งพิมพ์ที่สำคัญและนิยมจัดทำกันมากคือ วารสารหน่วยงาน

เรื่องที่ 1.2.3

ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

รัฐจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์ไปในแนวทางใดขึ้นอยู่กับรูปแบบการปกครองหรืออุดมการณ์ทางการเมืองของแต่ละประเทศ โดยปกติแล้วผู้นำประเทศที่ขึ้นมาบริหารประเทศใหม่ๆ หรือฝ่ายปกครองที่ขึ้นสู่อำนาจใหม่ๆ มักจะใช้อุดมการณ์ทางการเมืองรวมคนเข้าไว้ด้วยกันให้ทำในสิ่งที่ผู้นำต้องการ การใช้สื่อสิ่งพิมพ์จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่รัฐใช้เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของอุดมการณ์ทางการเมือง

การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการดำเนินงานของรัฐในแต่ละอุดมการณ์ทางการเมืองนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยในแต่ละประเทศ และ ถึงแม้อุดมการณ์ทางการเมืองจะไม่เปลี่ยนแปลง ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามผู้นำของแต่ละประเทศ ยกตัวอย่าง เช่น

1. การใช้เพื่ออุดมการณ์ทางการเมืองแบบฟาสซิสต์ (Fascism)

ประเทศไทยเคยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการตอบสนองการดำเนินงานของรัฐในลักษณะชาตินิยม เช่นกัน ระหว่างก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลไทยได้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการสร้างให้ประชาชนมีความรักชาติ คิดถึงความยิ่งใหญ่ของชาติในแถบแผ่นดินทอง โน้มน้าวให้ประชาชนเกลียดชังชาติยุโรปที่มายึดแบ่งแยกแผ่นดินไทย ตลอดจนปลุกเร้าประชาชนให้ร่วมมือร่วมใจกันทำสงครามเรียกร้องแผ่นดินคืนจากต่างชาติ เช่นการทำสงครามอินโดจีนกับฝรั่งเศส เป็นต้น

2. การใช้เพื่ออุดมการณ์ทางการเมืองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

การใช้สื่อสิ่งพิมพ์จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งทางด้านการเมืองและการปกครองของสหภาพโซเวียต ในยุคก่อนการล่มสลายของสหภาพโดยทั่วไประบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ในประเทศอื่น จะมีลักษณะการดำเนินการเรื่องสื่อมวลชนและเป้าหมายคล้ายคลึงกัน เช่น การดำเนินการเรื่องสื่อมวลชนต่างๆ

ความรับผิดชอบของการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์นั้นก็เพื่อตอบสนองรัฐและเพื่ออุดมการณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์ และมีหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญ คือ ดำเนินการพิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นและวิจารณ์ตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อให้ถึงซึ่งเป้าหมายที่จะให้ผู้ใช้แรงงานและชาวไร่ชาวนาได้รับข่าวสาร โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมกลุ่มคนที่อ่านหนังสือพิมพ์มาพิพากษ์วิจารณ์ข่าวประจำวัน เพื่อให้แน่ใจว่าได้รับข่าวสารต่างๆ

วิธีการจัดทำสิ่งพิมพ์และการใช้สิ่งพิมพ์ของสิ่งพิมพ์ของสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ต่างก็ยึดถือในหลักการที่จะดำเนินไปสู่เป้าหมายของพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งวิธีการของคอมมิวนิสต์ จะเป็นวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่ก็ตาม จะมีเสรีภาพตามหลักการของระบบเสรีประชาธิปไตยหรือไม่ ก็ตาม แต่ก็มีคามมุ่งมั่นในหลักการเดียวกัน คือ ใช้สิ่งพิมพ์เพื่อประโยชน์ของรัฐเป็นประการ สำคัญ

3. การใช้สิ่งพิมพ์ในการดำเนินงานของรัฐตามแบบเสรีนิยมแนวทุนนิยม

การเผยแพร่กิจการของรัฐมีทั้งที่ทำโดยรัฐบาลโดยตรงหรือหน่วยราชการต่างๆ ข้าราชการและ ความรู้ที่เสนอทางสิ่งพิมพ์ต่างๆ จัดทำขึ้นมาด้วยการอาศัยงบประมาณแผ่นดินและในบาง หน่วยงานก็อาศัยเงิน โฆษณาสินค้าจากหน่วยงานธุรกิจเป็นเงินอุดหนุนในการจัดทำสิ่งพิมพ์ แต่ การจัดทำสิ่งพิมพ์ของหน่วยราชการต่างๆ นั้นจะต้องอยู่ในกรอบวินัยของทางราชการ ไม่ สามารถเสนอเนื้อหาไปในทางที่ขัดแย้งต่อนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยงาน ราชการที่ผู้จัดทำสังกัดอยู่

การใช้สิ่งพิมพ์ในการดำเนินงานของรัฐนั้นจะได้รับความเชื่อถือจากประชาชนเพียงใด ขึ้นอยู่กับศรัทธาของประชาชนที่มีต่อระบบการปกครองของประเทศ ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นการ ปกครองในระบบใด และขึ้นอยู่กับความเลื่อมใสของประชาชนที่มีต่อผู้นำของประเทศด้วย ความ เชื่อถือนั้นจะมีผลถึงความเชื่อที่มีต่อสิ่งพิมพ์ของรัฐที่ดำเนินการเผยแพร่ข่าวสาร และความรู้ ต่างๆ ส่วนรัฐจะมีประสิทธิภาพในการใช้สิ่งพิมพ์เพียงใดขึ้นอยู่กับรัฐบาลและกลไกของรัฐเอง

ตอนที่ 1.3

องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 1.3 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์
- 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

แนวคิด

1. ผู้ผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง เจ้าของหรือผู้ปฏิบัติงาน อาจเป็นภาครัฐหรือเอกชน อาจเป็นปัจเจกชน กลุ่มบุคคล องค์กรขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ และอาจมีวัตถุประสงค์ทั้งในเชิงธุรกิจ เชิงบริการสังคม หรือเพื่อเฉพาะกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง กลุ่มผู้รับสารที่บริโภคข่าวสารเพื่อสนองประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งรวมทั้งกลุ่มผู้ที่ต้องการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง และกลุ่มผู้ใช้เพื่อการโฆษณาสินค้าหรือบริการต่างๆ
3. ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ฝ่ายรัฐบาลที่ควบคุมในเชิงกฎหมายและนโยบาย ฝ่ายผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้นที่ควบคุมโดยการกำหนดนโยบายเป้าหมายทางธุรกิจ ฝ่ายสาธารณชนที่ควบคุมโดยการซื้อหรือไม่ซื้อ หรือโดยการแสดงปฏิกิริยาสะท้อนกลับในลักษณะต่างๆ และฝ่ายวิชาชีพที่ดูแลด้านจรรยาบรรณ

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 1.3 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. บอกถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์ประกอบการดำเนินงานของสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. อธิบายลักษณะของผู้ผลิตสารและสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. บอกถึงลักษณะการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของกลุ่มผู้บริโภคข่าวสารและผู้เผยแพร่โฆษณาได้
4. อธิบายถึงวิธีการและรูปแบบในการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์โดยฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้บริโภคได้

เรื่องที่ 1.3.1

ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ในที่นี้มิได้หมายถึง ผู้พิมพ์หรือสำนักพิมพ์เท่านั้น แต่มองในลักษณะกระบวนการสร้างสรรค์สื่อสิ่งพิมพ์ขึ้นมา และพิจารณาในแง่การเป็นเจ้าของ ผู้มีกรรมสิทธิ์และบุคลากรที่มีบทบาทในการสร้างสรรค์สื่อ

ผู้ผลิตในฐานะเจ้าของ

การเป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง การมีกรรมสิทธิ์และรับผิดชอบในสื่อสิ่งพิมพ์นั้นทั้งทางพฤตินัยและนิตินัย การเป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์สามารถแบ่งพิจารณาได้ในลักษณะดังนี้

1. เจ้าของในแง่จำนวนบุคลากร
2. เจ้าของในแง่ของลักษณะหน่วยงาน
3. เจ้าของในแง่ของรูปแบบองค์กรธุรกิจ

การเป็นเจ้าของสื่ออีกลักษณะหนึ่งเรียกว่า กลุ่มรวมธุรกิจ (Media Conglomerates) ซึ่งหมายถึง การเป็นเจ้าของสื่อ เช่น เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์แล้วยังเป็นเจ้าของธุรกิจอื่นๆ ในเวลาเดียวกันด้วย เช่น เป็นเจ้าของธุรกิจอาหารสัตว์ ธุรกิจขายอุปกรณ์การสื่อสาร ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ผู้ผลิตในฐานะผู้ดำเนินการ

ผู้ผลิตในกิจการสื่อสิ่งพิมพ์มีลักษณะเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยผู้รับผิดชอบแต่ละด้านในขั้นตอนต่างๆ เพื่อ สร้างสรรค์สารและสื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือมวลชนต่างๆ จากระดับของผู้เป็นเจ้าของที่มีอำนาจในระดับนโยบายหลักที่ต้องปฏิบัติการ เพื่อดำเนินการให้ เป็นไปตามนโยบายที่ตั้งไว้ ผู้ผลิตในระดับนี้พิจารณาได้จากบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่รับผิดชอบในองค์กรสื่อสิ่งพิมพ์ดังนี้

1. บุคลากรฝ่ายบรรณาธิการ
2. บุคลากรฝ่ายพิมพ์หรือฝ่ายผลิต
3. บุคลากรฝ่ายขนส่งและจัดจำหน่าย หรือฝ่ายการตลาด
4. บุคลากรฝ่ายบริหารจัดการ

โดยสรุปบุคลากรทุกฝ่ายของสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะ ผู้ สร้างสรรค์ และผลิตสื่อต่างๆก็มีความสำคัญแลพึ่งพาซึ่งกันและกัน เป็นระบบและทีมงาน

เรื่องที่ 1.3.2

ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์นั้นสามารถเป็นได้ทั้งในฐานะผู้อ่านหรือผู้บริโภคนสื่อสิ่งพิมพ์ หรือในฐานะผู้เป็นแหล่งข่าวหรือแหล่งให้ข้อมูลสื่อสิ่งพิมพ์และในฐานะผู้เป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์เอง

สถานภาพของผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

1. **ผู้ใช้ สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะปัจเจกบุคคล** ในฐานะปัจเจกบุคคล ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์หรือผู้อ่านต้องการทราบข่าวสารที่ก่อผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตนเอง รวมทั้งข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองของรัฐ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจในการดำเนินวิถีชีวิตของตนเองได้ สิ่งที่ผู้อ่านต้องการจึงเป็นเนื้อหาเรื่องราวที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง มีความละเอียดลึกซึ้ง และช่วยเสริมสร้างสติปัญญา ซึ่งถึงว่าสื่อสิ่งพิมพ์ควรมีความถูกต้องไม่หลอกลวงผู้อ่าน

2. **ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะกลุ่มพลังและองค์กรทางสังคม** ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะกลุ่มพลังและองค์กรทางสังคม อาจจะเป็นพรรคการเมือง สหภาพแรงงาน องค์กรทางศาสนา องค์กรสตรีและเยาวชน ตลอดจนสมาคมวิชาชีพต่างๆ กลุ่มพลังและองค์กรทางสังคมเหล่านี้อาจใช้สื่อสิ่งพิมพ์ไปในทางเสนอ ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มและองค์กรของตนเอง หรือไม่ก็ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ผลักดันความคิดที่เป็นแนวของกลุ่มคือองค์กรของตน เพื่อแสวงหาแนวร่วมและเรียกร้องการสนับสนุนจากประชาชน

3. **ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรม** กลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมจัดเป็นกลุ่มผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่สำคัญ การใช้อาจใช้โดยตรง คือ การออกสื่อสิ่งพิมพ์เอง หรือการเข้าไปมีส่วนหรือออกทุนส่วนหนึ่งในการดำเนินงาน ลักษณะนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานธุรกิจกับสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะเจ้าของทุนเท่านั้น หรือเข้าไปใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะผู้บริโภคนข่าวสาร และเป็นแหล่งข้อมูลทางธุรกิจก็ทำได้ รวมทั้งการลงโฆษณาธุรกิจและบริการ

4. **ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะรัฐบาล** ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะรัฐบาลนั้นมองได้ทั้งในลักษณะที่เป็นแหล่งข่าวเผยแพร่หรือถ่ายทอดข่าวสารด้านนโยบายและการปฏิบัติงานของรัฐบาลสู่ประชาชน กับเป็นผู้รับรู้ปฏิกิริยาสะท้อนกลับจาประชาชนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์มายังรัฐบาล

การวิเคราะห์ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะผู้อ่าน

โดยทั่วไปการวิเคราะห์ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์มักพิจารณาศึกษาข้อมูลในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านลักษณะประชากร
2. ด้านลักษณะทางจิตวิทยา
3. ด้านสังคม การเมือง วัฒนธรรม
4. ด้านความคาดหวังประโยชน์ สื่อสิ่งพิมพ์ที่จะประสบความสำเร็จต้องวิเคราะห์ผู้ใช้ในฐานะผู้

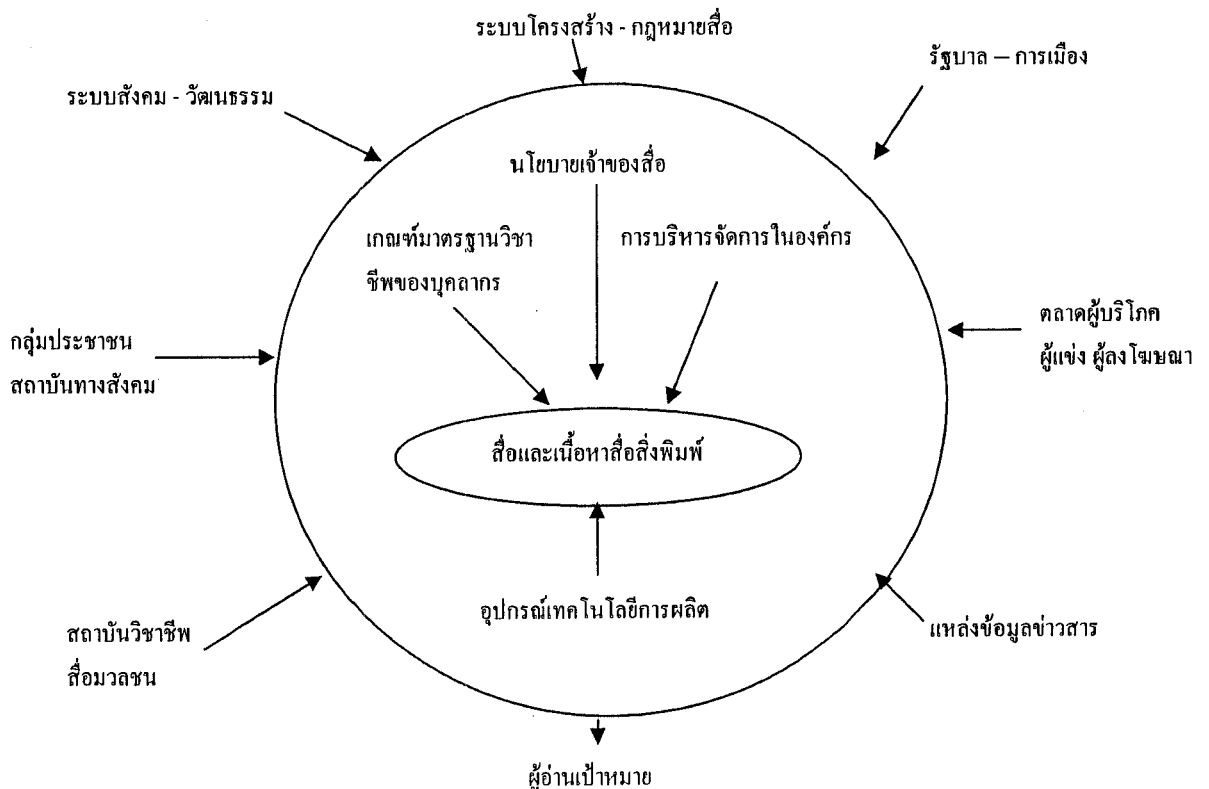
เรื่องที่ 1.3.3

ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นองค์กรที่มีบทบาททั้งทางธุรกิจ และทางสังคม ดังนั้นกิจการสื่อสิ่งพิมพ์จึงถูกคาดหวังและกดดันจากฝ่ายต่างๆ ทั้งจากเจ้าของหรือผู้บริหารในองค์กรสื่อและจากผู้บริโภคสื่อในตลาด การแข่งขันทางธุรกิจ รวมทั้งจากสถาบันต่างๆ และกลุ่มประชาชนในสังคม จากวงการวิชาชีพสื่อมวลชนด้วยตนเอง และจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนมโนสำนึกของบุคลากรสื่อเอง หากจะพิจารณาการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นอยู่ขณะนี้ อาจกล่าวได้ว่ามาจาก 5 ทางด้วยกันคือ

1. การควบคุมด้านเศรษฐกิจ ธุรกิจ ตลาดผู้บริโภค ผู้ลงโฆษณา คู่แข่งทางการตลาด (สื่ออื่นๆ)
2. การควบคุมด้านกฎหมาย การเมือง รัฐบาล
3. การควบคุมด้านสังคม วัฒนธรรม การคาดหวังของกลุ่มสาธารณะต่างๆ ในฐานะผู้รับสาร
4. การควบคุมด้านการปฏิบัติงาน แหล่งข้อมูลข่าวสาร อุปกรณ์เทคโนโลยี เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของบุคลากร
5. การควบคุมด้านวิชาชีพ หลักจริยธรรม กลุ่มนักวิชาชีพ มโนธรรม

ถ้านำปัจจัยข้างต้นมาแสดงในรูปแผนภูมิจะเห็นระดับของอิทธิพลที่มีต่อการนำเสนอเนื้อหาสื่อสิ่งพิมพ์ตั้งแต่ระดับปัจจัยภายใน ไปสู่ปัจจัยภายนอกดังนี้

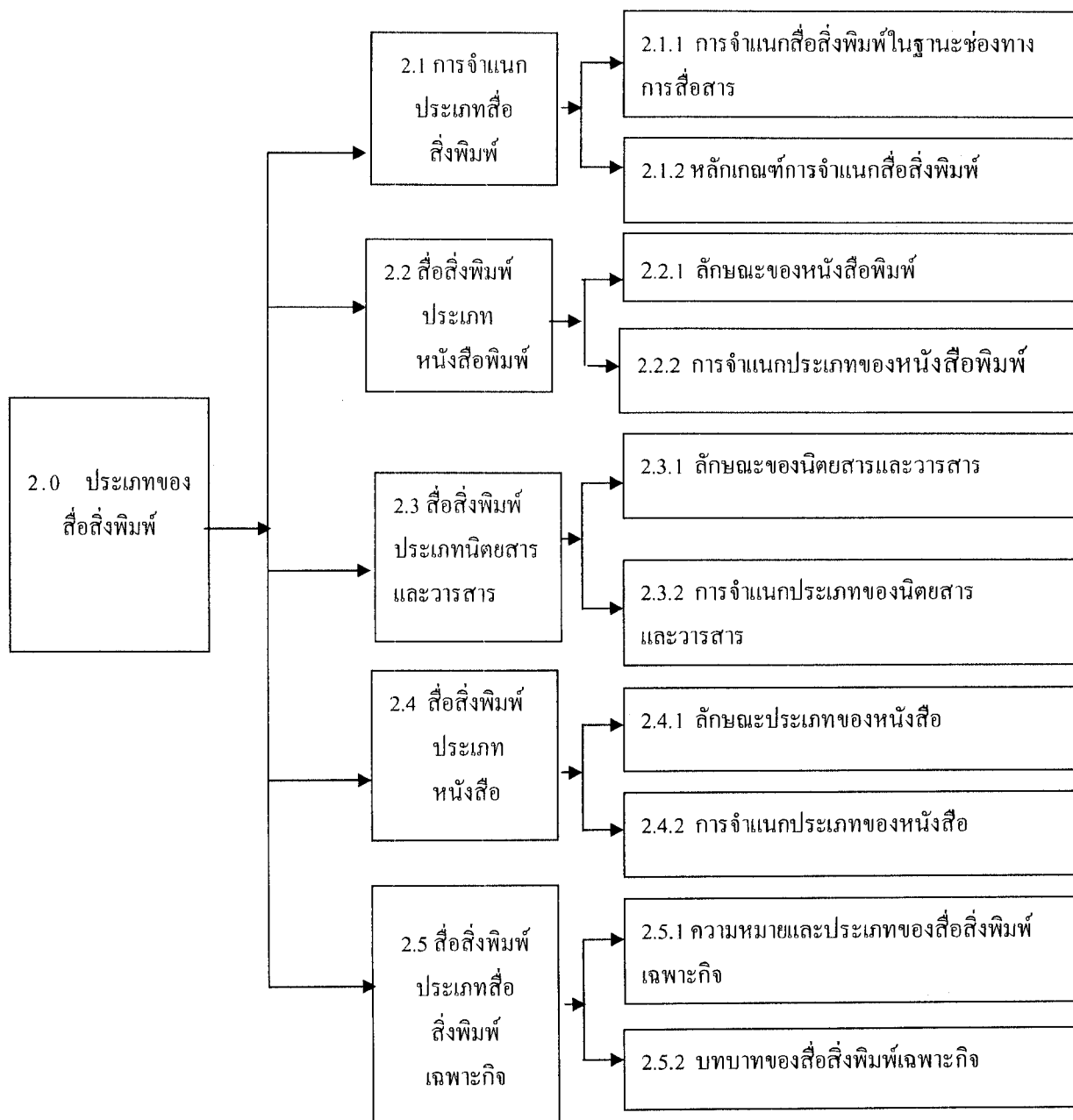

ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสื่อสิ่งพิมพ์

หน่วยที่ 2

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

แผนผังแนวคิด หน่วยที่ 2

หน่วยที่ 2

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

2.1.3 การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร

2.1.4 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

2.2.2 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

2.3.3 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

2.3.4 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

2.4.3 ลักษณะของหนังสือ

2.4.4 การจำแนกประเภทของหนังสือ

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

2.5.3 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

2.5.4 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

แนวคิด

1. สื่อสิ่งพิมพ์สามารถแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เกณฑ์อะไรเป็นตัวกำหนด เช่น รูปแบบ ขอบเขต หรือระยะเวลาในการออกเผยแพร่จำหน่าย โดยทั่วไปสื่อสิ่งพิมพ์อาจจะแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มแรกเป็นสื่อมวลชนรูปแบบดั้งเดิม ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร และหนังสือ ส่วนกลุ่มแรกเป็นสื่อในรูปแบบพิเศษอื่นๆ เช่น โฆษณา หรือเพื่อการศึกษาค้นคว้า และการพัฒนา เป็นต้น ในกลุ่มนี้เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

2. หนังสือพิมพ์มีผู้แบ่งในหลายลักษณะ อาจแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่เสนอเนื้อหาทั่วไปกับหนังสือที่เสนอเนื้อหาเฉพาะด้าน หนังสือพิมพ์แนวประชานิยมที่เน้นข่าวแง่มุมและสิ่งที่น่าสนใจ

กับแนวคุณภาพที่เน้นข่าวเนื้อหาสาระ หนังสือพิมพ์รายวันกับที่ไม่ใช่รายวัน หนังสือพิมพ์ระดับชาติกับส่วนท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ขนาดแผ่นใหญ่กับขนาดแผ่นเล็กหรือแทบลอยด์

3. นิตยสารและวารสารมีข้อแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ที่เห็นเด่นชัดคือ หนังสือพิมพ์นั้นเน้นการเสนอข่าวประจำวัน ส่วนนิตยสารและวารสารเน้นด้านบทความสารคดี มักจะออกจำหน่ายหรือเผยแพร่เป็นรายคาบที่ไม่ใช่รายวัน มีการเข้าเล่ม มีปก มีขนาดรูปเล่มและสีที่สวยงาม พิถีพิถัน แตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ทั่วไป ที่มักเน้นความรวดเร็วใหม่สดและทันเหตุการณ์มากกว่า

4. หนังสือมีทั้งหนังสือเรียน หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสือประเภท นวนิยายหรือบันเทิงเรีงรมย์ มีทั้ง ปกอ่อนและปกแข็ง ขนาดมาตรฐานเอ4 กับ 8 หน้ายกหรือขนาดเล็กแบบ พ็อกเก็ตบุ๊ก หรือ ขนาดอื่นๆ ข้อแตกต่างของหนังสือจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารและวารสารที่เห็นชัดก็คือ ออกจำหน่าย หรือเผยแพร่ตามสะดวก กล่าวคือไม่มีกำหนดออกเป็นรายประจำ เช่น รายวัน รายสัปดาห์ รายปี หรือรายเดือน ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเรื่องเดียวกันตลอดเล่ม

5. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบพิเศษต่างๆ ที่ผลิตออกเผยแพร่เพื่อกิจกรรมหรือวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงาน กลุ่มบุคคล หรือปัจเจกบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น เพื่อการบริหาร เพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ หรือเพื่อการศึกษาและการพัฒนาต่างๆ เป็นต้น สื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบนี้อาจเป็นลักษณะโปสเตอร์ แผ่นพับ ใบปลิว จดหมาย ข่าว คู่มือ รายงานประจำปี ฯลฯ รวมทั้งในรูปแบบของสื่อมวลชนดั้งเดิม เช่น ออกเป็นหนังสือพิมพ์วารสาร และนิตยสาร เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ แล้วนักศึกษาสามารถจดจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่อง ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ แล้วนักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสารได้
4. หลังจากศึกษาเรื่องประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว นักศึกษาสามารถ อธิบายลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือได้
5. หลังจากศึกษาเรื่องประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว นักศึกษาสามารถ อธิบายลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้

กิจกรรมระหว่างสอน

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์
ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ ตอนที่
2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ ตอนที่ 2.5
สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
3. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายในชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ตอนที่ 2.1

การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 2.1 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 2.1.1 การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร
- 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

แนวคิด

1. สื่อสิ่งพิมพ์มีลักษณะต่างจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในแง่ที่ว่า เป็นสื่อที่ผลิตโดยเทคโนโลยีการพิมพ์วัสดุพิมพ์ส่วนใหญ่คือกระดาษ ในขณะที่สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผลิตโดยกระบวนการทางไฟฟ้าและระบบดิจิทัล
2. สื่อสิ่งพิมพ์แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มแรกเป็นสื่อมวลชนดั้งเดิมที่มีวัตถุประสงค์ทั่วไปประกอบด้วยหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร และหนังสือ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะกิจต่างๆ เช่น การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบพิเศษต่างๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ ใบปลิว ฯลฯ รวมทั้งสื่อเฉพาะกิจในรูปแบบหนังสือพิมพ์และนิตยสารหรือวารสารด้วย
3. สื่อสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางการสื่อสารทั้งระดับระหว่างบุคคล ภายในองค์กร และสู่มวลชนหรือสาธารณะ
4. หลักเกณฑ์ในการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์มีหลายประการ เช่น จำแนกตามวัตถุประสงค์ ตามรูปแบบรวมทั้งตามระยะเวลาและขอบเขตในการเผยแพร่ เป็นต้น

เมื่อศึกษาตอนที่ 2.1 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความแตกต่างในฐานะช่องทางการสื่อสารของสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่อประเภทอื่นได้
2. อธิบายหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. จำแนกสื่อสิ่งพิมพ์เป็นประเภทต่างๆ ได้

เรื่องที่ 2.1.1

2.1.1 การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร

สื่อมวลชนอาจแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ซึ่งมีเกณฑ์แตกต่างกันไป แต่นิยมกันและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป คือ การแบ่งโดยอาศัยลักษณะด้านเทคนิคของสื่อเป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถแบ่งสื่อมวลชนออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. **สื่อสิ่งพิมพ์ (print media)** เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิคด้านการพิมพ์ สร้างสารในรูปแบบต่างๆ ขึ้นมา เช่น เป็นตัวหนังสือ รูปภาพ แผนภูมิ ฯลฯ สารเหล่านี้จะถูกรับรู้โดยประสาทตา หรือการมองเห็นเป็นสิ่งสำคัญ (ยกเว้นสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับคนตาบอด) ตัวอย่างของสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือเล่ม แผ่นพับ โบปลิว โปสเตอร์ จดหมายเวียน เป็นต้น

2. **สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic media)** เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิคด้านอิเล็กทรอนิกส์หรือไฟฟ้า สร้างสารในรูปของเสียงและภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว สารเหล่านี้จะถูกรับรู้โดยประสาทตาและหู คือทั้งการมองเห็นและได้ยิน ตัวอย่างของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ยุคดั้งเดิมอาจแบ่งได้เป็น 2 พวก พวกแรก คือ สื่อที่ให้เสียง ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง (รวมทั้งเครื่องบันทึกเสียงด้วย ในกรณีที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือส่งสารไปสู่มวลชน) และพวกที่สองคือ สื่อที่ใช้ทั้งภาพและเสียง ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ วีดิทัศน์ และภาพยนตร์

ส่วนอิเล็กทรอนิกส์ยุคใหม่ที่จัดว่าเป็นสื่อใหม่คือ สื่อคอมพิวเตอร์ หรือ สื่อดิจิทัล (digital media) ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology .IT) ซึ่งได้แก่ ช่องทางการสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เช่น เว็บต่างๆ (Webs) ในอินเทอร์เน็ต

สำหรับประเภทสื่อสิ่งพิมพ์อาจแบ่งได้เป็นกลุ่มต่างๆดังนี้

1. **กลุ่มสื่อระหว่างบุคคล** กลุ่มสื่อภายในกลุ่มหรือองค์กร และกลุ่มสื่อมวลชนหรือสาธารณะ สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือ หรือแผ่นพับ โบปลิว โปสเตอร์ สามารถเป็นได้ทั้งสื่อในระดับระหว่างบุคคลภายในองค์กร และสื่อมวลชน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สื่อสารว่าด้วยการสื่อสารกับใคร ตัวต่อตัว กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มสาธารณะ ถ้าสื่อสารกับกลุ่มสาธารณะหรือสื่อมวลชนก็เรียกว่าเป็นสื่อมวลชน

2. **กลุ่มสื่อสารมวลชนทั่วไปกับกลุ่มสื่อสารเฉพาะกิจ** กลุ่มแรกทำการสื่อสารตามปรัชญาและพันธกิจหน้าที่ของสื่อมวลชนทั่วไป คือมุ่งเป็นกลไกในการเฝ้าระวังเตือนภัยให้กับสมาชิก

สังคม ประสานเชื่อมโยงสร้างความผูกพันทางสังคม ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมจรรยาบรรณ และ จรรโลงจิตใจให้ความบันเทิงแก่สมาชิกในสังคม ส่วนกลุ่มสื่อเฉพาะกิจมุ่งเป้าหมายเฉพาะเรื่องและ เฉพาะกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของผู้สื่อสาร เช่น บริษัทธุรกิจขายสินค้า จะใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ในรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการโฆษณาให้เกิดความรู้ ขอมรับและซื้อสินค้า ส่วนหน่วยงาน ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อาจใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อสร้างความ เข้าใจอันดีกับสมาชิกภายในองค์กร หรือสร้างความประทับใจและการยอมรับในกลุ่มประชาชน ผู้ใช้บริการซึ่งสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนี้เรียกกันว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

3. กลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์ในแบบฉบับสื่อมวลชนทั่วไปกับสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบพิเศษต่างๆ สื่อ สิ่งพิมพ์กลุ่มแรก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่าเป็นรูปแบบของสื่อมวลชนดั้งเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และ หนังสือ สื่อกลุ่มนี้ค่อนข้างจะมีรูปแบบมาตรฐานเป็น แบบฉบับสากล ส่วนสื่อกลุ่มหลังนี้มีลักษณะพิเศษที่สามารถออกแบบได้ต่างๆ นานาหลากหลาย ขึ้นอยู่กับผู้สื่อสาร เช่น แผ่นพับก็มีหลายขนาดหลายรูปแบบ หลายลักษณะเนื้อหา มีทั้งแผ่นพับ แนะนำหน่วยงาน แผ่นพับแนะนำสินค้า และแผ่นพับที่เป็นคู่มือ เป็นต้น นอกจากนี้ โปสเตอร์หรือแผ่นปิด ใบปลิว จุลสาร รวมทั้งปฏิทิน ก็ออกแบบได้ ต่างๆ นานา เพื่อให้เกิดความ แปลกใหม่สะดุดตา และประทับใจ มักไม่ค่อยมีลักษณะที่เป็นสากลเท่ากับสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบ สื่อมวลชนดั้งเดิม

เรื่องที่ 2.1.2

หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

การจัดหมวดหมู่หรือแบ่งประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีปรากฏอยู่ทั่วไปตามความนิยม จะแบ่งเป็นประเภทต่างๆ คือ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร หนังสือ ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ในลักษณะพิเศษออกไปเช่น โปสเตอร์ ป้ายประกาศ เอกสารแผ่นพับ แผ่นปลิว หนังสือเล่มเล่มเล็กหรืออนุสาร จัดอยู่ในพวกสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบพิเศษ สื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้มักจะผลิตขึ้นมาเพื่อกิจการเฉพาะอย่าง เช่น เพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เพื่อการรณรงค์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อการศึกษา เป็นต้น จึงอาจเรียกได้ว่าเป็นกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์อีกประเภทหนึ่งที่จัดว่ามีปริมาณมากและมีบทบาทอย่างยิ่งในการศึกษา คือ หนังสือพวกตำราเรียนหรือแบบเรียน ตลอดจนหนังสืออ้างอิงต่างๆ แต่สื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้มักไม่ใช่มวลชนทั่วไป แต่กลุ่มเฉพาะ เช่น นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจสื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้มักจะมีการแบ่งประเภทต่างๆตามหลักบรรณารักษศาสตร์

สรุป แบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์
2. นิตยสารและวารสาร
3. หนังสือ
4. สื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบพิเศษอื่นๆ เพื่อการสื่อสารเฉพาะกิจ เช่น โปสเตอร์ ป้ายประกาศ เอกสารแผ่นพับ ใบปลิว หนังสือเล่มเล็ก อนุสาร จุลสาร กลุ่มนี้เรียกรวมๆว่า สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทเหล่านี้ได้มีการแยกประเภทย่อยลงไปอีก การแยกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหน่วยย่อยลงไปนี้โดยทั่วไปแล้วจะมีเกณฑ์แตกต่างกันไป ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

1. รูปแบบ (format) ปกติหนังสือพิมพ์จะมี 2 ขนาด คือขนาดแผ่นใหญ่หรือที่เรียกว่า บรอดชีต (broadsheet) กว้างยาวประมาณ 14 – 17 นิ้ว ยาวประมาณ 21 – 23 นิ้ว กับขนาดเล็กหรือที่เรียกว่า แทบลอยด์ (tabloid) กว้างยาวประมาณ 11 ½ นิ้ว สูง 14 ½ นิ้ว หรือประมาณขนาดครึ่งของหนังสือพิมพ์ขนาดแผ่นใหญ่ แต่ขนาดดังกล่าวมานี้ในทางปฏิบัติอาจมีขนาดแตกต่างกันไปบ้างเล็กน้อย

สำหรับนิตยสารหรือวารสารนั้นมักจะมีขนาดเล็กลงมา ส่วนใหญ่จะเป็นขนาดประมาณ 8 ½ นิ้ว คูณ 11 ½ นิ้ว หรือขนาด A4 หรือ 8 หน้ายก ส่วนหนังสือเล่มก็จะมีทั้งประเภทปกแข็งและปกอ่อน ขนาดเท่ากับนิตยสารหรือเล็กกว่าคือขนาดประมาณ A5 หรือ 16 หน้ายก ซึ่งเป็นขนาดกระเป๋หรือ พ็อกเก็ตบุ๊ก

2. เนื้อหา หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารต่างๆ มีลักษณะเนื้อหาแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของผู้จัดทำ อาจแบ่งเป็นเนื้อหาเฉพาะวัตถุประสงค์ เฉพาะเรื่อง เฉพาะกลุ่มคน หรือเฉพาะชุมชน และเนื้อหาทั่วไปที่ไม่จำเพาะเจาะจงเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

3. ระยะเวลาและขอบเขตในการจำหน่ายเผยแพร่ ระยะเวลาในที่นี้หมายถึงรวมถึงช่วงเวลาที่ออกจำหน่ายเผยแพร่ และความถี่ในการออกจำหน่ายเผยแพร่ ช่วงเวลาที่ออกจำหน่ายนั้นหนังสือพิมพ์จะมีทั้งหนังสือพิมพ์ฉบับเช้า ออกจำหน่ายตามปกติในเวลาเช้านี้ และหนังสือพิมพ์ฉบับบ่าย ออกจำหน่ายตามปกติในช่วงบ่ายหรือเย็น ส่วนความถี่ในการออกจำหน่ายนั้น เรามักจะเรียกเป็น ราย เช่นหนังสือพิมพ์รายวัน รายสามวัน รายสัปดาห์ รายสิบวัน รายสิบห้าวัน ส่วนนิตยสารก็มีทั้งรายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน และรายอื่นๆ ตามแต่กำหนด

สำหรับขอบเขตในการจำหน่ายเผยแพร่นั้น หมายถึง สถานที่หรือสภาพภูมิศาสตร์ที่สื่อสิ่งพิมพ์ นั้นๆพิมพ์จำหน่าย เช่น หนังสือพิมพ์ระดับนานาชาติ (International) ระดับชาติ (national) ระดับภูมิภาค (regional) ระดับเมืองใหญ่ (metropolitan) ระดับจังหวัด (provincial) ระดับท้องถิ่น (local) หรือระดับชุมชน (community) เป็นต้น

4. ลักษณะอื่นๆ นอกจากลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว สื่อสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ยังมีวิธีการแบ่งเป็นประเภทต่างๆ หรือมีวิธีการเรียกชื่อแตกต่างกันไปได้อีกหลายวิธี เช่น หนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนจำหน่ายสูง ปานกลาง ต่ำ หนังสือพิมพ์กำแพง หนังสือพิมพ์เลดเดอร์เพรสส์ หนังสือพิมพ์ออฟเซต (แบ่งตามระบบการพิมพ์) หนังสือพิมพ์ในสถานศึกษา หนังสือพิมพ์ใต้ดิน เป็นต้น

ตอนที่ 2.2

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 2.2 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์
- 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

แนวคิด

1. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่เก่าแก่ที่สุด มีลักษณะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่เขียนเล่ม เน้นเนื้อหาข่าวประจำวัน ออกจำหน่ายเผยแพร่เป็นประจำติดต่อกัน ไปสู่สาธารณะชน ในวงกว้าง
2. หนังสือพิมพ์มีหลายประเภทเรียกชื่อแตกต่างกันไป สามารถจำแนกตามลักษณะการนำเสนอเนื้อหาออกเป็นหนังสือพิมพ์แนวประชานิยม และแนวคุณภาพ จำแนกตามช่วงช่วงระยะเวลา ในการจำหน่ายหรือเผยแพร่เป็นหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 2.2 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายลักษณะของหนังสือพิมพ์ได้
2. อธิบายการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้

เรื่องที่ 2.2.1

ลักษณะของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ฉบับแรกของไทยนั้นชื่อ บางกอกเรคคอร์ดเดอร์ (The Bangkok Recorder) ถือกันว่าเป็นหนังสือข่าวเล่มแรกของเมืองไทย ออกเป็นรายปักษ์เมื่อ พ.ศ. 2387 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และผู้ริเริ่มหนังสือข่าวฉบับนี้คือ หมอบรัดเลย์ ต่อมาพวกมิชชันนารีอเมริกันในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้ดำเนินการออกหนังสือข่าวรายวันและรายสัปดาห์ภาษาอังกฤษหลายฉบับ แต่ดำเนินการอยู่ไม่นาน ก็หยุดกิจการไป ส่วนหนังสือพิมพ์ฉบับแรกที่พิมพ์และดำเนินการโดยคนไทยชื่อ หนังสือพิมพ์ คอร์ต (Court) หรือ “คอร์ตข่าวราชการ” จัดทำโดยเชื้อพระวงศ์หลายพระองค์ ใน พ.ศ. 2418

นักวิชาการชาวเยอรมันชื่อ ออตโต กรอธ (Otto Groth) ได้วางมาตรฐานกำหนดลักษณะของหนังสือพิมพ์ไว้เมื่อเกือบ 60 ปีมาแล้วแม้จะค่อนข้างเก่าแก่ แต่ก็ไม่ล้าสมัยและเป็นที่ยอมรับกันไม่น้อยแม้ในปัจจุบันนี้มาตรฐานหรือข้อกำหนดความเป็นหนังสือพิมพ์ของ กรอธ มี 5 ประการคือ

1. หนังสือพิมพ์จะต้องพิมพ์เป็นรายประจำสม่ำเสมอ และมีช่วงห่างกันไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง
2. หนังสือพิมพ์จะต้องผลิตด้วยเครื่องพิมพ์โดยใช้แทนพิมพ์ที่เกิดจากการเรียงพิมพ์ซึ่งถอดเปลี่ยนได้
3. หนังสือพิมพ์จะต้องเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนซื้ออ่านได้
4. หนังสือพิมพ์จะต้องมีเนื้อหาหลากหลาย และรวมทุกสิ่งที่เป็นเรื่องสนใจสำหรับสาธารณชนทั่วไป
5. หนังสือพิมพ์จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาในลักษณะเป็นองค์กรหนึ่ง

โดยสรุป เราอาจจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อพิจารณาว่าสื่อสิ่งพิมพ์นั้นเป็นหนังสือพิมพ์หรือไม่ โดยพิจารณาในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหา หนังสือพิมพ์มักจะเน้นเนื้อหาในด้านข่าว หรือรายงานเหตุการณ์และสิ่งที่น่าสนใจประจำวัน เนื้อหาในหนังสือพิมพ์มีความหลากหลาย มีทั้งข่าวประเภทต่างๆ
2. ด้านรูปแบบ หนังสือพิมพ์โดยทั่วไปจะมี 2 ขนาด คือ ขนาดแผ่นใหญ่ (broadsheet) กับขนาดเล็ก หรือ แทบลอยด์ (tabloid) ความหนาจะต่างกันไปตั้งแต่ 8 หน้า ถึง 24 หน้า จะไม่เย็บเล่ม
3. การพิมพ์จำหน่าย หนังสือพิมพ์จะต้องพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณชน และจะต้องพิมพ์สม่ำเสมอ เป็นรายประจำ เช่น รายวัน รายสามวัน รายสัปดาห์

เรื่องที่ 2.2.2.

การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

การแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้คือ

1. การแบ่งตามลักษณะเนื้อหา

การแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์โดยวิธีนี้อาศัยลักษณะเนื้อหาเป็นสำคัญ และแบ่งแยกย่อยได้ดังนี้

1.1 หนังสือพิมพ์ประเภทแนวประชานิยม (popular newspapers) และประเภทแนวคุณภาพ (quality newspapers)

1.1.1 หนังสือพิมพ์แนวประชานิยม บางคนเรียกว่า หนังสือพิมพ์ปริมาณ เพราะเหตุที่เป็นหนังสือพิมพ์ที่คนทั่วไปนิยมอ่านมาก แพร่หลายทั่วไป มีจำหน่ายค่อนข้างสูง จุดเด่นของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้คือ เน้นการเสนอข่าวประเภทเร้าอารมณ์ผู้อ่าน (sensational) เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวภัยพิบัติต่างๆ

1.1.2 หนังสือพิมพ์แนวคุณภาพ คุณภาพในที่นี้มีได้หมายความว่า เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพดีเสมอไป แต่หมายถึงลักษณะการเสนอเนื้อหา เน้นหนักข่าวประเภทหนักๆ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การศึกษา ข่าวประเภนี้มุ่งเสนอเนื้อหาสาระความรู้ความคิดเห็นเป็นสำคัญ รูปแบบการเขียนหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ไม่หวือหวาเร้าอารมณ์เหมือนหนังสือพิมพ์ประเภทแนวประชานิยม มีลักษณะค่อนข้างจริงจังมากกว่า

หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีจำนวนจำหน่ายไม่สูงนัก ผู้ที่นิยมอ่านมักจะเป็นผู้บริหารหรือผู้มีการศึกษาพอสมควร เช่น ข้าราชการ ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษา นักธุรกิจ เป็นต้น

1.2 หนังสือพิมพ์ทั่วไป (general newspapers) และหนังสือพิมพ์เฉพาะเรื่อง (specialized newspapers)

1.2.1 หนังสือพิมพ์ทั่วไป หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีอยู่ทั่วไป มีความหลากหลายในการเสนอเนื้อหาจะมีตั้งแต่คนเดินถนนจนถึงข่าวในรั้วในวัง มีทั้งข่าวบทความ บทวิจารณ์ และคอลัมน์ต่างๆ

1.2.2 หนังสือพิมพ์เฉพาะเรื่อง หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ทั่วไปคือ เสนอเนื้อหาเน้นเฉพาะเรื่องเพื่อคนอ่านเฉพาะกลุ่ม เช่น หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ

2. การแบ่งตามลักษณะการจำหน่ายเผยแพร่

การแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ตามลักษณะการจำหน่ายเผยแพร่จะค้ำึง ถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 เวลา ตามลักษณะเวลาในการพิมพ์ เราอาจแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ได้เป็นหนังสือพิมพ์เช้า และ หนังสือพิมพ์บ่าย

2.2 ระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการออกจำหน่ายเผยแพร่ ซึ่งเป็นรายวัน และ รายสัปดาห์

2.3 ขอบเขตหรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ การแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์โดยวิธีนี้นิยมแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ หนังสือพิมพ์ระดับนานาชาติ หนังสือพิมพ์ระดับชาติและหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่น

3. การแบ่งตามลักษณะรูปแบบ

การแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ตามลักษณะรูปแบบนี้มักจะถือขนาดรูปเล่มของหนังสือพิมพ์เป็นเกณฑ์ ซึ่งมีอยู่ 2 ขนาดคือ

3.1 หนังสือพิมพ์ขนาดแผ่นใหญ่ (Broadsheet newspapers) มีขนาดประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดกว้างประมาณ 14 – 17 นิ้ว และยาวหรือลึกประมาณ 21 – 23 นิ้ว

3.2 หนังสือพิมพ์ขนาดแผ่นเล็กหรือแทบลอยด์ (tabloid newspapers) มีขนาดประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดแผ่นใหญ่คือกว้างประมาณ 11 ½ นิ้ว และยาวหรือลึก 14 ½ นิ้ว บาทที่เราเรียกว่าขนาดพับครึ่ง

4. การแบ่งตามหลักเกณฑ์อื่นๆ

เราอาจแบ่งหนังสือพิมพ์เป็นประเภทต่างๆ ได้อีกตามหลักเกณฑ์อื่นๆ เช่น ตามกลุ่มผู้อ่าน ตามวัตถุประสงค์ ตามแนวปรัชญา หรือตามหลักการที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งตามหลักเกณฑ์เฉพาะอื่นๆ ตัวอย่างประเภทหนังสือพิมพ์อื่นๆ เช่น

4.1 หนังสือพิมพ์สถานศึกษา (school newspapers) เป็นหนังสือที่จัดทำโดยกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในนามของสถาบันต่างๆ

4.2 หนังสือพิมพ์แจก (free newspapers) เป็นหนังสือพิมพ์ประเภทให้เปล่า

4.3 หนังสือพิมพ์กำแพง (wall newspapers) หมายถึงหนังสือพิมพ์ในลักษณะโปสเตอร์หรือใบประกาศ

4.4 หนังสือพิมพ์ใต้ดิน (underground newspapers) หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่จัดพิมพ์ขึ้นโดยกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งเพื่อสนับสนุนหรือต่อต้านในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4.5 หนังสือพิมพ์แนวใหม่ (new newspapers) หมายถึง หนังสือที่มีวิธีการเขียนหรือรายงานข่าวแตกต่างไปจากแนวหรือหลักการดั้งเดิมที่ยึดถือกันมาในวิชาวารสารศาสตร์

ตอนที่ 2.3

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 2.3 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

แนวคิด

1. นิตยสารและวารสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เจาะกลุ่มเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มบริโภคได้ดีกว่าหนังสือ มีความสำคัญในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารเชิงลึกและสาระบันเทิงที่หลากหลาย
2. นิตยสารและวารสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์รายคาบเป็นประจำรายสัปดาห์ รายเดือน หรือ รายอื่นๆ ส่วนมากเขียนเล่ม เสนอเนื้อหาหลากหลายทั้งสาระ ความรู้ และบันเทิง
3. ปัจจุบันนิตยสารมีลักษณะเนื้อหาที่มุ่งเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น การแบ่งประเภทนิตยสารจึงยึดถือเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคเป็นสำคัญ เช่น นิตยสารการเมือง นิตยสารเด็ก นิตยสารผู้หญิง นิตยสารธุรกิจ เป็นต้น
4. วารสารมีลักษณะคล้ายคลึงกับนิตยสารจึงมักมีการเรียกสับสนเสมอ วารสารมุ่งนำเสนอเนื้อหาเชิงวิชาการ หรือเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ของสมาคม องค์กร โดยมุ่งให้ความรู้เฉพาะด้านและเจาะกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 2.3จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายลักษณะของนิตยสารและวารสารที่แตกต่างไปจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่นได้
2. จำแนกประเภทของนิตยสารได้ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ
3. จำแนกประเภทของวารสารได้ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ

เรื่องที่ 2.3.1

ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

แฟรงค์ ลูเทอร์ มอทท์ (Frank Luter Mott) ได้ให้คำนิยามของนิตยสารเมื่อหลายสิบปีก่อนว่า “เป็นหนังสือเขียนเล่มออกเป็นประจำ และมีเนื้อหาหลากหลายเรื่องให้อ่าน”

ลักษณะเด่นของนิตยสารที่แตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ทั่วไปคือ นิตยสารจะเน้นในการเสนอบทความ สารคดี และข้อเขียนต่างๆ ที่ให้ความรู้และความบันเทิงกับผู้อ่านได้มากกว่าและละเอียดกว่า มีโฆษณาที่สวยงามสะดุดตาดีกว่า มีการจัดหน้าที่สวยงามและพิถีพิถันมากกว่า รูปเล่มกะทัดรัดหยิบถือได้สะดวกกว่า ปกตินิตยสารจะมีขนาดประมาณ 8 ½ x 8 ½ นิ้ว หรือขนาด A4 หรือ 8 หน้ายก บางฉบับก็มีขนาดใหญ่เท่ากับหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก แต่บางเล่มก็เล็กเกือบพอๆ กับหนังสือพ็อกเก็ตบุ๊ก นิตยสารส่วนใหญ่จะมีปกที่พิมพ์ด้วยกระดาษหนากว่าหน้าข้างใน ปกจะมีสีสันและรูปภาพสวยงามสะดุดตาเขียนรวมกับเนื้อใน ส่วนความหนาหรือจำนวนหน้าของนิตยสารนั้นไม่แน่นอน

นิตยสารหลายฉบับจะเสนอเนื้อหาข่าวในเล่มด้วยแต่ส่วนมากจะเป็นการสรุปข่าวหรือวิจารณ์ข่าว ไม่ได้เน้นข่าวประจำวันเหมือนหนังสือพิมพ์ทั่วไป ทั้งนี้เพราะนิตยสารไม่ได้ออกเป็นรายวันเหมือนหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่

นิตยสารของโลกเล่มแรกเชื่อกันว่ามีกำเนิดในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. 2208 มีชื่อว่า จูร์นัล เดอ สกาอองส์ (Journal de Seavans) เนื้อหาภายในเล่มส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้ทางด้านปรัชญา ประวัติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ปัจจุบันนี้ในตลาดสิ่งพิมพ์ของเมืองไทยมีนิตยสารประเภทต่างๆ มากมายหลายฉบับ บางฉบับก็ออกเป็นประจำ บางฉบับก็ออกๆ หายๆ บางฉบับออกเล่มเดียวเลิก บางฉบับก็ออกซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยทั่วไปอาจแบ่งนิตยสารเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น นิตยสารประเภทผู้หญิง นิตยสารข่าว นิตยสารดารานักบันเทิง นิตยสารวัยรุ่น นิตยสารธุรกิจ นิตยสารผู้ชาย นิตยสารเกี่ยวกับรถยนต์ นิตยสารกีฬา นิตยสารท่องเที่ยว นิตยสารเครื่องเสียง นิตยสารคอมพิวเตอร์ นิตยสารบ้านและสวน นิตยสารฟอร์นิเจอร์ นิตยสารสุขภาพ นิตยสารการเมือง นิตยสารเด็ก นิตยสารเศรษฐกิจ นิตยสารศิลปวัฒนธรรม นิตยสารภาพถ่าย เป็นต้น

เรื่องที่ 2.3.2

การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

การแบ่งประเภทนิตยสารและวารสารนั้นส่วนใหญ่จะยึดถือเนื้อหาหรือกลุ่มผู้อ่านเป็นหลัก ส่วนเกณฑ์อื่นๆ ที่ใช้กันได้แก่ การแบ่งตามระยะเวลาในการจำหน่ายเผยแพร่ เช่น แบ่งเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน รายสามเดือน หรือรายสี่เดือน เป็นต้น

การแบ่งประเภทนิตยสารตามกลุ่มผู้อ่านหรือตามเนื้อหา เราอาจพบเห็นได้ในตำราเกี่ยวกับนิตยสารทั่วไป แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด แต่ส่วนใหญ่แล้วจะคล้ายคลึงกัน ซึ่งพอจะรวบรวมและเรียบเรียงได้ดังต่อไปนี้

1. นิตยสารทั่วไป (general magazines)

นิตยสารทั่วไป หมายถึง นิตยสารที่มีเนื้อหาสำหรับผู้อ่านทั่วไป นิตยสารประเภทนี้บางคนทั่วไปสนใจ หรือ นิตยสารสำหรับผู้ซื้อทั่วไป (general consumer magazines) บางคนก็จัดนิตยสารประเภทนี้เป็นพวกนิตยสารสำหรับมวลชนทั่วไป (magazines for the masses)

ในเมืองไทยนิตยสารที่จัดว่าเป็นนิตยสารทั่วไป โดยวัดจากจำนวนจำหน่ายนั้นคงไม่มี แต่ถ้าจะดูจากเนื้อหาทั่วไปแล้วก็มีอยู่เหมือนกัน เช่น นิตยสารฟ้าเมืองไทย ที่หยุดพิมพ์แล้ว นิตยสารสารคดี และนิตยสารอื่นๆ ที่มีเนื้อหากว้างๆ ทั่วไปในทำนองเดียวกัน ซึ่งอาวรวมทั้งนิตยสารข่าวทั่วไปที่นิตยสารสำหรับครอบครัว เช่น นิตยสารผู้หญิง เป็นต้น

2. นิตยสารเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคหรือเฉพาะด้าน (specialized magazines)

นิตยสารประเภทนี้มีอยู่มากมายหลายชนิด มีการจัดกลุ่มแตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปแล้วมักจะตามลักษณะของกลุ่มผู้บริโภคตามหลักของการตลาด ในที่นี้ขอแบ่งกลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

- 2.1 นิตยสารข่าว
- 2.2 นิตยสารผู้หญิง
- 2.3 นิตยสารผู้ชาย
- 2.4 นิตยสารธุรกิจ
- 2.5 นิตยสารด้านอื่นๆ

3. นิตยสารและวารสารสมาคม (association magazines)

เป็นนิตยสารที่ออกในนามสมาคมต่างๆ เช่น สมาคมผู้คุ้มครองผู้บริโภค สมาคมโฆษณาธุรกิจฯ สมาคมคหกรรมศาสตร์ สมาคมธรรมศาสตร์ ฯลฯ

4. นิตยสารและวารสารวิชาชีพ (professional magazines) เป็นนิตยสารคล้าย กับนิตยสารสมาคมแต่มุ่งเน้นในเรื่องวิชาชีพ เช่นวิชาชีพหนังสือพิมพ์ วิชาชีพครู วิชาชีพแพทย์ เป็นต้น

5. นิตยสารและวารสารการประชาสัมพันธ์ (public relation magazines) เป็นนิตยสารที่ออกจากบริษัทหรือหน่วยงานต่าง เพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชน โดยมีจุดประสงค์ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน

6. นิตยสารฉบับแทรกหนังสือพิมพ์ หมายถึง นิตยสารที่เป็นอภินันทนาการของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.4

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 2.4 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

2.4.1 ลักษณะของหนังสือ

2.4.2 การจำแนกประเภทหนังสือ

แนวคิด

1. หนังสือเป็นธุรกิจและอุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีบทบาทสำคัญต่อสังคมในการให้ความรู้การศึกษาความบันเทิง และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม
2. หนังสือเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่ได้ออกเป็นวาระหรือรายประจำ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เย็บเล่มที่มีปกแข็งและปกอ่อน ขนาดต่างๆ กัน เนื้อหาภายในเล่มมักจะเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผู้เขียนคนเดียว เช่น หนังสือเรียน สารคดี และหนังสือนวนิยาย หรือบันเทิงเริงรมย์
3. หนังสือสามารถแปลงได้ตามเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการเขียน และลักษณะรูปเล่ม โดยทั่วไป หนังสืออาจแบ่งได้เป็นตำราเรียน หนังสือสาระความรู้ และหนังสือนวนิยาย หรือ วรรณกรรม ต่างๆ

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 2.4 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายลักษณะของหนังสือที่แตกต่างไปจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ได้
2. จำแนกประเภทของหนังสือตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้

เรื่องที่ 2.4.1

ลักษณะของหนังสือ

หนังสือ หมายถึง หนังสือเย็บเล่มที่มีความหนาและขนาดต่างๆ กัน ตั้งแต่ขนาดเล็ก หรือ อนุสาร (booklets) ขนาดกระเป๋ (pocketbooks) จนถึงขนาดใหญ่แล้วแต่จะกำหนดปกที่ใช้มีทั้งปกอ่อน และปกแข็ง การออกจำหน่ายเผยแพร่ มิได้กำหนดเป็นวาระต่อเนื่องกัน ไม่มีการออกเป็นรายประจำ ที่แน่นอนเหมือนหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร หนังสือส่วนมากจบบริบูรณ์ในตัวเองเล่มเอง เล่มเดียวหรือรวมเป็นชุดเป็นเรื่องๆ ไป เนื้อหามักจะเป็นเรื่องเดียวกันทั้งเล่ม ไม่หลากหลายรสหลายแบบ ผู้เขียนมักจะเป็นคนเดียวกันทั้งเล่ม ไม่มีการจัดเป็นคอลัมน์หรือจัดเป็นหน้าต่างๆ แบบหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร

คำว่า “หนังสือ” เป็นคำที่ใช้เรียกวัดๆ กัน ที่บันทึกอักษรหรือรอยขีดเขียนอาจ หมายถึง แผ่นไม้ไผ่ที่ร้อยรวมกันในประเทศจีน โบราณ หรือแผ่นดินเหนียวในบาบิโลเนียนหรือแผ่นหญ้า พาฟิรัส ในอียิปต์ หนังสือที่เรารู้จักกันในปัจจุบันนี้อาจกล่าวได้ว่าสืบสกุลมาจากการบันทึกตัวอักษรบนแผ่นพาฟิรัส ของ อียิปต์ ซึ่งเย็บรวมกันหรือปะติดกันแล้วรวมเป็นม้วนๆ หนังสือในลักษณะนี้มีกำเนิดมาก่อนคริสตศักราชประมาณ 1,500 ปี

หนังสือที่เราพบเห็นอยู่ทั่วไปนั้น นักวิชาการบางคนจัดเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ทั้งนี้โดยมีความเห็นว่าการผลิตสารเช่น การเขียน การบรรณาธิการ การออกแบบ การจัดหน้า ตลอดจนการพิมพ์มีลักษณะเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร นอกจากนั้นการจำหน่ายเผยแพร่ก็มุ่งถึงผู้อ่านจำนวนมากเช่นกัน อย่างไรก็ตามนักวิชาการบางคนก็ไม่ยอมรับว่าหนังสือเล่มเป็นสื่อมวลชน เพราะหนังสือเล่มใหญ่เข้าถึงผู้สนใจเฉพาะกลุ่มนั้น ไม่เหมือนกับหนังสือพิมพ์ที่เผยแพร่หลายถึงผู้อ่านทั่วไปกว้างขวางกว่า เช่น ตำราเรียนก็มักจะถูกอ่านกันเฉพาะนักเรียน นักศึกษา หรือครูบาอาจารย์ เป็นส่วนใหญ่ นวนิยายก็อ่านกันเฉพาะผู้สนใจซื้อเท่านั้น หนังสือเด็กก็นิยมกันเฉพาะในกลุ่มเด็กกลุ่มเดียว

หนังสือมีบทบาทอย่างมากต่อความเจริญก้าวหน้าของมนุษยชาติ หนังสือเป็นสื่อที่สืบทอดความรู้วิชาการตลอดจนศิลปวัฒนธรรมของมนุษย์จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นหนึ่งไม่ให้หมกมุ่นสูญหาย

เรื่องที่ 2.4.2

การจำแนกประเภทของหนังสือ

---

1. การแบ่งตามลักษณะเนื้อหา

การแบ่งตามลักษณะเนื้อหาสามารถแบ่งได้หลายวิธี คือ

1.1 หนังสือนวนิยายและไม่ใช่นวนิยาย (fiction and non-fiction) หนังสือนวนิยายนั้น หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นมาโดยผู้ประพันธ์หรือนักเขียน อาจจะแต่งขึ้นมาจากประสบการณ์ของตนเอง หรือเรื่องจริง

1.2 หนังสือเรียนและหนังสือจำหน่ายทั่วไป (textbooks and trade books) หนังสือเรียน หมายถึง หนังสือใช้ประกอบการเรียนในวิชาต่างๆ ทุกระดับชั้น

2. การแบ่งตามวัตถุประสงค์การใช้

การแบ่งประเภทหนังสือตามวัตถุประสงค์ในการใช้งานตามหลักของบรรณารักษศาสตร์ เท่านั้น ซึ่งวัตถุประสงค์ที่สำคัญก็เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บหมวดหมู่ และเพื่อความสะดวกในการค้นหา และเพื่อหยิบยืมมาใช้เพื่อการศึกษาวิจัยอ้างอิงหรือเพื่อจุดประสงค์อื่นๆ

สำหรับหนังสือได้จัดแบ่งเป็นประเภทต่างๆดังนี้

2.1 หนังสือทั่วไป ได้แก่ ตำรา หนังสืออ่านประกอบการเรียน หนังสือวิชาการ สารคดี บันเทิง หนังสืออนุสรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาล

2.2 หนังสืออ้างอิง (reference books) คือ หนังสือที่รวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ ผู้ใช้อ่านเฉพาะบางตอนเพื่อค้นหาความหมาย หรือข้อเท็จจริงที่ต้องการ ไม่จำเป็นต้องอ่านทั้งเล่ม เช่น พจนานุกรม สารานุกรม (encyclopedia) นามานุกรม (directories) และบรรณานุกรม (bibliography) เป็นต้น

2.3 วิทยานิพนธ์ (thesis) เป็นรายงานการค้นคว้าวิจัยที่เรียบเรียงขึ้นอย่างสมบูรณ์ของนิสิตปริญญาตรี (บางสาขา) ปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่งเป็นโครงการที่นิสิตจะต้องทำก่อนสำเร็จการศึกษาตามข้อบังคับของหลักสูตรปริญญาต่างๆ

2.4 หนังสือจอง (reserve books) ในห้องสมุดจะแยกหนังสือส่วนหนึ่งซึ่งเป็นหนังสือหายากราคาแพง หรือมีจำนวนน้อยไว้เป็นหนังสือจอง ผู้อ่านจะยืมอ่านได้ในเวลาสั้นๆ อาจจะเป็นวันเดียว หรือน้อยกว่านั้น

3. การแบ่งตามวิธีการเขียน

การแบ่งประเภทหนังสือตามลักษณะการเขียนหรือการประพันธ์นั้น แบ่งได้เป็น 2 ประเภทกว้างคือ

3.1 หนังสือประเภทร้อยแก้ว (prose) เป็นการเขียนในลักษณะความเรียงไม่บังคับในเรื่องฉันทลักษณ์

3.2 หนังสือประเภทร้อยกรอง (poetry หรือ verse) เป็นการเขียน โคลง กาพย์ กลอน ร่าย กลบท ลิลิต

หนังสือการ์ตูน (comic books) จัดเป็นหนังสืออีกประเภทหนึ่งที่แตกต่างจากหนังสืออื่นๆ ตามลักษณะการเขียน หรืออ่านทอด คือแทนที่จะเขียนเป็นตัวหนังสือเพื่อการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ กลับใช้ภาพวาดหรือภาพการ์ตูนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเรื่องราว

4. การแบ่งตามลักษณะเล่ม

การแบ่งหรือเรียกชื่อหนังสือประเภทต่างๆ โดยคำนึงถึงรูปเล่มเป็นเกณฑ์ มีประเภทต่างๆดังนี้

4.1 หนังสือปกแข็ง (hardcovers) เป็นการจำแนกหนังสือโดยดูลักษณะปกหนังสือ ถ้าใช้กระดาษแข็งก็ไม่สามารถโค้งงอได้ง่ายๆ

4.2 หนังสือปกอ่อน (paperbacks) เป็นหนังสือที่หุ้มด้วยกระดาษหนาซึ่งโค้งงอได้ง่ายจึงเรียกว่าปกอ่อน

4.3 อนุสาร (bookleta) หมายถึงหนังสือเล่มเล็กขนาดประมาณ 6 นิ้วคูณ 8 นิ้ว หรือเล็กกว่านั้นขนาดบางๆ เพียงไม่กี่หน้า เย็บด้วยปกอ่อนบางๆรูปเล่มไม่แข็งแรงทนทาน

ตอนที่ 2.5

สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 2.5 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- 2.5.2 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

แนวคิด

1. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบต่างๆ ที่นำมาใช้เพื่อการสื่อสารเฉพาะกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อการตลาด การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การศึกษา การพัฒนา และการบริหารองค์กร เป็นต้น
2. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจมีหลายประเภท ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์เป็นรูปแบบสื่อมวลชนดั้งเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือเล่ม เป็นต้น และสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบพิเศษต่างๆ เช่น จุลสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ โบปลิว ฯลฯ
3. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจมีบทบาทในการสื่อสาร โครงการต่างๆรวมทั้งการสื่อสารในหน่วยงานหรือองค์กรทั้งรัฐบาลและธุรกิจเอกชน

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 2.5 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้
2. จำแนกประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้
3. บอกถึงบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในโครงการของหน่วยงานต่างๆได้

เรื่องที่ 2.5.1

ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษทุกชนิดทุกประเภทที่ใช้ในกิจการใด กิจการหนึ่ง เช่น ใช้เพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ หรือใช้เพื่อการศึกษาอบรมเพื่อการบริหารงาน เพื่อการพัฒนา เป็นต้น สื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้ผลิตโดยหน่วยงานทั้งราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจ และ เอกชน สื่อที่จัดรวมอยู่ในกลุ่ม ได้แก่สื่อต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. จุลสาร เอกสาร แผ่นพับ เอกสารเย็บเล่ม
2. จดหมายเผยแพร่ ใบปลิว ใบโปรย
3. โปสเตอร์ ป้ายประกาศ
4. จดหมายข่าว เอกสารข่าว
5. สื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เช่น ปฏิทิน ธง บรรจุภัณฑ์ ฯลฯ

สื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบพิเศษเหล่านี้สามารถแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้โดยพิจารณาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. รูปแบบ

หากพิจารณาตามลักษณะรูปแบบแล้ว สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจสามารถแบ่งแยกย่อยได้ดังนี้

1.1 จุลสารหรือเอกสารแผ่นพับหรือ เอกสารเย็บเล่ม (pamphlet, folder ,brochure) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ในลักษณะพิเศษที่มีขนาดเล็ก มีเนื้อหาสาระข่าวสารพิมพ์บนกระดาษแผ่นใหญ่ที่พับเป็นเล่มยาว มีขนาดกว้างพอเหมาะกับมือ แต่ขนาดมักจะหลากหลายไม่ตายตัว แล้วแต่การออกแบบ

1.2 อนุสาร (booklets) มีลักษณะเป็นหนังสือเล็กๆ ขนาดประมาณ 5 นิ้วคูณ 7 นิ้ว หรือ 6 นิ้ว คูณ 8 นิ้ว หรือเล็กกว่า มีปกหุ้มต่างหาก

1.3 จดหมายหรือแผ่นเอกสารเผยแพร่ เอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทจดหมายหรือแผ่นเอกสารเผยแพร่นี้ส่วนมากจะเป็นแผ่นกระดาษขนาดจดหมายหรือ เอ4 แผ่นเดียว บรรจุข้อความรายละเอียดไม่มากนัก สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนี้มีลักษณะและชื่อเรียกต่างๆเช่น

- 1.3.1 จดหมายเผยแพร่ จดหมายขายสินค้า
- 1.3.2 แผ่นเอกสารเผยแพร่ ใบปลิว ใบโปรย
- 1.3.3 ไปรษณียบัตร

1.4 แผ่นปิดหรือป้ายประกาศ หมายถึง ใบประกาศต่างๆ ที่ใช้ติดตามฝาผนัง กำแพง มีชื่อเรียกต่างกัน 2 ประเภทคือ

1.4.1 โปสเตอร์ หรือแผ่นปิด

1.4.2 แผ่นป้ายประกาศ

1.5 จดหมายข่าว หรือเอกสารข่าว เป็นเอกสารบอกข่าวคราวความเคลื่อนไหวภายในหน่วยงาน
ต่างๆ

1.6 หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และหนังสือ

2. การเผยแพร่

ลักษณะการเผยแพร่ สื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบพิเศษ สามารถแบ่งย่อยได้ดังนี้

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ภายใน (internal publications) หมายถึงสื่อสิ่งพิมพ์ที่แจกจ่ายเผยแพร่เฉพาะ
ภายในองค์กร หรือภายในหน่วยงาน

2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ภายนอก (external publications) หรือเราอาจเรียกว่าสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการ
ประชาสัมพันธ์ภายนอก ลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ก็เช่นเดียวกับสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการ
ประชาสัมพันธ์ภายใน แต่ก็มีคุณภาพที่ดีมากกว่า

3. วัตถุประสงค์

หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์แล้ว เราอาจแยกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบอื่นๆคือ สื่อสิ่งพิมพ์
เพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อการโฆษณา เพื่อการรณรงค์ในโครงการต่างๆ เพื่อให้การศึกษากับ
ประชาชน และเพื่อการบริหารงาน ฯลฯ

เรื่องที่ 2.5.2

บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบพิเศษที่ใช้ในกิจการต่างๆ อาจแบ่งได้ดังนี้

1. บทบาทในด้านธุรกิจ

บริษัทต่างๆ ได้ริเริ่มให้มีสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบต่างๆ ภายในและภายนอกบริษัทของคนมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในด้านการประชาสัมพันธ์ภายในหรือการสื่อสารภายในองค์กรให้ได้ผลดี และเพื่อประโยชน์ในการสร้างศรัทธา และความเชื่อถือในหมู่ ลูกค้า หรือสาธารณชน

2. บทบาทในด้านการศึกษา

สื่อสิ่งพิมพ์มีบทบาทในกิจการของการให้การศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

3. บทบาทในการรณรงค์ในโครงการเพื่อการพัฒนาต่างๆ

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทโปสเตอร์ เอกสารแผ่นพับ จุลสาร ใบปลิว ฯลฯ ได้ถูกนำมาใช้เพื่อการรณรงค์ในโครงการต่างๆ ทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชนมากมายหลายโครงการ เช่น โครงการต่อต้านยาเสพติด

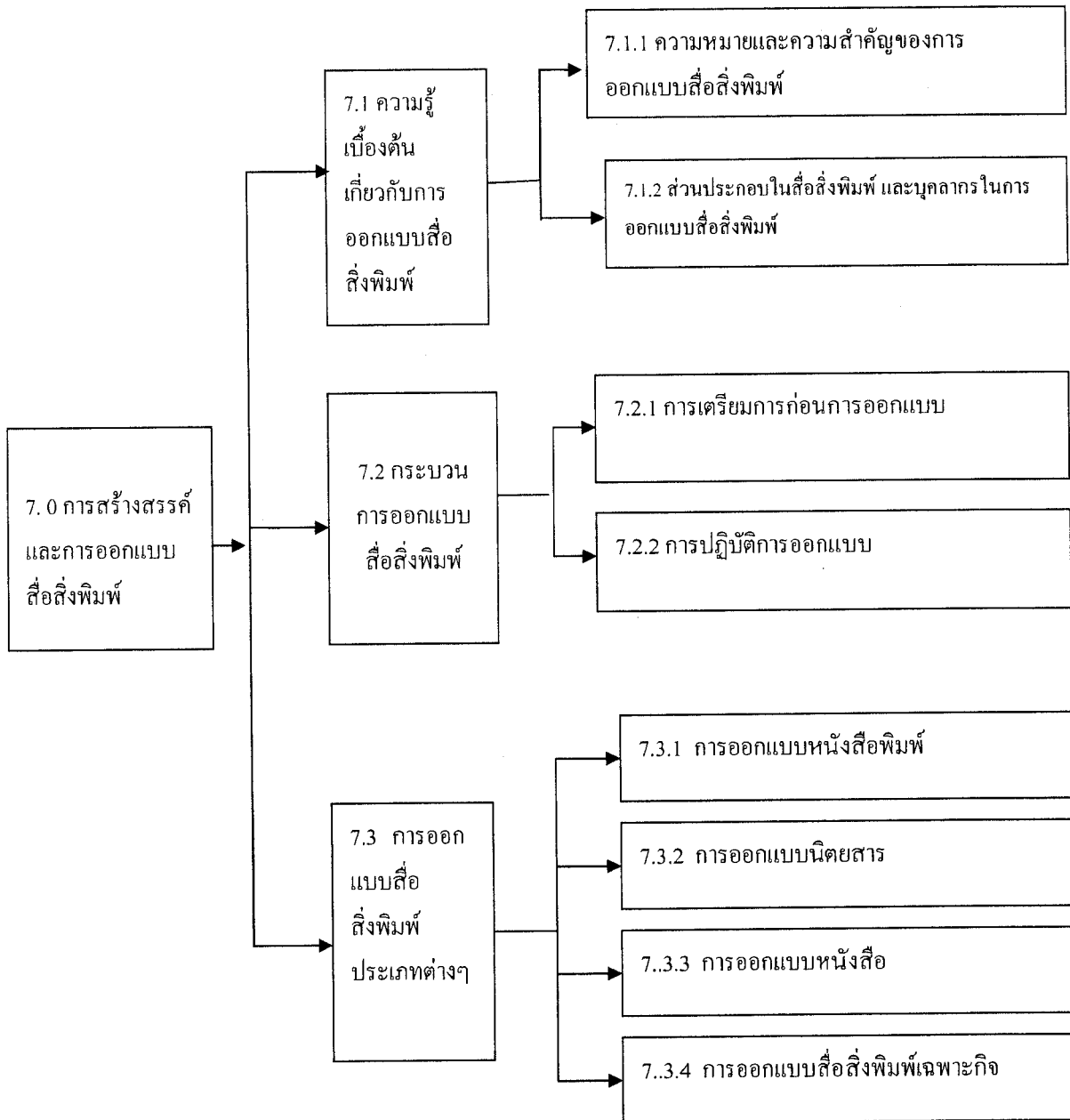
4. บทบาทในด้านการบริหารงาน

ความสำเร็จของการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเอกชน ธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ หรือรัฐบาล ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือการสื่อสาร เช่น การสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน ระหว่างผู้บริหารหรือระหว่างพนักงานด้วยกันเอง หรือระหว่างรัฐบาลกับประชาชน เครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่ใช้กันมากและมีบทบาทในองค์กรก็คือ สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

หน่วยที่ 7

ประวัติและพัฒนาการของสื่อสิ่งพิมพ์

แผนผังแนวคิด หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 7.1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 7.1 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- 7.1.2 ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

แนวคิด

1. การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เป็นการกำหนดรูปแบบในการนำเสนอข้อมูลที่จะมาพิมพ์โดยการสร้างองค์ประกอบต่างๆ ในการออกแบบแล้วนำมาจัดวางตามหลักการทางการออกแบบอย่างเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของสื่อสิ่งพิมพ์นั้นๆ
2. การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เป็นส่วนสำคัญในการทำให้ข้อมูลที่จะนำมาพิมพ์ได้รับการสื่อสารไปยังผู้รับสารอย่างมีประสิทธิภาพ
3. สื่อสิ่งพิมพ์มีส่วนประกอบทางการออกแบบที่สำคัญ 2 ลักษณะใหญ่ คือ ส่วนข้อมูลที่เป็นตัวอักษรและส่วนข้อมูลที่เป็นภาพ ทั้งนี้สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละชนิดจะมีส่วนประกอบที่แตกต่างกันไปในรายละเอียด
4. บุคลากรที่มีหน้าที่ออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์นั้นจะมีชื่อตำแหน่งแตกต่างกันไปตามประเภทของสื่อ เช่นผู้กำกับศิลป์ นักออกแบบเรขศิลป์

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 7.1 จบแล้วนักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. แจกแจงส่วนประกอบทางการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. ระบุตำแหน่งและหน้าที่ของบุคลากรที่มีหน้าที่ออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ได้

เรื่องที่ 7.1.1

ความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ความหมายของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์นั้นมีความหมายครอบคลุมสื่อต่าง ๆ มากมายหลายชนิด ที่ได้รับการผลิตขึ้นด้วยกระบวนการทางการพิมพ์ระบบต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นสื่อหลัก ๆ ได้แก่

1. หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลากหลายแต่แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข่าวและส่วนที่ไม่ใช่ข่าว ซึ่งหมายถึงส่วนที่เป็นความเห็นและความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับความสนใจจากบุคคลทั่วไปในสังคม

2. นิตยสาร เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลากหลายเป็นที่สนใจร่วมกันของบุคคลที่มีลักษณะนิสัยและรูปแบบชีวิตคล้าย ๆ กัน มีการเย็บเป็นเล่ม มีกำหนดระยะเวลาเผยแพร่แน่นอน เช่น รายสัปดาห์คือออกทุกวันใดวันหนึ่งของสัปดาห์ รายปักษ์คือออกทุกสองสัปดาห์ และรายเดือนคือออกทุกเดือน เป็นต้น

3. หนังสือ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกันตลอดทั้งเล่มและเย็บรวมเป็นรูปเล่ม ไม่มีกำหนดระยะเวลาเผยแพร่เป็นประจำแน่นอน ขึ้นอยู่กับแรงบันดาลใจ

4. สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียว และมักเป็นเนื้อหาขนาดสั้น ๆ มีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่มีกำหนดระยะเวลาเผยแพร่เป็นประจำแน่นอน ขึ้นอยู่กับกำหนดเวลาที่จะต้องการใช้งาน สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจส่วนมากจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีอายุการใช้งานสั้นกว่าสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจที่สำคัญ 4 ประเภท ได้แก่

ใบปิดหรือโปสเตอร์ (poster) เป็นป้ายประกาศที่ติดอยู่ตามสถานที่สาธารณะเพื่อโฆษณาสินค้าหรือรณรงค์ในเรื่องต่าง ๆ

แผ่นพับ (folder) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่องค์กรใช้ในการส่งข่าวสารหรือเรื่องที่น่าสนใจให้ผู้ที่เป็นสมาชิกหรือผู้ที่ใช้บริการจากองค์กรนั้น ๆ เป็นประจำ

รายงานประจำปี (annual report) เป็นหนังสือที่ผู้บริหารบริษัทมหาชนจัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาเพื่อเผยแพร่ให้ผู้ถือหุ้นได้รับทราบเป็นประจำทุกปี

การออกแบบ หมายถึง การออกแบบเพื่อสื่อสารในเชิงทัศนยะ คือ เป็นการออกแบบเพื่อสื่อสารข้อมูลในรูปแบบของผลงานการออกแบบที่สื่อสารความคิดเบื้องหลังการออกแบบนั้น ๆ

ความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ความสำคัญในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ก็คือ การประยุกต์ใช้ศาสตร์ทางด้านการออกแบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลที่จะนำมาพิมพ์ เพื่อให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจถึงสารที่ต้องการจะสื่อ รวมทั้งแก่นสารสำคัญและบุคลลัษณะของข้อมูลที่จะนำมาพิมพ์ได้อย่างรวดเร็ว และชัดเจนยิ่งขึ้น

การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์นั้นเป็นการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลลัพธ์เป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดึงดูดใจผู้ที่พบเห็นเกิดความสนใจในสื่อสิ่งพิมพ์

ขั้นตอนที่ 2 ถ่ายทอดข้อมูลที่ต้องการจะสื่อสารอย่างชัดเจนและเหมาะสมกับผู้รับสาร

ขั้นตอนที่ 3 สร้างความประทับใจ ทำให้ข้อมูลที่สื่อสารไปแล้วนั้นเป็นที่จดจำ

ทั้ง 3 ขั้นตอนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ยังมีความสำคัญในแง่ที่เป็นส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์นั้น ๆ อีกด้วย

เรื่องที่ 7.1.2

ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

---

1. ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์

ส่วนประกอบทางการออกแบบที่สำคัญสามารถแบ่งออกได้ตามลักษณะทางกายภาพเป็น 2 ลักษณะ คือ ส่วนข้อมูลที่เป็นตัวอักษร และส่วนข้อมูลที่เป็นภาพ

1.1 หน้าแรก เป็นหน้าที่นำเสนอให้ผู้อ่านทราบว่า มีสิ่งใดที่หนังสือพิมพ์จะมีให้แก่อ่านในวันนี้ หน้าแรกของหนังสือพิมพ์เป็นหน้าที่สำคัญที่สุด ส่วนประกอบที่ปรากฏอยู่ในหน้าแรกมีดังนี้

1.1.1 หัวหนังสือพิมพ์ (name plate) เป็นชื่อของหนังสือพิมพ์

1.1.2 หัวข่าว หรือ หัวเรื่อง (headline) บางครั้งก็เรียกว่า “พาดหัว” หัวข่าวมักจะเป็นตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรอื่น ๆ

1.1.3 หัวรอง (subhead) คือ หัวข่าวที่มีขนาดเล็ก เพื่อยขยายความหัวข่าวเด่นและให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย

1.1.4 เนื้อข่าว เป็นส่วนที่นำเสนอเนื้อหาของข่าว

1.1.5 ภาพประกอบข่าว เป็นส่วนที่ช่วยเรียกร้องความสนใจร่วมกับหัวข่าว

1.2 หน้าใน ส่วนประกอบที่ปรากฏอยู่ในหน้าในนี้มีดังนี้

1.2.1 หัวข่าว หรือ “พาดหัว” เป็นข้อความในลักษณะเดียวกับหัวข่าวหรือพาดหัวในหน้าแรก

1.2.2 หัวคอลัมน์ เป็นชื่อของคอลัมน์ซึ่งมีอยู่ประจำในทุกฉบับ

1.2.3 ชื่อเรื่อง (title) เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่หรือหนากว่าเนื้อเรื่อง ปรากฏอยู่บนสุดเหนือเนื้อเรื่อง เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นเรื่องอะไร

1.2.4 หัวตอน (sub headline) เป็นส่วนประกอบที่เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรอื่น ๆ แต่เล็กกว่าหัวข่าว

1.2.5 หัวต่อ (jump head) เป็นส่วนประกอบที่เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่

1.2.6 พิมพ์ลักษณ์ (imprint) เป็นข้อความแสดงชื่อและที่อยู่ของผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา

1.2.7 เนื้อข่าว เป็นการนำเสนอเนื้อหาอันเป็นรายละเอียด

1.2.8 ภาพประกอบข่าว เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพข่าวได้ชัดเจนขึ้น

1.3 เนื้อที่โฆษณา ขนาดของเนื้อที่โฆษณาที่พบเห็นกันทั่วไปดังนี้

1.3.1 เต็มหน้า (full page) ใช้พื้นที่ทั้งหมดของหน้ากระดาษ

1.3.2 จูเนียร์ภาพ (junior page) ใช้พื้นที่ประมาณเกือบสองในสามของหน้ากระดาษ

1.3.3 ครึ่งหน้า (half page) ใช้พื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของหน้ากระดาษ ปกติแล้วจะเป็นในแนวนอน แต่ปัจจุบันมีการใช้ในแนวตั้งด้วย

1.3.4 เศษหนึ่งส่วนสี่หน้า (quarter page) ใช้พื้นที่ประมาณเศษหนึ่งส่วนสี่ของหน้ากระดาษ

2. ส่วนประกอบของนิตยสาร

ปกหน้า เป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของนิตยสาร ในปกหน้าที่นักร้องแบบจะต้องให้ความสนใจ มีดังนี้

หัวนิตยสาร (name plate) “หัวหนังสือ” นี้จะเป็นตราสัญลักษณ์ที่ประกอบขึ้นจากตัวอักษรที่เป็นชื่อหนังสือ ส่วนรายละเอียดของฉบับก็จะบ่งบอกฉบับที่ปีที่

ภาพประกอบปกหน้า มักจะเป็นภาพของเนื้อเรื่องภายในฉบับ

ข้อความบนปก เป็นข้อความที่เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่เพื่อให้ข้อมูลว่าในฉบับมีเรื่องราวที่น่าสนใจอะไรบ้าง

หน้าสารบัญ เป็นหน้าที่บ่งบอกตำแหน่งของเนื้อหาที่อยู่ในนิตยสารว่าเรื่องใดอยู่หน้าไหน

หน้าบรรณาธิการ เป็นหน้าที่บรรณาธิการเขียนเพื่อแนะนำเรื่องหรือนักเขียนภายในฉบับ

หน้าเปิดเรื่อง เป็นหน้าแรกของเรื่องนั้น ๆ สิ่งที่จะปรากฏอยู่ในหน้าที่ ที่สำคัญก็คือชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน และส่วนที่เป็นตอนต้นของเนื้อเรื่อง

หน้าเนื้อเรื่อง เป็นหน้าที่บรรจุเนื้อเรื่องต่าง ๆ ของนิตยสาร

3. ส่วนประกอบของหนังสือ

ปกหน้า เป็นหน้าที่สำคัญที่สุด ส่วนต่าง ๆ ที่จะต้องได้รับการออกแบบและจัดวางองค์ประกอบในปกหน้าของหนังสือ ได้แก่

ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่อง

ชื่อผู้แต่งหรือชื่อผู้แปล

ภาพประกอบปกหน้า

ข้อความประกอบปกหน้า

ตราสัญลักษณ์ของสำนักพิมพ์

หน้าลิขสิทธิ ระบุว่าลิขสิทธิในหนังสือนี้เป็นของผู้ใด หน้านี้มีจะอยู่ที่หน้าในของปกหน้าของหนังสือ

หน้าอุทิศ ผู้เขียนซึ่งจะใช้ในการอุทิศหนังสือเล่มนี้ให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง

หน้าคำนำ (preface) เป็นหน้าที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นและแนะนำหนังสือ

หน้ากิตติกรรมประกาศ เป็นหน้าที่ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ใช้ในการแสดงความขอบคุณต่อผู้ที่มีส่วนในการจัดทำหนังสือ

คำนิยม (forward) เป็นหน้าที่ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ขอให้ผู้อื่นซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนั้นเขียนขึ้นเพื่อแนะนำหนังสือ

หน้าสารบัญ เป็นหน้าที่บ่งบอกถึงเนื้อหาที่อยู่ในหนังสือ

หน้าเนื้อเรื่อง (text) เป็นหน้าที่เป็นเนื้อหาของหนังสือ

หน้าภาคผนวก เป็นหน้าที่ไม่ใช่เนื้อเรื่องใดโดยตรง แต่ผู้เขียนเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน มักจะมีเฉพาะหนังสือประเภทวิชาการ

หน้าเชิงอรรถ อาจจะได้มาจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หรือการสัมภาษณ์บุคคล

หน้าดัชนี เป็นหน้าที่ระบุชื่อต่าง ๆ และบอกเลขหน้าในเนื้อเรื่องที่มีชื่อเหล่านั้นปรากฏอยู่

ปกหลัง เป็นหน้าที่อาจเว้นว่างไว้หรือใส่ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนหนังสือนั้น เช่น ประวัติหรือผลงานในอดีต

4. ส่วนประกอบของสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

โปสเตอร์

พาดหัว คือ เรียกข้อความสนใจจากผู้พบเห็นให้เข้ามาพิจารณาดูโปสเตอร์เป็นอันดับแรก

ภาพประกอบหรือภาพถ่าย (illustration, photography) ส่วนประกอบนั้นทำหน้าที่ทั้งเรียกข้อความสนใจและให้ข้อมูลที่สำคัญได้สมบูรณ์ในตัวเอง

ข้อความเนื้อหา (body copy) เป็นข้อมูลในส่วนของรายละเอียด

ภาพสินค้า เป็นส่วนประกอบที่บ่งบอกว่าโปสเตอร์นั้นทำขึ้นมาเพื่อโฆษณาสินค้าใด

จดหมายข่าว ส่วนใหญ่มักมีขนาดใกล้เคียงกับนิตยสาร

หน้าแรกของจดหมายข่าว หน้าแรกของจดหมายข่าวมักจะมีส่วนประกอบที่ปรากฏดังนี้

1) หัวหนังสือ เป็นชื่อของจดหมายข่าว
 2) พาดหัว เป็นข้อความสั้น ๆ มักจะเป็นหัวใจของเรื่องนั้น
 3) ข้อความเนื้อหา เป็นข้อมูลที่จะเป็นข่าวความเคลื่อนไหวในแวดวงขององค์กรเจ้าของจดหมายข่าว

4) ภาพประกอบหรือภาพถ่าย เป็นส่วนประกอบที่ช่วยขยายความให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น

5) สารบัญ เป็นส่วนที่บ่งบอกเนื้อหาที่อยู่ในจดหมายข่าวฉบับนั้น ๆ หน้าในของจดหมายข่าว มีส่วนประกอบที่ปรากฏอยู่ ดังนี้

- 1) พาดหัว เป็นข้อความสั้น ๆ
- 2) ข้อความเนื้อหา
- 3) ภาพประกอบหรือภาพถ่าย

แผ่นพับ

พาดหัว เป็นข้อความที่นำเสนอประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับจากสินค้า บริการ หรือองค์กรนั้น

ภาพประกอบหรือภาพถ่าย เป็นส่วนที่ทำหน้าที่เรียกร้องความสนใจและเสนอประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับในลักษณะที่เป็นภาพ

ข้อความเนื้อหา เป็นข้อมูลรายละเอียดของสินค้า บริการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรนั้น

ภาพสินค้าหรือตราสัญลักษณ์สินค้าหรือองค์กร เป็นส่วนประกอบที่ระบุให้ผู้อ่านทราบว่าสินค้า บริการ หรือองค์กรผู้จัดทำแผ่นพับนี้เป็นใคร

รายงานประจำปี

ปกหน้า เป็นหน้าที่ระบุว่ารายงานประจำปีนี้เป็นขององค์กรใด ส่วนประกอบในปกหน้ามีดังนี้

- 1) ภาพประกอบหรือภาพถ่าย
- 2) ชื่อองค์กร
- 3) ข้อความ ว่า “รายงานประจำปี พ.ศ. ....”

หน้าแนะนำองค์กร เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้ถือหุ้นว่าในปีดำเนินการที่ผ่านมาทางองค์กรทำธุรกิจอะไรบ้าง

สารบัญ เป็นการระบุว่าเรื่องต่าง ๆ ในรายงานประจำปีนี้อยู่ที่หน้าใดบ้าง

จดหมายถึงผู้ถือหุ้น หรือสาสน์จากผู้บริหาร มักเป็นการกล่าวนำเนื้อหาภายในเล่ม

ส่วนการเงิน เป็นส่วนสำคัญที่สุดของรายงานประจำปี และเป็นส่วนที่เนื้อหามากที่สุด

รายชื่อคณะกรรมการ (listing of board of directors) และเจ้าหน้าที่บริหาร (listing of corporate officers) เป็นส่วนแสดงชื่อและตำแหน่งของบุคคลต่าง ๆ

บุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1. **นักออกแบบเรขศิลป์ (Graphic Designer)** เป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการออกแบบตั้งแต่ต้นและดูแลไปจนถึงขั้นการผลิต

2. **ผู้กำกับศิลป์ (Art Director)** หรือ **บรรณาธิการศิลป์ (Art Editor)** เป็นชื่อตำแหน่งที่มักจะใช้กับผู้ที่ควบคุมการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะสื่อประเภทนิตยสาร และหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีกำหนดเผยแพร่แน่นอนและสม่ำเสมอ

3. **ผู้ร่างภาพ (Visualizes)** เป็นผู้ที่ทำหน้าที่จัดทำเลย์เอาต์ตามแบบที่นักออกแบบเรขศิลป์ หรือผู้กำกับศิลป์ ได้จัดองค์ประกอบไว้

4. **ช่างภาพ** เป็นผู้มีหน้าที่ถ่ายภาพซึ่งจะนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่จะนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

5. **นักวาดภาพประกอบ (Illustrator)** เป็นผู้ที่ทำหน้าที่วาดภาพประกอบเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่จะนำเสนอ

6. **ช่างศิลป์ (Pasteup Artist)** เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำองค์ประกอบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่เป็นข้อความ รูปภาพ ภาพประกอบ ฯลฯ

ตอนที่ 7.2

กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 7.2 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

7.2.1 การเตรียมการก่อนการออกแบบ

7.2.2 การปฏิบัติการออกแบบ

แนวคิด

1. การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมการก่อนการออกแบบ ไปจนถึงการปฏิบัติการออกแบบ
2. ในการเตรียมการก่อนการออกแบบนั้น ต้องทำความเข้าใจข้อมูลที่จะนำมาพิมพ์ และระบุวัตถุประสงค์ของการออกแบบ ผู้รับสารที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก รวมทั้งความคิดรวบยอดและบุคลิกภาพของสื่อสิ่งพิมพ์นั้น
3. ในการปฏิบัติการออกแบบนั้น จะต้องนำข้อมูลที่เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ของสื่อสิ่งพิมพ์มาสร้างเป็นองค์ประกอบทางการออกแบบ แล้วนำไปจัดวางตามหลักการทางการออกแบบ
4. ระบบกริดเป็นเครื่องมือที่สำคัญและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการจัดองค์ประกอบโดยแบ่งหน้ากระดาษออกเป็นตารางพื้นที่

วัตถุประสงค์

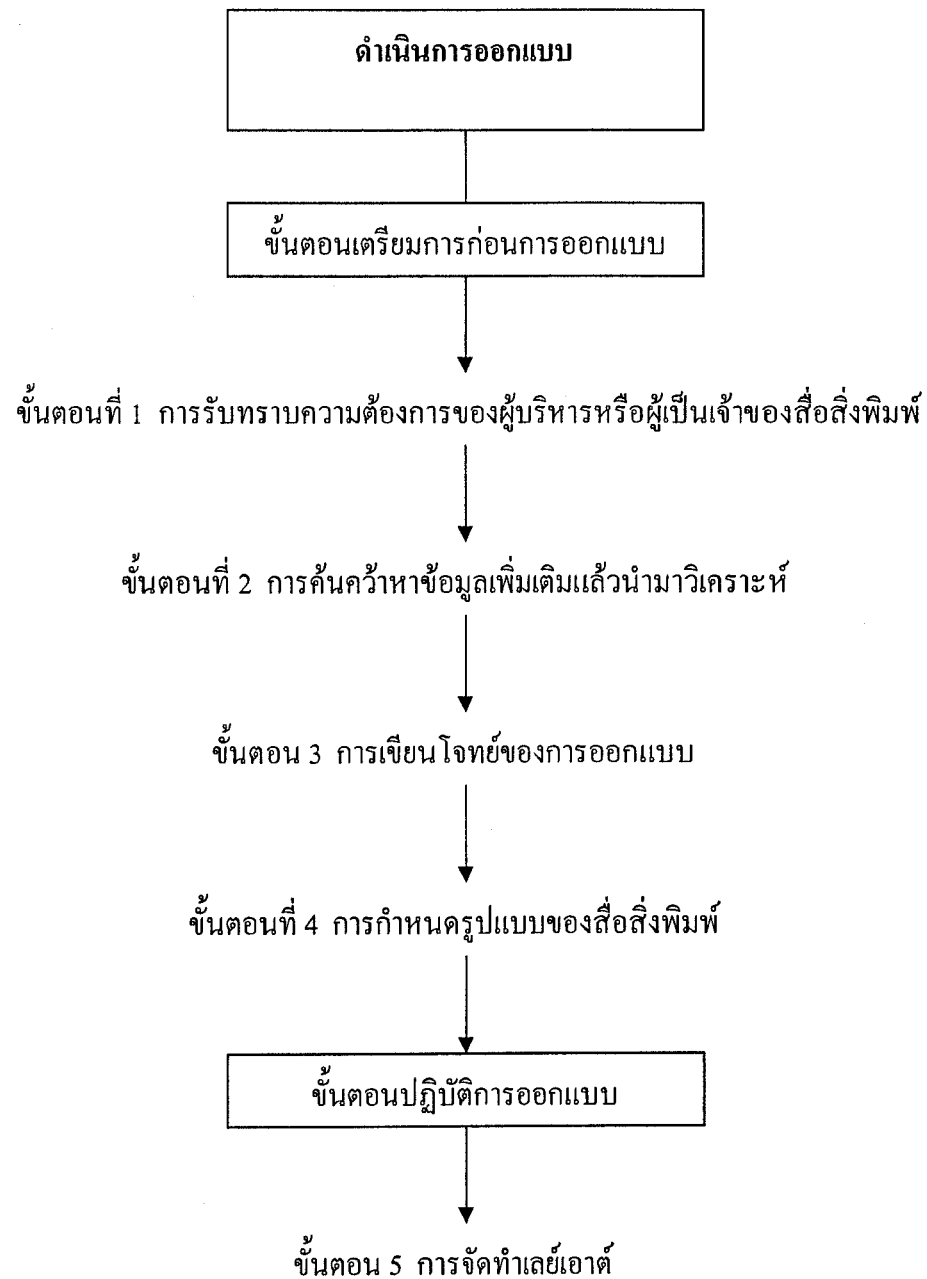
เมื่อศึกษาตอนที่ 7.2 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายการเตรียมการก่อนออกแบบได้
2. อธิบายรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ ที่บุคลากรที่มีหน้าที่ออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ต้องทราบในการเตรียมการก่อนการออกแบบได้
3. อธิบายการปฏิบัติการออกแบบได้
4. อธิบายวิธีการใช้ระบบกริดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้

เรื่องที่ 7.2.1

การเตรียมการก่อนการออกแบบ

ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ภาพที่ 7.8 ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

ขั้นตอนที่ 1 การรับทราบความคิดความต้องการของผู้บริหารหรือผู้เป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์

1. กลุ่มผู้รับสารที่เป็นเป้าหมาย
2. แผนการขยายตัวในอนาคต
3. ช่องทางการจำหน่าย
4. ลักษณะบุคลิกภาพของสื่อสิ่งพิมพ์

ขั้นตอนที่ 2 การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมแล้วนำมาวิเคราะห์

1. ข้อมูลทางการตลาดและคู่แข่ง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ ผลงานของผู้บริหารหรือผู้เป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์นั้น ๆ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเป้าหมาย
4. ข้อมูลของเนื้อหาหรือตัวอย่างเนื้อหาและภาพถ่ายที่จะนำมาใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์นั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 3 การเขียนโจทย์ของการออกแบบ

การเขียนโจทย์ของการออกแบบมีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. เป็นการทำให้ระบบความคิดชัดเจน
2. เป็นเอกสารที่ช่วยในการสื่อสารกับผู้บริหารหรือผู้เป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์
3. เป็นเหมือนกรอบหรือตะแกรงที่ช่วยในการเลือกแนวความคิด
4. เป็นเกณฑ์ที่นักออกแบบใช้ในการเลือกทางเลือกของผลงานว่าทางเลือกที่ได้ทดลอง

ออกแบบมานั้นทางใดเป็นทางที่เหมาะสมกับปัญหาที่สุด

ความหมายของสิ่งที่ต้องวิเคราะห์ไว้ในโจทย์ของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ มีดังนี้

1. ชื่อและชนิดของสื่อสิ่งพิมพ์
2. นโยบาย/ลักษณะเนื้อหาหรือสรุปเนื้อหา/สถานการณ์ทางการตลาดและคู่แข่ง
3. ปัญหา
4. วัตถุประสงค์
5. กลุ่มเป้าหมาย

การระบุภูมิหลัง

ลักษณะทางจิตวิทยา

6. ความคิดรวบยอด
7. เหตุผลสนับสนุนความคิดรวบยอด
8. บุคลิกภาพของสื่อสิ่งพิมพ์ ระบุถึงลักษณะรูปแบบที่ต้องการให้สื่อสิ่งพิมพ์นั้นเป็นที่
รับรู้

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

ครอบคลุมปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ขนาดรูปเล่มสื่อสิ่งพิมพ์ รูปเล่มของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ จะเป็นดังนี้
หนังสือ ขนาดใหญ่ไม่เกิน 10 นิ้ว คูณ 12 นิ้ว
หนังสือพิมพ์ ขนาดประมาณ 15 นิ้ว คูณ 21 นิ้ว ซึ่งเมื่อวางขายจะพับครึ่งให้มี
ขนาดประมาณ 10 นิ้ว คูณ 15 นิ้ว
นิตยสาร ขนาดประมาณ 8 นิ้ว คูณ 11 นิ้ว
สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ ไม่มีขนาดที่แน่นอน
2. รายละเอียดลำดับเนื้อหา
3. จำนวนและลักษณะภาพประกอบ
4. กระดาษที่จะใช้พิมพ์
5. ลักษณะปกและกระดาษหุ้มปก
6. จำนวนพิมพ์
7. ระบบการพิมพ์และจำนวนสีที่จะใช้ในการพิมพ์

เรื่องที่ 7.2.2

การปฏิบัติการออกแบบ

การจัดทำเลย์เอาต์

ขั้นตอนในการจัดทำเลย์เอาต์ มีดังนี้

1. เลย์เอาต์ขนาดจิ๋ว เป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำเลย์เอาต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดองค์ประกอบ เพื่อให้ได้ทางเลือกมากที่สุด
2. เลย์เอาต์หยาบ เป็นพัฒนาการขั้นตอนต่อไปของการจัดทำเลย์เอาต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปขนาดตำแหน่งและสัดส่วนขององค์ประกอบต่าง ๆ
3. เลย์เอาต์สมบูรณ์ เป็นพัฒนาการขั้นสุดท้ายของการจัดทำเลย์เอาต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขนาด ตำแหน่ง และสัดส่วนที่แน่นอนขององค์ประกอบต่าง ๆ
4. การทำต้นแบบร่างหรือดัมมี่ (dummy) เป็นแบบจำลองที่เกือบเหมือนจริงของสิ่งพิมพ์ซึ่งมีหลาย ๆ หน้า เช่น หนังสือ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ การทำดัมมี่นี้อาจจะทำในขนาดที่เท่ากับสิ่งสิ่งพิมพ์นั้น ๆ

1. องค์ประกอบในการออกแบบ

การที่นักออกแบบสร้างสรรค์ส่วนประกอบของสิ่งสิ่งพิมพ์ให้กลายเป็นองค์ประกอบในการออกแบบในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

จุด

จุดเป็นองค์ประกอบที่มีความเรียบง่ายและซับซ้อนน้อยที่สุด

เส้น

เส้นเป็นองค์ประกอบที่เริ่มมีความซับซ้อนน้อยมากขึ้น

รูปร่าง

รูปร่างเป็นองค์ประกอบที่ดูมีมิติมากกว่าจุดและเส้น โดยรูปร่างนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

รูปร่างเหมือนจริง หมายถึง รูปร่างตามที่เป็นจริงของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ พืช หรือ สิ่งของ

รูปร่างเรขาคณิต หมายถึง รูปร่างที่ได้รับการดัดแปลงให้เกิดเป็นรูปร่างง่าย ๆ เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม หรือวงกลม เป็นต้น

รูปร่างอิสระ หมายถึง รูปร่างที่มีความเป็นนามธรรม คือ เป็นรูปร่างที่ไม่ดูเป็น
คน สัตว์ หรือ สิ่งของ

พื้นผิว

พื้นผิวเป็นองค์ประกอบที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

พื้นที่ว่าง

พื้นที่ว่างเป็นองค์ประกอบที่ผู้ไม่มีประสบการณ์ในการออกแบบมักจะไม่นึกถึง ทั้งนี้ก็
เพราะที่ว่างเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่หน้ากระดาษที่ว่างเปล่า

สี

สีเป็นองค์ประกอบที่มักได้รับความสำคัญเป็นอันดับรองลงไปจากองค์ประกอบอื่น ๆ
ตัวแปรสำคัญที่อาจส่งผลให้สีมีการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

- 1.6.1 ความหมายที่สัมพันธ์กันกับสี (color association)
- 1.6.2 การนำสีมากกว่า 1 สีมาใช้ร่วมกัน (combination of hue)
- 1.6.3 คุณค่าและความอิ่มสี (value and saturation)
- 1.6.4 รูปร่างและขอบรูป (shape form and edge)
- 1.6.5 ขนาดและสัดส่วน (size and proportion)
- 1.6.6 ลวดลายซ้ำและพื้นผิว (pattern and texture)

ประเภทขององค์ประกอบ สามารถแยกออกได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

- 1) ตัวอักษร
- 2) ภาพ
- 3) ตราสัญลักษณ์ต่าง ๆ
- 4) องค์ประกอบทางเรขาคณิตในลักษณะอื่น

2. ลักษณะในการออกแบบ

หลักการออกแบบเฉพาะที่มีความสำคัญกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ มีดังนี้

ทิศทางและการเคลื่อนไหว (direction & movement)

เอกภาพและความกลมกลืน (unity & harmony) เอกภาพคือความเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกัน การสร้างเอกภาพนี้สามารถทำได้หลายวิธี เช่น

การเลือกใช้องค์ประกอบอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเลือกใช้แบบตัวอักษรเดียวกัน
การสร้างความต่อเนื่องกันให้องค์ประกอบ เช่น การจัดให้พาดหัววางทับลงบน

ภาพ

การเว้นพื้นที่ว่างรอบองค์ประกอบทั้งหมด

ความสมดุล (balance) การจัดองค์ประกอบให้เกิดความสมดุลแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

สมดุลแบบสมมาตร (symmetrical balance) เป็นการจัดวางองค์ประกอบโดยให้องค์ประกอบในด้านซ้ายและด้านขวาของพื้นที่หน้ากระดาษมีลักษณะเหมือนกันทั้งสองข้าง

สมดุลแบบอสมมาตร (asymmetrical balance) เป็นการจัดวางองค์ประกอบโดยให้องค์ประกอบในด้านซ้ายและด้านขวาของพื้นที่หน้ากระดาษมีลักษณะไม่เหมือนกันในสองข้าง

สมดุลแบบรัศมี (radial balance) เป็นการจัดวางองค์ประกอบ โดยให้องค์ประกอบแผ่ออกไปทุกทิศทางจากจุดศูนย์กลาง

สัดส่วน (proportion) การกำหนดสัดส่วนนี้เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ในเรื่องของขนาด โดยเฉพาะในหน้ากระดาษของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการให้มีจุดเด่น เช่น หน้าปกหนังสือ

ความแตกต่าง (contrast) องค์ประกอบที่ได้รับการออกแบบให้แตกต่างไปจากองค์ประกอบอื่นโดยรอบในพื้นที่หน้ากระดาษ จะกลายเป็นจุดเด่นขึ้นมา

ความแตกต่างโดยขนาด เป็นวิธีการที่ง่ายที่สุด โดยการเน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วยการเพิ่มขนาดให้ใหญ่กว่าองค์ประกอบอื่น ๆ โดยรอบ เช่น พาดหัวขนาดใหญ่

ความแตกต่างโดยรูปร่าง เป็นวิธีการที่เน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วย

ความแตกต่างโดยความเข้ม เป็นวิธีการที่เน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วยการใช้เพิ่มขึ้นหรือลดความเข้ม

ความแตกต่างโดยทิศทาง เป็นวิธีการที่เน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วยการวางองค์ประกอบที่ต้องการจะเน้นนั้นให้อยู่ในทิศทางที่แตกต่างจากองค์ประกอบอื่น ๆ

จังหวะ ลีลา และการซ้ำ (rhythm & repetition) การจัดวางองค์ประกอบหลาย ๆ ชิ้น โดยกำหนดตำแหน่งให้เกิดมีช่องว่างเป็นช่วง ๆ ตอน ๆ อย่างมีการวางแผนล่วงหน้า จะทำให้เกิดจังหวะและลีลาขึ้น

แบบสม่ำเสมอ (regular) เป็นการจัดวางองค์ประกอบหลาย ๆ ชิ้น โดยเว้นให้เกิดช่องว่างระหว่างแต่ละชิ้นอย่างสม่ำเสมอและคาดเดาได้

แบบไม่สม่ำเสมอ (irregular) เป็นการจัดวางองค์ประกอบหลาย ๆ ชิ้น โดยเว้นให้เกิดช่องว่างระหว่างแต่ละชิ้นอย่างไม่สม่ำเสมอและไม่สามารถคาดเดาได้

แบบพัฒนาการ (progressive) เป็นการจัดวางองค์ประกอบหลาย ๆ ชิ้นโดยเว้นให้เกิดช่องว่างระหว่างแต่ละชิ้นเพิ่มขึ้น หรือลดลงอย่างสม่ำเสมอและคาดเดาได้

1) แบบเสมอกกลาง (centered หรือ flush center) เป็นการจัดตัวอักษรโดยให้กึ่งกลางของบรรทัดแต่ละบรรทัดอยู่ในแนวเดียวกัน และมีความยาวของตัวอักษรทางด้านซ้ายและขวาเท่ากันในแต่ละบรรทัดเหมาะกับข้อความขนาดสั้น เช่น พาดเรื่องหรือพาดหัว

2) แบบเสมอหน้าหลัง (justified) เป็นการจัดตัวอักษรโดยเริ่มต้นเรียงตัวอักษรตัวซ้ายสุดของบรรทัดแต่ละบรรทัดอยู่ในแนวเดียวกันแล้วไปสิ้นสุด โดยให้ตัวอักษรตัวขวาสุดของบรรทัดอยู่ในแนวเดียวกันด้วย

3) แบบขอบภาพ (contour) เป็นการจัดตัวอักษรที่อยู่ติดกับภาพ โดยรักษาแนวให้ขนานกันไปกับขอบภาพ บางครั้งอาจจะเรียงตัวอักษรล้อมรอบภาพไว้ภายใน

3. ระบบกริด

ระบบกริดนี้มีประโยชน์ที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. ช่วงแบ่งพื้นที่หน้ากระดาษซึ่งก็คือที่เว้นว่างขนาดใหญ่ที่ดูแว้งว่างจนไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นวางองค์ประกอบรงไหนหรือจะใช้องค์ประกอบขนาดกว้างยาวเท่าไรดี ให้ออกเป็นพื้นที่ขนาดเล็กและมีเส้นตรงในแนวตั้งและแนวนอนเป็นแนวในการวางตำแหน่งและการกำหนดขนาด จึงเป็นการช่วยให้ง่ายขึ้นสำหรับนักออกแบบในการวางตัวอักษรและภาพ

2. ช่วยก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของสื่อสิ่งพิมพ์ เนื่องจากการใช้ระบบกริดเดียวกันในทุก ๆ หน้าและในทุก ๆ ฉบับของสื่อสิ่งพิมพ์ จะก่อให้เกิดความสม่ำเสมอของรูปแบบในการจัดวางองค์ประกอบซึ่งผู้ที่พบเห็นจะสามารถสังเกตและจดจำได้จนเมื่อมีการใช้บ่อย ๆ เข้าก็จะกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของสื่อสิ่งพิมพ์นั้น ๆ

3.1 ยูนิทกริด (grid unit) คือส่วนประกอบที่เป็นพื้นที่ย่อยเกิดขึ้นจากเส้นในแนวตั้งและแนวนอนตัดกันเป็นรูปสี่เหลี่ยม พื้นที่ย่อยเหล่านี้จะใช้ในการวางองค์ประกอบต่าง ๆ

3.2 อัลเลย์ (alley) คือส่วนประกอบที่เป็นที่เว้นว่างระหว่างยูนิทกริดแต่ละยูนิทที่รวมกันอยู่เป็นกลุ่ม ในการออกแบบกริดส่วนใหญ่นิยมมีอัลเลย์ เพราะจะช่วยให้เกิดการอ่านได้ง่ายเมื่อวางจั่วอักษรลงไป ในยูนิทที่อยู่ติดกัน

3.3 มาร์จิ้น* (margin) คือส่วนประกอบที่เป็นที่เว้นว่างโดยรอบกลุ่มยูนิทกริดทั้งหมด

3.4 กัตเตอร์ (gutter) คือมาร์จิ้นในส่วนที่เป็นที่เว้นว่างระหว่างหน้าซ้ายและหน้าขวาของสื่อสิ่งพิมพ์

การออกแบบระบบกริด

ในการออกแบบระบบกริดนี้ นักออกแบบสามารถเลือกทิศทางที่เหมาะสมกับสื่อสิ่งพิมพ์ได้ 2 แบบ ได้แก่

1. **แบบที่ใช้กันทั่วไป** ทิศทางนี้มักจะเริ่มด้วยการแบ่งหน้ากระดาษออกเป็นสองหรือสามยูนิตกริดในทางแนวตั้ง และไม่มีการแบ่งยูนิตกริดให้ย่อยลงไปอีกทางแนวนอน
2. **แบบที่ได้รับการออกแบบเป็นพิเศษ** ทิศทางนี้เน้นการสร้างรูปแบบเฉพาะตัวให้เกิดขึ้นกับสื่อสิ่งพิมพ์ โดยอาศัยโครงสร้างของการจัดวางองค์ประกอบที่แตกต่างไปจากหน้าของสื่อสิ่งพิมพ์ที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป ซึ่งมักจะมีโครงสร้างเป็นระบบกริดตามทิศทางดั้งเดิมที่ได้กล่าวไปแล้ว

ประโยชน์และข้อควรคำนึงในการใช้ระบบกริด

ประโยชน์ของระบบกริดมี 2 ด้าน คือ

1. เพื่อกำหนดตำแหน่งในการจัดวางองค์ประกอบ
2. เพื่อกำหนดขนาดขององค์ประกอบ

แต่ในการนำระบบกริดมาประยุกต์ใช้นั้นก็มีข้อควรคำนึงประการสำคัญ 2 ประการคือ

1. ระบบกริดที่มียูนิตมากเกิดไปจะทำให้มีการวางองค์ประกอบอย่างสะเปะสะปะและทำให้ผู้อ่านมองไม่เห็นความคล้ายคลึงกันในแต่ละหน้า
2. ระบบกริดเป็นส่วนที่ใช้ช่วยในการกำหนดขนาดและการจัดวางตำแหน่งองค์ประกอบต่าง ๆ นักออกแบบไม่ควรคิดว่าระบบกริดเป็นกฎที่ไม่สามารถฝ่าฝืนได้ คือจะต้องวางองค์ประกอบให้ลงในกริดอยู่เสมอ ซึ่งไม่มีความจำเป็น

ตอนที่ 7.3

การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 7.3 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

หัวเรื่อง

- 7.3.1 การออกแบบหนังสือพิมพ์
- 7.3.2 การออกแบบนิตยสาร
- 7.3.3 การออกแบบหนังสือ
- 7.3.4 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

แนวคิด

1. การออกแบบหนังสือพิมพ์ควรมีโครงสร้างที่ยึดหยุ่นต่อปริมาณของเนื้อหาในแต่ละเรื่อง และต้องคำนึงถึงความสะดวกในการแยกแยะ ค้นหาและติดตามเนื้อหา รวมทั้งความเข้าใจง่าย
2. การออกแบบนิตยสารควรก่อให้เกิดบุคลิกภาพเฉพาะตัวของนิตยสารนั้น และมีความสอดคล้องกับรสนิยมของผู้รับสารที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก
3. การออกแบบหนังสือเล่มควรมีโครงสร้างที่แน่นอนสม่ำเสมอ และต้องคำนึงถึงความสะดวกในการอ่าน
4. การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และลักษณะในการนำไปใช้งานของสื่อสิ่งพิมพ์นั้น ๆ ทั้งโปสเตอร์ จดหมายข่าว แผ่นพับ และรายงานประจำปี

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 7.3 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือพิมพ์ได้
2. อธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบนิตยสารได้
3. อธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือพิมพ์ได้
4. อธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจประเภทโปสเตอร์ จดหมายข่าว แผ่นพับ และรายงานประจำปี

เรื่องที่ 7.3.1

การออกแบบหนังสือพิมพ์

1. สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบหนังสือพิมพ์

ก่อนจะทำการออกแบบหนังสือพิมพ์นั้น จะต้องมีการกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนี้

1.1 การกำหนดขนาดและรูปแบบของหนังสือพิมพ์ ขนาดของหนังสือพิมพ์ที่นิยมใช้กันเป็นมาตรฐานมีดังนี้

1.1.1 หนังสือพิมพ์แผ่นใหญ่ (broadsheet) ขนาดเต็มหน้ากระดาษ (full size) เป็นขนาดที่ใช้กันทั่วไปในหนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายวันที่รายงานข่าวทั่วไป

1.1.2 หนังสือพิมพ์แผ่นเล็ก (half size หรือ tabloid) เป็นหนังสือพิมพ์ที่รายงานข่าวเฉพาะด้าน เช่น หนังสือพิมพ์กีฬา เป็นต้น

1.2 แบบและขนาดตัวอักษร เช่น ตัวอักษรแบบที่หนึ่งใช้กับตัวพิมพ์เนื้อเรื่องและตัวอักษรที่สองใช้กับตัวพิมพ์หัวข่าว เป็นต้น

ขนาดตัวอักษรที่ใช้เป็นตัวพิมพ์เนื้อเรื่องนั้นไม่ควรมีขนาดเล็กกว่า 12 พอยต์ เพราะจะทำให้ยากต่อการอ่าน ส่วนตัวอักษรที่ใช้เป็นตัวพิมพ์หัวเรื่อง หัวรอง ฯลฯ นั้น ควรจะมีขนาดใหญ่ตั้งแต่ 18 พอยต์เป็นต้นไปเพื่อจะได้สามารถเน้น หรือเรียกร้องความสนใจได้

2. องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบหนังสือพิมพ์

ในการออกแบบหน้าหนังสือพิมพ์ การออกแบบส่วนประกอบที่สำคัญแต่ละส่วนดังนี้

2.1 หน้าแรก คือส่วนของหนังสือพิมพ์ซึ่งผู้ผ่านไปมาจะพบเห็นและอ่านก่อนหน้าอื่น ๆ นักออกแบบจะต้องจัดการกับองค์ประกอบซึ่งปรากฏอยู่ในหน้าแรกดังนี้

2.1.1 รูปแบบมาตรฐานของหน้าแรก หน้าแรกของหนังสือพิมพ์ควรจะได้รับการออกแบบให้มีรูปแบบมาตรฐานในการจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นตัวอักษรและภาพ

รูปแบบการจัดวางองค์ประกอบในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์นี้อาจแยกเป็นแบบที่นิยมใช้กันทั่วไปได้ 5 แบบ ดังนี้

1) แบบสมมาตร (symmetrical balance) เป็นการ จัดวางองค์ประกอบทางด้านซ้ายและขวาของหน้าให้เหมือนกันหรือสมดุลแบบเท่ากันสองด้าน

2) แบบอสมมาตร (asymmetrical balance) เป็นการจัดวางองค์ประกอบแบบที่ทางด้านซ้ายและขวาไม่เหมือนกัน แต่มีการวางให้เกิดความรู้สึกโดยรวมแล้วดูสมดุล รูปแบบการจัดวางแบบอสมมาตรนี้เป็นที่นิยมใช้มาก

3) แบบยึดโยง (brace) เป็นการจัดวางองค์ประกอบโดยจัดให้ข่าวแต่ละเรื่องเรียงตัวเป็นลักษณะรูปตัวแอลใหญ่ (L) ทั้งตัวแอลปกติและตัวแอลที่กลับซ้าย – ขวา เพื่อให้แต่ละข่าวสอดคล้องกันและกันเอาไว้ รูปแบบการจัดวางแบบยึดโยงนี้ไม่ค่อยเป็นที่นิยมมากนักในปัจจุบัน

4) แบบละครสัตว์ (circus) เป็นการจัดวางองค์ประกอบแบบสนุกสนานดูไม่เป็นทางการ มีความยืดหยุ่นในการจัดวางมากและดูตื่นเต้น แต่ความเป็นทางการของรูปแบบนี้ทำให้ไม่เป็นที่นิยมใช้กับหนังสือพิมพ์

5) แบบแนวนอน (horizontal) เป็นการจัดวางองค์ประกอบโดยจัดให้ข่าวแต่ละเรื่องเรียงตัวกันเป็นแนวนอนไล่จากด้านบนของกระดาษลงมาสู่ด้านล่าง รูปแบบนี้มีความยืดหยุ่นในการจัดวางมากแต่ก็ดูไม่ตื่นเต้นนัก

2.1.2 หัวข่าว หรือ “พาดหัว” พาดหัวเป็นเหมือนจุดขายที่สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ การเลือกใช้ตัวอักษรที่จะมาเป็นหัวข่าวจึงต้องมีความพิเศษแตกต่างไปจากตัวอักษรอื่น ๆ ทั้งในแง่ของขนาดซึ่งจะต้องมีความใหญ่เด่นกว่าตัวอักษรอื่น ๆ ทั้งหมด อาจจะต้องเลือกเอาจากตัวอักษรประดิษฐ์ (display type)

2.1.3 ภาพประกอบข่าว ภาพประกอบในหนังสือพิมพ์นั้นไม่เหมือนกับภาพประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เช่น หนังสือ หรือนิตยสาร กล่าวคือ ภาพประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นั้น นักออกแบบสามารถกำหนดหรือออกแบบตามจินตนาการแล้วมอบหมายให้ช่างภาพไปถ่ายภาพมาตามที่กำหนดไว้ได้ แต่ภาพประกอบในหนังสือพิมพ์นั้นเป็นภาพประกอบข่าว

2.2 หน้าใน หน้าในของหนังสือพิมพ์เป็นหน้าที่รวมความหลากหลายของข่าวประเภทต่าง ๆ โดยทั่ว ๆ ไปหนังสือพิมพ์นิยมแบ่งหน้าต่าง ๆ เป็นเรื่อง ๆ คือนำข่าวที่เป็นเรื่องเดียวกันมาไว้ในหน้าเดียวกัน เช่น หน้ากีฬา หน้าการศึกษา หน้าสังคม เป็นต้น การออกแบบหน้าในจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่

2.2.1 หัวข่าว หรือ “พาดหัว” เช่นเดียวกับกับหัวข่าวในหน้าแรก ตัวอักษรที่จะนำมาใช้เป็นหัวข่าวในหน้าในนี้ก็ต้องมีขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์เนื้อเรื่องทั่วไป เพียงแต่ไม่มีขนาดใหญ่เท่ากับหัวข่าวในหน้าแรก

2.2.2 หัวรอง หัวรองมักจะใช้เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อเรื่องแต่เล็กกว่าหัวข่าว หัวรองแทรกอยู่ในส่วนเนื้อเรื่อง มักนิยมวางแบบเสมอกกลาง เสมอหน้า หรือเสมอหน้าหลังของคอลัมน์

2.2.3 หัวต่อ (jump head) หัวต่อมักจะใช้เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อเรื่องแต่เล็กกว่าหัวข่าว มีขนาดใกล้เคียงกับหัวรอง มักนิยมวางแบบเสมอกกลาง หรือเสมอน้ำของคอลัมน์

2.2.4 เนื้อข่าว เนื้อข่าวนี้นับเป็นองค์ประกอบที่เป็นข้อความที่มีขนาดยาวที่สุด การเรียบเรียงเป็นคอลัมน์ตามระบบกริดที่ได้วางเอาไว้

2.2.5 ภาพประกอบข่าว การใช้ภาพประกอบในการออกแบบหนังสือพิมพ์นั้น นักออกแบบอาจจะไม่ได้มีบทบาทมากนัก เมื่อเทียบกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

สรุปแล้วหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือพิมพ์ก็คือ หนังสือพิมพ์ควรมีโครงสร้างหรือระบบกริดที่ยืดหยุ่นต่อปริมาณของเนื้อหาข่าวแต่ละเรื่องซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละวัน และการเลือกองค์ประกอบและตำแหน่งในการจัดวางองค์ประกอบก็ต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้อ่านในการแยกแยะ ค้นหาและติดตามเนื้อหาของข่าวตั้งแต่ต้นจนจบ โดยองค์ประกอบทั้งที่เป็นตัวอักษรและภาพจะต้องเน้นให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจข่าวได้ง่ายที่สุด

เรื่องที่ 7.3.2

การออกแบบนิตยสาร

สิ่งสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของนิตยสาร คือ ความสามารถในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงและเป็นกลุ่มที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจัดทำนิตยสารนั้น

ตัวแปรสำคัญที่สุด 2 ประการที่จะมีผลต่อการออกแบบนิตยสารก็คือ กลุ่มเป้าหมายของนิตยสาร และวัตถุประสงค์ในการจัดทำนิตยสาร หลักการทั่วไปในการออกแบบนิตยสาร มี 2 เรื่องที่สำคัญ คือ

1. สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบนิตยสาร

ก่อนการทำการออกแบบนิตยสาร มีเรื่องที่จะต้องมีการกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนี้

1.1 ระบุความต้องการในการออกแบบให้ชัดเจน

1.2 กำหนดขนาดและรูปแบบของนิตยสาร นิตยสารที่มีอยู่ในตลาดจึงมักมีขนาดที่นิยมนำไปใช้กันอยู่ในปัจจุบันมี 4 ขนาดดังนี้

1.2.1 นิตยสารที่มุ่งการนำเสนอภาพมักนิยมขนาด $10 \frac{1}{2} \times 13$ นิ้ว ซึ่งเป็นขนาดที่ค่อนข้างใหญ่

1.2.2 นิตยสารที่มุ่งการนำเสนอภาพและเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรมักนิยมขนาด $7 \frac{1}{2} \times 10 \frac{1}{4}$ นิ้ว

1.2.3 นิตยสารที่มุ่งการนำเสนอภาพและเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรมักนิยมขนาด $8 \frac{1}{2} \times 11$ นิ้ว ซึ่งเป็นขนาดที่เป็นที่นิยมใช้มากที่สุด

1.2.4 นิตยสารที่มุ่งการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรขนาด $5 \frac{1}{2} \times 7 \frac{1}{2}$ นิ้ว ซึ่งเป็นขนาดที่ค่อนข้างเล็ก เรียกว่า ขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก

1.3 รูปแบบของปกหน้า ปกหน้าของนิตยสารเป็นหน้าสำคัญที่สุดของนิตยสาร ปกหน้าเปรียบเสมือนหน้าตาของนิตยสารซึ่งจะก่อให้เกิดความประทับใจเมื่อแรกเห็น ต้องมีการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของปกหน้า ดังนี้

1.3.1 จะเลือกรูปแบบปกหน้าในตัว (self cover) หรือปกหน้าแยก (separate cover) ปกหน้าในตัว คือ ปกหน้าที่ใช้กระดาษเช่นเดียวกับหน้าในและพิมพ์ไปพร้อมกันกับการพิมพ์หน้าในส่วนปกหน้าแยกหรือปกหน้าที่ใช้กระดาษที่แตกต่างจากหน้าใน

1.3.2 จะให้มีพื้นที่โฆษณาในปกหน้าหรือไม่ นิติสารส่วนใหญ่เลือกไม่ให้มีพื้นที่โฆษณาในปกหน้า เพราะพื้นที่โฆษณาในปกหน้าด้านใน ปกหลังด้านในและด้านนอกก็มีอยู่เพียงพอแล้ว

1.3.3 จะกำหนดสัดส่วนระหว่างภาพและตัวอักษรอย่างไร

1.4 แบบและขนาดตัวอักษร

1.5 รูปแบบและขนาดภาพประกอบ

2. องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบนิติสาร

ส่วนประกอบที่สำคัญแต่ละส่วนดังนี้

2.1 ปกหน้า ปกหน้าคือส่วนของนิติสาร นักออกแบบจะต้องจัดการกับองค์ประกอบซึ่งรวมกันเป็นปกหน้า 4 องค์ประกอบ ได้แก่

2.1.1 รูปแบบมาตรฐานของปกหน้า ปกหน้าของนิติสารควรจะได้รับกรออกแบบให้มีรูปแบบมาตรฐานเช่นเดียวกับการออกแบบหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ในการจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ

2.1.2 หัวนิติสารและรายละเอียดของฉบับ จะต้องเป็นตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ที่สุดกว่าตัวอักษรอื่นใดในปกหน้า ทั้งนี้มักจะมีขนาดไม่เล็กกว่า 72 พอยต์

2.1.3 ภาพประกอบ การจัดวางภาพบนปกหน้านิติสารส่วนใหญ่แล้วมีเพียง 2 ลักษณะ คือ แบบแรกเป็นแบบเต็มหน้ากระดาษโดยตัดกึ่งสี่ด้าน มีแถบชื่อและตัวอักษรอื่น ๆ ซ้อนอยู่ในภาพนั้น

2.1.4 ข้อความบนปก (cover lines) วัตถุประสงค์ของการใช้ตัวโปรยเป็นข้อความบนปกหน้านั้น ก็เพื่อแนะนำเรื่องที่น่าสนใจในฉบับ คือ มีทั้งภาพประกอบขนาดใหญ่ซึ่งเป็นภาพหลักและภาพประกอบขนาดเล็กเป็นภาพรอง

2.2 หน้าสารบัญ หน้าสารบัญจึงเหมือนกับโอกาสสำคัญที่เสนอสิ่งที่คิดว่าผู้อ่านจะสนใจ

การออกแบบหน้าสารบัญมีองค์ประกอบที่จะต้องนำมาจัดวาง ที่สำคัญคือ

2.2.1 ส่วนสารบัญ ซึ่งระบุชื่อเรื่อง ชื่อคอลัมน์ ชื่อผู้เขียน และเลขหน้า

2.2.2 ตราสัญลักษณ์ของหัวหนังสือ และคำขวัญของนิติสารหากมี

2.2.3 ข้อความที่ระบุเล่มที่ ฉบับที่ เดือนและปี

2.2.4 รายชื่อตำแหน่งและชื่อบุคคลในกองบรรณาธิการ

2.2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับนิติสาร ที่อยู่ สถานที่พิมพ์ สถานที่ติดต่อ ฯลฯ

2.3 หน้าบรรณาธิการ หน้าบรรณาธิการเป็นการบอกเล่าถึงเรื่องราวความคิด ความเห็น และความเชื่อของผู้ที่เล่าเรื่องราวเหล่านั้น ซึ่งมีปรากฏอยู่ในนิตยสารให้ผู้อ่านได้รับทราบ

องค์ประกอบที่ปรากฏอยู่ในหน้าบรรณาธิการนี้ ได้แก่

2.3.1 ข้อความที่เขียนโดยบรรณาธิการ

2.3.2 พาดหัวเพื่อดึงความสนใจสู่ข้อความ ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้

2.3.3 ชื่อ หรือลายมือชื่อของบรรณาธิการ

2.3.4 ภาพถ่ายของบรรณาธิการ ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ การแสดงภาพถ่ายอาจจะให้ประโยชน์ในการเพิ่มความเป็นส่วนตัวระหว่างผู้อ่านกับนิตยสาร

2.4 หน้าเปิดเรื่อง นักออกแบบจะต้องพยายามสร้างความรู้สึกลึ้นตาตื่นใจให้เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ส่วนใหญ่นิตยสารจะมีเรื่องประจำ (คอลัมน์ประจำ) ซึ่งในกรณีนี้การออกแบบรูปแบบมาตรฐานไว้ใช้ได้ในทุก ๆ ฉบับก็มีข้อดีในแง่ที่ช่วยในการจดจำและเป็นการช่วยสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างรวดเร็วว่าหน้านี้คือจุดเริ่มต้นของเรื่องใหม่

2.5 หน้าเนื้อเรื่อง หน้าเนื้อเรื่องเป็นหน้าที่สนองเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของผู้จัดทำนิตยสารมากที่สุดกว่าหน้าอื่น ๆ หน้าเนื้อเรื่องนี้เป็นหน้าที่จะใช้ถ่ายทอดข้อมูลอันเป็นหัวใจของนิตยสาร เพื่อสื่อสารกับผู้อ่าน จนถึงขั้นอาจจะเปรียบเทียบได้ว่าหน้าเนื้อเรื่องคือของขวัญที่แท้จริง

องค์ประกอบในหน้าเนื้อเรื่อง โดยจะแยกเป็นเพียง 2 อย่าง ได้แก่

2.5.1 เนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ

2.5.2 ภาพประกอบเรื่อง ซึ่งเป็นส่วนที่ให้รายละเอียดที่อาจยากที่จะบรรยายหรือเพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการได้ชัดเจนขึ้น

สรุปแล้วหลักการทั่วไปในการออกแบบนิตยสาร ควรต้องมีความสวยงาม ดึงดูดใจและต้องสร้างสรรค์เพื่อสื่อสารให้ผู้พบเห็นสามารถเข้าใจถึงประเภทและบุคลิกภาพเฉพาะตัวของนิตยสารนั้น ๆ ได้ และเนื่องจากนิตยสารมีกลุ่มผู้อ่านที่แคบกว่าหนังสือพิมพ์ การเลือกและจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นตัวอักษรและภาพก็ต้องมีความเหมาะสมต้องตามรสนิยมของผู้รับสารที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่ได้กำหนดไว้ด้วย

เรื่องที่ 7.3.3

การออกแบบหนังสือ

การออกแบบหนังสือต้องมีโครงสร้างที่ดี แน่นอน รอบคอบ และสมบูรณ์แบบเพื่อนำเสนอข้อมูลปริมาณมากให้ง่ายแก่การอ่าน และสามารถติดตามเนื้อหาได้โดยไม่สับสนหรือเบื่อหน่าย หนังสือจะมีการแบ่งตามลักษณะเนื้อหาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **ฟิクション (fiction)** เป็นหนังสือที่แต่งขึ้น โดยมีเนื้อหาที่เน้นให้เกิดความสนุกเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นหลัก อาจจะเป็นเนื้อหาที่มีพื้นฐานมาจากความเป็นจริงหรือเป็นเนื้อหาที่นึกฝันขึ้นจากจินตนาการของผู้เขียนล้วน ๆ ก็ได้ หนังสือประเภทนี้ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น หรือโคลง กลอน ต่าง ๆ

2. **นอน-ฟิクション (non-fiction)** เป็นหนังสือที่แต่งขึ้น โดยมีเนื้อหาที่เน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ จะต้องเป็นเนื้อหาที่มีพื้นฐานมาจากความเป็นจริง หรือเป็นเนื้อหาที่เกิดจากการค้นคว้าวิจัยและวิเคราะห์ของผู้เขียนหนังสือประเภทนี้ได้แก่ ตำรา วิจัย หรือสารคดีต่าง ๆ

หลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือมี 2 เรื่องที่สำคัญ คือ สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบหนังสือ และองค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบหนังสือ

1. สิ่งที่ต้องกำหนดวางแผนก่อนการออกแบบหนังสือ

ก่อนจะทำการออกแบบหนังสือนั้น เรื่องที่จะต้องกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนี้

1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจหนังสือ ก่อนที่จะทำการออกแบบ

1.2 กำหนดขนาดและรูปแบบของหนังสือ

การเย็บเล่มหรือการเข้าเล่มหนังสือ (binding) ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการออกแบบหนังสือด้วยการเย็บเล่มมีหลายประเภทด้วยกัน เช่น

1.2.1 การเย็บกึ่ง (sewn binding) เป็นการเข้าเล่มด้วยด้ายเพื่อยึดหน้าหนังสือไว้ด้วยกัน การเย็บกึ่งนี้มีอยู่ 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นการเย็บกึ่งด้วยเครื่อง (smythe sewing) เป็นการเย็บหน้าหนังสือเข้าด้วยกันเป็นชุดเล็ก ๆ ก่อนแล้วจึงเย็บด้านสันให้ติดกัน ลักษณะที่สองเป็นการเย็บด้านข้าง (side sewing) ซึ่งเป็นการเย็บหน้ากระดาษทั้งหมดเข้าด้วยกันตรงด้านข้างของหนังสือ

1.2.2 การเย็บแบบมุงหลังคา (stapled binding) เป็นการเข้าเล่มหนังสือด้วยลวดโลหะซึ่งส่วนมากจะเย็บที่สันของหนังสือ

1.2.3 การไสสันทากาว (adhesive binding หรือ perfect binding) เป็นการเข้าเล่มหนังสือด้วยการนำหน้าหนังสือมาเรียงกันแล้วทากาวที่สันแล้วปะเข้ากับกระดาษที่ทำเป็นสันหนังสือ

1.2.4 การทำเล่มเชิงกล (mechanical binding) เป็นการเข้าเล่มหนังสือด้วยการใช้ห่วง เข็มหมุด เกลียวลวด หรือเกลียวพลาสติกเพื่อยึดหน้าหนังสือทั้งหมดเข้าด้วยกันที่ด้านข้างของหน้าหนังสือ

1.3 รูปแบบของปกหน้า นักออกแบบจึงควรตกลงร่วมกันกับผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์เรื่องรูปแบบของปกหน้าเสียก่อนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์ปกหน้า จะเป็นกระดาษแบบเดียวกันกับหน้าใน

1.3.2 หน้าหุ้มปก หนังสือที่มีความหนาหรือที่มีราคาสูง จะหน้าหุ้มปกเพื่อไม่ให้ปกเสียหาย

1.3.3 ระบบการพิมพ์และจำนวนสีที่จะพิมพ์

1.4 รูปแบบของหน้าใน องค์ประกอบของเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาที่เป็นตัวพิมพ์และภาพประกอบต่าง ๆ ว่ามีมากน้อยและต้องการคุณภาพในระดับใด ทั้งนี้ควรพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1.4.4 กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์เป็นกระดาษชนิดใด

1.4.5 ระบบการพิมพ์ที่เหมาะสมควรเป็นระบบใด และพิมพ์กี่สี

1.5 แบบและขนาดตัวอักษร

1.6 แบบและจำนวนภาพประกอบ

1.7 การกำหนดขั้นตอนหลังการพิมพ์ เนื่องจากหนังสือมีขนาดความหนาที่หลากหลาย ทำให้มีวิธีการเย็บเล่มหนังสือที่เหมาะสมแตกต่างกันไป นอกจากนี้เทคนิคพิเศษบางอย่าง เช่น คุณนูน (emboss) การประทับรอยร้อน ปั้นทอง (foil stamping) หรือ ใดคัต

2. องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบหนังสือ

นิตยสารมีส่วนประกอบที่แตกต่างกับจากสิ่งพิมพ์อื่น ทำให้มีรายละเอียดเพิ่มเติมในการออกแบบส่วนประกอบที่สำคัญแต่ละส่วนดังนี้

2.1 ปกหน้า ปกหน้าของหนังสือเป็นหน้าที่สำคัญที่สุด หน้าแรกของหนังสือพิมพ์และปกหน้าของนิตยสาร โดยปกหน้าจะต้องทำหน้าที่ดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็นให้อยากจะหยิบขึ้นมาดูจากชั้นหนังสือ นักออกแบบจะต้องทำการออกแบบส่วนต่าง ๆ ในปกหน้าหนังสือ ดังนี้

2.1.1 ชื่อหนังสือ เป็นองค์ประกอบในส่วนของตัวอักษรที่จะต้องได้รับการออกแบบให้ดูโดดเด่นกว่าตัวอักษรอื่น ๆ

2.1.2 ชื่อผู้แต่งหรือชื่อผู้แปล เป็นองค์ประกอบในส่วนของตัวอักษรที่มีความสำคัญรองลงมาจกชื่อหนังสือ

2.1.3 ภาพประกอบปกหน้า เนื่องจากในปกหน้านั้นไม่มีส่วนที่เป็นข้อความอะไรที่จำเป็นนอกจากชื่อหนังสือและชื่อผู้แต่ง จึงมีการนำเอาส่วนประกอบที่เป็นภาพเข้ามาใช้เพื่อทำให้นอกจากชื่อหนังสือและชื่อผู้แต่งที่น่าสนใจยิ่งขึ้น

2.1.4 ข้อความประกอบปกหน้า เป็นองค์ประกอบที่เป็นตัวอักษรอีกองค์ประกอบหนึ่ง ซึ่งอาจมีในหนังสือบางเล่ม เพื่อให้รายละเอียดที่สำคัญเพิ่มเติม เช่น เป็นหนังสือในชุดที่มีหลายเล่ม หรือ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล เป็นต้น

2.1.5 ตราสัญลักษณ์ของสำนักพิมพ์ เป็นองค์ประกอบซึ่งอาจจะอยู่ที่ปกหน้าหรือในส่วนอื่น ๆ เช่น สันหนังสือ

2.2 ใบหุ้มปก หนังสือบางเล่มอาจมีใบหุ้มปก

2.3 หน้าลิขสิทธิ์ หน้าลิขสิทธิ์เป็นหน้าที่ถือว่าเป็นทางการที่สุดของหนังสือ เนื่องจากเป็นหน้าที่มีรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือ

2.4 หน้าคำอุทิศ หน้าคำอุทิศนี้เขียนเพื่อให้ผู้เขียนใช้ในการอุทิศหนังสือให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง

2.5 หน้าคำนำ องค์ประกอบในหน้าคำนำนี้จะประกอบไปด้วยข้อความคำนำเอง ซึ่งผู้เขียน และบางครั้งก็อาจจะมีภาพของผู้เขียนด้วย

2.6 หน้ากิตติกรรมประกาศ หน้ากิตติกรรมประกาศนี้มีเพื่อให้ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ใช้ในการแสดงความขอบคุณต่อผู้ที่มีส่วนในการจัดทำหนังสือ หรือเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ

2.7 หน้าคำนิยม หน้าคำนิยมเป็นหน้าที่ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ขอให้ผู้อื่นที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนั้นเขียนขึ้นเพื่อแนะนำหนังสือ หรือแนะนำผู้เขียน

2.8 หน้าสารบัญ เนื่องจากหน้าสารบัญเป็นหน้าที่เน้นด้านประโยชน์ใช้สอยเพื่อบ่งบอกเนื้อหาที่อยู่ในหนังสือว่าเรื่องใดหรือตอนใดอยู่ที่หน้าไหน

2.9 หน้าเนื้อเรื่อง หน้าเนื้อเรื่องในหนังสือนี้ อาจแบ่งในเชิงองค์ประกอบได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.9.1 หนังสือที่ไม่มีภาพประกอบหน้าเนื้อเรื่อง คือในหน้าเนื้อเรื่องทั้งหมดจะมีแต่องค์ประกอบที่เป็นตัวอักษรของข้อความเนื้อเรื่องเท่านั้น ขนาดของตัวอักษรก็จะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และกลุ่มผู้อ่านที่ต้องการจะสื่อสารด้วย

2.9.2 หนังสือที่มีภาพประกอบหน้าเนื้อเรื่อง คือในหน้าเนื้อเรื่องทั้งหมดหรือบางหน้า จะมีองค์ประกอบที่เป็นภาพร่วมอยู่กับเนื้อเรื่องด้วย ตำแหน่งของภาพประกอบนี้ควรจะได้รับการ จัดวางให้อยู่ใกล้เคียงกับเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาพให้มากที่สุด

2.10 หน้าภาคผนวก ภาคผนวกเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือที่แยกไว้ท้ายเนื้อเรื่องทั้งหมด การ ออกแบบหน้าภาคผนวกนี้ก็ดำเนินการเช่นเดียวกันกับหน้าเนื้อเรื่อง

2.11 หน้าบรรณานุกรม หน้าบรรณานุกรมมีเฉพาะในหนังสือที่เป็นหนังสือประเภท วิชาการเท่านั้น หน้านี้ก็อีกหน้าหนึ่งที่ต้องออกแบบอย่างเรียบง่าย และควรศึกษาระเบียบวิธี แสดงบรรณานุกรมให้ถูกต้องว่าควรจะมีตัวหนา ตัวเอน หรือย่อหน้าที่ใดบ้าง ขนาดตัวอักษรควรจะเป็นขนาดที่ใกล้เคียงกับตัวอักษรที่เป็นเนื้อเรื่อง

2.12 หน้าดัชนี หน้าดัชนีมักจะมีเฉพาะในหนังสือประเภทวิชาการเท่านั้น โดยอาจจะมี การเปลี่ยนลักษณะตัวอักษรเพื่อให้ง่ายแก่การมองค้นหา เช่น ส่วนที่เป็นชื่อตัวเอง ตามที่เลขหน้าที่มี ชื่อเหล่านั้นปรากฏอยู่ ซึ่งเป็นตัวเอน เป็นต้น

สรุปหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือ ในด้านโครงสร้างหรือระบบกริดนั้นหนังสือ ควรมีโครงสร้างแน่นอนสม่ำเสมอ ไม่ต้องมีความยืดหยุ่นเหมือนโครงสร้างของหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ก็ เพราะเนื้อหาของหนังสือเป็นเรื่องเดียวกันไป ไม่ได้มีความหลากหลายดังเช่นหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร การเลือกและจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาพและตัวอักษรจะต้องคำนึงถึงความ สะดวกของผู้อ่านในการอ่านติดตามเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่องเป็นหลัก

เรื่องที่ 7.3.4

การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

---

1. การออกแบบโปสเตอร์

หลักการทั่วไปในการออกแบบโปสเตอร์มี 2 เรื่องที่สำคัญ คือ

1.1 สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบโปสเตอร์ มีเรื่องต้องกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนี้

1.1.1 การกำหนดขนาดและรูปแบบของโปสเตอร์ โปสเตอร์โดยทั่วไปจะมีขนาดที่นิยมกันเป็นขนาดมาตรฐาน เช่น ขนาดตัดสี่ ตัดสอง เป็นต้น

1.1.2 รูปแบบภาพประกอบ รูปแบบของภาพประกอบในโปสเตอร์นั้น สามารถเป็นไปได้ทุกลักษณะ ทั้งนี้ตัวแปรที่ต้องคำนึงถึงคือความเหมาะสมในการนำเสนอความคิดที่ต้องการสื่อสารไปยังผู้ดู

1.2 องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบโปสเตอร์ การออกแบบโปสเตอร์มีความซับซ้อนน้อยกว่าการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้ว ทั้งนี้เพราะมีทั้งส่วนประกอบและเนื้อหาน้อยกว่า โดยมีรายละเอียดพิเศษ ดังนี้

1.2.1 พาดหัว พาดหัวเป็นข้อความที่โดยมากมักจะมีความสั้น นิยมใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 72 พอยต์ขึ้นไป) เนื่องจากจะต้องสื่อสารได้ด้วยการมองจากระยะไกล

1.2.2 ภาพประกอบ ในการออกแบบโปสเตอร์นั้น นิยมใช้ภาพประกอบเป็นภาพขนาดใหญ่เพียงภาพเดียว เพื่อดึงดูดความสนใจ

1.2.3 ข้อความ ข้อมูลในส่วนของการรายละเอียดในโปสเตอร์ แม้จะไม่ใช่พาดหัวแต่ก็ต้องใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรที่ใช้เป็นข้อความในสื่ออื่น ๆ (ตั้งแต่ 18 พอยต์ขึ้นไป) ทั้งนี้ก็เพราะระยะทางและเวลาที่ผู้ชมมองดูโปสเตอร์นั้นค่อนข้างไกลกว่าการดูสื่ออื่น ๆ

1.2.4 ภาพสินค้า โปสเตอร์ที่ออกแบบขึ้นเพื่อโฆษณาสินค้ามักจะมีภาพสินค้าเป็นส่วนประกอบด้วย ภาพสินค้านี้อาจจะใช้ได้ในสองลักษณะคือใช้เป็นภาพประกอบหลัก และใช้เป็นภาพเล็ก ๆ

1.2.5 ตราสัญลักษณ์สินค้า องค์กร หรือโครงการ โดยทั่วไปมักจะนิยมวางส่วนประกอบนี้ไว้ที่ขอบบน หรือมุมใดมุมหนึ่งของโปสเตอร์

2. การออกแบบแผ่นพับ

หลักการทั่วไปในการออกแบบแผ่นพับมี 2 เรื่องที่สำคัญ คือ ส่วนที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบแผ่นพับ และองค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบแผ่นพับ

2.1 สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบแผ่นพับ ก่อนจะทำารออกแบบแผ่นพับนั้น มีเรื่องที่จะต้องกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนี้

2.1.1 การกำหนดขนาดและรูปแบบของแผ่นพับ รูปแบบของแผ่นพับจะเป็นกระดาษแผ่นเดียว พิมพ์ทั้งสองหน้า แล้วพับอย่างน้อย 1 พับ รูปแบบที่นิยมที่สุดคือเป็นกระดาษขนาดเอสี่แล้วพับ 2 ครั้ง

2.1.2 การกำหนดลักษณะการส่ง

2.1.3 การกำหนดกระดาษ

2.1.4 การกำหนดลำดับของการอ่านตามลักษณะของแผ่นพับ

2.2 องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบแผ่นพับ การออกแบบแผ่นพับนั้นจะต้องดูสวยงามทั้งในขณะที่พับอยู่และในขณะที่กลี้ออกดู โดยมีรายละเอียดพิเศษ ดังนี้

2.2.1 พาดหัว พาดหัวมักเป็นตัวอักษรขนาดใหญ่หรืออยู่ในตำแหน่งที่เด่น

2.2.2 ภาพประกอบ ภาพประกอบหลักจะต้องอยู่ด้านหน้าด้านเดียวกับพาดหัว

2.2.3 ข้อความ เนื่องจากพื้นที่ที่ค่อนข้างจำกัดของแผ่นพับ ข้อความเนื้อหาจึงมักมีขนาดเล็ก แต่ก็ไม่ควรให้มีขนาดเล็กจนทำให้ผู้อ่านล้มเลิกความพยายามที่จะอ่าน ขนาดตัวอักษรจึงไม่ควรจะเล็กกว่า 12 พอยต์

2.2.4 ภาพสินค้าและตราสัญลักษณ์ ภาพสินค้าอาจถูกนำมาใช้เป็นภาพประกอบที่ปกหน้าก็ได้ แต่หากภาพประกอบหลักเป็นภาพอื่น ก็ต้องมีภาพสินค้าปรากฏอยู่ที่ใดที่หนึ่งในแผ่นพับนั้นด้วย ส่วนตราสัญลักษณ์นั้นควรมีทั้งที่ด้านหน้า

3. การออกแบบจดหมายข่าว

หลักการทั่วไปในการออกแบบจดหมายข่าวมี 2 เรื่องที่สำคัญ

3.1 สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบจดหมายข่าว ก่อนจะทำารออกแบบจดหมายข่าวนั้นมีเรื่องที่จะต้องกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนี้

3.1.1 การกำหนดขนาดและรูปแบบของจดหมายข่าว

3.1.2 รูปแบบและปกหน้าหรือหน้าแรกของจดหมายข่าว

3.1.3 รูปแบบและขนาดตัวอักษร เป็นตัวพิมพ์เนื้อเรื่องนั้นไม่ควรมีขนาดเล็กกว่า 12 พอยต์ ส่วนตัวอักษรที่ใช้เป็นตัวพิมพ์หัวเรื่อง หัวรอง ฯลฯ นั้นควรจะมีความใหญ่ตั้งแต่ 18 พอยต์ขึ้นไป

3.1.4 รูปแบบและขนาดภาพประกอบในจดหมายข่าว

3.2 องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบจดหมายข่าว การออกแบบจดหมายข่าวนั้นมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบหนังสือพิมพ์และนิตยสารปนกัน โดยเฉพาะจดหมายข่าวที่มีหลาย ๆ หน้า ทั้งนี้มีรายละเอียดที่เป็นพิเศษออกไป ดังนี้

3.2.1 หน้าแรกของจดหมายข่าว หน้าแรกของจดหมายข่าวมีความสำคัญเช่นเดียวกับปกหน้าของนิตยสาร เพราะปกหน้าเปรียบเสมือนหน้าตาของจดหมายข่าว ซึ่งจะต้องก่อให้เกิดความประทับใจเมื่อแรกเห็น อีกทั้งยังเป็นโอกาสสำคัญที่สุดที่นักออกแบบจะใช้ในการดึงดูดให้ผู้ได้รับจดหมายข่าวนั้นหยิบจดหมายข่าวขึ้นมาอ่านแทนที่จะโยนทิ้งไป

3.2.2 องค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอยู่ทั้งในหน้าแรกและหน้าใน ในหน้าแรกของจดหมายข่าว จะมีความคล้ายคลึงกับหน้าใน ซึ่งแยกเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1) พาดหัว ควรเน้นความสม่ำเสมอของทั้งรูปแบบและขนาดของตัวอักษร ไม่ควรเปลี่ยนรูปแบบและขนาดตัวอักษรบ่อย ๆ

2) ข้อความ เป็นข้อมูลมีปริมาณมาก ดังนั้นจึงควรคำนึงถึงความสะดวกในการอ่าน นอกจากการใช้ขนาดของตัวอักษรแล้ว สีของตัวอักษรก็มีความสำคัญ โดยควรใช้สีดำหรือสีเข้มเท่านั้น

3) ภาพประกอบ เป็นองค์ประกอบที่ต้องการความสม่ำเสมอในการนำมาใช้ เช่นเดียวกับองค์ประกอบอื่น ๆ หากเป็นภาพประกอบต้องพิจารณาเทคนิคที่เหมาะสมกับองค์กร เช่น ภาพวาดด้วยคอมพิวเตอร์กราฟิกจะดูเหมาะสมกับจดหมายข่าวขององค์กรที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี เป็นต้น

4. การออกแบบรายงานประจำปี

หลักการทั่วไปในการออกแบบรายงานประจำปีมี 2 เรื่องที่สำคัญ

4.1 สิ่งที่ต้องกำหนดและวางแผนก่อนการออกแบบรายงานประจำปี ก่อนจะทำการออกแบบรายงานประจำปีนั้น มีเรื่องที่จะต้องกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนี้

4.1.1 การกำหนดขนาดและรูปแบบของรายงานประจำปี

4.1.2 รูปแบบของปกหน้า

4.1.3 แบบและขนาดตัวอักษร

4.1.4 รูปแบบและขนาดภาพประกอบ

4.1.5 รูปแบบของแผนภูมิ (charts) แผนภูมิที่ใช้เป็นหลักนั้นมีอยู่ 3 ลักษณะคือ

- 1) แผนภูมิแท่ง (bar chart)
- 2) แผนภูมिवงกลม (pie chart)
- 3) แผนภูมิเส้น (fever chart)

4.2 องค์ประกอบและการจัดวางองค์ประกอบในการออกแบบรายงานประจำปี

4.2.1 ปกหน้า

4.2.2 หน้าแนะนำองค์กร

4.2.3 สารบัญ

4.2.4 จดหมายถึงผู้ถือหุ้นหรือสารจากผู้บริหาร

4.2.5 ส่วนการเงิน

4.2.6 รายชื่อคณะกรรมการ

สรุปหลักการทั่วไปในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจนั้น ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และลักษณะในการนำไปใช้งานของสื่อสิ่งพิมพ์นั้น ๆ ซึ่งเป็นการกำหนดรูปแบบทั้งในด้านลักษณะรูปร่าง โครงสร้าง องค์ประกอบ และการจัดวางองค์ประกอบ

ภาคผนวก ณ

**คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์**

4. คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของต้นแบบชิ้นงานที่เป็นเอกสารแสดงรายละเอียดและวิธีการใช้ชุดการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2550

โดย พิภูล สุกัน

ในหัวข้อวิทยานิพนธ์ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

รายละเอียดชุดการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ รหัส 3034101 ศึกษาความหมายและประเภทของสิ่งพิมพ์ ประวัติและวิวัฒนาการของหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ บทบาท หน้าที่ ความสำคัญ อิทธิพลของหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ ปัจจัยและข้อจำกัดที่มีต่อบทบาท เสรีภาพของหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ระบบและเทคนิคการพิมพ์กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

รายชื่อหน่วยการเรียนรู้

- หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 3 ประวัติและพัฒนาการของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 4 บทบาทและหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 5 เสรีภาพ ความรับผิดชอบและจริยธรรมเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 6 อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 7 การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 8 การเตรียมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 9 เทคโนโลยีและกระบวนการพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 10 การจัดทำหนังสือพิมพ์
- หน่วยที่ 11 การจัดทำนิตยสารและวารสาร
- หน่วยที่ 12 การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ
- หน่วยที่ 13 การจัดการสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 14 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสื่อสิ่งพิมพ์
- หน่วยที่ 15 อุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสังคม

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

วิธีการศึกษา

1. เตรียมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ให้พร้อมสำหรับการเรียน
2. ผู้เรียนควรทำความเข้าใจในส่วนแนะนำการเรียนอย่างละเอียดทุกหัวข้อ และเข้าสู่บทเรียน โดยศึกษาเนื้อหาและปฏิบัติตามคำสั่งที่แสดง
3. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมในส่วนบทเรียนได้จากหัวข้อฐานความรู้ เป็นการรวบรวมเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
4. กรณีผู้เรียนมีข้อสงสัย ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามไว้ในหัวข้อประเด็นคำถาม โดยปัญหาหรือข้อสงสัยต่างๆ จะได้รับการตอบโดยอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนสามารถติดต่อผู้สอนผ่านทาง Mail
5. กรณีผู้เรียนอยากติชม ชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายสามารถเข้าไปกระทุ้ผ่านทาง Webboard เพื่อให้ผู้สอนได้รับทราบและนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป
6. ผู้เรียนควรรหาเวลาศึกษาส่วนเสริมต่างๆ ทั้งในหน้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องและศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมตรงหน้าสรุปของทุกหน่วยเพื่อเพิ่มความเข้าใจในการเรียน
7. ผู้เรียนสามารถตรวจสอบผลการเรียนได้จากหัวข้องานผู้ดูแลระบบ

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

ส่วนประกอบเว็บไซต์

- (1) หน้าโฮมเพจ หน้าแนะนำ เชิญชวน ให้ผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
- (2) ลงทะเบียน ผู้เรียนใหม่ใช้ลงทะเบียนใส่ รหัสนักศึกษา ชื่อ – สกุล ชั้นปีที่ และใส่รหัสผ่านของตนเองเพื่อใช้ในการเข้าสู่บทเรียนต่อไป
- (3) ผู้ดูแลระบบ เป็นหน้าที่ผู้สอนสามารถ Login เข้าไปดูผลคะแนนทั้งหมดของผู้เรียน
- (4) ศึกษาชุดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ผู้เรียนต้องศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่บทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
- (5) คำอธิบายรายวิชา บอกถึงคำอธิบายรายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
- (6) วัตถุประสงค์ บอกถึงวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
- (7) เนื้อหารายวิชา บอกถึงเนื้อหาทั้งหมดของวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ 15 หน่วย และเลือกมาทำชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย 3 หน่วย
- (8) การประเมิน แนะนำการประเมินผลการเรียนชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายโดยการประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียน
- (9) หนังสืออ้างอิง แนะนำหนังสือที่ใช้ประกอบในการทำชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (10) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์
- (11) เกี่ยวกับผู้จัดทำ แนะนำประวัติผู้จัดทำ และ อาจารย์ที่ปรึกษา
- (12) Webboard หน้าการเขียนกระทู้ เพื่อ แนะนำ และติชมชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์
- (13) Mail เพื่อให้ผู้เรียนส่งคำถามและ ส่งการบ้าน กับผู้สอน

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 1.1 ความหมายและคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.2 คุณลักษณะและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.1.3 ข้อแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับสื่ออื่น

ตอนที่ 1.2 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.2.1 ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลเพื่อใช้ดำรงชีวิตในสังคม

เรื่องที่ 1.2.2 ความสำคัญต่อหน่วยงานเพื่อใช้ดำเนินกิจการทางธุรกิจ

เรื่องที่ 1.2.3 ความสำคัญต่อรัฐเพื่อใช้ดำเนินงานทางการเมือง

ตอนที่ 1.3 องค์ประกอบในกระบวนการดำเนินงานสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.1 ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.2 ผู้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 1.3.3 ผู้ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่อง ความหมายของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียน สามารถ อธิบาย ความหมายของโปรแกรมค้นหาได้
2. หลังจากศึกษาเรื่อง คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียนสามารถ อธิบายคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของโปรแกรมค้นหาได้
3. หลังจากศึกษาเรื่อง ลักษณะโฮมเพจของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียนสามารถ อธิบายลักษณะโฮมเพจของโปรแกรมค้นหาได้
4. หลังจากศึกษาเรื่องส่วนประกอบพื้นฐานของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียน สามารถจำแนกส่วนประกอบของโปรแกรมค้นหาได้
5. หลังจากศึกษาเรื่องส่วนประกอบพื้นฐานของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียน สามารถอธิบายหน้าที่หลักของส่วนประกอบของโปรแกรมค้นหาได้
6. หลังจากศึกษาเรื่องประเภทของโปรแกรมค้นหาแล้ว นักเรียนสามารถจำแนก ประเภทของโปรแกรมค้นหาได้
7. หลังจากศึกษาเรื่องหลักการดำเนินงานของโปรแกรมค้นหาแล้วนักเรียนสามารถ ดำเนินการตามขั้นตอนของโปรแกรมค้นหาได้ถูกต้อง

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.1 การจำแนกประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

เรื่องที่ 2.1.1 การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร

เรื่องที่ 2.1.2 หลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 2.2 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.1 ลักษณะของหนังสือพิมพ์

เรื่องที่ 2.2.2 การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.1 ลักษณะของนิตยสารและวารสาร

เรื่องที่ 2.3.2 การจำแนกประเภทของนิตยสารและวารสาร

ตอนที่ 2.4 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.1 ลักษณะของหนังสือ

เรื่องที่ 2.4.2 การจำแนกประเภทของหนังสือ

ตอนที่ 2.5 สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.1 ความหมายและประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

เรื่องที่ 2.5.2 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะช่องทางการสื่อสาร นักเรียนสามารถจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์เป็นประเภทต่างๆ ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ นักเรียนสามารถอธิบายหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือพิมพ์ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของหนังสือพิมพ์ได้
4. หลังจากศึกษาเรื่องการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ นักเรียนสามารถอธิบายการจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. หลังจากศึกษาเรื่องความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
2. หลังจากศึกษาเรื่อง ส่วนประกอบในสื่อสิ่งพิมพ์ และบุคลากรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
นักเรียนสามารถแจกแจงส่วนประกอบทางการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ได้
3. หลังจากศึกษาเรื่อง การเตรียมการก่อนการออกแบบ นักเรียนสามารถอธิบายการเตรียมการก่อนออกแบบได้
4. หลังจากศึกษาเรื่อง การปฏิบัติการออกแบบ นักเรียนสามารถอธิบายการปฏิบัติการออกแบบได้
5. หลังจากศึกษาเรื่อง การออกแบบหนังสือพิมพ์ นักเรียนสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือพิมพ์ได้
6. หลังจากศึกษาเรื่อง การออกแบบนิตยสาร นักเรียนสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบนิตยสารได้
7. หลังจากศึกษาเรื่อง การออกแบบหนังสือ นักเรียนสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบหนังสือได้
8. หลังจากศึกษาเรื่อง การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ นักเรียนสามารถอธิบายหลักการทั่วไปในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจประเภทโปสเตอร์ จดหมายข่าว แผ่นพับ และรายงานประจำปีได้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

การใช้โปรแกรม

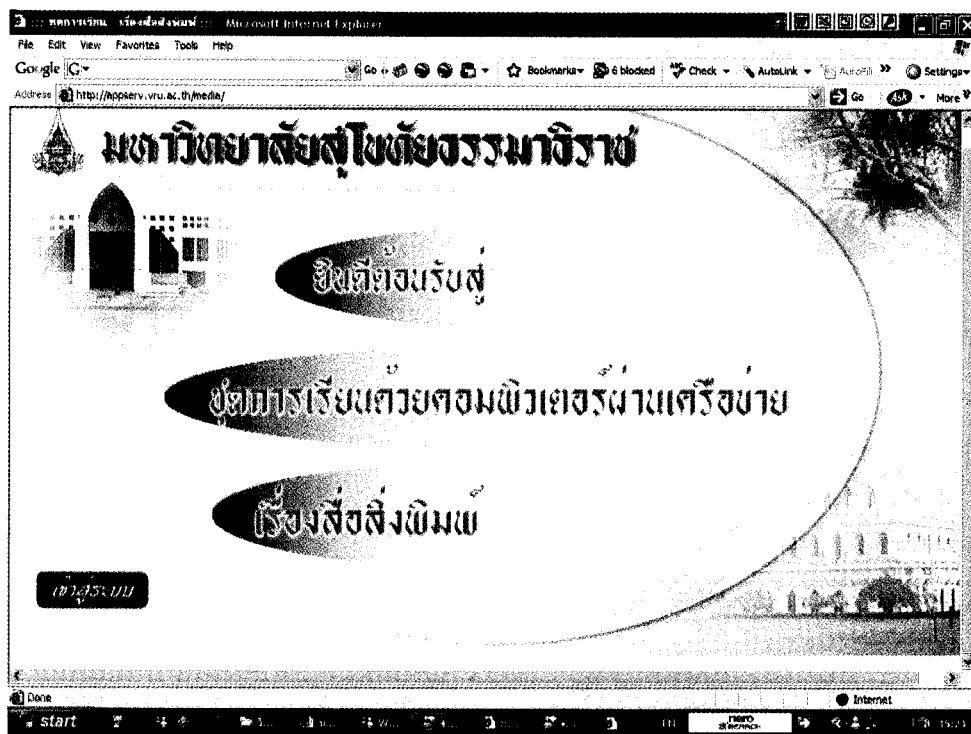
1. ชื่อโปรแกรม ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. อุปกรณ์ที่จำเป็น เป็นอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่เป็นส่วนพื้นฐาน ที่ผู้ดูแลเว็บไซต์และผู้เรียนต้องใช้เพื่อดำเนินการเรียนในชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์
  - 2.1 อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้ดูแลเว็บไซต์
    - 2.1.1 เครื่องเซิร์ฟเวอร์ (Server) ที่สนับสนุนระบบภาษาไทย ระบบฐานข้อมูล โปรแกรม Macromedia Dreamweaver , Asp
    - 2.1.2 คอมพิวเตอร์ที่มีอุปกรณ์สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายได้
    - 2.1.3 ซอฟต์แวร์ที่สามารถนำแสดงผลการสื่อสารบนเครือข่าย (Web Browser) ซึ่งสามารถแสดงเอกสาร Macromedia Dreamweaver , Asp
  - 2.2 อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้เว็บไซต์
    - 2.2.1 เครื่องมือสร้างภาพกราฟิก(Graphic Tool) เช่น Adobe Photoshop
    - 2.2.2 เครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหว (Animation Tools) เช่น Macromedia Flash
    - 2.2.3 เครื่องมือสำหรับเขียนโปรแกรม (Authoring Tools) Macromedia Dreamweaver , Asp
    - 2.2.4 เครื่องมือสำหรับแปลง (File Microsoft Word) เช่น Adobe Acrobat
  - 2.3 ทดสอบการทำงานของโปรแกรม โดยการทดสอบผ่านเครือข่าย
  - 2.4 ผลิตเอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

3. วิธีการติดตั้งโปรแกรม

- 3.1 เชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เข้าสู่ Internet
- 3.2 เปิดโปรแกรมที่เป็น Browser เช่น Internet Explorer , Netscape navigator
- 3.3 ช่อง Address พิมพ์ [Http://appserv.vru.ac.th/media/](http://appserv.vru.ac.th/media/) และกด Enter
- 3.4 จะพบหน้าจอต้อนรับการเข้าใช้งานระบบ ให้คลิกปุ่ม “เข้าสู่ระบบ”

4. การจัดการเว็บไซต์

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

- 4.1 การลงทะเบียนเรียน ในการลงทะเบียนเรียนครั้งแรกผู้ใช้ต้องกรอก รหัสนักศึกษา ชื่อ-สกุล ชั้นปีที่ และ รหัสผ่านโดยจะใช้ชื่อและรหัสผ่านในการเข้าเรียนและใช้ในการบันทึกและตรวจสอบผลการเรียนการจัดการทะเบียนเป็นส่วนที่ใช้ในการจัดการข้อมูลทะเบียนทั้งหมดของผู้เรียน ที่เข้ามาเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ ผ่านเครือข่ายวิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาจิราภ

ขอความรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

Home Webboard Mail Login : Password :

รหัสนักศึกษา

ชื่อ - สกุล

ชั้นปี

รหัสผ่านในการเข้าใช้ระบบ

ยืนยันรหัสผ่าน

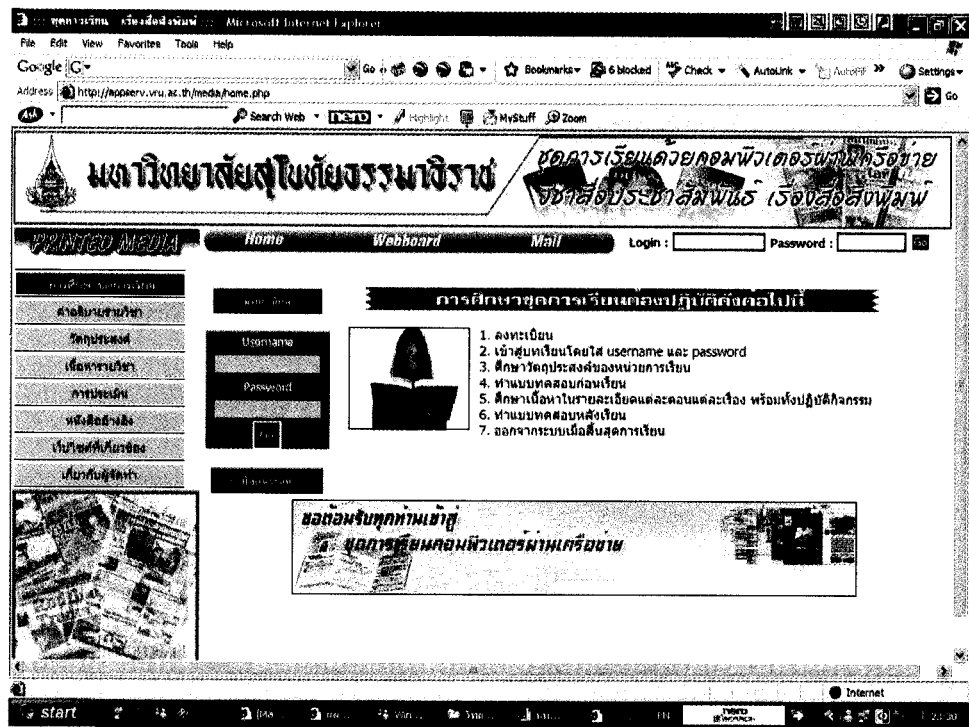
ขอความรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย
วิชาสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์

10:34 x 768 Dial

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

- 4.2 แนะนำการเรียน เป็นส่วนที่แสดงรายละเอียดต่างๆ ของชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาชุดการเรียน คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชา การประเมิน หนังสืออ้างอิง เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับผู้จัดทำ โดยผู้เรียนควรทำการลำดับขั้นตอนที่แจ้งไว้ในชุดการเรียนผู้เรียนสามารถใช้เมาส์เลือกหัวข้อ เพื่อเข้าสู่การเรียน โดยจะมีปุ่มสีน้ำตาลปรากฏเมื่อผู้เรียนกำลังอยู่ในหน้านั้นๆ

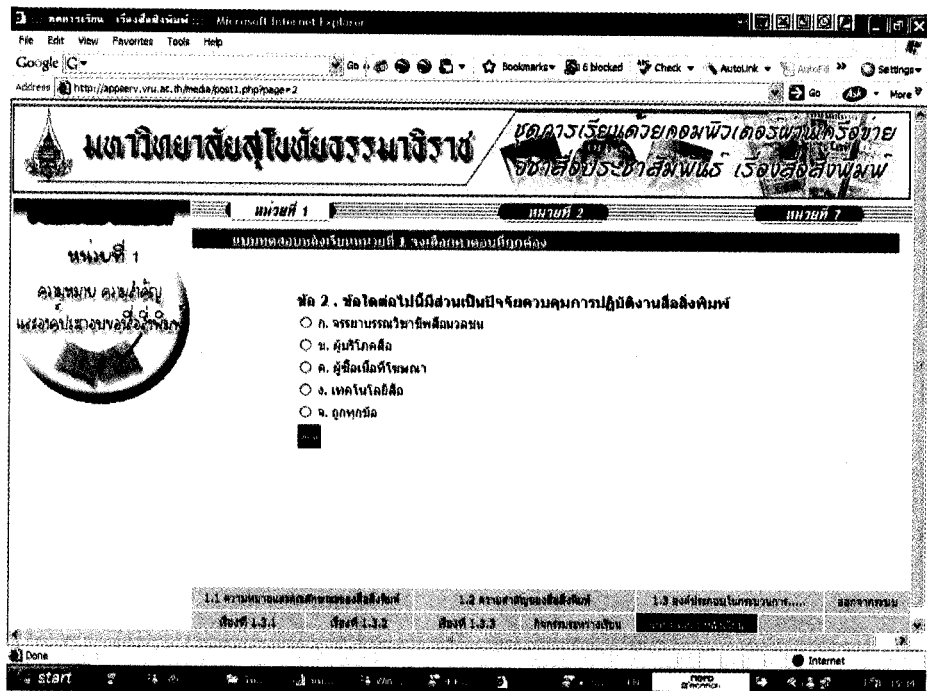
คู่มือการใช้ชุดการเรียน

- 4.3 เนื้อหารายวิชา เป็นส่วนที่แสดงรายละเอียดในหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การแจ้ง คำแนะนำก่อนเรียน วัตถุประสงค์ การทดสอบก่อนเรียน เข้าสู่บทเรียน โดยผู้เรียนลำดับการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่ได้แนะนำไว้ดังนี้ (1) ศึกษาคำแนะนำก่อนเรียน (2) ศึกษาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (3) ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (4) เข้าสู่บทเรียนเพื่อศึกษาเนื้อหา (5) ทำกิจกรรมระหว่างเรียน (6) ทำแบบทดสอบหลังเรียน

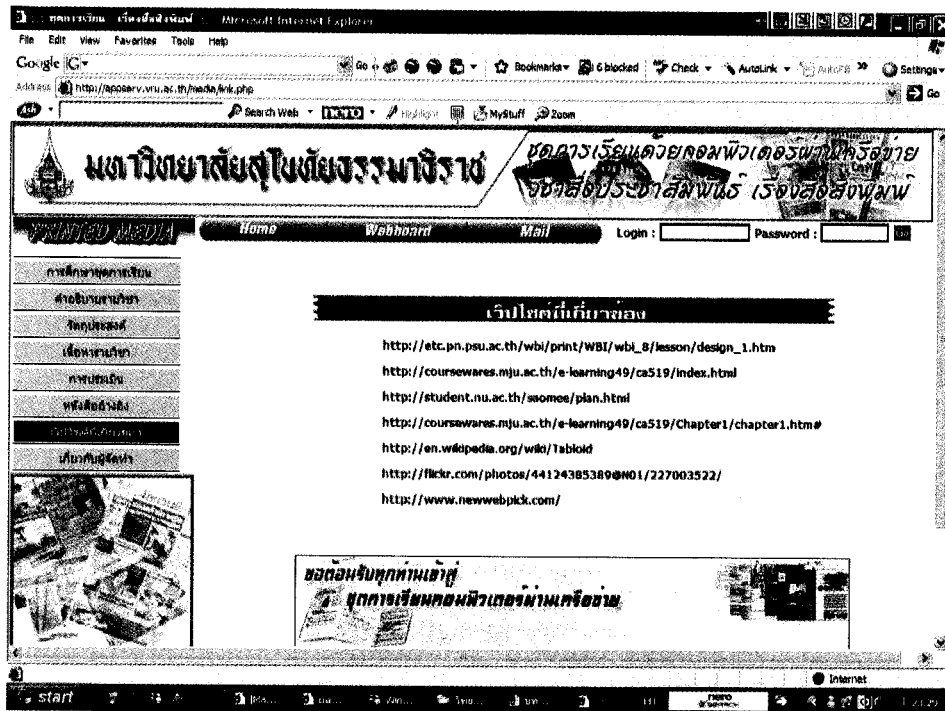
คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

4.4 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน แบ่งเป็นหน่วยละ 2 ชุด คือแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ แบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ รวม 20 ข้อ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องรับผิดชอบในการวางแผนการเรียนรู้ การประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเอง โดยมีลักษณะข้อสอบแบบ 5 ตัวเลือก เมื่อเลือกตอบข้อใดแล้วให้กดปุ่ม **ตอบ** เพื่อส่งค่าที่เลือกไปยังฐานข้อมูล หน้าจอจะแสดงผลว่าผู้เรียนตอบถูกหรือตอบผิด แต่ถ้าตอบผิดจะมีคำเฉลยและรายละเอียดแจ้งให้ผู้เรียนทราบเพื่อประเมินผลและรอให้หน้าจอกลับไปข้อต่อไปโดยอัตโนมัติจนครบ 10 ข้อ หลังจากทดสอบครบ 10 ข้อ แล้วหน้าจอจะแสดงคะแนนเพื่อให้ผู้เรียนทราบ ถึงความก้าวหน้าของตนเอง

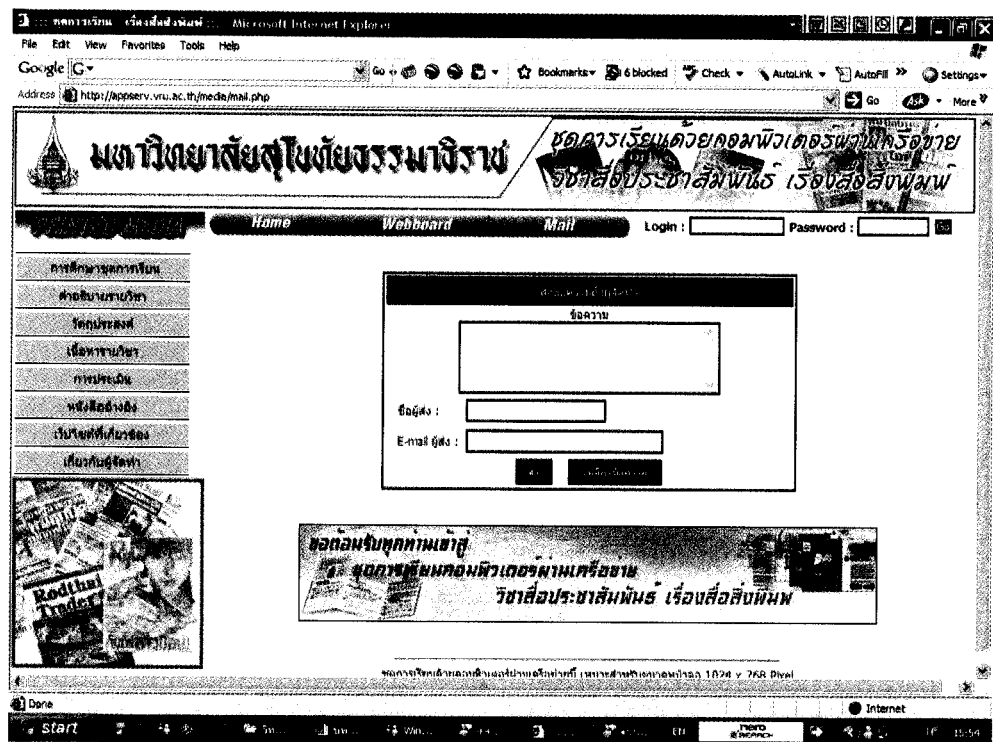
คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้

4.5 ฐานความรู้ เป็นส่วนที่สนับสนุนการเรียนรู้ โดยทั้งหมดจะเป็นเนื้อหาในสิ่ง
 ที่ต้องการรู้และเนื้อหาที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาสื่อประชาสัมพันธ์
 โดยในการเชื่อมโยงสู่เว็บไซต์ภายนอกผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
 ของหน่วยงานผู้จัดสร้างเว็บแล้วผู้เรียนจะเข้าสู่ความรู้ที่สนใจได้โดย ใช้เมาส์มาคลิก
 ที่ตัวลิงค์ที่เป็นชื่อเว็บไซต์ และเข้าไปศึกษา

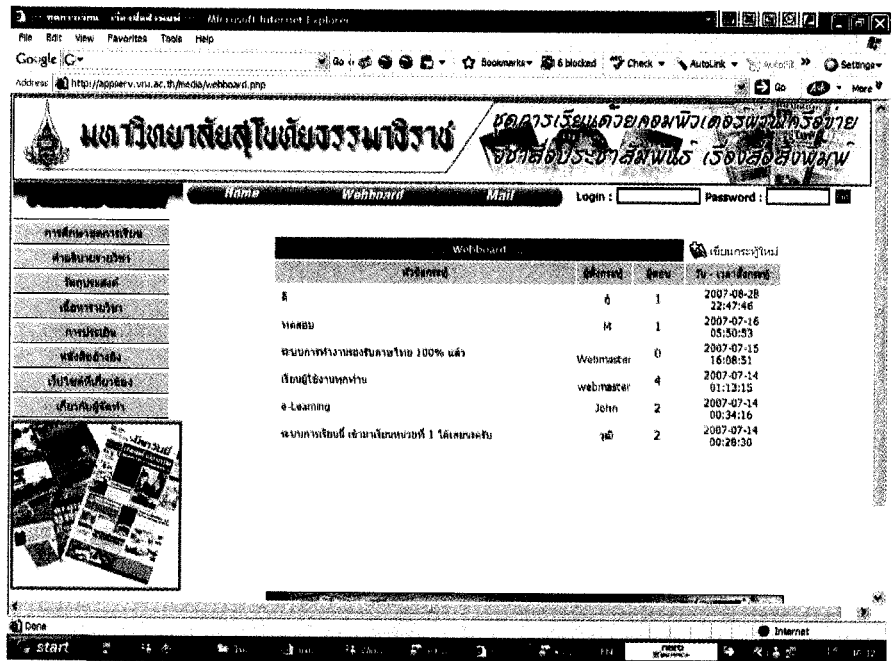
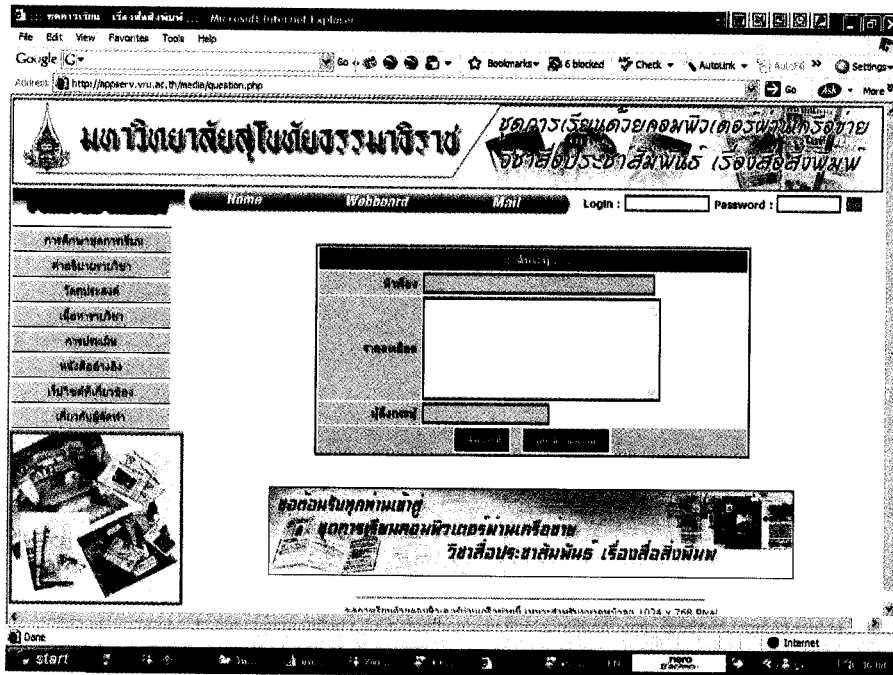
คู่มือการใช้ชุดการเรียน

- 4.6 Mail เป็นส่วนที่แสดงของคำถามที่ถูกถามบ่อย ผู้เรียนสามารถถามคำถามที่ต้องการ และส่งการบ้านให้กับผู้สอน โดยการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ส่งถึงผู้สอนโดยตรง โดยกดไอคอน Mail และพิมพ์ข้อความที่ต้องการถามผู้สอนและกรอก ชื่อผู้ส่ง และ E-mail ของผู้ส่ง กดปุ่มส่งไป ข้อมูลจะถูกส่งไปยัง Mail ของผู้สอนโดยตรง ผู้สอนสามารถเปิดเช็คผ่าน Mail ของผู้สอนโดยตรง

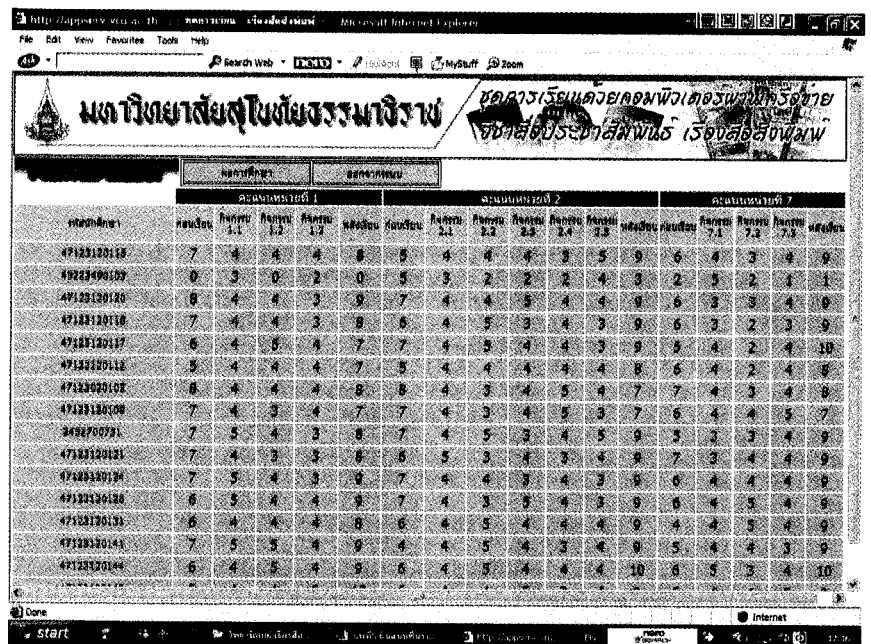
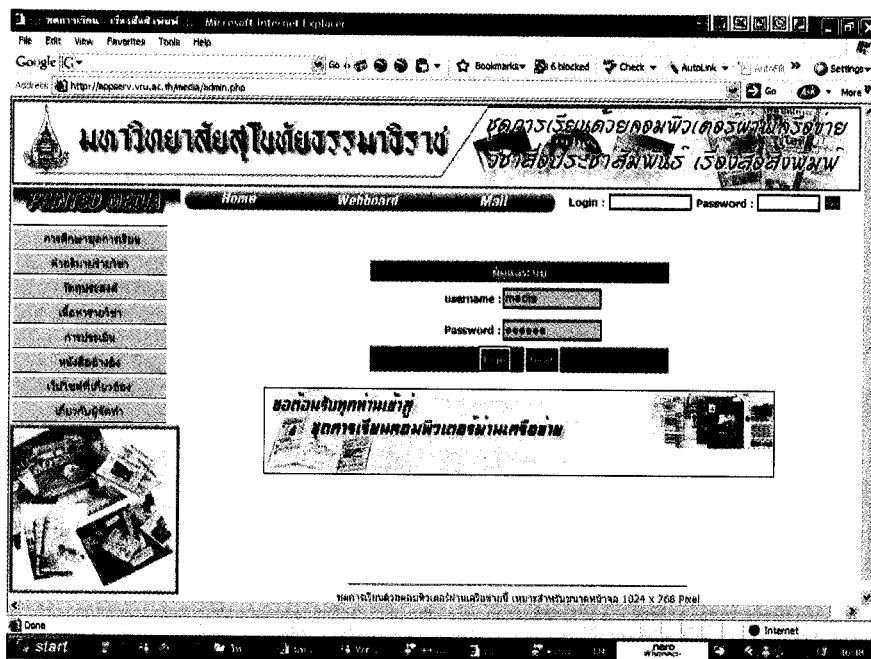
คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.7 Webboard เป็นส่วนที่ ผู้เรียนสามารถเขียนกระทู้เพื่อติชม เพื่อให้ผู้สอนได้นำข้อมูลได้มาปรับปรุงและพัฒนาชุดการเรียนให้ให้ดีขึ้น

คู่มือการใช้ชุดการเรียน

4.8 ผู้ดูแลระบบ เป็นส่วนที่ผู้สอนสามารถ Login เข้าไปเพื่อดูข้อมูลคะแนนของผู้เรียน ทั้งหมดทุกหน่วย ตั้งแต่ คะแนนก่อนเรียน คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน และคะแนน หลังเรียน เพื่อผู้สอนนำข้อมูลคะแนนทั้งหมดนี้ไปประเมินความก้าวหน้าของ การเรียน

ภาคผนวก ๓

รายชื่อนักศึกษา

1. นางสาวกิตติวรรณ์	อินทร์ยงค์	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
2. นางสาวจิตติگانต์	แจ่มจำรัส	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
3. นายณัฐพล	เอี่ยมจำนงค์	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
4. นายคนัย	วงศ์จักร์	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
5. นางสาวนฤมล	นิสารัตนชัย	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
6. นางสาววนิดา	พลอยวิเลิศ	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
7. นางสาวนุชจรี	ศรีพลเรือน	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
8. นางสาวศศิราณี	โคตศิริ	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
9. นางสาวบุญรัตน์	วรรณสา	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
10. นายปราโมทย์	หอมเจริญพานิช	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
11. นางสาวชนภา	ชื่องหลิม	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
12. นายเปรมศักดิ์	ศรีคำภา	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
13. นายพรเทพ	จำแนกวงษ์	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
14. นางสาวภัทชราภา	บุญเสน	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
15. นางสาวสุพิชชา	เทพคำ	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
16. นายณัฐพล	หาญถ้ำวง	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
17. นางสาวรุ่งทิวา	คิดนอก	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
18. นางสาววรรณวิษา	วงศ์ศิริพงษ์พันธ์	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
19. นางสาววาสนา	ปราบงูเหลือม	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
20. นางสาววิภาวี	ทับทิมทอง	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
21. นายศิริโชค	อยู่เขียว	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
22. นายสันคุณาพร	นาถนอม	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
23. นางสาวสายฝน	เสนา	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
24. นายสุพจน์	สถิตย์รักษ์	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
25. นางสาวสุกฤษณา	จันทร์เจียบ	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
26. นายรัชชัย	มั่งคั่ง	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
27. นางสาวณัฐธิดา	พิมพ์พระธรรม	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
28. นางสาวดวงดาว	ใบขุนทด	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
29. นางสาวดวงเดือน	แก้วฟ้า	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์
30. นางสาวสิริญา	ชัยโชติวุฒิ	นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางพิกุล สุกัน
วัน เดือน ปีเกิด	13 มีนาคม 2512
สถานที่เกิด	19 หมู่ที่ 8 ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) นิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาตงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
สถานที่ทำงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษาคณะครุศาสตร์